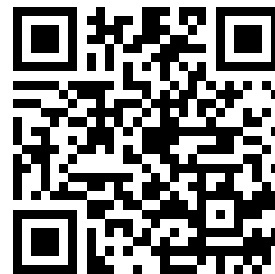

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

GoogleTM books

<https://books.google.com>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

3677

A 970

WAR DEPARTMENT EDUCATION MANUAL

EM 550

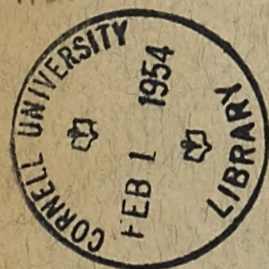
no. 550

AC

5

U58

no. 550

Colloquial Dutch

UNITED STATES ARMED FORCES INSTITUTE: MADISON, WISCONSIN

John M. Echols

WAR DEPARTMENT EDUCATION MANUAL • EM 550

Colloquial Dutch

Leonard Bloomfield

PUBLISHED FOR THE UNITED STATES ARMED FORCES INSTITUTE
BY THE LINGUISTIC SOCIETY OF AMERICA AND THE INTENSIVE LANGUAGE PROGRAM
AMERICAN COUNCIL OF LEARNED SOCIETIES

Copyright, 1944
By Linguistic Society of America

No part of the material covered by this
copyright may be reproduced in any form
without written permission of the publishers.

The material presented herewith is for use as an aid in
instruction in certain educational activities of the armed
forces. The statements and opinions contained are those
of the author. This book is not available for sale by
the Superintendent of Documents nor may it be sold or
distributed in this form on the civilian market.

WAR DEPARTMENT
Washington 25, D. C., 29 February 1944

EM 550, *Colloquial Dutch* is published for the information of all concerned.
(A.G. 300.7 (29 Feb. 44).)

BY ORDER OF THE SECRETARY OF WAR:

G. C. MARSHALL,
Chief of Staff.

OFFICIAL:

J. A. ULIO
*Major General,
The Adjutant General.*

A-957616

DISTRIBUTION: X

(Additional copies should be requisitioned from USAFI, Madison, Wisconsin, or nearest Overseas Branch)

EDUCATIONAL SERVICES SECTION, TRAINING DIVISION,
BUREAU OF NAVAL PERSONNEL, NAVY DEPARTMENT, WASHINGTON, D. C.

29 February 1944 (Copies for Navy Personnel should be requisitioned from Educational Services Section)

PREFACE

The Dutch do their writing and printing in an old-time literary form of their language. This literary Dutch is very different from the language that is actually spoken. I know only one book that describes the present-day Dutch language, the little Grammar of modern Dutch by Professor E. Kruisinga, published in London (1924); from it I have taken a number of sentences.

All the Dutch matter in this book was furnished in spoken form by Dr. B. H. M. Vlekke (now of Cambridge, Massachusetts); Dr. Vlekke deserves great thanks for his contribution of something which could never be got from books.

Thanks are due to the Netherlands Information Bureau, who helped in many ways toward the compilation of this book, and, above all, to the American Council of Learned Societies, since this manual was prepared with the aid, financial and other, of the Council's Intensive Language Program.

This manual was prepared in the shortest possible time to meet an emergency, and it is published by the Linguistic Society of America (which otherwise confines itself to scientific and scholarly publication) only in order to meet this same emergency. We hope, nevertheless, that it will serve.

TABLE OF CONTENTS

Lesson 1: Pronunciation

§1. The Dutch Language	§23. Dutch <i>ee</i>
§2. Differences in Sound	§24. Dutch <i>ie</i>
§3. Differences in Meaning	§25. Dutch <i>oo</i>
§4. Learning by Ear	§26. Dutch <i>oe</i>
§5. Procedure	§27. Dutch <i>eu</i>
§6. Some Hints	§28. Dutch <i>uu</i>
§7. Sentences	§29. Diphthongs
§8. Procedure	§30. Dutch <i>ei</i>
§9. Hints on Pronunciation	§31. Dutch <i>ou</i>
§10. The Aid to Listening	§32. Dutch <i>ui</i>
§11. Stress Mark	§33. Consonants
§12. Words Run Together	§34. Dutch <i>p, t, k</i>
§13. Pronunciation Key	§35. Dutch <i>ch</i>
§14. Short Vowels	§36. Dutch <i>gh</i>
§15. The Dutch Vowel <i>a</i>	§37. Dutch <i>j</i>
§16. Dutch <i>e</i>	§38. Dutch <i>-ěn</i>
§17. Dutch <i>i</i>	§39. Dutch <i>ng</i>
§18. Dutch <i>o</i>	§40. Dutch <i>nk</i>
§19. Dutch <i>u</i>	§41. Dutch <i>r</i>
§20. Dutch <i>ě</i>	§42. Dutch <i>s</i>
§21. Long Vowels	§43. Dutch <i>sj</i>
§22. Dutch <i>aa</i>	§44. Dutch <i>tj</i>
	§45. Dutch <i>v</i>

§46. Dutch *w*

§47. Dutch *z*

§48. Dutch *zj*

§49. Double Letters

Lesson 2: Talking

§50. Procedure

§51. How Do You Do? Goodbye

§52. 'Sir, Ma'am, Miss'

§53. More Uses of 'Sir, Ma'am, Miss'

§54. To Say Goodbye

§55. Please; Thanks; Beg Pardon

§56. Yes; No; I Don't Know

§57. Understand

§58. Speak English; Speak Dutch

Lesson 3: Getting Around

§59. Where Is It?

§60. What Is It?

§61. What Do You Want?

§62. Practice

Lesson 4: Things, Numbers, Time

§63. That, This, The, A, An, One

§64. How Many?

§65. How Much Does It Cost?

§66. What Time? When?

§67. Practice

Lesson 5: Who Are You?

§68. Changing Sounds

§69. Vowels Shortened: *h* Dropped

§70. Final *-n*

§71. *n* Added After *ẽ*

§72. The Mutes

§73. Final Mutes

§74. Clusters of Mutes

§75. Double Consonants

§76. Where Are You From?

§77. Who Are You?

Lesson 6: Taking Rooms

§78. Numbers

§79. The Verb, Present Tense

§80. Irregular Verbs

§81. To Be

§82. To Have

§83. To Come

§84. To Be Able

§85. To Be Permitted

§86. To Be Going To

§87. To Want To

§88. Table of the 7 Irregular Presents

§89. Taking Rooms

Lesson 7: Indoors

§90. Word Order

§91. Commands

§92. Questions Containing a Question Word

§93. Questions Not Containing a Question Word

§94. Statements

§95. Infinitives

§96. Upstairs and Down

§97. Cut Out the Noise!

§98. Light

§99. Doors and Windows

§100. The Stove

§101. Furniture

Lesson 8: Review; The Perfect-Phrase

§102. Review

§103. The Perfect-Phrase: Regular Form

§104. Verbs with Unstressed Prefix

§105. Irregular Participles

§106. Perfect-Phrase with *zén*

§107. Perfect-Passive Phrase

§108. Passive-Phrase

§109. Infinitive at End of Sentence

Lesson 9: Buying and Paying

§110. Money

§111. Shopping

§112. Prices

§113. Payment, Bill, Change

Lesson 10: The Time of Day

§114. The Hours

§115. The Parts of the Day

§116. Late and Early

Lesson 11: More About Time

§117. End-Words

§118. The Week

§119. Months; Ordinal Numbers

§120. Seasons; Years

Lesson 12: Time and Age

§121. Words Are Run Together

§122. When? How Long?

§123. How Old Are You?

§124. Verb Last In Clauses

Lesson 13: Clauses; Review

§125. Talk

§126. More Talk

§127. Goodbye

Lesson 14: Pronouns

§128. Pronouns

§129. Our Ticket, Our Room

§130. It

§131. With It, With What?

§132. Words For 'You'

Lesson 15: More Talk

§133. Common Turns of Speech

§134. Not So Nice

§135. More and More Talk

§136. More Conversation

Lesson 16: In Town

§137. Adjectives

§138. Exceptions

§139. Adjectives Not Taking -*ž* Before a Noun

§140. An Adjective in the Predicate

§141. The Ending -*ž* Where No Noun Follows

- §142. Street Car; Bus
- §143. Taxi
- §144. Finding the Way
- §145. Where Do You Live?
- §146. Here and There

Lesson 17: Eating

- §147. Plural Nouns
- §148. Irregular Plurals
- §149. Let's Eat
- §150. Breakfast
- §151. The Waiter

Lesson 18: Things to Eat

- §152. Trimmings
- §153. The Main Meal
- §154. How Is It?
- §155. The Kitchen
- §156. Drinks
- §157. Smokes

Lesson 19: Bed, Bath, and Barber

- §158. Go to Bed
- §159. Get Up
- §160. Himself, Herself, Themselves
- §161. Washing
- §162. Bath
- §163. Barber

Lesson 20: Clothing

- §164. The Sounds *j* and *w* Before Vowels
- §165. Getting Dressed

- §166. Articles of Clothing
- §167. Hats
- §168. Shoes
- §169. Cleaning and Mending
- §170. Laundry

Lesson 21: The Past Tense; Review

- §171. The Short Past Form of Verbs
- §172. Regular Past Tense
- §173. Irregular Past Tense
- §174. More Dutch Talk

Lesson 22: The Weather

- §175. The Weather
- §176. Rain
- §177. Hot Weather
- §178. Cold Weather
- §179. More about Weather

Lesson 23: The Automobile

- §180. Driving
- §181. The Road
- §182. Gas Station
- §183. Repairs
- §184. Tools

Lesson 24: Travel

- §185. Baggage
- §186. The Train
- §187. The Ship
- §188. Airplane

Lesson 25: Communication; Books

- §189. The Telephone
- §190. Sending Things
- §191. A Letter for You
- §192. Writing
- §193. Reading

Lesson 26: Going Places and Doing Things

- §194. In Town
- §195. Theatre, Movie
- §196. Music, Radio, and Dancing
- §197. Games
- §198. Skating
- §199. Bicycling
- §200. Church

Lesson 27: Garden and Country

- §201. The Yard
- §202. Some Animals
- §203. Out of Town
- §204. The Country
- §205. By the Water

Lesson 28: Body and Health

- §206. Parts of the Body
- §207. Illness, Colds
- §208. Injuries and Sickness
- §209. The Dentist

Lesson 29: Hostilities

- §210. The Army
- §211. Halt!
- §212. Killing
- §213. The Enemy

Lesson 30: Review

- §214. Review
- §215. Some More Indoor Things
- §216. More Goings and Comings

Lesson 31: More Review

- §217. A Little More Handling
- §218. Talking and Listening
- §219. Are You Married?
- §220. Some More Talk

English-Dutch Word List

Dutch-English Word List

List of Irregular Verbs

LESSON 1: PRONUNCIATION

1. THE DUTCH LANGUAGE is spoken in the Kingdom of the Netherlands and in a large part of Belgium; in Belgium it is also called FLEMISH. It is spoken by the officials and by many other people in the Dutch Indies and other Dutch colonies. In South Africa a special dialect of Dutch, called AFRIKAANS, is spoken by the Boers, the descendants of Dutch settlers.

2. DIFFERENCES IN SOUND. Of all the important languages of the world, Dutch is most like English. This will often help you remember the words and will generally make it easier for you to learn. However, even when a Dutch word seems quite like an English word, there is usually some difference in sound. For instance, the Dutch word *man* means 'man,' but it is pronounced with a queer, very short vowel, almost as if it were *mun*.

3. DIFFERENCES IN MEANING. Also, there are differences in meaning. For instance, the Dutch word *rijden* means 'to ride' and is used of riding on wagons, auto-

mobiles, bicycles, or horses, but never of riding on a boat or ship: here the Dutchman uses the word *varen* ('to fare,' compare 'sea-faring man' in English). You will often find the same English word translated by two or three different Dutch words, or the same Dutch word translating two or three different English words.

4. LEARNING BY EAR. Everyone knows that people do not talk alike in different parts of the United States. A man from Texas, a man from Chicago, and a man from Boston will pronounce their words in very different ways. There are even more such differences in Dutch. Especially the LOCAL DIALECTS of the country people differ almost from village to village. In this book we give the CONVENTIONAL SPELLING of Dutch and an AID TO LISTENING which will show you one wide-spread type of pronunciation. The main thing, however, is to IMITATE DUTCH SPEAKERS. You cannot learn to pronounce or to understand Dutch (or any other foreign language) by studying a description of the sounds or by reading the Aid to Listening or the

conventional spelling. You can learn to pronounce so that people will understand you and you can learn to understand what people say, only by listening to Dutch speakers. The description of Dutch sounds and the Aid to Listening will greatly help you in learning to do these things—that is, in accustoming your tongue and your ear to Dutch speech-sounds.

It is intended that when you study this manual you will have a native speaker of Dutch who will say the words and sentences for you and, as you gain in power, converse with you in Dutch. This person will be called the GUIDE. He is not supposed to be a teacher and you should not ask him questions about grammar or the like. In fact, you should try to make him talk to you only in Dutch and as little as possible in English.

Or, better still, you may find yourself among people who speak Dutch. In this case, seize every opportunity for listening and for joining in conversation.

IMITATE THE GUIDE. WHEN YOU ARE AMONG DUTCH PEOPLE, TRY TO TALK LIKE THE PEOPLE AROUND YOU. If the Guide or the Dutch speakers use a pronunciation different from the pronunciation that is indicated in the Aid to Listening, imitate them and never mind the Aid to Listening. As for the conventional spelling of Dutch, it is a very poor guide to the actual pronunciation; you will do better in the beginning if you pay very little attention to the conventional spelling.

5. PROCEDURE. We shall begin by giving some Dutch sentences which differ from English sentences only in the different sounds that are used. Listen to the Guide, and as soon as you have heard each sentence try to imitate the peculiar Dutch way of saying it. *Here and throughout the book we shall give each sentence in three forms. In the left-hand column we give the ENGLISH EQUIVALENT. In the middle column we give an AID TO LISTENING; this is a key to the Dutch pronunciation. In the right-hand column we give the CONVENTIONAL DUTCH SPELLING.* We will tell more about this later in this lesson.

6. SOME HINTS. Before listening to the Guide, try to impress on yourself the following hints:

Dutch sounds differ from English sounds. You can't pronounce Dutch if you talk in the English way that is natural to you. Try to imitate the Guide; you can't do this by talking naturally. Try to make sounds that resemble what you hear.

Always practise in a loud, clear voice.

Don't try to guess at the sound by 'reading' the Conventional Dutch Spelling or the Aid to Listening. The Aid to Listening will help you only after you have heard and imitated the Dutch sounds as spoken by the Guide.

7. SENTENCES. Now listen to the Guide and try to imitate. Speak in a loud clear voice.

ENGLISH EQUIVALENT

Here is the man.
Where is the bell?
I drink water.
Give me a cup of coffee.
Come here.
The pot is full.
Where does the bus stop?
Help me.
I eat an apple.
I eat a pear.
The water is deep.
The boat leaks.
Bring me a book.
Do it now.
Open the door.
That is too dear.
The ice is thick.
There is the train.
The water is cold.
The house is brown.
The machine stops.
Where is the garage?
I had to laugh.
Where is the hotel?

AID TO LISTENING

hler-iz-dě-mán.
wáar-iz-dě-bél?
ig-drink-wáatěr.
ghéef-mě ěn-kop-kófie.
kom-hler.
dě-pót-is-fól.
wáar-stop tě-bús?
hélěp-mě.
ik-éet-ěn-ápěl.
ik-éet-ěn-pээр.
ět-wáatěr-iz-děp.
dě-bóot lékt.
brěng-mě ěn-bóek.
dóc-ět-nou.
óopě-dě-děur.
dát-is-tě-dúur.
ět-ěis-iz-dík.
dáar-iz-dě-tréin.
ět-wáatěr-is kóut.
ět-húiz-iz-brúin.
dě-masjten stópt.
wáar-iz-dě-ghaardazjě?
ik-moest-láchě.
wáar-is-ět-hootěl?

CONVENTIONAL DUTCH SPELLING

Hier is de man.
Waar is de bel?
Ik drink water.
Geef me een kop kofie.
Kom hier.
De pot is vol.
Waar stopt de bus?
Help me.
Ik eet een appel.
Ik eet een peer.
Het water is diep.
De boot lekt.
Breng me een boek.
Doe het nou.
Open de deur.
Dat is te duur.
Het ijs is dik.
Daar is de trein.
Het water is kout.
Het huis is bruin.
De machine stopt.
Waar is de garage?
Ik moest lachen.
Waar is het hotel?

ENGLISH EQUIVALENT

Where is the restaurant?
Where is the station?
I see a ship.
He is young.
I have a ring on my finger.
Wait a bit.
My sister is sick.
Let us eat.

AID TO LISTENING

wáar-is-ël-restoránt?
wáar-is-ël-staasjón?
ik-síc-ën-schíp.
hei-is-jóng.
ik-heb-ën-ríng an-měn-víngěr.
wácht-ën-béetjě.
měn-zústěr-is-siek.
laat-ěs-éetě.

CONVENTIONAL DUTCH SPELLING

Waar is het restaurant?
Waar is het station?
Ik zie een schip.
Hij is jong.
Ik heb een ring aan mijn vinger.
Wacht een beetje.
Mijn zuster is ziek.
Laat ons eten.

8. PROCEDURE. When you have practised imitating the above sentences, read the rest of this lesson. Then go back and have the Guide repeat the sentences of Section 7 and see if you can give a better imitation than before.

The rest of this lesson does two things.

9. HINTS ON PRONUNCIATION. First, we try to give you hints on placing your tongue and lips so as to imitate the Dutch sounds.

10. THE AID TO LISTENING. Second, we explain the letters used in the Aid to Listening. In the Aid to Listening we use ordinary English letters and a few extra marks. The letters we use cannot have the same sound values that they have in English writing, because Dutch sounds are quite different from English sounds. But we do keep them consistent: letters and pairs of letters in the Aid to Listen-

ing always mean the same Dutch sounds. Once you are able to imitate the Dutch sounds, the Aid to Listening will help you by telling you which Dutch sounds occur in each word or sentence.

The Conventional Dutch Spelling does not give us much help in this, since it does not always use the same letters for the same sounds.

11. STRESS MARK. In both English and Dutch, the word *coffee* is stressed on the first syllable and the word *hotel* is stressed on the second syllable. If the Aid to Listening did not tell you where the stress came on these words, you would probably guess right just the same. But in other cases the two languages differ and you might easily guess wrong. For instance, the words *restaurant* and *station* are stressed in Dutch on the last syllable. Therefore the Aid to Listening marks the loud-stressed syllables in every word or sentence by placing an accent mark over the vowel letter of the loudest syllable or syllables:

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
coffee	<i>kófie</i>	koffie
hotel	<i>hootél</i>	hotel
restaurant	<i>restoránt</i>	restaurant
station	<i>staasjón</i>	station.

12. WORDS RUN TOGETHER. In Dutch, words are run together more closely than in English. When we say *an apple* in English, there is a slight weakening or break between the *n* of *an* and the *a* of *apple*. When a Dutchman says *een appel* (meaning 'an apple') there is no such weakening or break; the *n* goes with the following vowel, quite as if the whole thing were one word. In the Aid to Listening we show this by printing the words with a hyphen between them. This means that these words are run together quite as if they were just one word. Listen to the Guide. It is very important to get used to this way the Dutch have of running their words together, since otherwise one might fail to understand even the most familiar words:

an apple	<i>ən-ápĕl</i>	een appel
I eat an apple.	<i>ik-éet-ən-ápĕl.</i>	Ik eet een appel.

Always listen for this and try to imitate it.

13. PRONUNCIATION KEY. The conventional Dutch spelling does not always show what sounds are used in speaking a word. In the Aid to Listening we use letters in such a way as to show the pronunciation. Each letter or group of letters always shows which Dutch sound is to be used. You can learn to form the Dutch sound by IMITATING THE GUIDE. The following hints will help you in this. Remember that Dutch sounds are different from English sounds, and that the letters in the Aid to Listening stand for DUTCH SOUNDS and not for English sounds.

14. SHORT VOWELS. There are six different short vowel sounds in Dutch:

a e i o u ɛ

Notice that the Guide makes these vowels *very short*, even when they are accented.

15. THE DUTCH VOWEL *a* is shorter than the English vowel in *hot*; it is really something between the vowel of *hot* and the vowel of *cut*:

16. DUTCH *e* is like the vowel of English *pen*:

17. DUTCH *i* is like the vowel of English *pil*:

man

mán

man.

bell

bél

bel.

drink

drínk

drink.

18. DUTCH *o* is shorter than the vowel of an English word like *caught*; it is something between the vowel of *caugh* and the vowel of *cut*:

Before *m* and *n* the Dutch *o* has a slightly different sound; one puckers one's lips to get this sound:

This second kind of *o* is used also in some other words:

We shall not mark this specially, since Dutch speakers differ as to the words in which they use this second variety of *o*.

19. DUTCH *u* is quite different from any English sound. The nearest thing to it is the vowel of an English word like *cut*. The lips are slightly pursed or puckered and the tongue is raised at the middle, as though you were going to say *egg*. Listen carefully to the Guide and try to imitate:

20. DUTCH *ě* is a very short weak vowel; it comes only in unstressed syllables. It is something like the vowel in the second syllable of an English word like *maggot*, *spigot*, *circus*. The lips are slightly thrust out. Listen to the Guide:

Sometimes it almost disappears:

21. LONG VOWELS. There are seven long vowels in Dutch. They are only a little longer than the short

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
cup	<i>kóp</i>	kop.
come	<i>kóm</i>	kom.
full	<i>vól</i>	vol.
bus	<i>bús</i>	bus.
to eat	<i>éetě</i>	eten.
apple	<i>ápěl</i>	appel.

vowels; they are certainly much shorter than English long vowels as in *see, say, do, go*. Especially when the Dutch long vowels are not accented, they seem quite short to our way of hearing.

In the Aid to Listening the Dutch long vowels are always written by means of two letters

aa ee ie oo oe eu uu.

22. DUTCH *aa* sounds something like the English vowel in *father*, but the Dutch vowel is shorter than the English vowel:

23. DUTCH *ee* sounds something like the English vowel in *day*, but the Dutch vowel is shorter and the corners of the mouth are slightly drawn back, as if you were smiling:

24. DUTCH *ie* sounds like the English vowel in *beet*, but the Dutch vowel is shorter and the corners of the mouth are slightly drawn back, as if you were smiling:

25. DUTCH *oo* sounds like the English vowel in *boat*, but the Dutch vowel is shorter:

26. DUTCH *oe* sounds like the English vowel in *shoot*, but the Dutch vowel is much shorter than this English vowel:

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
water	<i>wáatěr</i>	water.
pear	<i>péer</i>	peer.
deep	<i>déep</i>	diep.
boat	<i>bóot</i>	boot.
book	<i>bóek</i>	boek.

27. DUTCH *eu* is not like any English sound. The lips are puckered up and rounded, as if one were saying *Oh!* Pucker your lips and keep them that way and at the same time try to pronounce the English vowel of *day* (or the Dutch vowel of *peer*, §16). The best way to get it is to watch the Guide and LISTEN CAREFULLY to him. Remember that the trick is to KEEP YOUR LIPS PUCKERED AND ROUNDED while you are making the sound:

28. DUTCH *uu* is not like any English sound. The lips are puckered up and rounded. Pucker your lips and at the same time try to pronounce the English vowel of *see* or the Dutch *ie* (§17). Imitate the Guide:

29. DIPHTHONGS. Diphthongs are combinations of two vowels. In Dutch there are three diphthongs:

ei ou ui

30. DUTCH *ei* sounds something like the English diphthong in *bite*; more exactly, it is somewhere between the sound in *bite* and the sound in *bail*. Listen to the Guide:

31. DUTCH *ou* sounds something like the English diphthong in *shout*; more exactly it is somewhere between this sound and the English sound in *shoat*. Listen to the Guide:

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
door	<i>déur</i>	deur.
dear	<i>dúur</i>	duur.
ice	<i>éis</i>	ijs
train	<i>tréin</i>	trein.
now	<i>nóu</i>	nou.

32. DUTCH *ui* is different from any English sound. One way to get this sound is to say *house* but at the same time KEEP YOUR TONGUE IN THE FRONT OF YOUR MOUTH, as if you were saying *ice*. Another way is to say *ice* but at the same time PUCKER YOUR LIPS, as if you were saying *house*. Listen carefully to the Guide and try to imitate the sound you hear. Keep your tongue forward and your lips puckered:

33. CONSONANTS. The Dutch consonant sounds are:

b ch d f g gh h j k l m n ng
p r s sj t tj v w z zj.

Dutch has no sounds like the English *j* in *judge* (or “soft” *g* in *gem*) or like *th* in *think* or in *then*.

Dutch *b, d, f, g, h, k, l, m, n, p, s, t, z* are not very different from the English sounds in *bad, fig, hook, mill, nip, sil, zip*.

34. DUTCH *p, t, k* are cut off cleaner at the end than English *p, t, k*. They lack the little puff of breath that follows these sounds in English words like *pot, hotel, come*. Listen for this difference the next time you hear the Guide say the Dutch words *pót, hootél, kóm*.

ENGLISH

house

AID

húis

DUTCH SPELLING

huis.

35. DUTCH *ch*. Dutch *ch* is not like any English sound. You can easily learn to make it by imitating the Guide. It is a FRICTION SOUND, like English *f*, *th*, *s*, *sh* in *if*, *bath*, *miss*, *wash*, but the friction is made in the back of the mouth, as if you were clearing your throat. The back of the tongue is raised up as if you were going to say *key*, but the air is allowed to pass through with friction and without stoppage:

LISTEN CAREFULLY TO THE GUIDE AND TRY TO IMITATE.

A Dutch word like *schip* does not sound like English *ship*. It sounds more like English *skip*; only after the *s* there is the Dutch friction sound of *ch* instead of the English *k*:

36. DUTCH *gh*. Dutch *gh* is not like any English sound. It is a friction sound like Dutch *ch*, and it is very much like Dutch *ch*, except that it is made with less force and is often VOICED:

In English the VOICED friction sounds are *v* as in *van*, *th* as in *then*, *z* as in *zip*, and *z* as in *azure*. Dutch *gh* is made with the back of the tongue raised up, like Dutch *ch*, but it is a VOICED friction sound. It differs from Dutch *ch* much as English *v* differs from English *f*.

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
to laugh	<i>láchě</i>	lachen.

ship	<i>schtp</i>	schip.
------	--------------	--------

give	<i>ghéeġ</i>	geef.
------	--------------	-------

However, many Dutch speakers make *gh* very much like Dutch *ch* or even quite like Dutch *ch*, especially at the beginning of a word. IMITATE THE GUIDE AND TRY TO TALK LIKE THE DUTCH PEOPLE YOU HEAR.

The conventional spelling of Dutch uses the letter *g* for this sound, but in the Aid to Listening we shall always write *gh* for this sound, to serve as a reminder.

37. DUTCH *j*. In conventional Dutch spelling and in the Aid to Listening the letter *j* means the sound of English *y* in *yes*:

Dutch has no sound like the English *j* in *judge*.

38. DUTCH *-ĕn*. Most words which end in *-en* in the conventional spelling of Dutch are usually pronounced without the *n*:

Other speakers pronounce this *n*. In this matter, as in everything, follow your Guide or the people around you, rather than the Aid to Listening. Do not follow the conventional spelling. In the Aid to Listening we give the forms without the *-n* because these are the ones you will hear in everyday, natural speech in most parts of the country.

39. DUTCH *ng*. Dutch *ng* is like English *ng* in *sing*, *singer* and never like *ng* in *finger*. The Dutch word *vinger* rhymes with English *singer*, not with English *finger*:

young	<i>jóng</i>	jong.
to laugh	<i>láchĕ</i>	lachen.
finger	<i>vinger</i>	vinger.

40. DUTCH *nk*. Dutch *nk* is like English *nk*:

41. DUTCH *r*. Dutch *r* differs from the *r* sound of American English. The Dutch sound is a “rolled” or “trilled” *r* sound. Some Dutch speakers make it with the tip of the tongue and others make it in the back of the mouth. IMITATE THE GUIDE. If you use an American English *r* sound, your speech will not sound very pleasing to Dutch ears, but you will be understood. Only NEVER LEAVE OFF THE *r* SOUND, as we do in the South and in Boston: wherever the Aid to Listening has an *r*, be sure to pronounce an *r* sound, as much like the Dutch as you can:

42. DUTCH *s*. Dutch *s* in the Aid to Listening is like the English sound in *see*, *miss* (and not like the English sound in *rose*):

43. DUTCH *sj*. The combination *sj* means a sound like English *sh* in *shoe*, but a glide sound like English *y* in *yes* can be heard at the end. Notice this in the pronunciation of your Guide:

44. DUTCH *tj*. The combination *tj* means a sound like the English *ch* in *church*, but there is a glide sound like *y* at the end:

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
drink	<i>drĭnk</i>	drink.
ring	<i>rĭng</i>	ring
here	<i>hĕr</i>	hier
hard	<i>hĕrt</i>	hard.
house	<i>hûis</i>	huis.
machine	<i>masjĕn</i>	machine.
a little	<i>ĕm bĕetjĕ</i>	een beetje.

45. DUTCH *v*. The Dutch *v* is like the English *v* in *vat*, *give*, but it often sounds intermediate between *v* in *vat* and *f* in *fat*. That is, instead of a VOICED friction sound, some speakers tend to make it UNVOICED. Especially at the beginning of a word, many Dutch speakers use *f* instead of *v*. Imitate your Guide or any Dutch people you hear:

46. DUTCH *w*. Many Dutch speakers pronounce *w* quite as we do in English in a word like *well*. Most people, however, mix in something of a friction sound like an English *v*, and some pronounce their *w* almost like *v*. Imitate your Guide or the Dutch people around you. You will be understood if you use an English *w*:

47. DUTCH *z*. Dutch *z* is like English *z* in *zip*, *buzz*. At the beginning of a word, many Dutch speakers use a sound between *z* and *s* or even quite like an *s*. Follow your Guide:

48. DUTCH *zj*. Dutch *zj* is like English *z* in *azure* or *s* in *measure*; only there is a glide sound of *y* at the end:

Dutch conventional spelling usually writes *g* for this sound; this is one of the reasons why we need an Aid to Listening: Dutch conventional spelling is not a sure guide to the real sound of the words.

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
finger	<i>víngěr</i>	vinger.
water	<i>wátěr</i>	water.
sister	<i>zústěr</i>	zuster.
garage	<i>ghaarázazjě</i>	garage.

49. DOUBLE LETTERS. In Dutch conventional spelling consonant letters are often written double: *bb, dd, ff, gg*, and so on. This does not mean anything about the sound of the consonant, but merely indicates that the preceding vowel is one of the **SHORT VOWELS** *a, e, i, o, u*:

Dutch conventional spelling sometimes writes simple letters *a, e, i, o, u* when the actual sound is *aa, ee, ie, oo, uu*:

In the Aid to Listening the words are spelled consistently: *a, e, i, o, u, ě* mean short vowels always. You will find things easiest if at first you **PAY NO ATTENTION TO THE CONVENTIONAL DUTCH SPELLING**. The main thing is to **IMITATE THE GUIDE**. The Aid to Listening will help you in this. Then, when you get used to the sound, you will

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
apple	<i>ápěł</i>	appel.
to eat	<i>éetě</i>	eten.

be able to use the Aid to Listening independently for review and practice and even for learning new words and phrases. But the conventional Dutch spelling would only mislead you. The conventional Dutch spelling will serve you only after you are familiar with the Dutch language.

LESSON 2: TALKING

50. PROCEDURE. This lesson gives the most necessary greetings and polite phrases and a few useful sentences about talking.

Begin by listening carefully to the Guide and trying OUT LOUD TO IMITATE THE PRONUNCIATION of the sentences. Use the Aid to Listening. Practise the sentences OUT LOUD UNTIL YOU CAN SAY EACH ONE BY HEART. The following paragraphs show one way of doing this.

The leader of the study group will read the ENGLISH EQUIVALENT which is given at the left and will then pause for the Guide to say the same thing in Dutch. Each member of the study group will then repeat the Dutch word or phrase after the Guide, imitating him as closely as possible.

Always repeat the Dutch words and phrases IN A LOUD CLEAR VOICE. Silent or whispered practice helps very little. While you pronounce the Dutch, try to think of the meaning ("I am greeting a man"; "I am asking for coffee"; and so on).

51. How Do You Do? GOODBYE.

The Dutch phrases for *good day*, *good morning*, *good evening* are used both in greeting (for *how d'you do*) and in taking leave (for *goodbye*):

DO NOT TRY TO PRONOUNCE THE DUTCH UNTIL YOU HAVE HEARD THE GUIDE. You stand very little chance of guessing the right pronunciation by 'reading.' When you have heard the Guide and have learned to give a fair imitation, then pronounce the Dutch words and phrases over and over again until you feel as if you could say them in your sleep. People talk fast; if you want to understand what Dutch people say, you will have to be very familiar with the forms. Listen to the Guide over and over again and keep saying the Dutch words and sentences.

Cover up the English Equivalent and see if you can tell the meaning of each Dutch word or phrase. Keep doing this until you can tell the meaning at a flash.

Cover up the Dutch columns and see if you can translate the English Equivalent into Dutch. Practise this until you can do it at full talking speed. In doing this, always be careful to pronounce the Dutch correctly. There would be no sense in practising sounds that a Dutchman would not understand.

ENGLISH

AID TO LISTENING

CONVENTIONAL SPELLING

Good day.
Good morning.
Good evening.

ghoejĕn-dách.
ghoejĕ-mórgĕ.
ghoejĕn-áavĕnt.

Goeden dag.
Goeden morgen.
Goeden avond.

Recall that *gh* (conventional spelling *g*) means the queer sound described in §36. Remember that *oe* means a sound between the vowel of English *put* and the vowel of English *shoot*, §26. We shall not use up space with reminders like these. Whenever you are not sure of the sound that is meant by the letters in the Aid to Listening, look back in Lesson 1 for the explanation. But the main thing is to IMITATE THE GUIDE.

52. 'SIR, MA'AM, MISS'.

In Dutch one almost always adds *sir*, *ma'am*, *miss* or the like to short phrases when one is speaking to people whom one does not know very well. This is not a special sign of politeness, but just the ordinary way of talking:

sir	<i>mĕnéer</i>
ma'am	<i>mĕvróu</i>
miss	<i>jĕfróu</i>
gentlemen	<i>héerĕ</i>
ladies	<i>dáamĕs</i>
Good morning, sir.	<i>ghoejĕ-mórgĕ mĕnéer.</i>
Good day, ma'am.	<i>ghoejĕn-dách mĕvróu.</i>
Good evening, miss.	<i>ghoejĕn-áavĕnt jĕfróu.</i>
Good morning, gentlemen.	<i>ghoejĕ-mórgĕ héerĕ.</i>
Good day, ladies.	<i>ghoejĕn-dách dáamĕs.</i>
Good evening, ladies and gentlemen.	<i>ghoejĕn-áavĕnt, dáamĕs-en-héerĕ.</i>

mijnheer
mevrouw
juffrouw
heeren
dames
Goeden morgen, mijnheer.
Goeden dag, mevrouw.
Goeden avond, juffrouw.
Goeden morgen, heeren.
Goeden dag, dames.
Goeden avond, dames en heeren.

53. MORE USES OF 'SIR, MA'AM, MISS'.

The Dutch words for *sir*, *ma'am*, *miss* and so on are used also in some other ways.

The word *mĕnéer* is used also to mean *gentleman* and for *Mr.* before a name:

the gentleman	<i>dě-měněer,</i>	de mijnheer,
	<i>dě-héer</i>	de heer
Mr. Willems	<i>měnceer-wilěms</i>	Mijnheer Willems.

The word *měvróu* is used also for *Mrs.* before a name:

the woman	<i>dě-vróu</i>	de vrouw
Mrs. Vink	<i>měvróu-vínk</i>	Mevrouw Vink
the lady	<i>dě-dáamě</i>	de dame.

The word *jěfróu* in a slightly different shape, with the stress on the first syllable, is used for *young lady* and for *Miss* before a name:

the young lady	<i>dě-júfrou</i>	de juffrouw
Miss Smit	<i>júfrou-smít</i>	Juffrouw Smit.

54. GOODBYE.

To say *goodbye* one uses the expressions *good day, good morning, good evening*, §51. In taking leave at night one can also say *good night*:

Good night, ladies and gentlemen.	<i>ghocjě-nácht, dáaměs-en-héerě.</i>	Goeden nacht, dames en heeren.
-----------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------

More informal ways of saying *goodbye*:

Goodbye.	<i>adjěu.</i>	Adieu.
So long (<i>Lit</i> : Till seeing).	<i>tot-sěns.</i>	Tot ziens.

When the Dutch way of saying something is very different from the English, we shall sometimes give a word-for-word translation in parentheses, marked by the word *Lit* for *literally*.

55. PLEASE; THANKS; BEG PARDON.

Please.

as-jě-blief.

Als je blieft.

The hyphens in the Aid to Listening mean that the words are run together as if they were one word, §5. In the present case this means that *s* and *j* form the combination *sj*, which sounds something like English *sh* in *she*, §43. We sometimes run things together like that in English; for instance, *don't you* is very often pronounced *don'chu*, with *ch* for *t* plus *y*.

to thank	<i>dánkě</i>	danken
you	<i>úu</i>	u
well	<i>wél</i>	wel
Thank you.	<i>dánk-uu-wél.</i>	Dank u wel.
nothing	<i>níets, níks</i>	niets
You're welcome (<i>Lit.</i> nothing to thank).	<i>níets-tě-dánkě.</i>	Niets te danken.
Pardon (me).	<i>pardón.</i>	Pardon.
Excuse (me).	<i>ekskuuzéer.</i>	Excuseer.
to take	<i>němě</i>	nemen
me	<i>měi, mě</i>	mij, me
not	<i>níet, nie</i>	niet
badly, ill	<i>kwdalik</i>	kwalijk
I beg your pardon.	<i>něe-mě-nie kwdalik.</i>	Neem me niet kwalijk.
(<i>Lit.</i> Take me not ill.)		
Oh, that's all right.	<i>óo, t-is-níets.</i>	O, 't is niets.
(<i>Lit.</i> It's nothing.)		

56. YES; NO; I DON'T KNOW.

Simple *yes* and *no* sound a bit sharp or even rude in Dutch. Always add *sir*, *ma'm*, *miss*, or some other little word.

yes
no
surely
Yes, ma'm.
Yes, indeed.
Yes, surely.

jáa
née
zéekěr
jáa měvrou.
jaa-wél.
jaa-zéekěr.

ja
neen
zeker
Ja, mevrouw.
Jawel.
Ja zeker.

Notice that the vowel of *jaa* when not stressed is quite short, §21.

No, sir.
to know
I
I don't know.
I don't know that.

née mēncer.
wéetě
ik, k
k-wéet-nie.
k-wéet-ět-nie.

Neen, mijnheer.
weten
ik
Ik weet niet.
Ik weet het niet.

57. UNDERSTAND.

If you know just a few words, you can make people understand you. The trouble is with YOUR UNDERSTANDING OTHER PEOPLE. For this you will have to know all the words they are likely to use. In Dutch there are two common words for *understand*, and you will have to know both of them:

to understand
Do you understand?
to have
Have you understood me?

I don't understand.
I don't understand you.
what
to say

věrstáan, běghréipě
verstaát-uu? běghréipt-uu?
hébě
hépt-uu-mě věrstáan?
hépt-uu-mě běghréepě?
ik-fěrstáa-nie.
ik-fěrstáa-uu-nie.
wát
zégghě

verstaan, begrijpen.
Verstaat u? Begrijpt u?
hebben
Hebt u mij verstaan?
Hebt u mij begrepen?
Ik versta niet.
Ik versta u niet.
wat
zeggen

I don't understand what you say.

What did you say?

(Lit: What say you?)

ik-fěrstáa-nie wat-uu-zécht.

wat-sécht-uu?

Ik versta niet, wat u zegt.

Wat zegt u?

The polite way of showing that you did not catch what the other person said is this:

Beg pardon? (Lit: What please you?)

wa-bléft-uu?

Wat belieft u?

A shorter way of showing that you have not understood is to say, with a questioning tone:

Pardon?

pardón?

Pardon?

You may also ask the person to repeat, or you may ask him to speak more slowly:

to be willing, to want

wílě

willen

still, in addition

nóch

nog

once

éens, ěs

eens

Will you say that again?

wilt-uu-dat nóch-ěs séghě?

Wilt u dat nog eens zeggen?

Here ěs is an unstressed form of *eens*.

to speak

spréekě

spreken

slow

lángsaam

langzaam

a little, a bit

wál

wat

Speak a little slower, please.

spréek-wat-lángsaamě, as-jě-bléft.

Spreek wat langzamer, als je bléft.

58. SPEAK ENGLISH; SPEAK DUTCH.

English

éngěls

Engelsch

Do you speak English?

spréekt-uu éngěls?

Spreekt u Engelsch?

there

dáar

daar

here

híer

hier

anybody	<i>iemant</i>	iemand
who	<i>die</i>	die
Is there anyone here who speaks English?	<i>is-ër-iemant-hier die-éngels-spreekt?</i>	Is er iemand hier; die Engelsch spreekt?

The little word *ër* in this sentence is an unstressed form of *daar*. It is very useful and one must learn how to handle it. This *ër*, hung on to other words, has many different meanings.

The official name of the Dutch country is *Netherlands*. *Holland* is properly the name of only a part (two "provinces") of this country. But in everyday speech one usually says *Holland* and *Hollandish* instead of *Netherlands* and *Netherlandish*. In Belgium the Dutch language is called *Flemish*.

Hollandish	<i>hólants</i>	Hollandsch
Netherlandish	<i>néděrlants</i>	Nederlandsch
Flemish	<i>vláams</i>	Vlaamsch
Do you speak Dutch?	<i>spréckt-uu hólants?</i>	Spreekt u Hollandsch?
	<i>spréckt-uu néděrlants?</i>	Spreekt u Nederlandsch?
Do you speak Flemish?	<i>spréckt-uu vláams?</i>	Spreekt u Vlaamsch?
only	<i>máar</i>	maar
one, a, an	<i>éen</i>	een
little, small	<i>klein</i>	klein
bit	<i>béetjě</i>	beetje
I speak it only a little (bit).	<i>ik-spréek-ét maar-én-kleim-béetje.</i>	Ik spreek het maar een klein beetje.

LESSON 3: GETTING AROUND

59. WHERE IS IT?

where
Where is it?
the restaurant
a restaurant
Where is the restaurant?
Where is there a restaurant?
the hotel
Where is the hotel?
the railroad station
Where is the railroad station?
the toilet
Where is the toilet?
to the right
to the left
straight ahead
to go
Go to the right.
Go to the left.
Go straight ahead.
Here it is.
There it is.

wáar
waar-ís-ét?
ét-restoránt
én-restoránt
wáar-is-ét-restoránt?
wáar-is-ér én-restoránt?
ét-hootél
wáar-is-ét-hootél?
ét-staasjón
wáar-is-ét-staasjón?
dě-wéc-séc
wáar-iz-dě-wéc-séc?
réchs
línks
rechtúit
gháan
ghaa-réchs.
ghaa-línks.
ghaa-rechtúit.
hier-ís-ét.
daar-ís-ét

waar
Waar is het?
het restaurant
een restaurant
Waar is het restaurant?
Waar is er een restaurant?
het hotel
Waar is het hotel?
het station
Waar is het station?
de W.C.
Waar is de W.C.?
rechts
links
rechtuit
gaan
Ga rechts.
Ga links.
Ga rechtuit.
Hier is het.
Daar is het.

over there
It's over there.

ghíntěr
ět-iz-daar-ghíntěr.

ginder
Het is daarginder.

60. WHAT IS IT?

What is it?
this
that
What is this?
What is that?
to be called
how

wat-ís-ět?
dít
dát
wat-iz-dít?
wat-iz-dát?
héetě
hóe
hoe-hée-tat in-t-hólants?

Wat is het?
dit
dat
Wat is dit?
Wat is dat?
heeten
hoe
Hoe heet dat in 't Hollandsch?

(Lit: How is-called that in the Dutch?)

What's that called in Flemish?

hoe-hée-tat in-t-fláams?

Hoe heet dat in 't Vlaamsch?

61. WHAT DO YOU WANT?

What do you want?
I should
gladly
cigarettes
I should like some cigarettes.
(Lit: I should gladly cigarettes want to have.)
matches

wat-wílt-uu?
ěk-sóu
ghráach
sieghěřétě
ěk-sóu-ghraach sieghěřétě wilě-hébě.
lúusiefěrs

Wat wilt u?
ik zou
graag
cigaretten
Ik zou graag cigaretten willen hebben.
lucifers

Be sure to pronounce s (not z).

I should like some matches.
a cigarette

ěk-sóu-ghraach lúusiefěrs wilě-hébě.
ěn-sieghěřét

Ik zou graag lucifers willen hebben.
een cigarette

I should like to have a cigarette.
a match
I may

*ěk-sóu-ghraach ěn-sieghěrl hebě.
ěn-lúusiefěr
ěk-mách*

Ik zou graag een cigarette hebben.
een lucifer
ik mag

Remember that *ch* means the Dutch *ch* sound, §35.

May I (have) a match?
for me
Have you a match for me?
a cup
coffee
Do you want a cup of coffee?
Yes, please.
No, thanks.

*mách-ěk ěn-lúusiefěr?
vóor-mě
hépt-uu ěn-lúusiefěr vóor-mě?
ěn-kóp
kófie
wilt-uu ěn-kop-kófie-hebě?
jáa as-je-blief.
dánk-uu-wél.*

Mag ik een lucifer?
voor mij
Hebt u een lucifer voor me?
een kop
koffie
Wilt u een kop koffie hebben?
Ja, als je blijft.
Dank u wel.

Remember that in Dutch saying *thanks* means that you DON'T want what is offered! If you want it, you must say *please* (*as-jě-blief*).

to drink
milk
rather
Thank you, I'd rather drink milk.
a glass
water
I'd like to have a glass of water.
Here's a glass of milk for you.
bread
Here's some bread.

*drínkě
mélěk
ljevěr
dánk-uu-wél, ig-drínk-ljevěr mélěk.
ěn-ghlás
wáatěr
ik-sóu-ghraach-ěn-ghlas-wáatěr-hebě.
ěn-ghlas-mélěk foor-uu as-jě-blief.
bróot
hier-hept-uu bróot.*

drinken
melk
liever
Dank u wel, ik drink liever melk.
een glas
water
Ik zou graag een glas water hebben.
Een glas melk voor u, als je blijft.
brood
Hier hebt u brood.

(Lit: Here have you bread.)

Practice this last sentence, replacing the word *bróol* by the following expressions:

For instance:

an egg	<i>ěn-éi</i>	een ei
Here's an egg (for you).	<i>hier-hept-uu ěn-éi.</i>	Hier hept u een ei.
an apple	<i>ěn-ápěl</i>	een appel
potatoes	<i>árdapěľ</i>	aardappelen
meat	<i>vlécs</i>	vleesch
beer	<i>bícr</i>	bier.

62. PRACTICE.

- (1) Pronounce all the Dutch words and sentences in this lesson IN A LOUD CLEAR VOICE, imitating the Guide.
- (2) Cover up the English column; read the Dutch of each expression OUT LOUD from the Aid for Listening and try to tell what it means. If you are in doubt look at the English to make sure.
- (3) Cover up the Dutch columns and try to say OUT LOUD the Dutch for each English expression in the first column.
- (4) With the Guide or a member of the group as partner, exchange greetings and questions and answers.

LESSON 4: THINGS, NUMBERS, TIME

63. THAT, THIS, THE, A, AN, ONE.

In this section we shall review a good many of the words we have met in Lessons 2 and 3. Read the Dutch words and phrases in this section out loud.

The Dutch word for 'that' is *die* with some nouns and *dat* with others:

that man	<i>die mán</i>	die man
that cup	<i>die kóp</i>	die kop
that child	<i>dat kint</i>	dat kind
that glass	<i>dat chlás</i>	dat glas.

We shall need names for these two kinds of nouns. We shall call them 'die-nouns' ('dec-nouns') and 'dat-nouns' ('dot-nouns').

We have met the following *die*-nouns. Read the list over OUT LOUD, putting the word *die* before each one, and see whether you can tell what each one means:

<i>mán</i>	<i>dách</i>	<i>kóp</i>
<i>vróu</i>	<i>nácht</i>	<i>kófie</i>
<i>júfrou</i>	<i>mórghe</i>	<i>mélèk</i>
<i>mènéer</i>	<i>ávènt</i>	<i>ápèl</i>
<i>héer</i>	<i>sièghèrét</i>	<i>áardapèl</i>
<i>dáamè</i>	<i>lúusiefèr</i>	<i>wee sée.</i>

We have met the following *dat*-nouns. Read the list over OUT LOUD as it is here given and see whether you can tell what each one means:

<i>dat kint</i>	<i>dat wáatèr</i>	<i>dad bróot</i>
<i>dat restoránt</i>	<i>dat chlás</i>	<i>dad bíer.</i>

dat hootél
dat staasjón

dat flées
dat éi

In the plural number *all* nouns have *die*:

those men
those cups
those children
those glasses

die máně
die kóppě
die kínděřě
die ghláazě

die mannen
die koppen
die kinderen
die glazen.

'This' in Dutch is *déeze* or *dit*. The word *déezě* is used with *die*-nouns and with all plural nouns. The word *dit* is used with *dat*-nouns:

this man
this cup
this child
this glass
these men
these cups
these children
these glasses

deezě mán
deezě kóp
dit kínt
dít chlás
deezě máně
deezě kóppě
deezě kínděřě
deezě ghláazě

deze man
deze kop
dit kind
dit glas
deze mannen
deze koppen
deze kinderen
deze glazen.

'The' in Dutch is *dě* before *die*-nouns and all plural nouns, but *ět* before *dat*-nouns:

the man
the cup
the child
the glass
the men
the cups

dě-mán
dě-kóp
ět-kínt
ět-chlás
dě-máně
dě-kóppě

de man
de kop
het kind
het glas
de mannen
de koppen

the children
the glasses

dě-kínděřě
dě-ghláazě

de kinderen
de glazen.

'One' in Dutch is *een* before all nouns:

one cup
one glass

éen kóp
éen ghlás

een kop
een glas.

'A' or 'an' is *ěn* or *ě*; this is the unstressed form of the word *cen* 'one':

a cup
a glass
a man
an egg

ěn-kóp
ěn-ghlás
ě-mán
ěn-ěi

een kop
een glas
een man
een ei.

This is the . . . , These are the . . . :

When one tells what something is by such expressions as 'this is . . .', 'these are . . .' the Dutch uses the words *dat*, *dít*, *ět* no matter what sort of a noun follows:

That's the man.
Those are the men.
This is the hotel.
These are potatoes.
It's the woman.
It's the ladies.

dát-iz-dě-mán, dá-s-tě-mán.
dát-sein dě-máně.
dít-iz-ět-hootěl, dít-s-ět-hootěl.
dít-sein áardapěľě.
ět-iz-dě-vróu, t-iz-dě-vróu.
ět-sein dě-dááměs.

Dat is de man.
Dat zijn de mannen.
Dit is het hotel.
Dit zijn aardappelen.
Het is de vrouw.
Het zijn de dames.

64. HOW MANY?

The numbers from *one* to *twelve* are:

one
two

éen
twée

een
twee

three
four
five
six
seven
eight
nine
ten
eleven
twelve
Two and three is five.
Seven and five is twelve.
many, much
How many do you want?

drie
vier
vêif
zês
zéevě
ácht
néeghě
tien
élěf
twáalěf
twée en-drie is-féif.
zéevě en-vêif is-twáalěf.
véel
hóe-věł wílt-uu-ěr?

drie
vier
vijf
zes
zeven
acht
negen
tien
elf
twaaif.
Twee en drie is vijf.
Zeven en vijf is twaalf.
veel
Hoeveel wilt u er?

Notice the little word *ěr*; here it means 'of them.'

How much do you want?
How many of them do
you want?

hóe-věł wílt-uu?
hóe-věł wílt-uu-ěr ván?

Hoeveel wilt u?
Hoeveel wilt u er van?

Here 'of them' is said more plainly by the word *van* 'of, from'; *er ván* means 'of them, from them, of it, from it.'

I have three of them.
I have only one.
How much of this do you want?

ik-éb-ěr drie.
ik-éb-ěr maar-één.
hóe-věł wílt-uu hier-ván?

Ik heb er drie.
Ik heb er maar een.
Hoeveel wilt u hier van?

In Dutch one says 'hereof' (*hier ván*) for 'of this.'

I want five of them.
I want a pound of it.

ik-sóu-ěr-ghraach féif hebě.
ěk-sóu-ghraach ěm-pónt hebě.

Ik zou er graag vijf hebben.
Ik zou graag een pond hebben.

How many have you?
How much have you?
I haven't many.
I haven't much.

hóc-věł hépt-uu-ěr?
hóc-věł hépt-uu?
ik-ěb-ěr-nie féel.
ik-ép-nie féel.

Hoeveel hebt u er?
Hoeveel hebt u?
Ik heb er niet veel.
Ik heb niet veel.

65. HOW MUCH DOES IT COST?

How much is it?
to cost
How much does it cost?
the gulden
the cent

hóc-věł ts-ěl?
kóstě
hóc-věł kóst-ěl?
dě-ghúldě
dě-sént

Hoeveel is het?
kosten
Hoeveel kost het?
de gulden
de cent

In normal times the Dutch *gulden* was worth about 40 cents in U. S. money. The Dutch *cent* is one hundredth of a gulden.

This costs two gulden.
How much do those cost?
They cost ten cents.

di-kós twéc-ghúldě.
hóc-věł kóstě dte?
die-kóstě tien-sént.

Dit kost twee gulden.
Hoeveel kosten die?
Die kosten tien cent.

66. WHAT TIME? WHEN?

late
What time is it?
(*Lit:* How late is it?)
the hour
It's two o'clock.
the minute
before
It's ten minutes of eight.

láat
hoe-láat-iz-ěl?

ěl-úur
ěl-is twée úur.
dě-mienúut
vóor
ěl-is tien mienúutě voor-ácht.

laat
Hoe laat is het?

het uur
Het is twee uur.
de minuut
voor
Het is tien minuten voor acht.

Usually one leaves out the word *micnútě*:

It's ten of eight.	<i>čt-is tén voor-acht.</i>
after	<i>náa</i>
It's five after seven.	<i>čt-is fěif naa-zéecvě.</i>
the quarter-hour	<i>čt-kwárt</i>
It's quarter of nine.	<i>čt-is-kwárt foor-néeghě.</i>
half	<i>hálěf</i>
It's half past nine.	<i>čt-is-hálěf-tén.</i>

Het is tien voor acht.
na
Het is vijf na zeven.
het kwart
Het is kwart voor negen.
half
Het is half tien.

In Dutch one says 'half ten' for 9:30, and so on:

It's half past twelve.	<i>čt-is-hálěv-éen.</i>
the movie	<i>dě-biejęškóop</i>
to begin	<i>běghíně</i>
when	<i>wáncer</i>
When does the movie commence?	<i>wáncer běghín-tě-biejęškóop?</i>
The movie begins at seven o'clock.	<i>dě-biejęškóop běghínt om-zéevěn-úur.</i>
the train	<i>dě-tréin</i>
to leave	<i>větrékě</i>
What time does the train leave?	<i>hoe-láat fertrék-tě-tréin?</i>
The train leaves at nine o'clock.	<i>dě-tréin větrékt om-néeghěn-úur.</i>
The train goes at eight thirty.	<i>dě-tréin gháat om-hálěf-néeghě.</i>

Het is half een.
de bioscoop
beginnen
wanneer
Wanneer begint de bioscoop?
De bioscoop begint om zeven uur.
de trein
vertrekken
Hoe laat vertrekt de trein?
De trein vertrekt om negen uur.
De trein gaat om half negen.

67. PRACTISE all the sentences in this lesson until you can say them without hesitating, and until you understand them the moment you hear someone else say them.

LESSON 5: WHO ARE YOU?

68. CHANGING SOUNDS. The sound of a Dutch word often changes when it is used along with other words in a sentence. You may have noticed instances of this in Lessons 3 and 4. We shall now speak of some of the chief changes of this kind.

Read Sections 69 to 75 carefully several times and pronounce the Dutch examples IN A LOUD CLEAR VOICE. That is all you need to do for the present with these sections.

After you have read Sections 69 to 75 use them for reference: turn back to them whenever you are interested in the changing shape of a word.

69. VOWELS SHORTENED; *h* DROPPED. When a word is not stressed, its main vowel is likely to be shortened or changed or even to drop out. Also, if the word begins with *h*, this *h* often is dropped when the word is unstressed. Compare in English, *not* but *isn't*, and *him* but *I see 'im*.

In Dutch, many short words, especially the pronouns, are weakened in this way when they are not stressed:

Not he but she.
Is he coming?
Is she coming?
I have many of them.
How many?

niet héi, maar zéi.
kóm!-ic?
kómt-sě?
ik-héb-ěr véel.
hóe-věľ?

niet hij, maar zij.
Komt hij?
Komt zij?
Ik heb er veel.
Hoeveel?

70. FINAL-*n*. When words are run together as if they were one word, the sound *n* at the end of a word often turns into *m* if the next word begins with *p* or *b*:

an egg
a pair
a little

ěn-éi
ěm-páar
ěm-béetjě

een ei
een paar
een beetje.

If the next word begins with *n* or *m*, the final *n* often drops:

a name	<i>ě-náam</i>	een naam
from him	<i>ván-ěm</i>	van hem
from me	<i>vá-mě</i>	van mij.

If the next word begins with *k* or *gh* the final *n* has the sound of *ng* (§39, §40).

a cup	<i>ěn-kóp</i>	een kop
a glass	<i>ěn-ghlás</i>	een glas.

In rapid speech the final *n* of the unstressed words *ěn* (a, an) and *měn* (my) is often lost before any consonant; instead of *měn-vřient* (my friend) people will often say *mě-vřient*; instead of *ěm-páar* (a pair) they will often say *ě-páar*.

71. *n* ADDED AFTER *ě*.

If a word ends in *-ě* and the next word begins with a vowel or *h*, a final *n* is often added:

to eat	<i>ětě</i>	eten
to eat and to drink	<i>ětěn-en-drínkě</i>	eten en drinken
I heard them.	<i>ík-hóordě-zě.</i>	Ik hoorde ze.
I heard him.	<i>ík-hóorděn-ěm,</i> <i>ík-hóordě-ěm.</i>	Ik hoorde hem.
on the corner	<i>ob-dě-hóek,</i> <i>ob-děn-hóek</i>	op de hoek.

72. THE MUTES.

Twelve Dutch consonants are especially subject to change. These twelve are called MUTES. Six are called UNVOICED and the other six are called VOICED:

	MUTES					
UNVOICED:	<i>p</i>	<i>t</i>	<i>k</i>	<i>f</i>	<i>s</i>	<i>ch</i>
VOICED:	<i>b</i>	<i>d</i>	<i>g</i>	<i>v</i>	<i>z</i>	<i>gh</i>

The mutes go in pairs, unvoiced and voiced. That is, *p* interchanges with *b*; *t* interchanges with *d*; *ch* interchanges with *gh*; and so on. The *ng* sound, §39, does not count as a mute.

73. FINAL MUTES.

AT THE END OF A WORD that is not run together with the next word, ONLY UNVOICED MUTES are used. That is, *p*, *t*, *k*, *f*, *s*, *ch* occur at the end of a word. The voiced mutes (*b*, *d*, *g*, *v*, *z*, *gh*) never come at the end of a phrase.

In words containing UNVOICED mutes, these sounds do not change when they come at the end of the word:

to stop; I stop	<i>stópě; ik-stóp</i>	stoppen, ik stop
sides; a side	<i>kántě; ěn-kánt</i>	kanten, een kant
pieces; a piece	<i>stúkě; ěn-stúk</i>	stukken, een stuk
to boast; I boast	<i>blúfě; ig-blúf</i>	bluffen; ik bluf
stockings; a stocking	<i>kóusě; ěn-kóus</i>	kousen; een kous
to laugh; I laugh	<i>láchě; ik-lách</i>	lachen; ik lach.

In words containing VOICED mutes, these sounds are replaced by UNVOICED mutes when they come at the end of the word; *b* is replaced by *p*, and so on, according to the table in §72 (only *g* does not occur):

to have, I have	<i>hébě; ik-hép</i>	hebben; ik heb
hands; a hand	<i>hándě; ěn-hánt</i>	handen; een hand
to give; I give	<i>ghéevě; ik-chéef</i>	geven; ik geef
houses; a house	<i>húizě; ěn-húis</i>	huizen; een huis
to say; I say	<i>zégheě; ik-séch</i>	zeggen; ik zeg.

This habit is carried through without exception whenever the sound is really at the end. But if another word begins with a vowel is hitched on closely (we mark this by the hyphen, §12), then the voiced mute is usually kept:

I have it.	<i>ik-héb-ět,</i> <i>ik-hép-ět.</i>	Ik heb het.
I say it.	<i>ik-séghe-ět,</i> <i>ik-séch-ět.</i>	Ik zeg het.

If the next word begins with some other sound (except a mute), the unvoiced mute is usually kept:

give	<i>gheef</i>	geef
Give me that.	<i>ghéef-mě-dat.</i>	Geef me dat.
say	<i>zech</i>	zeg
Tell me that.	<i>zéch-mě-dat.</i>	Zeg me dat.

Some speakers sometimes use voiced mutes even here, saying, for instance, *ghéev-mě-dat.* IMITATE YOUR GUIDE.

If the next word begins with a mute, there are special habits, which we shall state in the next section.

74. CLUSTERS OF MUTES.

When two or more mutes come in immediate succession, without a pause or break, they are either ALL UNVOICED OR ALL VOICED.

If the last one is *b* or *d*, the whole set is voiced:

I	<i>ik</i>	ik
I am	<i>ig-bén</i>	ik ben
tastes	<i>smáakt</i>	smaakt
bitter	<i>bítěr</i>	bitter
That tastes bitter.	<i>dat-smaagd-bítěr.</i>	Dat smaakt bitter.
I have that.	<i>ik-héb-dat.</i>	Ik heb dat.
I give that.	<i>ik-chéev-dat.</i>	Ik geef dat.
I say that.	<i>ik-ségh-dat.</i>	Ik zeg dat.

This habit is not always carried out; especially in slower speech you will hear such things as *dat-smaakt-bítěr.* If the first word ends in *pt*, *kt*, *ft*, *st*, *cht* and the next begins with *d*, most speakers simply drop the *d*:

he has	<i>hei-héeft</i>	hij heeft
He has that	<i>hei-héef-tat.</i>	Hij heeft dat.
How does that taste?	<i>hoe-smáak-tat?</i>	Hoe smaakt dat?
he says	<i>hei-zécht</i>	hij zegt
He says that.	<i>hei-zéch-tat.</i>	Hij zegt dat.

Different speakers (and speakers from different parts of the country) differ in their habits. FOLLOW YOUR GUIDE.
If the last mute in a sequence is not *b* or *d* the whole set is unvoiced:

meat; that meat	<i>vlécs; dat-flécs</i>	vleesch; dat vleesch
salt; that salt	<i>zóut; dat-sóut</i>	zout; dat zout
That tastes salty.	<i>dat-smaakt-sóut.</i>	Dat smaakt zout.
to give; I give	<i>ghêvê; ik-chêf</i>	geven; ik geef.

Here too the habit is not fully carried out; especially in slow speech you will hear such things as *dat-smaakt zóut*.

75. DOUBLE CONSONANTS.

When two like consonants come together, the Dutch sometimes pronounce a long consonant, as we do in English when we say *ten nights* or *this suit*. But very often, especially in rapid speech, the Dutch pronounce only one short consonant:

ten nights	<i>tien náchtê, tie-náchtê</i>	tien nachten
It's salty.	<i>êt-is sóut, t-i-sóut.</i>	Het is zout.
that thing	<i>dad dîng, da-dîng</i>	dat ding
away	<i>wéch</i>	weg
to go	<i>gháan</i>	gaan
to go away	<i>wéch chaan, wé-chaan.</i>	weggaan.

76. WHERE ARE YOU FROM?

From where are you?	<i>van-wáar bént-uu?</i>	Van waar bent u?
Where are you from?	<i>waar-bént-uu vandaan?</i>	Waar bent u vandaan?
the American	<i>dê-ameerikáan</i>	de Amerikaan
I am an American.	<i>ig-ben-ên-ameerikáan.</i>	Ik ben een Amerikaan.
we are	<i>wê-zîjn</i>	wij zijn
We are Americans.	<i>wê-zîjn-ameerikáanê.</i>	Wij zijn Amerikanen.
I come	<i>i-kóm</i>	ik kom
America	<i>amérierikaa</i>	Amerika

I come from America.
 we come
 the United States
 We come from the United States
 who?
 Who is that man?
 He is an American.

i-kóm van-améeriekaa.
wě-kóomě
dě-věreenighdě-stáatě
wě-kóomě van-dě-věreenighdě-stáatě.
wle
wie-iz-die-mán?
hei-iz-ěn-ameeriekáan.

Ik kom van Amerika.
 wij komen
 de Vereenigde Staten
 Wij komen van de Vereenigde Staten.
 wie
 Wie is die man?
 Hij is een Amerikaan.

Practise this last sentence, replacing the word *ameeriekáan* by each of the following words:

Dutchman
 Belgian

hólanděr, néeđerlanděr
bělěch

Hollander, Nederlander
 Belg

(Notice that *ch* in the Aid to Listening means the Dutch *ch*-sound, §35.)

Englishman
 Frenchman
 German

ěngělsman
fránsman
dúitsěr

Engelschman
 Franschman
 Duitscher.

Who are those men?
 people
 Who are those people?
 They are Americans.

wie-zein-die-máně?
měnsě
wie-zein-die-měnsě?
dat-sein-ameeriekáaně.

Wie zijn die mannen?
 menschen
 Wie zijn die menschen?
 Dat zijn Amerikanen.

Practise this last sentence, replacing the word *ameeriekáaně* by each of the following words:

Dutchmen

hólanděrs, néeđerlanděrs

Hollanders, Nederlanders

(Notice that these words end in *s*, not *z*.)

Belgians
 Englishmen
 Frenchmen
 Germans

bělghě
ěngělsě
fránsě
dúitsěrs

Belgen
 Engelsen
 Fransen
 Duitschers.

Who is that woman?
She is an American.

wie-iz-die-vróu?
zě-is-ěn-ameeriekáansě.

Wie is die vrouw?
Zij is een Amerikaansche.

Practise this last sentence, replacing the word *ameeriekáansě* by each of the following words:

Dutchwoman
Belgian woman
Englishwoman
Frenchwoman
German woman

hólantsě, néeděrlantsě
bélghiesě
ěngělsě
fránsě
dúitsě

Hollandsche, Nederlandsche
Belgische
Engelsche
Fransche
Duitsche.

77. WHO ARE YOU?

What's your name?
(Lit: How is your name?)

hóe-iz-uu-ndám?

Hoe is uw naam?

If you learn this sentence you will be able to ask the other person his or her name. But that is not enough. To get along in a foreign language you must also UNDERSTAND WHAT THE OTHER PERSON SAYS TO YOU. And the Dutchman is likely to use an entirely different expression. That is why we have to learn several ways of saying a thing, and why we have to give the next sentence:

to be called
What's your name?
(Lit: How are you called?)

héetě
hóe-héet-uu?

heeten
Hoe heet u?

My name is Al Brooks.
I'm called Al Brooks.
Who are you?
the soldier
I'm an American soldier
He's an American soldier.

mě-ndám-is-ěl bróeks.
ik-héet-ěl bróeks.
Wie-bént-uu?
dě-soldáat
ig-ben-ěn-ameeriekáans soldáat
hei-iz-ěn-ameeriekáans soldáat

Mijn naam is Al Brooks.
Ik heet Al Brooks.
Wie bent u?
de soldaat
Ik ben een Amerikaansch soldaat.
Hij is een Amerikaansch soldaat.

Practise the last sentence, replacing the word *soldaat* by each of the following words:

sergeant	<i>sěrzjánt</i>	sergeant
officer	<i>ofiesťer</i>	officier
admiral	<i>atmieráal</i>	admiraal.

That is an American sailor. *da-s-ěň-ameerickáansě matróos.* Dat is een Amerikaansche matroos.

In this sentence the word *ameerickáans* appears in a longer form, with an -ě at the end. In Dutch, an adjective before a noun usually has this ending -ě. We shall give rules later, in §137.

Practise the last preceding sentence, replacing the word *matróos* by each of the following words:

corporal	<i>corpěráal</i>	korporaal
lieutenant	<i>lúitěnant</i>	luitenant
captain	<i>kapitěin</i>	kapitein
major	<i>majóor</i>	majoor

(Remember that Dutch *j* represents the sound of *y* in *yes*, §37.)

colonel	<i>kooloněl</i>	kolonel
general	<i>gheeněrdal</i>	generaal
flier	<i>vlieghěnter, vľeghěr</i>	vliegenier, vlieger
marine	<i>marienter</i>	marinier.

We are American sailors. *wě-zěin-ameerickáansě matróozě.* Wij zijn Amerikaansche matrozen.

Practise this sentence, replacing the word *matróozě* by the following words:

soldiers	<i>soldáatě</i>	soldaten
marines	<i>marienters</i>	marieniers
fliers	<i>vlieghěnters, vľeghěrs</i>	vliegeniers, vliegers.

Who is that lady? *wie-iz-die-dáamě?* Wie is die dame?
 She is an American nurse. *zě-iz-ěň-ameerickáansě věrplěechstěr.* Zij is een Amerikaansche verpleegster.
 Who are those ladies? *wie-zěin-die-dáaměs?* Wie zijn die dames?

They are American nurses.
Who is that?
I don't know that.

(Lit: That know I not.)

to know

zě-zein-ameerikáansě věrpléechstěrs.
wie-tz-dat?
dat-wéet-ik-nie.

kéně

Zij zijn Amerikaansche verpleegsters.
Wie is dat?
Dat weet ik niet.

kennen

To know a person or a thing is *kéně*; to know a fact or the answer to a question is *wéetě*.

I don't know him.
I don't know her.
I don't know them.

i-kén-ěm-nie.
i-kén-ěr-nie.
i-kén-zě-nie.

Ik ken hem niet.
Ik ken haar niet.
Ik ken ze niet.

LESSON 6: TAKING ROOMS.

78. NUMBERS. The numbers from one to twelve were given in §64. Read the following carefully; pronounce the Dutch forms out loud. Notice the DIFFERENCES between those which are PARTLY alike.

two	<i>twée</i>	twee
twelve	<i>twáalĕf</i>	twaalf
twenty	<i>twíntich</i>	twintig
three	<i>drie</i>	drie
thirteen	<i>dértien</i>	dertien
thirty	<i>dértich</i>	dertig
four	<i>vĕr</i>	vier
fourteen	<i>véertien</i>	veertien
forty	<i>féertich</i>	veertig
five	<i>vĕĭf</i>	vijf
fifteen	<i>vĕĭftien</i>	vijftien
fifty	<i>fĕĭftich</i>	vijftig
six	<i>zĕs</i>	zes
sixteen	<i>zĕstien</i>	zestien
sixty	<i>sĕstich</i>	zestig
seven	<i>zĕevĕ</i>	zeven
seventeen	<i>zĕevĕtien</i>	zeventien
seventy	<i>sĕevĕtich</i>	zeventig

eight	<i>ácht</i>	acht
eighteen	<i>áchtien</i>	achttien
eighty	<i>táchtich</i>	tachtig
nine	<i>néegě</i>	negen
nineteen	<i>néeghēlien</i>	negentien
ninety	<i>néeghētich</i>	negentig
one hundred	<i>hónděrt</i>	honderd
one thousand	<i>dúizěnt</i>	duizend
one million	<i>éen miljóen</i>	een millioen.
twenty-one	<i>éen-ě-twíntich</i>	een en twintig
237	<i>twéc-hóndert sécvěn-ě-dértich</i>	tweehonderd zeven en dertig.
1776	<i>dúizěnt zécvě-honděrt zéz-ě-sécvětich,</i> <i>sécvēlicn-honděrt zéz-ě-sécvětich</i>	duizend zeventienhonderd zes en zeventig,
32	<i>twéc-ě-dértich</i>	zeventienhonderd zes en zeventig.
43	<i>drie-ě-véertich</i>	twee en dertig
54	<i>vier-ě-véiftich</i>	drie en veertig
65	<i>véiv-ě-séstich</i>	vier en vijftig
76	<i>zéz-ě-sécvětich</i>	vijf en zestig
87	<i>zécvěn-ě-táchtich</i>	zes en zeventig
98	<i>ácht-ě-néeghētich</i>	zeven en tachtig
29	<i>néeghēn-ě-twíntich</i>	acht en negentig
		negen en twintig.

The units come before the tens and the word *ě* (unstressed for *en* 'and') comes between them: for 'twenty-one' one says 'one and twenty.'

Before the word *ě*:
věif has *v* instead of *f*: *véiv-ě-twíntich*;

zės has *z* instead of *s*: *zéz-ě-dértich*;
zėcvě and *nėeghě* add *n* (§71): *zėcvěn-ě-twěntich*, *nėeghěn-ě-nėeghětich*.

After the word *ě*:
fėertich and *fėiftich* have *v* instead of *f*:
vter-ě-vėertich, *zéz-ě-vėiftich*.

Practise counting in Dutch.

Write down numbers and read them in Dutch.

Practise the Dutch numbers until you are perfectly at home with them.

79. THE VERB, PRESENT TENSE.

Speak slowly.
I speak English.
You speak English?
He speaks Dutch.
She speaks Flemish.
We speak French.
They speak German.
I can't speak to him.

sprėek ląngsaam.
ik-sprėek-ėngěls.
uu-sprėekt-ėngěls?
hei-sprėekt-hólands.
zě-sprėekt-fláams.
wě-sprėekě fráns.
zě-sprėekě dúits.
i-kan-ěm nie-sprėekě.

Spreek langzaam.
Ik spreek Engelsch.
U spreekt Engelsch?
Hij spreekt Hollandsch.
Zij spreekt Vlaamsch.
Wij spreken Fransch.
Zij spreken Duitsch.
Ik kan hem niet spreken.

Notice that the words for 'she' and 'they' are alike, but that the verb forms are different: *zě-sprėekt* 'she speaks,' *zě-sprėekě* 'they speak.'

The Dutch verb in the present tense has three forms:

(1) Ending *-ě*: *sprėekě* 'to speak,' *wě-sprėekě* 'we speak,' *zě-sprėekě* 'they speak.' If the next word begins with a vowel, an *n* is sometimes added by §71:

They speak English

zě-sprėekěn-ėngěls, *zě-sprėekě ėngěls.*

Zij spreken Engelsch.

(2) No ending: *spréck!* 'speak!' *ik-spréck* 'I speak.'

(3) Ending *-t*: *uu-spréckt* 'you speak,' *hei-spréckt* 'he speaks,' *zě-spréckt* 'she speaks.'

If the verb ends in a voiced mute (§§72, 73, 74) this mute will be unvoiced in forms (2) and (3):

to give	<i>ghécvě</i>	geven
I give	<i>ik-chécf</i>	ik geef
he gives	<i>hei-ghécfst</i>	hij geeft.

If the verb ends in *d* or *t*, form 3 really has no ending (§75):

to find	<i>víndě</i>	vinden
I find	<i>ik-ftnt</i>	ik vind
he finds	<i>hei-vínt</i>	hij vindt
to eat	<i>éetě</i>	eten
I eat	<i>ik-éet</i>	ik eet
he eats	<i>hei-éet</i>	hij eet.

If the verb ends in a vowel, form 1 has the ending *-n* instead of *-ě*:

to go	<i>gháan</i>	gaan
we go	<i>wě-gháan</i>	wij gaan
I go	<i>ik-cháa</i>	ik gaa
he goes	<i>hei-gháat</i>	hij gaat.

80. IRREGULAR VERBS. Only seven Dutch verbs are IRREGULAR in the present tense; that is, they do not go by the rules in §79.

81. To BE.

to be	<i>zěin</i>	zijn
That may be.	<i>dat-kan-zěin.</i>	Dat kan zijn.

We are ready.
They are over there.
I am here.
Be calm.
You are good
He is here.
She is ready.

wě-zein-kláar.
zě-zein daar-ghánter.
ig-ben-híer.
wees-kálěm.
uu-bent-chóet.
hei-is-híer.
zě-is-kláar.

Wij zijn klaar.
Zij zijn daarginder.
Ik ben hier.
Wees kalm.
U bent goed.
Hij is hier.
Zij is klaar.

82. TO HAVE.

to have
He wants (to have) that.
We have money.
They have bread.
I have it.
You have it.
He has the money.
She has it.

hébě
hei-wil-dat-hébě.
wě-hebě-ghélt.
zě-hebě-bróot.
ik-héb-ét.
uu-hépt-ét.
hei-heeft-ét-chélt.
zě-héeft-ét.

hebben
Hij wil dat hebben.
Wij hebben geld.
Zij hebben brood.
Ik heb het.
U hebt het.
Hij heeft het geld.
Zij heeft het.

83. TO COME.

to come
He will come here.
We come.
Come here!
I'm coming.
Are you coming?
(Lit: Come you?)
He's coming.

kóomě
hei-zal híer-koomě.
wě-kóomě.
kom-híer!
i-kóm.
kómt-uu?

hei-kómt.

komen
Hij zal hier komen.
Wij komen.
Kom hier!
Ik kom.
Komt u?

Hij komt.

84. TO BE ABLE.

to be able
We can help.
Can you (do) that?
I can come.
She can't say that.

kúně
wě-kuně-hělěpě.
kúnt-uu-dat?
i-kan-kóomě.
zě-kán-dat-nic-sěghě.

kunnen
Wij kunnen helpen.
Kunt u dat?
Ik kan komen.
Zij kan dat niet zeggen.

85. TO BE PERMITTED.

to be permitted
They may not come.
May you?
May I help you?
He can (do) that all right.

móoghě
zě-móoghě-nie-kóomě.
móocht-uu?
mach-ik-uu-hělěpě?
hei-mágh-dat-wel-dóen.

mogen
Zij mogen niet komen.
Moogt u?
Mag ik u helpen?
Hij mag dat wel doen.

86. TO BE GOING TO.

to be going to
They'll come.
You will see it.
I'll tell it to you.
He'll come here.

zúlě
zě-zulě-kóomě.
uu-zult-ět-sten.
ik-sal-t-uu-zěghě.
hei-zal-híer-koomě.

zullen
Zij zullen komen.
U zult het zien.
Ik zal het u zeggen.
Hij zal hier komen.

87. TO WANT TO.

to want to
I should like a glass of water (Lit: I
should gladly a glass water want
to have).

wílě
ik-sou-ghraach ě-ghlas-wáatěr wilě-
hébě.

willen
Ik zou graag een glas water willen
hebben.

I want (to have) that.
Do you want to see it?
He wants to leave.

ik-wil-dat-hébě.
wilt-uu-ět-sien?
hei-wil-větrěkě.

Ik wil dat hebben.
Wilt u het zien?
Hij wil vertrekken.

One often hears *wil-uu* beside *wilt-uu*.

88. TABLE OF THE 7 IRREGULAR PRESENTS:

FORM 1

wě } *zěin zúlě kúně móoghě wtlě hébě kóomě*
zě }

FORM 2

command *wées* — — — — } *hép kóm*
ik *bén zál kán mách wtl* }

FORM 3

uu *bént zúlt kúnt móocht wílt hépt* } *kómt*
hei *ts zál kán mách wíl héeft* }

89. TAKING ROOMS.

the room

furnished

the rent

for rent -

Have you a furnished room for rent
here?

Have you a room for me?

free, vacant

Have you a room free?

dě-káamě

ghěmeubieléert

dě húur

tě húur

hěpt-uu hier ěn-ghěmeubieléerdě-
káamě *tě-húur?*

hěpt-uu ěn-káamě *vóor-mě?*

vrěi

hěpt-uu ěn-káamě *vrěi?*

de kamer

gemeubileerd

de huur

te huur

Hebt u hier een gemeubileerde kamer
to huur?

Hebt u een kamer voor mij?

vrij

Hebt u een kamer vrij?

to get
 Can I get a room here?
 Certainly, sir.
 the person
 A room for one person, sir?
 the bed; beds
 Do you want a room with one or two
 beds?
 the storey
 I have a room on the second storey

kretǵhě
kán-ěk hier ěn-káaměr-kreighě?
zěekěr měněer.
dě-pěrsóon
ěn-káaměr voor-éen-pěrsóon menээр?
ěd-bét; bédě
wilt-uu ě-káaměr met-éen of-twée-
bédě?
dě-věrdieping
ik-heb ěn-káaměr ob-dě-twéedě-věrdieping.

krijgen
 Kan ik hier een kamer krijgen?
 Zeker, mijnheer.
 de persoon
 Een kamer voor een persoon, mijnheer?
 het bed; bedden
 Wilt u een kamer met een of twee
 bedden?
 de verdieping
 Ik heb een kamer op de tweede
 verdieping.

This really means 'on the THIRD floor': *dě ěerstě věrdieping* 'the first verdieping' means the SECOND floor; *dě twéedě verdieping* 'the second verdieping' means the THIRD floor; and so on.

the third
 The room is on the fourth (Lit: third)
 storey.
 like, alike
 the floor
 on the ground floor
 The room is on the ground floor.
 in front
 in the rear
 Do you want a room in front or in
 the rear?
 high
 I have a room three (flights) up in
 front.

dě-děrdě
dě-káaměr iz-ob-dě-děrdě-věrdieping.
ghěléik
dě-vlóer
gheléikfloers
dě-káaměr is-chěléikfloers.
vóor
áchtěr
wilt-uu ěn-káaměr vóor ov-áchtěr?
hóoch
ik-heb ěn-káaměr drie hóoch vóor.

de derde
 De kamer is op de derde verdieping.
 gelijk
 de vloer
 gelijkvloers
 De kamer is gelijkvloers.
 voor
 achter
 Wilt u een kamer voor of achter?
 hoog
 •Ik heb een kamer drie hoog voor.

the stair, stairs
 The room is three flights up.
 long
 to think
 to stay
 How long are you planning to stay?
 the day, days
 the week; weeks
 the month; months
 Two days.
 Two weeks.
 Fourteen days.
 Two months.
 How much do you want for that room?
 How much is it per day?
 It is three gulden for each person.
 Three gulden a night.
 Fourteen gulden a week.
 Fifty-five gulden a month.
 cheap
 Can't (you do) it a little cheaper?
 to have to
 ahead, in advance
 to pay
 Must we pay the rent in advance?
 You can't get a room.
 (Lit: You can no room get.)

dě-tráp, trápě
dě-káaměr iz-dríte-trapě-hóoch.
láng
dénkě
bléivě
hóe-lang dént-uu tě-bléivě?
dě-dách; dáaghě
dě-wéek; wéekě
dě-máant; máandě
twée-dáaghě.
twée-wéekě.
véertien-dáaghě.
twée-máandě.
hóe-věl wílt-uu voor-die-káaměr-hébě?
hóc-věl kóst-ět pěr-dách?
ět-iz-dríte-ghúldě pěr-pěrsóon.
dríte-ghúldě pěr-nácht.
véertien-ghúlděn in-dě-wéek.
veiv-ě-véifti-chúlděn in-dě-máant.
ghoetkóop
kán-ět-níet wat-choetkóopěr?
móetě
voorúit
bětáalě
móetě-wě dě-húur voorúit bětáalě?
uu-kunt cheen-káaměr-kreighě.

de trap; trappen
 De kamer is drie trappen hoog.
 lang
 denken
 blijven
 Hoe lang denkt u te blijven?
 de dag, dagen
 de week; weken
 de maand; maanden
 Twee dagen.
 Twee weken.
 Veertien dagen.
 Twee maanden.
 Hoeveel wilt u voor die kamer hebben?
 Hoeveel kost het per dag?
 Het is drie gulden per persoon.
 Drie gulden per nacht.
 Veertien gulden in de week.
 Vijf en vijftig gulden in de maand.
 goedkoop
 Kan het niet wat goedkooper?
 moeten
 vooruit
 betalen
 Moeten wij de huur vooruit betalen?
 U kunt geen kamer krijgen.

The word *gheen* (here it has *ch* because *t* precedes, §74) means 'no' before a noun: *gheen kófie* 'no coffee.'

single	<i>énkěl</i>	enkel
more, any more	<i>méer</i>	meer
There is not a single room free any more.	<i>dër-is-cheen-énkělě káaměr meer-vréi.</i>	Er is geen enkele kamer meer vrij.
everything	<i>álěs</i>	alles
occupied, taken	<i>bězét</i>	bezet
Everything is taken.	<i>álěs-iz-bězét.</i>	Alles is bezet.
the number	<i>ět-núměr</i>	het nummer
Your room is number 447.	<i>uuw-káaměr is numěr vter zéevěň-ě-véertich.</i>	Uw kamer is nummer vier zeven en veertig.
You have number 356.	<i>uu-hept numěr drie zéz-ě-véiftich.</i>	U hebt nummer drie zes en vijftig.
What's your room?	<i>wat-is uuw-káaměr?</i>	Wat is uw kamer?
I have number 281.	<i>ik-hep numěr twee-hondert éen-ě-táchtich.</i>	Ik heb nummer tweehonderd een en tachtig.
the key	<i>dě-sléutěl</i>	de sleutel
Here is the key.	<i>hier-iz-dě-sléutěl.</i>	Hier is de sleutel.
the elevator	<i>dě-líft</i>	de lift
to take	<i>néemě</i>	nemen
You can take the elevator.	<i>uu-kun-tě-líft-neemě.</i>	U kunt de lift nemen.
the baggage	<i>dě-baagháazjě</i>	de bagage
upstairs	<i>bóově</i>	boven
to bring	<i>bréngě</i>	brenghen
Will you bring my baggage upstairs?	<i>wilt-uu mēm-baagháazjě naar-bóově-brengě?</i>	Wilt u mijn bagage naar boven brengen?

The word *naar* means 'toward' or 'to' a place.

downstairs

Will you bring our baggage downstairs?

běnéějě

*wilt-uu onzě-baagháazjě naar-běnéějě-
brenğě?*

beneden

Wilt u onze bagage naar beneden
brengen?

LESSON 7: INDOORS

90. WORD ORDER. You have probably noticed that THE ORDER OF WORDS in a Dutch sentence often differs from the English order. We shall now tell some important things about the order of words in a Dutch sentence. Read the next sections (§91 to §95) carefully and read the Dutch sentences OUT LOUD.

91. COMMANDS have the verb first, as in English:

Come here!	<i>kom-ēs-hter!</i>	Kom eens hier!
The word <i>ēs</i> is the unstressed form of <i>éens</i> 'once.' It is often put into a command; it makes the command sound friendlier.		
Bring my baggage upstairs, please.	<i>breng-mēm-baaghúazjē naar-bóovē, as-jē-blēf.</i>	Breng mijn bagage naar boven, als je blijft.
Please give me a glass of water.	<i>gheef-mē as-jē-blēf ēn-ghlas-wáatēr.</i>	Geef mij, als je blijft, een glas water.
Speak a bit more slowly; then I'll understand you.	<i>sprēek wat-lángsaamēr; dan-kan-ik-uu-věrstáan.</i>	Spreek wat langzaamer; dan kan ik u verstaan.

92. QUESTIONS containing a question word (*Who? what? when? where? why? how?* and the like) begin with the question word or question phrase; the verb comes right next after it:

Who are those people over there?	<i>wie-zein-die-ménsē daar-ghíntēr?</i>	Wie zijn die mensen daarginder?
WHOSE BAGGAGE is this?	<i>wie-zēm-baaghúazjē-iz-dit?</i>	Wie zijn bagage is dit?
(Lit: Who his baggage is this?)		
WHAT is that?	<i>wat-iz-dat?</i>	Wat is dat?
WHEN does the train to Amsterdam leave?	<i>wáneer vertrék-tē-tréin naar-amstěr-dám?</i>	Wanneer vertrekt de trein naar Amsterdam?

WHERE is my room key?
 WHY doesn't he come?
 How can I come to the hotel?
 How MUCH do those apples cost?
 AT WHAT TIME (Lit: how late) does
 the movie begin?

wáar-is mĕn-káamĕrsleutĕl?
wáarom kómt-ie-nie?
hóe kan-ik naar-t-hootĕl-koomĕ?
hóe-vĕl kóstĕ-dic-ápĕls?
hoe-láat bĕghĭn-tĕ-biejęskóop?

Waar is mijn kamersleutel?
 Waarom komt hij niet?
 Hoe kan ik naar het hotel komen?
 Hoeveel kosten die appels?
 Hoe laat begint de bioscoop?

93. QUESTIONS not containing a question word (that is, questions that can be answered by *yes* or *no*) BEGIN WITH THE VERB:

Can you come?
 Do you take the room?
 (Lit: Take you the room?)
 Do you go (or are you going) to the
 station?
 (Lit: Go you to the station?)
 Are you bringing (Lit: bring you) our
 baggage downstairs?

kunt-uu-kómĕ?
néemt-uu dĕ-káamĕr?
ghaat-uu naar-ĕt-staasjón?
brengt-uu onzĕ-baagháazję naar-
bĕnĕejĕ?

Kunt u komen?
 Neemt u de kamer?
 Gaat u naar het station?
 Brengt u onze bagage naar beneden?

94. STATEMENTS have the verb second: there is only ONE UNIT EXPRESSION before the verb:

HERE is the hotel.
 THEN I'll take the room. (Lit: Then
 take I the room.)
 THE BAGGAGE I'll bring (Lit: bring
 I) to the hotel.
 IN THIS HOTEL I can't stay.
 (Lit: In this hotel can I not stay.)
 TODAY he is not coming.
 (Lit: Today comes he not.)

hier-is-ĕt-hootĕl.
da-néem-ik dĕ-káamĕr.
dĕ-baagháazję breng-ik naar-t-hootĕl.
in-dĭt-hootĕl kán-ik-nie blĕivĕ.
van-dáach kómt-ie-nie.

Hier is het hotel.
 Dan neem ik de kamer.
 De bagage breng ik naar het hotel.
 In dit hotel kan ik niet blijven.
 Vandaag komt hij niet.

THE RENT you must pay in advance. *dě-húur moet-uu vorúid-bětaalě.*
(Lit: The rent must you in-advance pay.)

De huur moet u vooruit betalen.

95. INFINITIVES ('to bring, to be,' and the like) come at the end of the sentence or near the end:

Can you come upstairs? *kunt-uu-čs naar-bóově-koomě?*

Kunt u eens naar boven komen?

(Lit: Can you once to upstairs come?)

I shall BRING your baggage to the station. *k-sal-uuw-baagháazhě naar-čt-staasjón-brenge.*

Ik zal uw bagage naar het station brengen.

I should like TO EAT something. *ik-sóu-ghraach wat-wilě-ěetě.*

Ik zou graag wat willen eten.

They must PAY the rent in advance. *zě-moetě dě-húur voorúid-betaalě.*

Zij moeten de huur vooruit betalen

May I HAVE a glass of milk? *mach-ik č-ghlas-mélěk-hebě?*

Mag ik een glas melk hebben?

Notice that this is the way one speaks of FUTURE happenings:

He'll pay the rent. *hei-zal dě-húur bětaalě.*

Hij zal de huur betalen.

96. UPSTAIRS AND DOWN.

They are upstairs. *zě-zeim-bóově.*

Zij zijn boven.

I'm going upstairs. *ik-chaa naar-bóově.*

Ik ga naar boven.

I have to go upstairs. *ik-moet-ěevě naar-bóově.*

Ik moet even naar boven.

(Lit: I must just to upstairs.)

Here the Dutch does not need any word like 'go.' The word *ěevě* 'just' gives the statement a friendly tone.

He's coming upstairs. *hei-kómt naa-bóově.*

Hij komt naar boven.

In rapid speech one often hears *naa* instead of *naar*.

right away *dáadělik*

dadelijk

He'll come up right away. *hei-zal dáadělik bóově-koomě.*

Hij zal dadelijk boven komen.

The word *naar* is sometimes left off when the verb *kóomě* is used.

along

Do you want to come along upstairs?

now

I'm going downstairs now.

Just come downstairs.

Our room is downstairs.

inside

outside, outdoors

Come in!

This is what one says in answering a knock or a ring. One may also merely call *bíně!*

Come on out!

Stay outside!

up

I hear him going up the stairs.

off, down

I hear her going down the stairs.

I hear them on the stairs.

Room 88 is on the second floor, to the left of the elevator.

the bath

the end

the hallway

The bathroom and the toilet are here at end of the hallway.

through

You must (go) through this hall and then to the right.

mée

wilt-uu mée naa-bóově-koomě?

nóu, núu

ik-cháa-nou naa-běnéjě.

kom-ěcvě naa-běnéjě.

onzě-káamě-iz-běnéjě.

bíně

búitě

kom-bíně!

kom-naa-búitě!

bleiv-búitě!

óp

ik-hóor-ěm dě-tráp-op-chaan.

áf

ik-hóor-ěr dě-tráp-af-chaan.

ik-hóor-zě ob-dě-tráp.

káamer acht-ě-táchtich iz-ob-dě-twéedě verděping, línks fan-dě-líft.

ěd-bát

ět-ěint, ět-ěnt

dě-gháng

dě-bátkaamě en-wee-sěc zein-hier ant-ěnt-fan-dě-gháng.

dóor

uu-moe-děezě gháng dóor en-dán réchs-áf.

mee

Wilt u mee naar boven komen?

nu

Ik ga nu naar beneden.

Kom even naar beneden.

Onze kamer is beneden.

binnen

buiten

Kom binnen!

Kom naar buiten!

Blijf buiten!

op

Ik hoor hem de trap opgaan.

af

Ik hoor haar de trap afgaan.

Ik hoor ze op de trap.

kamer acht en tachtig is op de tweede verdieping, links van de lift.

het bad

het eind

de gang

De badkamer en W. C. zijn hier ant het eind van de gang.

door

U moet deze gang door, en dan rechts af.

97. CUT OUT THE NOISE!

noise
 There's too much noise here.
 very
 noisy
 It's very noisy in the hallway.
 to make
 so
 The children make so much noise.
 Don't make so much noise out there
 in the hall.
 the rest, the quiet
 quiet
 Now it's quiet in the hall.
 quit
 Cut out that noise!
 (Lit: Quit out with that noise.)

ět-laawáaj
ěr-is-hier tě-vee-laawáaj.
érch, érčch
laawáajěrich
t-is érch-laawáajěrich ob-dě-gháng.
máakě
zoo
dě-kínděřě maakě zoo-n-laawáaj.
máak nie-soo-n-laawáaj daar-búitěn
ob-dě-gháng.
dě-rúst
rústich
nóu-is-ět rústich ob-dě-gháng.
schéijě
schei-úit mět-da-laawáaj!

het lawaai
 Er is hier te veel lawaai.
 erg
 lawaaierig
 't Is erg lawaaierig op de gang.
 maken
 zoo
 De kinderen maken zoo een lawaai.
 Maak niet zoo een lawaai daar
 buiten op de gang.
 de rust
 rustig
 Nu is het rustig op de gang.
 scheiden
 Scheid uit met dat lawaai!

98. LIGHT.

the light
 electric
 There is electric light.
 to turn
 to stick
 on
 Turn on the light.

ět-lícht
eléktries
děř-iz-eléktries lícht.
dráajě
stéekě
áan
dráaj-ět-lícht-aan.
stéek-ět-lícht-aan.

het licht
 electrisch
 Er is electrisch licht.
 draaien
 steken
 aan
 Draai het licht aan.
 Steek het licht aan.

Of lighting a light or a fire, the Dutch usually say 'stick it on.'

I'll turn on the light.
out
Turn out the light.
Shall I turn out the light?

ik-sal ět-lícht-aan-steekě.
úit
draaj-ět-lícht-uit.
wil-ik ět-lícht-ui-draajě?
zal-ik ět-lícht-ui-draajě?

Ik zal het licht aansteken.
uit
Draai het licht uit.
Wil ik het licht uitdraaien?
Zal ik het licht uitdraaien?

So, in general, 'shall I?' is *wíl-ik* or *zál-ik*.

enough
There isn't light enough here.
(Lit: There is here no light enough.)

ghěnóech
dě-ís-hier gheen-lícht-chěnoech.

genoeg
Er is hier geen licht genoeg.

Why have you no light on?
the lamp, the light
The lamp is going out.
The lamp has gone out.
to burn
burnt
This light is burned out.
to glow
the light bulb

wáarom hept-uu gheen-lícht-aan?
dě-lámp
dě-lámp chaat-úit.
dé-lámp is-úit-chěghaan.
brándě
ghěbránt
deczě lámp iz-dóor-ghěbrant.
ghlócě
ět-chlócělampě

Waarom hebt u geen licht aan?
de lamp
De lamp gaat uit.
De lamp is uitgegaan.
branden
gebrand
Deze lamp is doorgebrand.
gloeien
het gloeilampje

The syllable *-ě* at the end of a noun makes *diminutives* (words for small things); these words are all *dat*-nouns.

I should like a light bulb.

ik-sóu-ghraach ě-ghlócělampě wilě-
hebě.

Ik zou graag een gloeilampje willen hebben.

the wire
broken, spoiled
The wire is broken.
the cord
worn out
The cord is worn out.

dě-dráat
kapót
dě-dráat is-kapót.
ět-kóort
věrsłéetě
ět-kóort is-fěrsłéetě.

de draad
kapot
De draad is kapot.
het koord
versleten
Het koord is versleten.

to insulate
the insulation
The insulation is worn off.
the fuse

iezoooléerě
dě-iezooléering
dě-iezooléering is-fěrsłéetě.
dě-zéekěring
(Lit: 'the securing, the safety device'; compare *zéeker* 'sure, certain.')

isoleeren.
de isoleering
De isoleering is versleten.
de zekering

The fuse is burned out.
to look out, to be on one's guard
Look out!

dě-zéekěring iz-dóor-ghěbrant.
óp-pasě
pas-óp!
paz-óp!

De zekering is doorgebrand.
oppassen
Pas op!

Here *z* is often used for *s*; this pronunciation is not covered by the general rule in §74.

short
to close, to lock
the short circuit
Look out for a short circuit.

kórt
slúitě
dě-kórtsluiting
paz-óp foor-kórtsluiting.

kort
sluiten
de kortsluiting
Pas op voor kortsluiting.

99. DOORS AND WINDOWS.

remained
What's become of the key?
(Lit: Where is the key remained?)

ghěbléevě
wáar-iz-dě-sléutěł ghěbléevě?

gebleven
Waar is de sleutel gebleven?

May I have a house-key?

mách-ik-ěň-húisleutěł-hebě?

Mag ik een huissleutel hebben?

to deposit
the office

deepoonéerě
ěd-buuróo

deponeeren
het bureau

Here is the key, sir; will you deposit
it here in the office when you go out?

hier-iz-dě-sléutěł měnéer; wílt-uu-ěm
híer in-d-buuróo deepoonéerě als-
uu-úit-chaal?

Hier is de sleutel, mijnheer; wilt u
hem hier in het bureau deponeeren
als u uitgaat?

Note *wílt-uu-ěm* 'will you HIM' although the lady is talking about a key. In talking about *die*-nouns (§62) the Dutch mostly use the word *ěm* 'him' rather than the word *ět* 'it.'

the door
Will you remember (Lit: of it think)
to lock the door when you go out?
to do, to put
shut
close, shut
Shut the door.

Lock the door.
Lock the door from the outside.
His door is shut.
Their door is shut.
open
to open
Open the door.
Open that door!
to stand
wide
The door is standing wide open.
The door is half open.
the lock
the lock is out of order.
to let, cause, have
new
We shall have a new lock made.

to become, get
to knock

dě-děur
wilt-uu-ěr-aan dénkě, dě-děur af-tě-
sluitě, als-uu-úit-chaat?
dóen
tóe
dícht
doe-dě-děur-toe.
doe-dě-děur-dicht.
slúi tě-děur.
slúi tě-děur vam-búitě.
zěn-děur-iz-dícht.
hun-děur-iz-dícht.
óopě
óopěně
doe-dě-děur-óopě.
óopě die-děur!
staán
wéit
dě-děur staat-wéit-óopě.
dě-děur-is halěv-óopě.
ět-slót
ět-slót is-kapót.
láatě
něw
wě-zúlen-ě-něw slót laatě-máakě.

wórdě
klópě

de deur
Wilt u er aan denken, de deur af te
sluiten als u uitgatt?
doen
toe
dicht
Doe de deur toe.
Doe de deur dicht.
Sluit de deur.
Sluit de deur van buiten.
Zijn deur is dicht.
Hun deur is dicht.
open
openen
Doe de deur open.
Open die deur!
staan
wijd
De deur staat wijd open.
De deur is half open.
het slot
Het slot is kapot.
laten
nieuw
Wij zullen een nieuw slot laten
maken.
worden
kloppen

knocked
There's someone knocking at the door.
(Lit: There gets on the door knocked.)
She says she can't get the door open.

the window
Shut the window.

warm, hot
It's warm in the room.
the air
fresh
We must let a little fresh air in.

ghěklópt
ěr-wort ob-dě-děur-ghěklópt.
zě-zěcht zě-kan-dě-děur niet-óopě-
kreighě.
ět-fénstěr, ět-ráam
doe-ět-fénstěr-dicht.
doe-ět-fénstěr-toe.
doe-ět-ráam-dicht.
doe-ět-ráam-toe.
wárm, wárěm
t-is wárěm in-dě-káamer.
dě-lúcht.
věrs
wě-móetěn-ěr ě-béetjě věrsě-lúcht-in-
láatě.

The little word *ěr* goes with the word *in*: *ěr in* 'in there,' 'into it.'

Shall I open a window?
I can't get this window open.
The window is open.
wil-ik ě-vénstěr óopě-doen?
i-kan dit-ráam niet óopě-kreighě.
ět-fénstěr iz-óopě.
ět-ráam iz-óopě.

100. THE STOVE.

the stove
The stove is lit.
(Lit: The stove burns; The stove is on.)
The stove is going out.
dě-káchěl
dě-káchěl bránt.
dě-káchěl iz-áan.
dě-káchěl ghaat-úit.

geklopt
Er wordt op de deur geklopt.
Zij zegt, zij kan de deur niet open
krijgen.
het venster, het raam
Doe het venster dicht.
Doe het venster toe.
Doe het raam dicht.
Doe het raam toe.
warm
't Is warm in de kamer.
de lucht
versch
Wij moeten er een beetje versche
lucht in laten.

Wil ik een venster open doen?
Ik kan dit raam niet open krijgen.
Het venster is open.
Het raam is open.

de kachel
De kachel brandt.
De kachel is aan.

De kachel gaat uit.

The stove is out.
the smoke
to smoke
There is smoke here.

(Lit: It smokes here.)

The stove is smoking.
to draw, to pull
The stove doesn't draw.
the fire
Make fire in the stove.
Light the stove.

(Lit: Stick the stove on; Make the stove on.)

to look
Look after the stove.
She's letting the stove go out.
She has let the stove go out.
cold
It's getting cold in the room.

101. FURNITURE.

the chair; chairs
We ought to have two more chairs.

Bring a couple of chairs.
along
the wall

dě-káchěl iz-út.
dě-róok
róokě
ěr-is róok hier.
ět-róokt hier.

dě-káchěl róokt.
trékě
dě-káchěl trékt-nie.
ět-fúur
maak fúur in-dě-káchěl.
stéeg dě-káchěl aan.
máag dě-káchěl aan.

kéikě
keík-ěs naar-dě-káchěl.
žě-laa-tě-káchěl út-chaan.
žě-heef-tě-káchěl laatěn-út-chaan.
kóut
t-wort-kóut in-dě-káaměr.

dě-stóel; stóelě
wě-zóuwě-noch twee-stóelě moctě-hěbě.
bréng ě-paar-stóelě.
lángs
dě-múur

De kachel is uit.
de rook
rooken
Er is rook hier.
Het rookt hier.

De kachel rookt.
trekken
De kachel trekt niet.
het vuur
Maak vuur in de kachel.
Steek de kachel aan.
Maak de kachel aan.

kijken
Kijk eens naar de kachel.
Zij laat de kachel uitgaan.
Zij heeft de kachel laten uitgaan.
koud
't Wordt koud in de kamer.

de stoel; stoelen
Wij zouden nog twee stoelen moeten
hebben.
Breng een paar stoelen.
langs
de muur

The chairs are standing along the wall.
 to set
 the table
 Set the chair by the table.
 This chair is too high.
 low
 This chair is too low.
 big, large
 rather, better
 against
 The table is a bit large; you'd better
 set it against the wall.
 Set the table here in the corner.
 next to, by
 the sofa
 Set the little table by the sofa.
 the cupboard, the closet

dě-stóclě stáan lánzg-dě-múur.
zélě
dě-láafěľ
ze-tě-stócl bei-dě-táafěľ.
deczě stócl is-tě-hóoch.
láach
deczě stócl is-tě-láach.
ghróot
lievěr
téeghě
dě-láafěľ is-wat-chróot; zél-ěm lievěr
teeghě-dě-múur.
ze-tě-táafěľ hier-in-dě-hóek.
náast
dě-sóofaa
zet-tě-táafěľtjě naas-tě-sóofaa.
dě kást

De stoelen staan langs de muur.
 zetten
 de tafel
 Zet de stoel bij de tafel.
 Deze stoel is te hoog.
 laag
 Deze stoel is te laag.
 groot
 liever
 tegen
 De tafel is wat groot; zet 'em liever
 tegen de muur.
 Zet de tafel hier in de hoek.
 naast
 de sofa
 Zet het tafeltje naast de sofa.
 de kast

Older houses in Europe have few closets; clothes are kept in big wooden cupboards. Modern houses have built-in closets. Both the cupboard and the closet are called *dě kást*.

I can't get the cupboard open.
 the drawer; drawers
 Here are some drawers, sir, which
 you can lock.
 to wash
 the mirror
 Here is a wash-stand with a big mirror.

i-ka-dě-kást niet óopě-kreighě.
dě-láa; láadě
hier-zein-láadě mēnéer, die-uu af-kan-
shuitě.
wásě
dě-spéeghěľ
hier-iz-ěn-wástaafěľ met-ěn-ghróotě
spéeghěľ.

Ik kan de kast niet openkrijgen.
 de la; laden
 Hier zijn laden, mijnheer, die u af
 kan sluiten.
 wasschen
 de spiegel
 Hier is een washtafel met een groote
 spiegel.

the girl
the chambermaid
The maid wants to make the beds.

The maid has not yet made the bed.

clean
The room is not clean.
to clean
I have to clean this room.
to sweep
I have to sweep the floor.
the rug
I have to sweep up the rug.
the piece of furniture
The furniture is not good.

ět-méisjě
ět-káaměrmeisjě
ět-káaměrmeisjě wil-dě-béděn-op-
maakě.
ět-káaměrmeisjě heeft ěd-bét noch-nie
óp-chěmaakt.
schóon
dě-káaměr is-nie-schóon.
póetsě
ik-moe leežě-káaměr-poetsě.
véeghě
ik-moe tč-vlóer-veeghě.
ě-tapéit
ik-moet ě-tapéit-op-feeğhě.
ět-méuběl
dě-méuběls sci-níc-chóet.

het meisje
het kamermeisje
Het kamermeisje wil de bedden
opmaken.
Het kamermeisje heeft het bed nog
niet opgemaakt.
schoon.
De kamer is niet schoon.
poetsen
Ik moet deze kamer poetsen.
vegen
Ik moet de vloer vegen.
het tapijt
Ik moet het tapijt opvegen.
het meubel
De meubels zijn niet goed.

After the word *niet*, *níc* 'not,' *f*, *ch*, *s* is spoken, instead of *v*, *gh*, *z*: *níc chóet*, *níc chóet* 'not good.'

LESSON 8: REVIEW: THE PERFECT-PHRASE

102. REVIEW. In this lesson we do not take up any new set of words. Instead, we shall give a great many new sentences made up of words we have already been using. Also we shall explain some of the words and expressions which may have seemed odd when they came up in Lessons 2 to 7.

Practise the sentences in this lesson until you can say them off by heart.

103. THE PERFECT-PHRASE: REGULAR FORM.

In the preceding lessons we have had some sentences that told of a happening in PAST time. We shall now tell how one speaks in Dutch about something that is past, for instance:

I HAVE already HEARD it.

ik-héb-et-al ghěhóort.

Ik heb het al gehoord.

One uses a form of the verb *hébě* 'to have' (§82) and then, at the end of the sentence (or near the end) one uses a form called the *participle*, such as *ghěhóort* 'heard'.

The participle has a prefix *ghě-* (unstressed) and an ending *-t*: *hoor* 'hear', *ghěhóort* 'heard'. When the verb ends in a mute, the habits of §74 and §75 come into play: *zěghě* 'to say', *ghězěcht* 'said'; *zětě* 'to set', *ghězět* 'set'.

The combination of the verb *hébě* with a participle is called the *perfect-phrase*.

He has not yet heard it.

hei-héeft-ět noch-niet chěhóort.

Hij heeft het nog niet gehoord.

We have turned on the light.

wě-hebën ět-lícht áan-ghědraajt.

Wij hebben het licht aangedraaid.

The chamber-maid has not yet made the beds.

ět-káaměrmcisjě heef-tě-bédě noch-niet óp-chemaakt.

Het kamermeisje heeft de bedden noch niet opgemaakt.

He has not said anything about it to me.

hei-héeft-mě-ěr níks-fan ghězěcht.

Hij heeft mij er niets van gezegd.

Your friend the corporal has been boasting a whole lot.

uw-vrén dč-korpěráal heeft-érch-chěbluft.

Uw vriend de korporaal heeft erg gebluft.

The stove glowed.
 I knew him in America.
 The chambermaid has been knocking
 at the door.
 That cost us a lot of money.
 They were not able to do it.
 They opened the door.
 The woman didn't look out well.
 The maid has not yet cleaned our
 room.
 I've been smoking too much today.
 The meat tasted good to me.
 At that station the train did not stop.

The maid has swept the room.

He didn't want to.
 Why didn't you set the table by the
 window?
 I excused myself.
 When did you deposit the key?

Have they insulated the wire?

dě-káchěl heef-chěghlócjt.
ik-héb-ěm in-amériekaa ghěkěnt.
ět-káaměrmeisjě heeft ob-dě-děur-
ghěklopt.
dat-heeft-ons veel-ghělt-chěkost.
zě-heběn-ět nie-chěkúnt.
zě-hebě dě-děur-ghěoopěnt.
dě-vróu heef-nie-choet óp-chěpast.
ět-káaměrmeisjě heeft onzě-káaměr
noch-nie-chěpóctst.
ik-hep fan-dáach tě-veel ghěróokt.
ět-flées heef-mě ghóet chesmáakt.
an-dát-staasjón heef-tě-tréin nie-
chestópt.
ět-káaměrmeisjě heeft-tě-káaměr-
ghěveecht.
hei-héef-nie-chěwílt.
wáarom hept-uu dě-táafěl nie-bci-ět-
fénstěr ghězet?
ik-hep-mě ghěckskuuzéert.
wáneer hept-uu dě-sléutěl ghědee-
poonéert?
hěbě-zě dě-dráat ghěiezooléert?

De kachel heeft gegloeid.
 Ik heb hem in Amerika gekend.
 Het kamermeisje heeft op de deur
 gekopt.
 Dat heeft ons veel geld gekost.
 Zij hebben het niet gekund.
 Zij hebben de deur geopend.
 De vrouw heeft niet goed opgepast.
 Het kamermeisje heeft onze kamer
 nog nie gepoetst.
 Ik heb vandaag te veel geroookt.
 Het vleesch heeft mij goed gesmaakt.
 Aan dat station heeft de trein niet
 gestopt.
 Het kamermeisje heeft de kamer
 geveegd.
 Hij heeft niet gewild.
 Waarom hebt u de tafel niet bij het
 venster gezet?
 Ik heb mij geëxcuseerd.
 Wanneer hebt u de sleutel gede-
 poneerd?
 Hebben zij de draad geïsoleerd?

104. If the verb begins with an unstressed prefix (*bě-*, *věr-*, and the like) the participle does not have the prefix *ghě-*:

to say thanks
 to thank someone
 She did not thank us.

dánkě
bědánkě
zě-héeft-ons nie-bedánkť.

danken
 bedanken
 Zij heeft ons niet bedankt.

What did you pay for it?
I have reserved this chair for you.

wat hépt-uu-ěr-voor bětáalt?
ik-heb deezě-stól voor-uu bězét.

Wat hebt u er voor betaald?
Ik heb deze stoel voor u bezet.

105. IRREGULAR PARTICIPLES. Many verbs have irregular participles.

Quite a few take an ending -ě (instead of -t): *ghéevě* 'to give,' *ghěghéevě* 'given.' The following sentences show all the verbs of this kind that we have come across:

To whom did you give the money?
We laughed about it.
I left the key at the office.

an-wie hept-uu ět-chélt-chěghéevě?
wě-héběň-ěr-oověr ghěláchě.
ik-heb dě-slěutěl in-d-buuróo-
ghělaatě.
ik-hep-chěmóetě.
hei-heeft sěň-hándě-ghěwasě.
dát heb-ik-nie-chěwétě.

Aan wien hebt u het geld gegeven?
Wij hebben er over gelachen.
Ik heb de sleutel in het bureau
gelaten.
Ik heb gemoeten.
Hij heeft zijn handen gewasschen.
Dat heb ik niet geweten.

I had to.
He has washed his hands.
I didn't know that.

Also *kóomě*: *ghěkóomě* 'come', *wórdě*: *ghěwórdě* 'become, get', in §106.

Some other irregular participles have the ending -ě and also change the vowel of the verb: *kéikě* 'to look', *ghěkéekě* 'looked'. We have seen the following verbs of this sort:

to understand
You did not understand me right.
to drink
I have drunk enough now.
to help
Did you help her?
to look
She has been looking out of the
window
to receive, to get

beghréipě
u-hépt-mě nie-chóet beghréepě.
drínkě
ik-hép-nou ghěňóech chědrónkě.
hělpě
hept-uu-ěr ghěhólpě?
kéikě
zě-heeft uit-ět-ráam-ghěkeekě.
kréighě

begrijpen
U hebt me niet goed begrepen.
drinken
Ik heb nu genoeg gedronken.
helpen
Hebt u haar geholpen?
kijken
Zij heeft uit het raam gekeken.

krijgen.

Has the man already got his money?
to take
I have taken a hot bath.
to lock
They have already locked the door.
to speak
Have you already spoken to him?
to stick
She has not yet lit the stove.

to pull
We have pulled the big table into
the corner.
to wear out
They have already worn out the rug
in the hallway.
to find
Haven't you found my baggage yet?

heef-tě-man zěn-ghélt-al-ghěkreeghě?
néemě
ik-hep ě-warěm-bát chěnoomě.
slúitě
zě-hebě dě-déur-al áf-chěslootě.
spréekě
hept-uu-ěm-al ghěspróokě?
stéekě
zě-heef tě-káchěl noch-nie áan-ghě-
stookě.
trékě
wě-hebě dě-ghrótě táafěl in-dě-hóek-
chětrokě.
věřsléitě
ě-tapéit in-dě-gháng hebě-zě-al
věřsléetě.
vándě
hept-uu měm-baagháazjě nóch-nie
chěvóndě?

Heeft de man zijn geld al gekregen?
nemen
Ik heb een warm bad genomen.
sluiten
Zij hebben de deur al afgesloten.
spreken
Hebt u hem al gesproken?
steken
Zij heeft de kachel nog niet aange-
stoken.
trekken
Wij hebben de groote tafel in de hoek
getrokken.
verslijten
Het tapijt in de gang hebben ze al
versleten.
vinden
Hebt u mijn bagage nog niet ge-
vonden?

Others of this kind will appear in §106. A few more irregular participles are made in various ways:

to bring
Have they already brought our bag-
gage to the station?
to think
I didn't think of it.
to do
Who did that?

bréngě
hebě-zě onzě-baagháazjě al naar-ět-
staasjón ghěbracht?
dénkě
ik-heb-ěr níet-aan ghědáchť.
dóen
wie heef-tat chědáan?

brenge
Hebben zij onze bagage al naar het
station gebracht?
denken
Ik heb er niet aan gedacht.
doen
Wie heeft dat gedaan?

to eat
Have you already eaten?

éetě
hept-uu-al ghěéetě?
hept-uu-al ghěghéetě?

eten
Hebt u al gegeten?

to have
I haven't had the key.
to stand
He stood over yonder.
to understand
I didn't understand them right.
to see
I haven't seen her yet today.

hěbě
ík-heb dě-sléutěl nie chěhát.
stáan
hei-heeft daar-ghíntěr ghěstaan.
věrstáan
ík-hep-sě nie-choet fěrstáan.
zén
van-dáach heb-ík-ěr noch-nie-chězén.

hebben
Ik heb de sleutel niet gehad.
staan
Hij heeft daarginder gestaan.
verstaan
Ik heb ze niet goed verstaan.
zien
Vandaag heb ik haar nog niet gezien.

106. PERFECT-PHRASE WITH *zén*. Some verbs make the perfect-phrase with *zén* 'to be' (instead of *hěbě*). In English we sometimes use 'to be' in this way; we say *He is gone* as well as *He has gone*. In Dutch all verbs of locomotion (walking, riding, and so on) are used in this way, but also quite a few others.

to walk
I walked to his hotel.

wánděľě
ig-be-naar-zěn hootěl ghěwánděľľ.

wandelen
Ik ben naar zijn hotel gewandeld.

In the following, notice the irregular participles:

just now, only now
to begin
She has just started to do our room.

pás
běghíně
zě-is-páz-běghóně onzě-káaměr óp-
tě-maakě.

pas
beginnen
Zij is pas begonnen onze kamer op te maken.

Has the movie started yet?
to remain
Our baggage has remained at the station.
to go

iz-dě-biejěškóop al-běghóně?
bléivě
onzě-baagháazjě iz-an-ěť-staasjón
ghěbleevě.
gháan

Is de bioscoop al begonnen?
blijven
Onze bagage is aan het station gebleven.
gaan

Has he already gone out?
 something, anything
 to come
 Has anything come for me?
 to walk
 They walked from the station to the
 hotel.
 to quit
 Haven't you quit that yet?

to depart
 Have the two Englishmen left already?
 angry
 to become, to get
 The woman got very angry.
 to be
 We haven't yet been there.

is-ie-al út-chěghaan?
iets
kóomě
is-ěr-ěts fóor-mě ghěkóomě?
lóopě
zě-zein van-ět-staasjón naar-ět-hootěl
ghělóopě.
schéijě
bent-uu-ěr nóch-nie-mee út-chěs-
cheejě?
větrěkě
zein-dě-twee-éngělsěn-al větrókě?
bóos
wórdě
dě-vróu is erěgh-bóos-chěwordě.
zéin
wě-zéin-ěr noch-nie ghěwéest.

Is hij al uitgegaan?
 iets
 komen
 Is er iets voor mij gekomen?
 lopen
 Zij zijn van het station naar het
 hotel gelopen.
 scheiden
 Bent u er nog niet mee uitgescheiden?

vertrekken
 Zijn de twee Engelschen al vertrokken?
 boos
 worden
 De vrouw is erg boos geworden.
 zijn
 Wij zijn er nog nie geweest.

Some verbs make the perfect-phrase both with *hébě* and with *zein* and there is some difference of meaning:

I walked to the restaurant.
 I hiked three hours.
 to forget
 I forgot to take along the key.
 I have forgotten his name.

ig-ben naar-ět-restoránt chělóopě.
ik-heb drie-úur ghelóopě.
věrgheetě
ik-hep-fěrgheetě dě-sléutěl mée-tě-
neemě.
ig-ben-zě-náam-věrgheetě.

Ik ben naar het restaurant gelopen.
 Ik heb drie uur gelopen.
 vergeten
 Ik heb vergeten de sleutel mee te
 nemen.
 Ik ben zijn naam vergeten.

Forgetting the key was a temporary oversight; forgetting the man's name is different: it is gone out of my head and I can't recall it.

107. PERFECT-PASSIVE PHRASE. Participles other than those in §106 are used with *zén*. These phrases mean that something has been done to the subject. We call this combination the *perfect-passive phrase*.

The rug is badly worn out.
 All the meat has been eaten.
 All the coffee has been drunk.
 All our money has now been spent.
 (Lit: is now out given.)

ě-tapěit is-ěrch-fěrsłétě.
al-ět-flées is-óp-chěgheetě.
al-de-kófie is-óp-chědronkě.
al-ons-chělt-is-nou út-chěgheevě.

Het tapijt is erg versleten.
 Al het vleesch is opgegeten.
 Al de koffie is opgedronken.
 Al ons geld is nu uitgegeven.

The beds have not yet been made.
 The baggage has been brought to the hotel.

dě-bédě zei-nóch-nie óp-chěmaakt.
dě-baagháazě is-naar-ět-hootěl-ghěbracht.

De bedden zijn nog niet opgemaakt.
 De bagage is naar het hotel gebracht.

108. PASSIVE-PHRASE. Participles are used with the verb *wórdě* 'to become, to get.' These phrases mean that something is being done (or will be done) to the subject. They are the present-time forms matching the past-time forms of §107. We call this combination the *passive-phrase*:

The baggage is being brought to the hotel.
 The baggage will be brought to the hotel right away.
 The beds are made at nine o'clock.

dě-baagháazě wort naar-ět-hootěl-ghěbracht.
dě-baagháazě wor-dáadělik naar-ět-hootěl-ghěbracht.
dě-bédě worděn om-néeghěn-uur óp-chěmaakt.
uw-káaměr wor-dáadělik kláar-ghěmaakt menээр.
ěr-wort-hier-nie chěróokt.

De bagage wordt naar het hotel gebracht.
 De bagage wordt dadelijk naar het hotel gebracht.
 De bedden worden om negen uur opgemaakt.
 Uw kamer wordt dadelijk klaar gemaakt, mijnheer.
 Er wordt hier niet gerookt.

Your room will be made ready right away, sir.
 There is no smoking here.
 (Lit: There gets here not smoked.)
 The doors are locked at half past ten.

dě-děwě worděn om-hálv-ělf af-chěsłootě.
dě-dáns

De deuren worden om half elf afgesloten.
 de dans

the dance

to dance	<i>dánsě</i>	dansen
There is dancing here.	<i>ěr-wórt-hier ghědánst.</i>	Er wordt hier gedanst.
There is dancing this evening.	<i>ěr-wort fan-áavěnt chědánst.</i>	Er wordt vanavond gedanst.
There was dancing.	<i>ěr-is-chědánst.</i>	Er is gedanst.

109. When there is an infinitive at the end of the sentence (§95), the participle comes before the infinitive:

He forgets to come.	<i>hei-věrhéc tě-kóomě.</i>	Hij vergeet te komen.
He has forgotten to come.	<i>hei-hec-fěrgécě tě-kóomě.</i>	Hij heeft vergeten te komen.
He has forgotten to bring his baggage to the station.	<i>hei-hec-fěrhécě zěm-baagháazjě naar-ět-slaasjón-tě-brengě.</i>	Hij heeft vergeten zijn bagage naar het station te brengen.

Some participles are not used before an infinitive. The infinitive is used instead, so that there are *two infinitives* (instead of a participle and an infinitive):

I hear him coming.	<i>ik-hóor-ěm kóomě.</i>	Ik hoor hem komen.
I heard him coming.	<i>ik-heb-ěm hoorě-kóomě.</i>	Ik heb hem hooren komen.
I heard him.	<i>ik-heb-ěm ghchóort.</i>	Ik heb hem gehoord.
I see them coming.	<i>ik-siě-zě kóomě.</i>	Ik zie ze komen.
I saw them coming.	<i>ik-hep-sě zien-kóomě.</i>	Ik heb ze zien komen.
I saw them.	<i>ik-hep-sě-ghězien.</i>	Ik heb ze gezien.
He must pay it.	<i>hei-moet-ěd-bětáalě.</i>	Hij moet het betalen.
He had to pay it.	<i>hei-heeft-ět moetě-bětaalě.</i>	Hij heeft het moeten betalen.
She does not want it.	<i>zě-wíl-ět-nie hěbě.</i>	Zij wil het niet hebben.
(Lit: She will it not have; she won't have it.)		
She didn't want it.	<i>zě-héeft-ět nie-wílě-hěbě.</i>	Zij heeft het niet willen hebben.
We can't go out today.	<i>wě-kuně van-dáach nie-úit-chaan.</i>	Wij kunnen vandaag niet uitgaan.
Today we were not able to go out.	<i>van-dáach hebě-wě nie-úit-kuně-ghaan.</i>	Vandaag hebben wij niet uit kunnen gaan.
We were unable to do it.	<i>wě-héběn-ět nie-chěkúnt.</i>	Wij hebben het niet gekund.

LESSON 9: BUYING AND PAYING

110. MONEY.

I have (some) money.
 I have no money.
 I have no more money.
 We have enough money.
 I haven't much with me.
 the pocket
 I have no money with me.

Have you any money left?

(Lit: Have you still some money over?)

alone

I have only one gulden.

(Lit: I have alone but one gulden.)

the letter

the note, bill

I have still a ten-gulden bill.

Give me the money.

To whom did you give the money?

to count

Will you count this money for me?

to lend

ik-hep-chélt.

ik-hep-cheen-ghélt.

ik-hep-cheen-ghélt-meer.

wě-hebě-chélt chěnoech.

ik-hép nie-fěl béi-mě.

dě-zák

ik-hep-cheen-ghéld béi-mě.

ik-hep-cheen-ghélt op-sák.

hept-uu noch-wat chélt oověr?

aléen

ik-heb aléen-maar ěn-ghúldě.

dě-bríef

ěd-bríefjě

ik-héb-noch ěm-bríefjě van-tien.

ghéef-mě-t-chélt.

an-wie hept-uu-ět-chélt-chěghéevě?

télě

wilt-uu dit-chélt foor-mě télě?

léeně

Ik heb geld.

Ik heb geen geld.

Ik heb geen geld meer.

Wij hebben geld genoeg.

Ik heb niet veel bij mij.

de zak

Ik heb geen geld bij mij.

Ik heb geen geld op zak.

Hebt u nog wat geld over?

alleen

Ik heb alleen maar een gulden.

de brief

het briefje

Ik heb nog een briefje van tien.

Geef mij het geld.

Aan wien hebt u het geld gegeven?

tellen

Wilt u dit geld voor mij tellen?

leenen

Can you lend me five gulden?
I've spent (Lit: given out) all my
money.

111. SHOPPING.

to buy; bought
Where can I buy cigarettes?
the cigar
the store, the shop
I buy them in the cigar-store at the
corner.
the paper
Where can I buy paper?
the street
You can get it in Jansen's store on
High Street.
the same
the necktie
This is the (same) store where I bought
that necktie.
What do you want?
What do you wish?
What would you like?
the tobacco
I should like some tobacco.
the can
the sardine
Give me a can of sardines.

kúnt-uu-mě veif-chúldě-leeně?
k-heb-ál mĕn-ghĕlt út-chĕgheevě.

kóopě; ghĕkócht
wáar kan-ik sieghĕrétě-koopě?
dě-siegháar
dě-wínkĕl
i-kóop-sĕ in-dě-siegháarĕwínkĕl ob-
dě-hóek.
ĕt-papĕr
wáar kan-ik papĕr-koopě?
dě-stráat
uu-kúnt-ĕt-kréighĕ in-dě-wínkĕl van-
jánsĕs in-dě-hóochstraat.
dě-zĕlĕvdĕ, ĕt-sĕlĕvdĕ
dě-dás
dít-iz dĕ-zĕlĕvdĕ-wínkĕl waar-ig-die-
dás chĕkócht-hep.
wat wíl-uu-hĕbĕ?
wat wíl-uu ghráach?
wat sóu-uu ghráach?
dě-tabák
ik-sóu wa-tabák-wílĕ-hebĕ.
ĕd-bĕlk, ĕd-bĕlkje
ĕt-sardĕntjĕ
gheef-mĕ ĕm-bĕlkjĕ met-sardĕntjĕs.

Kunt u mij vijf gulden leenen?
Ik heb al mijn geld uitgegeven.

koopen; gekocht
Waar kan ik cigaretten koopen?
de sigaar
de winkel
Ik koop ze in de sigarenwinkel op
de hoek.
het papier
Waar kan ik papier koopen?
de straat
U kunt het krijgen in de winkel van
Jansens in de Hoogstraat.
dezelfde, hetzelfde
de das
Dit is dezelfde winkel waar ik die
das gekocht heb.
Wat wil u hebben?
Wat wil u graag?
Wat zou u graag?
de tabak
Ik zou wat tabak willen hebben.
het blik, het blikje
het sardientje
Geef mij een blikje met sardientjes.

How much do you want?
 How much of this do you want?
 (Lit: hereof.)
 How many of them do you want?
 I should like five of them.
 I should like a pound.
 What kind of tobacco do you want?
 (Lit: What for tobacco.)
 This sort.

112. PRICES.

to sell; sold
 How do you sell this?
 How much is it?
 How much does it cost?
 How much does this cost?
 How much does that cost?
 How much do these cost?
 How much do those cost?
 This cost two gulden sixty-five.
 Those cost seventy five cents a piece.

the shoe
 Those shoes are eleven gulden a pair.
 the kilogram

A kilogram is about two pounds.
 That is one gulden forty a kilo.
 the dozen

hóc-věl wílt-uu?
hóc-věl wílt-uu hier ván?
hóc-věl wílt-uu-ěr?
ik-sóu-ěr ghraach féif-hebě.
ik-sóu-ghraach ěm-pónt-hebě.
wát-foor tabák wílt-uu hébě?
van-die-sóort.

věrkóopě; věrkócht
hoe věrkóopt-uu díl?
hoe-věl-ís-ěl?
hoe-věl kóst-ěl?
hoe-věl kós-tíl?
hoe-věl kós-tal?
hoe-věl kóstě-déczě?
hoe-věl kóstě-die?
di-kós twee-ghúldě véiv-ě-séstich.
die kóstě véiv-ě-séevětich-sént ět-stúk.

dě-schóen
die-schóeně zein-ělěf-chúlden ět-páar.
ět-kteloo

da-s één-ghúldě-féertich ět-kteloo.
ě-doozěin

Hoeveel wilt u?
 Hoeveel wilt u hiervan?
 Hoeveel wilt u er?
 Ik zou er graag vijf hebben.
 Ik zou graag een pond hebben.
 Wat voor tabak wilt u hebben?
 Van die soort.

verkoopen; verkocht
 Hoe verkoopt u dit?
 Hoeveel is het?
 Hoeveel kost het?
 Hoeveel kost dit?
 Hoeveel kost dat?
 Hoeveel kosten deze?
 Hoeveel kosten die?
 Dit kost twee gulden vijf en zestig.
 Die kosten vijf en zeventig cent het stuk.
 de schoen
 Die schoenen zijn elf gulden het paar.
 het kilo

Dat is een gulden veertig het kilo.
 het dozijn

A dozen eggs costs 97 cents.

*žen-doozéin-éijěřě kost zéevěn-ě-
néeghětich sént.*

Een dozijn eieren kost zeven en
negentig cent.

That costs a gulden.

da-kost-žen-ghúldě.

Dat kost een gulden.

Practise this last sentence, replacing the word *ghúldě* by the following words:

5-cent-piece

stúivěř

stuiver

10-cent-piece

dúběltjě

dubbeltje

25-cent-piece

kwártjě

kwartje

gulden (slang)

póp

pop

dollar (2½ gulden)

rigzdáalděř

rijksdaalder

dollar (slang)

řiks

riks

10-gulden bill

těntjě

tientje

franc

fránk

frank

centime

sentěem

centime.

Of these words, the three that end in *-tjě* are *dat*-nouns; the rest are *die*-nouns.

The GULDEN in normal times was worth 40 cents in U. S. money; it contains 100 Dutch CENTS.

In Belgium, the FRANC before 1940 was worth about five cents in U. S. money; it contains 100 CENTIMES.

dear

dúur

duur

That's dear.

dat-iz-dúur, da-z-dúur.

Dat is duur.

That's too dear.

da-s-tě-dúur.

Dat is te duur.

the price

dě-prěis

de prijs

The price is too high.

dě-prěis is-tě-hóoch.

De prijs is te hoog.

Those prices are very high.

die prěizě zein-erěch-hóoch.

Die prijzen zijn erg hoog.

This is cheap.

di-s-choetkóop.

Dit is goedkoop.

the war

dě-óorloch, दें-óorloch

de oorlog

During the war, prices were high.

*onděř-děň-óorloch waarě-dě-prěizě
hóoch.*

Onder de oorlog waren de prijzen
hoog..

113. PAYMENT, BILL, CHANGE.

What do I owe you?

(Lit: What get you from me?)

together

All together it's f10.85.

wat kréicht-uu-wa-mě?

lě-sámě

*álěs le-sámě is-ta tien-ghuldě vew-ě-
táchlich.*

Wat krijgt u van mij?

tezamen

Alles tezamen is dat f10.85.

The abbreviation for *gulden* is *f*; it is taken from a word *florin*, which is no longer used.

the bundle, the pack

the little bundle, the package

to pack, to wrap up

Shall I wrap it up for you?

I'll take a package of cigarettes, too.

the change (money), small coin

Have you change?

back

Can you give me change from a dollar?

I have only a ten-gulden bill.

ět-pák

ět-pákjě

pákě

za-k-ět foor-uu ім-pakě?

ik-néem noch-ěm-pakjě sieghěrlě.

ět-kleinghělt

hept-uu-kleinghělt?

trúch, těrúch

*kúnt-uu-mě van-ě-rigzdáalděr trú-
cheevě?*

ik-heb aléen-maar ěm-brěfjě-van-tien.

het pak

het pakje

pakken

Zal ik het voor u inpakken?

Ik neem nog een pakje cigarettten.

het kleingeld

Hebt u kleingeld?

terug

Kunt u mij van een rijksdaalder
teruggeven?

Ik heb alleen maar een briefje van
tien.

to change (money)

Can you change it?

Change you change this for me?

Can you give me change for a dollar?

pásě, wtsělē

kunt-uu-ět pásě?

kunt-uu-dít foor-mě-wtsělē?

*kunt-uu-mě voor-ě-rigzdáalděr klein-
ghělt cheevě?*

dat-kán-ik-nie-wtsělē.

i-kréich noch-wa-trúch.

passen, wisselen

Kunt u het passen?

Kunt u dit voor mij wisselen?

Kunt uu mij voor een rijksdaalder
kleingeld geven?

Dat kan ik niet wisselen.

Ik krijg nog wat terug.

I can't make change for that.

I still have some change coming.

I still have some change coming from
you.

to figure, to calculate
the account, the calculation, the bill
Put it on the bill.

Give me my bill.

There's too much on the bill.

The bill is too high.

That doesn't come out right.

(Lit: That knocks not.)

wrong

You figure wrong.

You have figured wrong.

to believe

You haven't figured this out right, I
guess.

I can't pay that.

I wasn't able to pay it.

I'll pay.

I think my friend has already paid.

i-krěich noch-wat fan-úu těrúch.

réekěňč

dě-réekěňing

zet-ět ob-dě-réekěňing.

ghéef-mě mě-réekěňing.

ěr-stáa tě-věel ob-dě-réekěňing.

dě-réekěňing is-tě-hóoch.

dat-klópt-nie.

věrkéert

uu-réekěnt fěrkéert.

uu-hept ferkéert chěréekěnt.

ghělóově

dat-hépt-uu nie-chóet úit-chěreckěnt,
ghělóov-ik.

i-kan-dat nie bětáalě.

ik-heb-ět nie-kuně-bětáalě.

ik-sal-wel bětáalě.

ik-chělóov dat-měň-vrěent-al-bětáalt-
heeft.

Ik krijg nog wat van u terug.

rekenen

de rekening

Zet het op de rekening.

Geef mij mijn rekening.

Er staat te veel op de rekening.

De rekening is te hoog.

Dat klópt niet.

verkeerd

U rekt verkeerd.

U hebt verkeerd gerekend.

gelooven

Dat hebt u niet goed uitgerekend,
geloof ik.

- Ik kan dat niet betalen.

Ik heb het niet kunnen betalen.

Ik zal wel betalen.

Ik geloof dat mijn vriend al betaald
heeft.

LESSON 10: THE TIME OF DAY

114. THE HOURS.

The train leaves at 17:30 (5:30 P.M.).

*dě-tréin větrékt om-zéevětien-
dértich.*

De trein vertrekt om zeventien dertig.

In the Netherlands and Belgium official railway time is counted on a 24-hour basis, beginning at midnight; for instance, 11 A.M. is 'eleven', but 11 P.M. is 'twenty-three.'

The train arrives at 23:58 (11:58 P.M.).

*dě-tréin komt-áan om-drie-ě-twěntich
ácht-ě-věiftich.*

De trein komt aan om drie en
twintig acht en vijftig.

the watch

ět-orlózjě

het horloge

What time is it by your watch?

hoe-láat-iz-ět op-úuw-orlózjě?

Hoe laat is het op uw horloge?

What time have you?

hoe-láat hept-úu-ět?

Hoe laat hebt u het?

I have one o'clock.

ik-heb-ět één-úur.

Ik heb het één uur.

Look at your watch.

kéik-ěs op-úuw-orlózjě.

Kijk eens op uw horloge.

I'll look at my watch.

ik-sál-ěs op-měn-orlózjě-keikě.

Ik zal eens op mijn horloge kijken.

the clock

dě-klók

de klok

Look at the clock.

kéik-ěs naa-dě-klók.

Kijk eens naar de klok.

Your watch is fast.

úuw-orlózjě loopt-sóor.

Uw horloge loopt voor.

(Lit: runs before.)

Is your watch going right?

ghaat-úuw-orlózjě ghóet?

Gaat uw horloge goed?

My watch is slow.

měn-orlózjě ghaat-áchtěr.

Mijn horloge gaat achter.

(Lit: goes after.)

My watch doesn't run well.

měn-orlózjě ghaat-nie-chóet.

Mijn horloge gaat niet goed.

early

vróech

vroeg

Formerly (Lit: earlier) it was fast and
now it's slow.
That clock isn't right.
It's slow.

*vróceghř liep-ět-fóor e-nóu loopt-ět-
áchtř.*
dic-klók loopt-nie-chóet.
zě-loopt-áchtř.

Vroeger liep het voor, en nu loopt
het achter.
Die klok loopt niet goed.
Ze loopt achter.

(Lit: She runs after.) In talking about a *die*-noun one does not like to say *ět* 'it,' since this word is tied up with *dat*-nouns (§63). Instead, one says 'he,' or 'she,' or 'that' (*dte*).

How is the clock running?
It's stopped.

hoe-lóop tě-klók?
dte staat-stíl.

Hoe loopt de klok?
Die staat stil.

(Lit: That stands still.)

It's 18 minutes of seven.
It's ten (minutes) of eight.
It's 14 minutes past six.

*t-is áchtien-mienúutě voor-zěevě.*⁷
t-is tien voor-ácht.
t-is féertien-mienúutěń óověr-zės.
t-is féertien-mienúutě naa-zės.
t-is féiv-oověr-éen.
t-is féif-naa-éen.
t-is féiv-úur.

Het is achttien minuten voor zeven.
Het is tien voor acht.
Het is veertien minuten over zes.
Het is veertien minuten na zes.
Het is vijf over een.
Het is vijf na een.
Het is vijf uur.

It's five (minutes) past one.
It's five o'clock.

Before the word *úur*, the numbers *věif*, *ěľěf*, *twaalěf* have *v* for *f*; the number *zės* has *z* for *s* (§73) and the numbers *zěevě* and *něeghě* add *n* (§71).

exactly
It's exactly six o'clock.
It's exactly eleven o'clock.
just
It's just nine o'clock.
It's already seven o'clock.
It's quarter of one.
It's quarter past six.

něl, přěstes
t-is něl sěz-úur.
t-is přěstes ěľěv-úur.
júist
t-is júist něeghěń-úur.
t-is-ál zěevěń-úur.
t-is kwárt-foor-éen.
t-is kwárt-naa-zės.
t-is kwárt-oověr-zės.

net, precies
Het is net zes uur.
Het is precies elf uur.
juist
Het is juist negen uur.
Het is al zeven uur.
Het is kwart voor een.
Het is kwart na zes.
Het is kwart over zes.

It's half past six.

(Lit: It is half seven.)

It's twenty minutes after six.

It's already half past twelve.

almost

It's almost twelve o'clock.

It's about twelve.

t-is halěf-séevě.

t-is tlen-mienúutě voor-halěf-séevě.

t-is twéntich-mienúutě naa-zés.

t-iz-al halěv-éen.

béinaa

t-iz béinaa twádalěv-úur.

t-iz bei-twáalěvě.

Het is half zeven.

Het is tien minuten voor half zeven.

Het is twintig minuten na zes.

Het is al half één.

bijna

Het is bijna twaalf uur.

Het is bij twaalfven.

In certain expressions the numbers take on an ending -ě. The sounds change before this ending as before *úur*; only *zės* keeps its *s*:

It's about five.

It's about nine.

It's about six.

It's about one.

so

what, something

something like

It's somewhere round two o'clock.

From six to ten I'm free.

to serve

the service

between

Between six and ten I'm free from service.

Between six and seven he'll be here.

t-iz bei-věivě.

t-iz bei-néeghěně.

t-iz bei-zėsě.

t-iz bei-éeně.

záo

wát

zoowát

t-is soowat-twée-úur.

van-zės to-tlen ben-ik-frěi.

dieně

dě-dienst

túsě

tusě-zės-en-tlen ben-ik-frei-van-dienst.

*tusě-zėsěen-en-zěevěně zal-ie-hier-
zein.*

Het is bij vijven.

Het is bij negenen.

Het is bij zessen.

Het is bij éenen.

zoo

wat

zoowat

Het is zoowat twee uur.

Van zes tot tien ben ik vrij.

dienen

de dienst

tusschen

Tusschen zes en tien ben ik vrij van dienst.

Tusschen zessen en zevenen zal hij hier zijn.

After the word *túsě* the numbers are sometimes used in the longer form, with -ě.

It's after nine.
 It's already after nine.
 He came at ten o'clock.
 At quarter before eleven he went
 away.
 the quarter-hour
 to wait
 Can you wait fifteen minutes?
 I shan't come before twelve.
 not until then, not before
 She didn't come till half past three.
 They'll come here only at half past
 five.
 The train leaves in ten minutes.
 The train leaves within ten minutes.
 past, ago
 It isn't fifteen minutes ago yet.
 I spoke to him less than an hour ago.

115. THE PARTS OF THE DAY.

to break, broken
 Day is dawning.
 (Lit: The day breaks on.)
 It's already getting daylight.
 (Lit: It becomes already day.)
 the morning
 tomorrow

t-is naa-néeghěňě.
t-is-ál naa-néeghěň-úur.
hei-iz om-tien-úur ghěkóomě.
om kwárt-foor-ěľěf is-ie wě-chěghaan.

ět-kwartier
wáchtě
kunt-uu ě-kwartier wáchtě?
ik-sal níet-foor-twaálěvě koomě.
ěerst; pás
eerst-om-halě-ťier i-sě-ghěkóomě.
zě-kóomě paz-om-halěť-sěs hĕr.

dě-tréin ghaat-oověr-tien-mienúutě.
dě-tréin ghaad-bině-tien-mienúutě.
ghěľěejě
t-is no-cheen-kwartier-ghěľěejě.
ik-heb-ěm no-cheen-úur-ghěľěejě
ghěspróokě.

bréekě; ghěbróokě
dě-dách breekt-áan.

ět-wórt-al dách.

dě-mórghe, dě-óchtěnt
mórghe

Het is na negenen.
 Het is al na negen uur.
 Hij is om tien uur gekomen.
 Om kwart voor elf is hij weggegaan.

het kwartier
 wachten
 Kunt u een kwartier wachten?
 Ik zal niet voor twaalfven komen.
 eerst, pas
 Eerst om half vier is zij gekomen.
 Zij komen pas om half zes hier.

De trein gaat over tien minuten.
 De trein gaat binnen tien minuten.
 geleden
 Het is nog geen kwartier geleden.
 Ik heb hem nog geen uur geleden
 gesproken.

breken; gebroken.
 De dag breekt aan.

Het wordt al dag.

de morgen, de ochtend
 morgen

Tomorrow morning I'm on duty.
entire, whole
the forenoon
Today I was on duty all forenoon.

the noon
It's noon.
the afternoon
Come in the afternoon.
In the afternoon it's very quiet.
It's getting towards evening.

(Lit: It becomes already evening.)
of an evening, in the evenings
to chat, to talk
Evenings we talk a long time.

(Lit: Of evenings gets there long talked.)
the middle
It was in the middle of the night.

morghĕn-óchtĕnt heb-ig-dĕnst.
héel
dĕ-voormĭdach, dĕ-vóormĭdach
van-dáach heb-ig-dĕ-héelĕ-voormĭdach
dĕnst-chĕhat.
dĕ-mĭdach
t-is-mĭdach.
dĕ-náamĭdach, dĕ-naamĭdach
kom-in-dĕ-naamĭdach.
in-dĕ-náamĭdach iz-ĕt-érch-rústich.
t-wort-al-áavĕnt.

s-ávĕns
práatĕ
s-ávĕs wort-ĕr lánġ ghĕpráat.
ĕt-mĭdĕ
t-was mĭdĕn-in-dĕ-nácht.

Morgen ochtend heb ik dienst.
heel
de voormiddag
Vandaag heb ik de heele voormiddag
dienst gehad.
de middag
't Is middag.
de namiddag
Kom in de namiddag.
In de namiddag is het erg rustig.
't Wordt al avond.

's avonds
praten
's Avonds wordt er lang gepraat.
het midden
't Was midden in de nacht.

116. LATE AND EARLY.

It's late.
How late it is!
the time
always
He always comes (too) late.
the time, the occasion
another

t-is-láat.
wat-tz-ĕt láat!
dĕ-tĕit
álteit
hei-komt áltei-tĕ-láat.
dĕ-kĕer
ĕn-andĕrĕ

Het is laat.
Wat is het laat!
de tijd
altijd
Hij komt altijd te laat.
de keer
een andere

We'll do that some other time; today
it's too late.

wě-zulě-dat ěn-ánděrě-keer wel-dóc;
van-dáach is-ě-tě-lát.

Wij zullen dat een andere keer wel
doen; vandaag is het te laat.

The word *wěl* is very much used when something is almost, but not entirely, certain.

the luck
lucky, luckily
Luckily it was not yet too late.
We left too early.
We arrived (Lit: came on) too late.
I have no time.
I had no time.
Have you still some time?
Oh, we still have time.
to hope
I hope to be there on time.
It's time to go.
to hurry
We have to hurry.

ět-chělúk
ghělúkich
ghělúkich was-ět noch-ně tě-lát.
wě-zein tě-vróech fěrtrókě.
wě-zein tě-lát dán-ghěkoomě.
ik-hep chin-těit.
ik-hep chin-těit-chěhat.
hept-uu nóch-wa-těit?
óó, wě-hěbě nogh-dě-těit.
hóopě
ik-hóop-ěr op-těi-tě-zein.
t-is-těit om-tě-ghán.
háastě
wě-moetěn-ons-háastě.

het geluk
gelukkig
Gelukkig was het nog niet te laat.
Wij zijn te vroeg vertrokken.
Wij zijn te laat aangekomen.
Ik heb geen tijd.
Ik heb geen tijd gehad.
Hebt u nog wat tijd?
O, wij hebben nog de tijd.
hopen
Ik hoop er op tijd te zijn.
Het is tijd om te gaan.
haasten
Wij moeten ons haasten.

(Lit: hurry ourselves.)
I must hurry.

ik-móet-mě-háastě.
t-is-hooch-těit om-naar-húis-tě-ghaan.
zěch-ěm dat-ě-těit-is.
nóojt
dě-jóngě
die-jóngě komt-nóojt op-těit.
wě-kuně ně-měr wáchtě.
slaan; ghěsláaghě

It's high time to go home.
Tell him it's time.
never
the boy
That boy never comes on time.
We can't wait any more.
to strike; struck

Ik moet mij haasten.
Het is hoog tijd om naar huis te gaan.
Zeg hem dat het tijd is.
nooit
de jongen
Die jongen komt nooit op tijd.
Wij kunnen niet meer wachten.
slaan; geslagen

It has already struck eight o'clock and
the train leaves at eight twenty.
We still have five minutes.
Aren't you ready yet?
He hasn't even begun yet.

*ět-héeft-al ácht-úur-ghěslaaghě en-dě-
tréin větrékt-om-ácht-uur-twintich.
wě-hěbě-noch sěif-mienúutě.
bent-uu noch-nic-kláar?
hei-is noch-niet-éenz-běghóně.*

Het heeft al acht uur geslagen, en de
trein vertrekt om acht uur twintig.
Wij hebben nog vijf minuten.
Bent u nog niet klaar?
Hij is nog niet eens begonnen.

LESSON 11: MORE ABOUT TIME

117. END-WORDS.

He will be here tomorrow morning.
It's high time to go home.

hei-zal-morghĕn-óchtĕnt hĕr-zein.
t-is-hooch-tĕit om-naar-húis-tĕ-ghaan.

Hij zal morgen ochtend hier zijn.
Het is hoog tijd om naar huis te gaan.

INFINITIVES ('to be', 'to go', and the like) come at the end of the sentence or near it (§95).

I have not seen the key.
I have forgotten the name of that
hotel.

k-eb-dĕ-slĕutĕl nie-chĕzien.
ig-ben dĕ-nám van-dat-hóotél vĕr-
ghéetĕ.

Ik heb de sleutel niet gezien.
Ik ben de naam van dat hotel ver-
geten.

PARTICIPLES ('seen', 'forgotten', and the like) come at the end of the sentence or near it (§103).

Today we don't go out.
The train arrives at seven o'clock.
(Lit: comes at seven o'clock ON.)

van-dáach chaan-wĕ-nie-út.
dĕ-trĕin komt-om-zĕcvĕn-uur-án.

Vandaag gaan wij niet uit.
De trein komt om zeven uur aan.

They make the beds every morning at
nine o'clock.
(Lit: They make every morning at nine o'clock the beds UP.)

zĕ-máakĕn iedĕrĕ-mórhĕn om-nĕc-
ghĕn-úur dĕ-bédĕn-op.

Zij maken iedere morgen om negen
uur de bedden op.

He never goes along with us.
(Lit: He goes never with us ALONG.)

hĕi-ghaat nóojt met-ons-mĕc.

Hij gaat nooit met ons mee.

We get up at half past six.

wĕ-staan om-hálĕf-sĕcvĕn-óp.

Wij staan om half zeven op.

Certain words, such as 'up' or 'along', come at the end of a Dutch sentence (or near the end). We shall call them
END-WORDS.

Today we can't go out.
The train will arrive at nine o'clock.

van-dáach kuně-wě-nět úit-chaan.
dě-tréin zal-om-néeghěn-úur dan-
koomě.

Vandaag kunnen wij niet uitgaan.
De trein zal om negen uur aankomen.

She will make the beds right away.
They are never allowed to go along
with us.

zě-zal dáadělik dě-běden-óp-maakě.
zě-móoghě nóojt met-ons-mée-ghaan.

Zij zal dadelijk de bedden opmaken.
Zij mogen nooit met ons meegaan.

It's high time to get up.

t-is hóoch-těit om-óp-tě-staan.

Het is hoog tijd om op te staan.

If there is an end-word and an infinitive, the end-word comes before the infinitive and is spoken with more stress than the infinitive.

Today we did not go out.
The train arrived late.
The chambermaid has not yet made
up the beds.
They did not go along with us.
They were not allowed to go along
with us.
I got up at half past six.
He did not want to get up.

van-dáach scin-we-niet úit-chěchaan.
dě-tréin is-láat-dan-ghěkoomě.
ět-káaměrměisjě heef-tě-bědě noch-
ně-óp-chěmaakt.
zě-zei-ně met-ons-mée-ghěghaan.
zě-hebě-ně met-ons-mée-mooghě-
ghaan.
ig-ben om-hálěf-sěvě óp-chěstaan.
hei-ecf-ně óp-wilě-staan.

Vandaag zijn wij niet uitgegaan.
De trein is laat aangekomen.
Het kamermeisje heeft de bedden nog
niet opgemaakt.
Zij zijn niet met ons meegegaan.
Zij hebben niet met ons mee mogen
gaan.
Ik ben om half zeven opgestaan.
Hij heeft niet op willen staan.

If there is an end-word and a participle, the end-word comes before the participle and is spoken with more stress than the participle.

118. THE WEEK.

What day is (it) today?
Today (it) is Wednesday.

wa-dách-is-ět fan-dáach?
van-dáach is-t-wóenzdach.

Wat dag is het vandaag?
Vandaag is het Woensdag.

Practice this sentence, using all the days of the week.

Sunday
Monday
Tuesday
Wednesday
Thursday
Friday
Saturday

zóndach
mándach
dínzdach
wóenzdach
dónděrdach
vréidach
záatěrdach

Zondag
Maandag
Dinsdag
Woensdag
Donderdag
Vrijdag
Zaterdag.

Mondays I always go to Amsterdam.

*s-mándachs cháa-ik-álleit naar-am-
stěrdám.*

Thursday morning I come back.

dónděrdach-mórgě kom-ik-trúch.

heavy, hard

zwáar

Tuesday is a hard day for me.

dínzdach is-ěn-zwáarě-dách vóor-mě.

pleasant, nice

prétich

On Wednesday things are nice for me.

op-wóenzdach heb-ik-ět prétich.

(Lit: I have it pleasant.)

She will come Friday evening.

vréidach-ávěnt zal-zě-kóomě.

the work

ět-wérěk

to work

wérěkě

We work here on Saturdays too.

wě-wérěkě-hier ook-sáatěrdachs.

Sundays this train does not go.

sóndachs cháa-teezě-tréin nte.

every, each

teděr

They come every day.

zě-kóoměn teděřě-dách.

Her husband came yesterday.

haar-mán is-chístěřě ghěkóomě.

Day before yesterday the sergeant left.

eerghístěřě iz-dě-serzjánt fětrókě.

My wife is coming tomorrow.

měn-vróu komt-mórgě.

's Maandags gaa ik altijd naar Amsterdam.

Donderdag morgen kom ik terug.

zwaar

Dinsdag is een zware dag voor me.

prettig

Op Woensdag heb ik het prettig.

Vrijdag avond zal zij komen.

het werk

werken

Wij werken hier ook 's Zaterdags.

's Zondags gaat deze trein niet.

ieder

Zij komen iedere dag.

Haar man is gisteren gekomen.

Eergisteren is de sergeant vertrokken.

Mijn vrouw komt morgen.

Day after tomorrow we arrive in Amsterdam.

In three days the captain will arrive.

Last week the colonel was here.

Was that last week?

to follow

following, next

Next week I am off duty.

A week from tomorrow we'll be done.

In two weeks it'll all be ready.

They often say 'fourteen days' rather than 'two weeks'.

119. MONTHS; ORDINAL NUMBERS.

It was (is) a month ago.

how many?

the how-manieth?

What day of the month is (it) today?

May

It's the first of May.

*óověrmoghě kóomě-wě-án in-am-
stěrdám.*

*oově-drie-dáaghě zal-dě-kapitéin án-
koomě.*

*věrléejě-wéek iz-dě-koolonél hter-
ghěweest.*

waz-dat-fěrléejě-wéek?

vólghě

vólghěnt

vólghěndě-wéek ben-ik fréi-van-dienst.

mórhě oově-ě-wéek zein-wě-kláar.

in-veertien-dáaghě is-alěs-kláar.

Overmorgen komen wij aan in Amsterdam.

Over drie dagen zal de kapitein aankomen.

Verleden week is de kolonel hier geweest.

Was dat verleden week?

volgen

volgend

Volgende week ben ik vrij van dienst.

Morgen over en week zijn wij klaar.

In veertien dagen is alles klaar.

t-iz ě-máant-chělééjě.

hóc-věľ?

dě-hócvěľstě?

dě-hócvěľstěň is-t-fan-daach?

měi

t-iz-děň-ěerstě-měi.

t-iz-dě-ěerstě-měi.

Het is een maand geleden.

hoeveel?

de hoeveelste?

De hoeveelste is het vandaag?

Mei

Het is de eerste Mei.

Practise this sentence, replacing *děň ěerstě* by the other numbers; for instance *t-iz dě-tvéedě-měi*:

the second

dě-tvéedě

de tweede

the third

dě-děrdě

de derde

the fourth

dě-věrdě

de vierde

the fifth	<i>dě-véivdě</i>	de vijfde
the sixth	<i>dě-zézdě</i>	de zesde
the seventh	<i>dě-zéevěndě</i>	de zevende
the eighth	<i>děň-áchstě,</i> <i>dě-áchstě</i>	de achtste
the ninth	<i>dě-néghěndě</i>	de negende
the tenth	<i>dě-ttende</i>	de tiende
the eleventh	<i>děň-ělěvde,</i> <i>dě-ělěvde</i>	de elfde
the twelfth	<i>dě-twáalěvdě</i>	de twaalfde
the thirteenth	<i>dě-dértiendě</i>	de dertiende
the twentieth	<i>dě-twíntichstě</i>	de twintigste
the twenty-first	<i>děň-éen-ě-twíntichstě,</i> <i>dě-éen-ě-twíntichstě</i>	de eenentwintigste
the twenty-second	<i>dě-twée-ě-twíntichstě</i>	de tweeëntwintigste
the thirtieth	<i>dě-dértichstě</i>	de dertigste.
January	<i>janoewáarie</i>	Januari
Today is the eighth of	<i>van-dáach-iz-dě-áchstě</i>	Vandaag is de achtste
January.	<i>janoewáarie.</i>	Januari.

Practise this sentence, replacing the word *janoewáarie* by the names of the other months. Before a vowel, *áchstě* sometimes adds *-n* (§71): *dě-achstě-apríl*, *děň-áchstěň-apríl*.

February	<i>feebroewáarie</i>	Februari
March	<i>máart</i>	Maart
April	<i>apríl</i>	April
May	<i>méi</i>	Mei
June	<i>júunie</i>	Juni

Remember that the Dutch *j* means the sound of English *y* in *yes*.

July	<i>júulie</i>
August	<i>oughústus</i>
September	<i>septémběr</i>
October	<i>októoběr</i>
November	<i>noovémběr</i>
December	<i>deesémběr</i>

We leave on the sixth of February.	<i>wě-větrékě dě-zézdě-feebroewáarie.</i>
We came here on the fourth of January.	<i>wě-zéin-hier dě-vierdě-janoewáarie</i> <i>ghěkóome.</i>

120. SEASONS; YEARS.

the summer	<i>dě-zóoměr</i>
the winter	<i>dě-wíntěr</i>
We have winter for seven months and summer for five months.	<i>wě-hěbě zéevě-maandě-wíntěr en véif- maandě-zóoměr.</i>
We are in the middle of the summer.	<i>wě-zein míděn-in-dě-zóoměr.</i>
It is deep winter.	<i>ět-is fól-op wíntěr.</i>
(Lit: full up.)	
the spring	<i>ět-fóorjaar, dě-léntě</i>
the fall, the autumn	<i>ět-náajaar, dě-hérěfst</i>
It's spring.	<i>t-is-fóorjaar; t-is-léntě.</i>
It's autumn.	<i>t-is-náajaar; t-is-hérěfst.</i>
The spring has been very nice.	<i>t-fóorjaar is-ěřěch-móoj-ghěweest.</i>
the year	<i>ět-jáar</i>
Happy new year!	<i>ghělúkích-něw-jaar!</i>
Same to you!	<i>van-t-sélěvdě!</i>

Juli
Augustus
September
October
November
December.

Wij vertrekken de zesde Februari.
Wij zijn hier de vierde Januari
gekomen.

de zomer	de zomer
de winter	de winter
Wij hebben zeven maanden winter en vijf maanden zomer.	Wij hebben zeven maanden winter en vijf maanden zomer.
Wij zijn midden in de zomer.	Wij zijn midden in de zomer.
Het is volop winter.	Het is volop winter.
het voorjaar, de lente	het voorjaar, de lente
het najaar, de herfst	het najaar, de herfst
Het is voorjaar; Het is lente.	Het is voorjaar; Het is lente.
Het is najaar; Het is herfst.	Het is najaar; Het is herfst.
Het voorjaar is erg mooi geweest.	Het voorjaar is erg mooi geweest.
het jaar	het jaar
Gelukkig Nieuwjaar!	Gelukkig Nieuwjaar!
Van 'tzelfde!	Van 'tzelfde!

to happen
It's exactly a year ago that it happened.
sick
Last year at this time I was sick.

It was a year ago yesterday.
Last year it was pretty bad.
coming
the order
Next year everything will be all right again. (Lit: again in order.)
to live (in a place), to dwell
I've been living here four years now.
That was a few years back.
It's twenty years ago.
He wants to sell his house.
He hasn't yet lived a year in it.

(Lit: He has there yet no year in lived; *ēr* ... *in* 'there ... in' means 'in it.')

born
William of Orange was born in 1533.

I was born in 1923.

The war broke out in 1939.

ghěbėurě
*t-is-nět-ěn-jaar-ghělēejě dat-ět-
chěbėurt-is.*
zėk
*věrlėejě-jaar om-dėezě-tėit was-ik-
stėk.*
t-was-chėstěrěn ě-jaar-ghělēejě.
věrlėejě-jaar was-t-heel-ěrěch.
kóoměnt
dě-órdě
kóoměnt-jáar is-álěs weer-in-órdě.

wóoně
ik-wóon-ier nou-vier-jáar.
da-was-ě-páar-jaar-trúch.
t-is-twěntich-jaar-ghělēejě.
hei-wil zěn-húis-fěrkoopě.
hei-ěeft-ěr no-chin-jáar-in ghěwóont.

ghěbóorě
*wılēm van-ooránjě was-chěbóorěn in-
vėįftien-drie-ě-dértich.*
*ig-ben-ghěbóorěn in-nėeghětien-drie-ě-
twěntich.*
*in-nėeghětien-nėeghěn-ě-dértich iz-dě-
óorloch út-chěbrookě.*

gebeuren
Het is net een jaar geleden dat het
gebeurd is.
ziek
Verleden jaar om deze tijd was ik
ziek.
Het was gisteren een jaar geleden.
Verleden jaar was het heel erg.
komend
de orde
Komend jaar is alles weer in orde.

wonen
Ik woon hier nu vier jaar.
Dat was een paar jaar terug.
Het is twintig jaar geleden.
Hij wil zijn huis verkopen.
Hij heeft er noch geen jaar in gewoond.

geboren
Willem van Oranje was geboren in
vijftien drie en dertig.
Ik ben geboren in negentien drie en
twintig.
In negentien negen en dertig is de
oorlog uitgebroken.

LESSON 12: TIME AND AGE

121. WORDS ARE RUN TOGETHER. From here on we shall leave off the hyphens which show that words are run together. As far as your talking is concerned, you will be understood even if you don't run your words together; the worst that can happen is that you may sound silly. But UNDERSTANDING OTHER PEOPLE is different. DUTCH SPEAKERS RUN THEIR WORDS TOGETHER for long stretches at a time. Therefore, in practising, RUN THE WORDS TOGETHER.

122. WHEN? HOW LONG?

When was that?

wáneer wáz dat?

Wanneer was dat?

wanéer iz dat chěwéest?

Wanneer is dat geweest?

Short forms for past time, such as 'was' (Dutch *wás*), 'came' (Dutch *kwám*), are much less used than in English.

When did that happen?

wanéer iz dat chěbéurt?

Wanneer is dat gebeurd?

often

díkwíls

dikwijls

That often happens.

dat chěbeur díkwíls.

Dat gebeurt dikwijls.

rarely, seldom

zěldě

zelden

That rarely happens.

dat chěbeurt zěldě.

Dat gebeurt zelden.

How often have you been there?

hoe díkwíls bent uu daar ghěwéest?

Hoe dikwijls bent u daar geweest?

I have only rarely been there.

ig ben ěr maar zěldě ghewéest.

Ik ben er maar zelden geweest.

The word *ěr* here is an unstressed form of *dáar* 'there.'

I can't stay long.

i ka nie lang blěivě.

Ik kan niet lang blijven.

She's coming soon.

zě komd bině kórt.

Zij komt binnen kort.

(Lit: within short.)

In about ten days she will be here.

oově ěn dách of těn zal zě hěr zein.

Over een dag of tien zal zij hier zijn.

(Lit: a day or ten.)

to stand (something), to put
We can't put that off.

(Lit: stand out.)

That cannot be put off.
difficult, hard

The longer you put it off, the harder
it gets.

The word *jě* is unstressed for *jěi*, meaning 'you, a person, a fellow.'

to last

How long will it take?

It won't take long.

It's taking long; it lasts long.

I'll be back in three days.

123. HOW OLD ARE YOU?

old

How old are you?

I'm twenty-one.

young

You are three years younger than I.

I am three years older than you.

the age

He is (of) the same age as I.

He is exactly as old as she.

He is not as old as she.

He is tall for his age.

She is the older of the two.

(Lit: oldest.)

stěľě

dat kuně wě niet út stěľě.

dat ka nie út chěstelt wordě.

móejělik

*hoe lánġer jě t út stelt, hoe móejělikě
ět wórt.*

dúurě

hoe lánġ zal ě dúurě?

t sal nie lang dúurě.

ě duurt lánġ.

ig ben oově drě dāaghě trúch.

óut

hoe óud bent uu?

ig ben één ě twintich.

jónġ

uu ben drě jáar jónġer dan tk.

ig ben drě jáar óuwěer dan uu.

dě lěfsteit

hei is fan dē zělěvdě lěfsteit as tk.

hei is nēt soo óut a sēi.

hei is nē soo óut a sēi.

hei is chróot foor zēn lěfsteit.

zei iz dē óultstē van dē twēe.

stellen

Dat kunnen wij niet uitstellen.

Dat kan niet uitgesteld worden.

moeilijk

Hoe langer je het uitstelt, hoe moeilijker het wordt.

duren

Hoe lang zal het duren?

't Zal niet lang duren.

Het duurt lang.

Ik ben over drie dagen terug.

oud

Hoe oud bent u?

Ik ben een en twintig.

jong

U bent drie jaar jonger dan ik.

Ik ben drie jaar ouder dan u.

de leeftijd

Hij is van dezelfde leeftijd als ik.

Hij is net zoo oud als zij.

Hij is niet zoo oud als zij.

Hij is groot voor zijn leeftijd.

Zij is de oudste van de twee.

He is the youngest of us.
The man is getting old.
He is over fifty.

(Lit: over THE fifty.)

I find that he has grown very old.

gray

How gray he has grown!

the sister

How old is his youngest sister?

at most

She is at most nineteen years (old).

How old do you think she is?

at least

She is at least twenty-five.

She is about thirty.

(Lit: a year or thirty.)

She is thirty or so.

How old is your brother?

*hei iz dě jóngstě van ons.
dě mán wort óut.
hei iz óověr dě féíftich.*

*ik fín dat ie éřech óut chěworděn is.
ghréis
wat is ie ghréis chěwordě!
dě zústěr
hoe óut i sěn jóngstě zústěr?
hóochstěns, hóochstěs
zě is hóochstěns néeghětien jáar.
hoe óu dénkt uu da sě ís?
mínstěns, mínstěs
zě is mínstěns veiv ě twíntich.
zě is ě jáar ov dértich.*

*zě t soo wa dértich.
hoe óut is uuw bróer?*

Hij is de jongste van ons.
De man wordt oud.
Hij is over de vijftig.

*Ik vind dat hij erg oud geworden is.
grijs
Wat is hij grijs geworden!
de zuster
Hoe oud is zijn jongste zuster?
hoogstens
Zij is hoogstens negentien jaar.
Hoe oud denkt u dat zij is?
minstens
Zij is minstens vijf en twintig.
Zij is een jaar of dertig.*

*Zij is zoowat dertig.
How oud is uw broer?*

Practice this sentence, replacing the word *bróer* by each of the following words:

sister
father
mother
son
daughter
uncle
aunt
nephew; (male) cousin

*zústěr
váděr
móeděr
zóon
dóchter
óom
tántě
nécť*

*zuster
vader
moeder
zoon
dochter
oom
tante
neef*

niece; (female) cousin
grandfather
grandmother
grandson
granddaughter
husband
wife
(male) friend
(female) friend

nícht
ghróotfaadër
ghróotmoedër
kléinzoon
kléindochter
mán
vróu
vríent
vríendlín

nicht
grootvader
grootmoeder
kleinzoon
kleindochter
man
vrouw
vriend
vriendin.

All these are *dic*-nouns.

having a birthday
On the eighth of June I have a birthday.

the birthday
Today is my birthday.

to congratulate
I congratulate you on your birthday.

(Lit: Congratulated with your birthday!)

When were you born?
I was born in 1924.

to live, to be alive
Is your father still living?
to die; died
No, he died last year.

jáarich
ob dën áchstë júunie ben ik jáarich.

dë vëřjáardach
van dáach ben ik jáarich.
ët is fan dáach mën vëřjáardach.
feeliesietéërë
ghëfeeliesietéert met uuw verjáardach!

waneer bént uu ghëbóorë?
ig ben ghëbóorën in néeghëtien vier ë
twíntich.

léevë
léeft uuw váadër noch?
stërvë; is chëstórvë
née, hei is fërlécjë jaar ghëstórvë.

jarig
Op de achtste Juni ben ik jarig.

de verjaardag
Vandaag ben ik jarig.
Het is vandaag mijn verjaardag.
felicitëeren
Gefeliciteerd met uw verjaardag!

Wanneer bent u geboren?
Ik ben geboern in negentien vier en
twintig.

leven
Leeft uw vader nog?
sterven; is gestorven
Neen, hij is verleden jaar gestorven.

LESSON 13: CLAUSES; REVIEW

124. VERB LAST IN CLAUSES.

He is sick.
 He says he is sick.
 He says that he is sick.
 She can't come.
 afraid
 I'm afraid she can't come.
 I'm afraid that she can't come.
 Has he done it?
 whether
 I don't know whether he has done it.
 Where are they?
 I don't know where they are.
 Is he going along?
 I don't know whether he is going along.
 Did he go along?
 I don't know whether he went along.
 Will he go along?
 I don't know whether he will go along.

hei i stek.
hei zécht ie i stek.
hei zéch tat ie ziek is.
zě ka nie kóomě.
báng
ig ben báng, zě ka nie kóomě.
ig ben báng dat sě nie kóomě kan.
heeft ie ět chědán?
óf
ik wéet nie of ie ět ghědán heeft.
Waar zéin zě?
k wéet nie waar zě zéin.
ghaat ie mée?
ik wéet nie of ie mée ghaat.
is ie mée ghěghaan?
ik wéet nie of ie mée chěghaan is.
zal ie mée ghaan?
ik wéet nie of ie mée zal ghaan.

Hij is ziek.
 Hij zegt, hij is ziek.
 Hij zegt dat hij ziek is.
 Zij kan niet komen.
 bang
 Ik ben bang, zij kan niet komen.
 Ik ben bang dat zij niet komen kan.
 Heeft hij het gedaan?
 of
 Ik weet niet of hij het gedaan heeft.
 Waar zijn zij?
 Ik weet niet waar zij zijn.
 Gaat hij mee?
 Ik weet niet of hij meegaat.
 Is hij meegegaan?
 Ik weet niet of hij meegegaan is.
 Zal hij meegaan?
 Ik weet niet of hij mee zal gaan.

In a CLAUSE the verb comes AT THE END or near the end. A clause is like a sentence that is turned into part of another sentence; it begins with a word like 'that,' 'whether,' 'if,' or with a question word like 'when,' 'where'.

125. TALK. In order to understand what people say, one has to be at home with the common turns of speech. In this section we give a number of these; some of them contain clauses. There are very few new words in these examples. Practice them thoroughly out loud.

What is it?

wat is ět?

Wat is het?

What's the matter?

wat is ěr an dě hánt?

Wat is er aan de hand?

(Lit: What is there at the hand?)

What on earth is the matter?

wat is ěr toch an dě hánt?

Wat is er toch aan de hand?

The word *tóch* in a question means something like 'do tell me' or 'how did you get that way?'

What's the matter now?

wat is ěr nóu an dě hánt?

Wat is er nu aan de hand?

I don't know what's the matter.

ik wěť nie wat ěr an de hánt is.

Ik weet niet, wat er aan de hand is.

What on earth is the matter with him?
possible

*wat is ěr toch an dě hánt met ěm?
móoghělik*

Wat is er toch aan de hand met hem?
mogelijk

It's possible that he may still come.

t is móoghělik dat ie noch kómt.

Het is mogelijk dat hij nog komt.

I'm very much afraid that she can't
come.

*ig ben ěřěgh báng dat sě nie kóomě
kan.*

Ik ben erg bang dat zij niet komen
kan.

I want him to go home.

ik wíl dat ie naar hús chaat.

Ik wil dat hij naar huis gaat.

How did *that* happen, now?

hoc iz dát nuu ghěbéurt?

Hoe is dat nu gebeurd?

I don't know how that came about.

ik wěť niet hoc dat chěbéurt is.

Ik weet niet, hoe dat gebeurd is.

I'm sorry.

ěť spěit mé.

Het spijt mij.

(Lit: It spites me; it grieves me.)

I was sorry.

ěť heeft mě ghěspěetě.

Het heeft mij gespeten.

(Lit: It has spited me.)

I'm sorry (that) I can't come.

ěť spěit mě dat ik nie kóomě kan.

Het spijt mij dat ik niet komen kan.

I think he is coming.

ig déng dat ie kómt.

Ik denk dat hij komt.

I think he'll come all right.

ig dénk wel dat ie kómt.

Ik denk wel dat hij komt.

if

als, ás

als

If you know it, you can say it.

alz uu ěť wěť, kunt uu ěť séghě.

Als u het weet, kunt u het zeggen.

They told me you were there too.	<i>zě hebě mě ghěžéch tal uu ěr bėi was.</i>	Zij hebben me gezegd dat u er bij was.
----------------------------------	--	--

The words *ěr bėi* mean 'present where something happened or where something was done.'

Tell him to wait a bit.	<i>zéch ěm dat ie eevě wácht.</i>	Zeg hem dat hij even wacht.
-------------------------	-----------------------------------	-----------------------------

The word *ěevě* means 'just a little.'

Tell her to wait a bit.	<i>zéch ěr dat sě eevě wácht.</i>	Zeg haar dat zij even wacht.
-------------------------	-----------------------------------	------------------------------

Tell them to wait a bit.	<i>zéch sě dat sě ěevě wáchtě.</i>	Zeg ze dat zij even wachten.
--------------------------	------------------------------------	------------------------------

since	<i>síns</i>	sinds
-------	-------------	-------

I've been waiting here ever since you went out.	<i>ik wácht hier al sins uu úit chěghaan bent.</i>	Ik wacht hier al sinds u uitgegaan bent.
---	--	--

<i>ik hep hier ghěwácht sins uu úit chěghaan bent.</i>	Ik heb hier gewacht sinds u uitgegaan bent.
--	---

In sentences like these ('I've been doing this ever since . . .') the Dutch often use present tense verbs.

until	<i>tót</i>	tot
Wait here until I come back.	<i>wácht hier tot ik trúch kom.</i>	Wacht hier tot ik terugkom.
I'll wait here till you come back.	<i>ik wácht hier tot uu trúch komt.</i>	Ik wacht hier tot u terugkomt.

In speaking of the future ('I'll wait') the Dutch often use present tense verbs.

Let's go; it won't help (even) if we (do) wait.	<i>laat ons cháan; ět helěp tóch nie óf wě al wáchtě.</i>	Laat ons gaan; het helpt toch niet, of wij al wachten.
---	---	--

Here *tóch* means 'after all, in spite of everything'; the words *óf* and *al* together mean 'even if.'

I am sorry that I have to say a thing like this.	<i>ět spėit mě dat ik soo iets moet séghě.</i>	Het spijt mij dat ik .zoo iets moet zeggen.
--	--	---

I can't say anything before I've seen him.	<i>i ka ntík seghě, vóor dat ik ěm ghěžten hep.</i>	Ik kan niets zeggen, voordat ik hem gezien heb.
--	---	---

Do what I tell you.
I'll see what I can do for you.

dóe wat ik uu zéch.
ik sal ě stén, wat ik foor uu kan dóen.

Doe wat ik u zeg.
Ik zal eens zien, wat ik voor u kan
doen.

The combination *ě stén* in slow speech would be *ěs zten* (§§74, 75) or even *eens zten*. The word *éens* (unstressed *ěs*) means 'once' 'just'; it gives a friendly touch to the sentence.

They told me that you could help me. *zě hebě mě ghězécht, dat úu mě kon
hělpě.*

Zij hebben mij gezegd, dat u mij
kon helpen.

The word *kon* 'could' is the short past of *kúně* 'to be able' (*uu kúnt* 'you can,' *uu kón* 'you could.')

He thinks he knows it.
I think they already know it.
everyone, everybody
Everybody knows that you did it.
glad
I'm glad you can come.
at home
Make yourself at home.

hei dēng tat ie ět wéet.
ig dēng dat sě ět al wéetě.
ieděreen
ieděreen wéet dat úu ět chědán hept.
bléi
ig ben bléi dat uu kóomě kunt.
túis
dóe als ov uu túiz bent.

Hij denkt dat hij het weet.
Ik denk dat ze het al weten.
iedereen
Iedereen weet dat u het gedaan hebt.
blij
Ik ben blij dat u komen kunt.
thuis
Doe alsof u thuis bent.

126. MORE TALK.

Who's there?
Who's at the door?
Are you waiting for anyone?
Is the gentleman at home?

wie iz daar?
wie is ěr an de deur?
wácht uu op iemant?
is mēnēer túis?

Wie is daar?
Wie is er aan de deur?
Wacht u op iemand?
Is mijnheer thuis?

In this way, without actually saying the name, one may ask for the man of the house. In the same way, the name is left out in the next two questions.

Is the lady at home?
 Is the young lady at home?
 Is Miss Annie at home?
 Can I speak to Mr. Smit?
 Mr. Smit is out.
 He's just going out of the door.
 He lives downstairs.
 When is Mr. Panhuis at home?
 In half an hour.
 Then I'll come back then.
 Then I'll come back about that time.

Who shall I say is here?
 There's someone to see you.
 (Lit: There is someone for you.)

He'll be glad to see you.
 Will you come along upstairs?
 I must tell you something.
 I have something to say to you.
 to ask
 I want to ask you (for) something.

is měvróu túis?
iz dě júfrou túis?
is júfrou ánie túis?
kan ik měneer smít spreckě?
měneer smít iz út.
hei ghaat júis tē déur út.
hei wóond bēnéjē.
wáneer is měneer pánhuis túis?
oovēr ēn hálēv úur.
dan zál ig dan trúch koomě.
dan zál ig dan téeghē die teit trúch
koomě.
wie kan ik séghě dat ēr is?
dēr iz iemant foor úu.

hei wíl uu ghraach stēn.
wilt uu mēc naa bóovē koomě?
ik móet uu wat séghě.
ik hep uu wa tē zéghě.
vráaghě
ik sóu uu wat wilē vráaghě.

Is mevrouw thuis?
 Is de juffrouw thuis?
 Is juffrouw Annie thuis?
 Kan ik mijnheer Smit spreken?
 Mijnheer Smit is uit.
 Hij gaat juist de deur uit.
 Hij woont beneden.
 Wanneer is mijnheer Panhuis thuis?
 Over een half uur.
 Dan zal ik dan terugkomen.
 Dan zal ik dan tegen die tijd terug
 komen.
 Wie kan ik zeggen, dat er is?
 Er is iemand voor u.

Hij wil u graag zien.
 Wilt u mee naar boven komen?
 Ik moet u wat zeggen.
 Ik heb u wat te zeggen.
 vragen
 Ik zou u wat willen vragen.

The word *vráaghě* means 'ask (a question)' and also 'ask (a favor)' and 'ask for (something).'

How are you?
 How is your wife?
 (Lit: 'How goes it with Mrs.?' In Dutch this is polite.)
 How are you getting along?
 (Lit: How make you it?)

hoe gháat ēt met uu?
hoe gháat ēt met měvróu?
hoe máakt uu ēt?

Hoe gaat het met u?
 Hoe gaat het met mevrouw?
 Hoe maakt u het?

How is your father getting along?
I hear talking.
What are you talking about?

hoe máakt uuw váadřer řt?
ik hoor práatě.
waar bént uu oover an t práatě?

Hoe maakt uw vader het?
Ik hoor praten.
Waar bent u over aan het praten?

(Lit: Where are you over at the talking?) *Waar óověr* 'where over' means 'what about.' *řt práatě* 'the talking': verbs are in this way used as *dat*-nouns: *řt řetě* 'eating, food', *e drřnkě* 'drinking', *řt řevě* 'living, life'.

Let's not talk any more about it.
Let's talk about something else.

láat ons řr nře mřr óověr práatě.
láat onz oověr wat ánděrs praatě.

Laat ons er niet meer over praten.
Laat ons over wat anders praten.

Remember that we are leaving off the hyphens! The phrase *wat ánděrs* sounds as if the second word began with *t*, not with a vowel: *wa-tán-děrs*. We shall not call attention to this kind of thing; it holds good right along.

We must talk it over a bit.

wě móetěň řr řs oověr práatě.

Wij moeten er eens over praten.

(Lit: We must there once over talk.) *řr . . . óvěr* 'thereover' means 'over that, about that.'

We have talked enough now; let's go to work.

*wě hebě nuu ghenóe chěpráat; láatě wě
an t wěřěk chaan.*

Wij hebben nu genoeg gepraat; laten we aan het werk gaan.

Láatě wě 'let we' for 'let us' is very common.

Stay and talk a bit more.

blěřf noch wat práatě.

Blijf nog wat praten.

(Lit: Stay still a-bit to-talk.)

She just keeps talking.

zě blěřft maar an t práatě.

Zij blijft maar aan 't praten.

(Lit: She stays just at the talking.)

Your friends talks well.

uuw vrřent práat chóet.

Uw vriend praat goed.

127. GOODBYE.

to hold

hóuwě

houden

to hold up, to detain

óp houwě

ophouden

Here *óp* is an end-word (§117); that is why it has a louder stress than the verb *hóuwě*.

I shan't keep you any longer.
I can't stay any longer.

I must go now.

I must (go) home.

quickly, soon

Shall we see you soon again?

each other, one another

When shall we see each other again?

I'll be back in fifteen minutes.

I'll stay away an hour at most.

probably

I guess I'll come Saturday.

the way

We are on the way home.

You ARE coming along, aren't you?

Here *tóch* asks the hearer to remove a doubt: 'you surely are, aren't you?'

Yes, gladly!

I'll be there before you.

Goodbye till tonight!

*ik sál uu nie lángěr óp houwě.
i ká nie langěr bléivě.*

ik moet nuu gháan.

ik moet naar hús.

ghóu

zulě wě uu ghóu trúch sien?

měkár

wáneer zulě wě měkaar trúch sien?

ig ben óověr ě kwartier trúch.

ik sál hóochstěs ěn úur wěgh bleivě.

mischien

i kó mischien zátatěrdach.

dě wéch

wě zéin óp wéch naar hús.

uu ghaa loch mée, nte?

jáa, ghráach!

ik sál ěr noch fóor uu zéin.

tot fan áavěnt!

Ik zal u niet langer ophouden.

Ik kan niet langer blijven.

Ik moet nu gaan.

Ik moet naar huis.

gauw

Zullen wij u gauw terugzien?

mekaar

Wanneer zullen wij mekaar terugzien?

Ik ben over een kwartier terug.

Ik zal hoogstens een uur wegblijven.

misschien

Ik kom misschien Zaterdag.

de weg

Wij zijn op weg naar huis.

U gaat toch mee, niet?

Ja, graag!

Ik zal er nog voor u zijn.

Tot vanavond!

LESSON 14: PRONOUNS

128. PRONOUNS. Most of the Dutch pronouns occur in stressed and unstressed forms. Compare, in English: 'Do you mean *them*?' with 'I saw *'em*.' In the following list we give first the stressed forms and then, in parentheses, the unstressed forms. In the next sections we give some necessary comments.

I	<i>ík</i> (<i>ik, k</i>)	ik
me	<i>méi</i> (<i>mě</i>)	mij (me)
my	<i>méin</i> (<i>měn, mě</i>)	mijn
we	<i>wéi</i> (<i>wě</i>)	wij (we)
us, our	<i>óns</i>	ons
you	<i>úu</i>	u
your	<i>úuw</i> (<i>uu</i>)	uw
he	<i>héi</i> (<i>ie</i>)	hij (ie)
him	<i>hém</i> (<i>ěm</i>)	hem
his	<i>zéin</i> (<i>zěn</i>)	zijn
she	<i>zéi</i> (<i>zě</i>)	zij (ze)
her	<i>háar</i> (<i>ěr, děr, zě</i>)	haar (ze)
it	(<i>ěl</i>)	(het)
they	<i>zéi</i> (<i>zě</i>)	zij (ze)
them	<i>hún</i> (<i>un, zě</i>)	hun (ze)
their	<i>hún</i> (<i>un, ěr, děr</i>)	hun
this	<i>dít</i>	dit
that	<i>dát</i>	dat
who?	<i>wéi?</i>	wie?
what	<i>wát?</i>	wat?

Examples of the pronouns:

You did it, and not I.

THEY did it, and not WE.

SHE did it, and not HE.

to call; called

He is calling YOU, not ME.

He is calling THEM, not US.

He is calling HER, not HIM.

She's calling me.

She's calling us.

She's calling you.

She's calling him.

She's calling her.

She's calling them.

He's coming.

Is he coming?

úu hept ět chěddán, e níet ik.

zěi heběn ět chěddán, e níet wéi.

zěi heeft ět chěddán, e níet hěi.

róepě; ghěróepě

hei róept úu, níet méi.

hei róept hún, níet óns.

hei roept háar, níet hém.

zě róept mě.

zě róept ons.

zě róept uu.

zě róept ěm.

zě róept ěr; zě róept sě.

zě róept un; zě róept sě.

hei kómt.

kómt ie?

U hebt het gedaan, en niet ik.

Zij hebben het gedaan, en niet wij.

Zij heeft het gedaan, en niet hij.

roepen; geroepen.

Hij roept u, niet mij.

Hij roept hun, niet ons.

Hij roept haar, niet hem.

Zij roept me.

Zij roept ons.

Zij roept u.

Zij roept hem.

Zij roept haar; Zij roept ze.

Zij roept hun; Zij roept ze.

Hij komt.

Komt hij? Komt-ie?

The unstressed form of *hěi* 'he' is *hei* (*ei*) at the beginning of a phrase, but *ie* after another word.

That's MY money, and not YOUR money.

That's OUR money, and not THEIR money.

That's HER money, and not HIS money.

the card
the little card, the ticket

Where's my ticket?

da s méin ghelt, e níet úuw ghelt.

da s óns chelt, e níet hún ghelt.

da s háar gheld, e níet sėin ghelt.

dě káart

ět káartjě

waar is mě káartjě?

Dat 's mijn geld, en niet uw geld.

Dat 's ons geld, en niet hun geld.

Dat 's haar geld, en niet zijn geld.

de kaart

het kaartje

Waar is mijn kaartje?

Where's our ticket?
 Where's your ticket?
 Where's his ticket?
 Where's her ticket?
 Where's their ticket?

waar is ons káartjě?
waar is uu káartjě?
waar i sĕn káartjě?
waar is ěr káartjě?
waar is hun káartjě?

Waar is ons kaartje?
 Waar is uw kaartje?
 Waar is zijn kaartje?
 Waar is haar kaartje?
 Waar is hun kaartje?

129. OUR TICKET, OUR ROOM. When the word *óns* means 'our' and comes before a noun ('our money,' 'our room'), it has this shape only before a *dat*-noun. Before a *die*-noun (including all plurals), it has the form *ónzĕ*, with an ending -ĕ:

our ticket
 our house
 our hotel
 our money
 our child
 our room
 our key
 our baggage
 our friend
 our son
 our tickets
 our children
 our rooms
 our friends

ons káartjĕ
ons hûis
ons hootĕl
ons chĕlt
ons kĭnt
onzĕ káamĕr
onzĕ slĕutĕl
onzĕ baagházjĕ
onzĕ vřtĕnt
onzĕ zóon
onzĕ káartjĕs
onzĕ kĭndĕrĕ
onzĕ káamĕrs
onzĕ vřtĕndĕ

ons kaartje
 ons huis
 ons hotel
 ons geld
 ons kind
 onze kamer
 onze sleutel
 onze bagage
 onze vriend
 onze zoon
 onze kaartjes
 onze kinderen
 onze kamers
 onze vrienden.

All the possessives ('my,' 'our,' 'your,' 'his,' 'her,' 'their,') take an ending -ĕ in some expressions WHERE NO NOUN FOLLOWS:

That's not MY money; that's YOURS.
 That is not YOUR money; that's MINE.
 That is not YOUR money; that's OURS.

dat is niet méin ghĕlt, da s ět úuwĕ.
dat is niet úuw ghĕlt, da s ět méinĕ.
dat is niet úuw ghĕlt, da s ět ónzĕ.

Dat is niet mijn geld, dat 's het uwe.
 Dat is nit uw geld, dat's het mijne.
 Dat is niet uw geld, dat's het onze.

That is not HIS money; that's HERS.

dat is niet zéin ghélt, da s ət háarě.

Dat is niet zijn geld, dat's het hare.

That is not HER money; that's THEIRS.

dat is niet háar ghélt, da s ət húně.

Dat is niet haar geld, dat's het hunne.

130. IT. The word *ət* 'it' is unstressed; when there is any stress on the pronoun, one says *dát*:

I don't know it.

ik wéet ət nie.

Ik weet het niet.

I don't know that.

dat wéet ik nie.

Dat weet ik niet.

The word *ət* is used for 'it' when one is talking about a *dat*-noun:

Have you the ticket?

hept uu ət káartjě?

Hebt u het kaartje?

Yes, I have it (already).

jáa, ik éb ət al.

Ja, ik heb het al.

But in talking about a *die*-noun one rarely uses the word *ət*. Instead, one used the unstressed forms *hei*, *ie* 'he,' *əm* 'him,' or, less often, *zě* 'she,' *ěr*, *zě* 'her':

Have you the key?

hept uu dě sléutěł?

Hebt u de sleutel?

Yes, I have it.

jáa, ik éb əm al.

Ja, ik heb hem al.

Is the clock going?

lóop tě klók?

Loopt de klok?

No, it's stopped.

née, hei stáat stíl.

Neen, hij staat stil.

née, zě stáat stíl.

Neen, ze staat stil.

Speakers differ greatly as to the choice of 'he' or 'she' in talking about things which are *die*-nouns.

The accented forms *héi*, *hěm* and *zéi*, *háar* are never used in talking about *things*; they are used only of persons.

Another way of saying 'it' about a *die*-noun is the word *dě*. This is always used if there is any stress on the 'it':

Have you the key?

hépt uu dě sléutěł?

Hebt u de sleutel?

Yes, I have it.

jáa, die hěb ik al.

Ja die heb ik al.

Is the clock running?

lóop tě klók?

Loopt de klok?

No, it's stopped.

née, die stáat stíl.

Neen, die staat stil.

In the same way, when 'they' or 'them' means *things* (and not people), only the unstressed *zě* is used, never the stressed *zéi*, *hún*:

Where are the keys?
Here they are.
I have them.

wáar zein dĕ sléutĕls?
hier zĕin zĕ.
ik hĕp sĕ.

Waar zijn de sleutels?
Hier zijn ze.
Ik heb ze.

If there is any stress on the pronoun, the word *dĕ* is used:

Have you seen our keys?
Yes, they are here.
Yes, I (already) have them.

hept uu onzĕ sléutĕls chĕzten?
jáa, dĕ zein hier.
jáa, die hĕb ik al.

Hebt u onze sleutels gezien?
Ja, die zijn hier.
Ja, die heb ik al.

131. WITH IT, WITH WHAT? The words 'it, that, this, what' are rarely used as objects of prepositions (that is, in phrases like 'with it,' 'in that,' 'from what?'). Instead, one uses the words *dáar* 'there' (unstressed *dĕr*, *ĕr*), *hier* 'here,' *wáar* 'where,' forming phrases like 'therewith,' 'herein,' 'wherefrom':

They are talking about the war.
They are always talking about it.

zĕ práatĕn oovĕr dĕ óorloch.
zĕ práatĕn ĕr álteit oovĕr.

Zij praten over de oorlog.
Zij praten er altijd over.

(Lit: They talk there always over). Here *ĕr* ... *óover* 'there ... over' means 'over it,' 'about it.'

They are always talking about that.
THAT they're always talking about.
We won't talk any more about this.
What are they talking about?
I don't know what they're talking about.

daar práatĕ zĕ álteit oovĕr.
dáar praatĕ zĕ álteit oovĕr.
hier zulĕ wĕ nĕ mĕr oovĕr práatĕ.
wáar práatĕ zĕ oovĕr?
ik wĕet nie wáar oovĕr zĕ práatĕ.

Daar praten zij altijd over.
Daar praten zij altijd over.
Hier zullen wij niet meer over praten.
Waar praten zij over?
Ik weet niet, waarover zij praten.

The prepositions *mĕt* 'with' and *náar* 'to' are not used in these expressions; instead, one uses the words *mĕe* and *naar* *tóe*:

to cut; cut
the knife

snĕijĕ; ghĕsneĕjĕ
ĕt mĕs

snijden; gesneden
het mes

I can't cut the meat with this knife.

mě tít mės kan ik ět flės nie snėijě.

Met dit mes kan ik het vleesch niet snijden.

I can't cut the meat with it.

i kan ěr ět flės nie mee snėijě.

Ik kan er het vleesch niet mee snijden.

I can't cut with that.

daar kán ik nte mee sneijě.

Daar kan ik niet mee snijden.

With this I can't cut it.

hler kan ik ět nte mee sneijě.

Hier kan ik het niet mee snijden.

What did you cut the meat with?

wáar hept uu ět flės mee ghěsnėejě?

Waar hebt u het vleesch mee gesneden?

wáar mee hept uu ět flės ghěsnėejě?

Waarmee hebt u het vleesch gesneden?

We're going to the restaurant.

wě gháa naar ět restoránt.

Wij gaan naar het restaurant.

Where are you going?

waar gháat uu naar tóe?

Waar gaat u naar toe?

There are some other restrictions of this kind. For instance *ván* 'of, from' is used in some expressions, but in others one uses *vandáan*:

I know nothing of it.

ik weet ěr nlets fan.

Ik weet er niets van.

I come from Belgium.

i kom van bėlghiejě.

Ik kom van België.

Where do you come from?

waar komt uu vandáan?

Waar komt u vandaan?

132. WORDS FOR 'YOU.' Beside *úu*, the Dutch use some other words for 'you':

you

jėi (jě)

jij (je)

jóu (jě)

jou (je)

júlie (jě)

jullie (je)

your

jóu (jě)

jouw (je)

All these except *júlie* are used in talking to a child (say, less than twelve or thirteen years old). That is the only need you will have, at first, for using them. The word *júlie* is the plural: you would use it in talking to two or more children.

You must not do that, little boy.
You can't come in here, children.

*dat moet jě nie dóen, jóngětjě.
julie kúně hier nie bíně koomě, kín-
děrě.*

Dat moet je niet doen, jongetje.
Jullie kunnen hier niet binnen komen,
kinderen.

The form *jéi* is used as the subject (the acting person) with a verb. The verb has the same form as with *úu* (§79):

You did it, and not the other girl.

*jéi hept ět chěddán, niet ět ánděrě
meisjě.*

Jij hebt het gedaan, niet het andere
meisje.

When *jéi* (or unstressed *jě*) comes right after the verb, the ending *-t* is left off:

Are you here again?

ben jéi weer hier?

Ben jij weer hier?

Are you here again?

ben jě weer hter?

Ben je weer hier?

The form *jóu* is used as the object of a verb or a preposition ('saw you,' 'for you') and in the meaning 'your' as a possessive:

I'm calling YOU.

ik roep jóu.

Ik roep jou.

I'm calling you.

ik róep jě.

Ik roep je.

That's for you, child.

dat s foor jóu, kint.

Dat is voor jou, kind.

I have something for you here.

ik hép hier wat fóor jě.

Ik heb hier wat voor je.

the book

ěd bóek

het boek

Here is your little book, and here is
yours.

hter is jóu boekjě, en hter is ět jóuwě.

Hier is jouw boekje, en hier is het
jouwé.

Here's your little book.

hter is jě bóekjě.

Hier is je boekje.

There is no possessive word ('your') corresponding to *júlie*; instead, one says *van júlie* ('of you'):

Where are YOUR little books, children?

waar zein dě bóekjěs van júlie, kinděrě?

Waar zijn de boekjes van jullie,
kinderen?

The verb with *júlie* has the ending -ě (§79):

You make too much noise.

júlie máakě tě véc laawáaj.

Jullie maken te veel lawaai.

The unstressed form *jě* has none of these distinctions: it is used in all parts of the sentence, in talking to one child or to two or more children:

Annie, your mother is calling you, you
have to go now.

*ánie, jě móeděr róep jě; jě moet nou
gháan.*

Annie, je moeder roept je; je moet nu
gaan.

Children, your mother is calling you;
you have to go now.

*kínděřě, jě móeděr róep jě; jě moet nou
gháan.*

Kinderen, je moeder roept je; je
moet nu gaan.

Dutch people speak to their near relatives with *jéi* and *júlie*; they say *úu* only to older relatives. In some families the children say *úu* to their parents.

More important: as soon as people get fairly well acquainted, they stop saying *úu* and take up *jéi* and *júlie*. If you stay around a while, you will have some friends or acquaintances who say *jěi* to you instead of *úu*, and you will have to talk the same way to them.

Formerly, well-to-do people used *jéi* in talking to working people and servants. You had better not do this. Only taxi-drivers, for some reason, expect people to say *jéi* to them.

In some expressions *jéi* is always used. Thus, 'thank you' is almost always *as jě blief*, rarely *als t uu blieft*. And when 'you' means 'one, a person, a fellow'—that is 'everybody' and not just the person spoken to—then it is always *jéi*:

The more you eat, the more you want.

hoe méer jě éet, hoe méer jě hébě wilt.

Hoe meer je eet, hoe meer je hebben
wilt.

One can't go through here.

mér ku jě nie dóor ghaan.

Hier kun je niet doorgaan.

LESSON 15: MORE TALK

133. COMMON TURNS OF SPEECH. In this lesson we shall use very few new words, but we shall give a lot of practice in very common turns of speech, such as occur in every conversation.

In Dutch we say it this way.	<i>in ět hólants séghě wě t sóo.</i>	In het Hollandsch zeggen wij het zoo.
The one says this and the other says that.	<i>děn één zech tít, en děn ánder zech tát.</i>	De een zegt dit en de ander zegt dat.
I haven't been told anything of it.	<i>ěr iz mě níks fan ghězécht.</i>	Er is mij niets van gezegd.
(Lit: There is me nothing of told, §§107, 131.)		
I have heard nothing of it.	<i>ik heb ěr níets fan ghěhóort.</i>	Ik heb er niets van gehoord.
He says he saw you.	<i>hei zécht uu ghězten tě hebě.</i>	Hij zegt u gezien te hebben.
(Lit: He says you seen to have; He says to have seen you; compare, in English, 'He claims to have seen you.')		
She says she spoke to you.	<i>zě zécht uu ghěspróokě tě hebě.</i>	Zij zegt u gesproken te hebben.
the news	<i>ět níews</i>	het nieuws
to tell (a narrative)	<i>věrtěľě</i>	vertellen
I've forgotten to tell you the news,	<i>ik hep noch fěrgheetěn uu ět níews tě</i>	Ik heb nog vergeten u het nieuws te
too.	<i>věrtěľě.</i>	vertellen.
There's good news from there.	<i>ěr is choet níews fan daar.</i>	Er is goed nieuws van daar.
We have good news from home.	<i>wě hebě ghoet níews fan tús.</i>	Wij hebben goed nieuws van thuis.
That's the latest.	<i>dat is ět níewstě.</i>	Dat is het nieuwste.
(Lit: newest.)		
How did you find that out?	<i>hoe bent uu dáar achťěr ghěkoomě?</i>	Hoe bent u daar achter gekomen?
(Lit: How are you there behind come? How did you get behind that? meaning 'How did you get on to that?')		
How did <i>that</i> happen, now?	<i>hoe iz dát nuu ghěbéurt?</i>	Hoe is dat nu gebeurd?

What do *you* think of that?
to lay
to explain (Lit: to lay out)
the thing, the affair, the business
I'll explain the whole thing to the
captain.

The whole thing will be explained to
the lieutenant.

I find it hard to explain that to you.

He knows much more than I.

to try

I'll try to find it out (to get to
know it).

all of it, all of them

Who can know all that?

nobody, no one

Nobody can know all that.

A fellow can't know all that.

wa dĕnkt úu dĕr van?

lĕghĕ

úit lĕghĕ

dĕ záak

ik sal dĕ hĕelĕ záak an dĕ kapitĕin

úit lĕghĕ.

dĕ hĕelĕ záak sal an dĕ lúitĕnant

wordĕn úit chĕlecht.

ik find ĕt móejĕlik om uu dat úi tĕ

lĕghĕ.

hei wĕet feel méer dan ik.

proobĕérĕ

ik sal proobĕérĕn ĕ tĕ wĕetĕ tĕ koomĕ.

álĕmaal

wĕe kan dat álĕmaal wĕetĕ?

nĕmant

nĕmant kan dat álĕmaal wĕetĕ.

dat kú jĕ niet álĕmaal wĕetĕ.

Wat denkt ú er van?

leggen

uitleggen

de zaak

Ik zal de heele zaak aan de kapitein
uitleggen.

De heele zaak zal aan de luitenant
worden uitgelegd.

Ik vind het moeilijk om u dat uit te
leggen.

Hij weet veel meer dan ik.

proberen

Ik zal proberen het te weten te
komen.

allemaal

Wie kan dat allemaal weten?

niemand

Niemand kan dat allemaal weten.

Dat kun je niet allemaal weten.

true

That may all be true.

He wants to, no doubt, but he can't.

They help each other.

I can't help you.

I can't help it; I have to laugh.

wáar

dat kan álĕmaal wáar zĕin.

hei wĭl wel, maar ie ká nie.

zĕ hĕlĕpĕ mĕkaar.

i kan uu niet hĕlĕpĕ.

i ka mĕ nie hĕlĕpĕ; ik moet láchĕ.

waar

Dat kan allemaal waar zijn.

Hij wil wel, maar hij kan niet.

Zij helpen mekaar.

Ik kan u niet helpen.

Ik kan me niet helpen; ik moet lachen.

Will you please do that?

to rest

rested, unworried

Just do it and don't worry.

(Lit: Do it just unworried.)

really

Do you really want to do that for me?

Are you really going to do that for us?

I can't do anything about it.

What can one do about it?

What can be done about it?

You can count on me.

One can count on that.

also, too

He's a man you can count on; when
he says it will be ready, then it is
ready, too.

She's a person on whom (Lit: where
... on) you can't count.

When she says it will be ready in a
few days, it still takes weeks.

What does he want you to tell him?

(Lit: What wants he from you to know?)

I haven't seen him in years.

(Lit: I have him in no years seen.)

I still have to thank you for that.

I can't thank you enough (for it).

I never thought of that.

wilt uu dat as jě blief dóen?

rústě

ghěrust

dóc ět maar ghěrust.

wérkělik

wil uu da wérkělik foor mě dóen?

ghaat uu da wérkělik foor onz dóen?

i kan ěr niks aan dóen.

wát ku jě daar aan dóen?

wát kan ěr aan ghědáan wordě?

uu kúnt op mě réekěně.

dáar ku jě op réekěně.

óok

t iz ě mán waar jě op réekěně kunt;
als ie zéch tat ět kláar zal zein, dan
ís ět oo kláar.

zě is ěmant waar jě nte op réekěně
kunt

al sě zéch tat ět in ě paar daaghě kláar
zal zein, dúurt ět noch wéekě.

wat wíl ie van uu wéetě?

ik heb ěm in gheen jáarě ghězien.

ik moet uu daar vóor nogh bédánkě.

i kan uu nte chěnoech ěr voor bédánkě.
daar eb ik nóojt aan ghědácht.

Wilt u dat als je blijft doen?

rusten

gerust

Doe het maar gerust.

werkelijk

Wil u dat werkelijk voor mij doen?

Gaat u dat werkelijk voor ons doen?

Ik kan er niets aan doen.

Wat kun je daaraan doen?

Wat kan er aan gedaan worden?

U kunt op mij rekenen.

Daar kun je op rekenen.

ook

't Is een man, waar je op rekenen
kunt; als hij zegt dat het klaar zal
zijn, dan is het ook klaar.

Zij is iemand, waar je niet op rekenen
kunt.

Als zij zegt, dat het in een paar dagen
klaar zal zijn, duurt het nog weken.

Wat wil hij van u weten?

Ik heb hem in geen jaren gezien.

Ik moet u daarvoor nog bedanken.

Ik kan u niet genoeg er voor bedanken.

Daar heb ik nooit aan gedacht.

Take careful thought!
(Lit: Think once well after.)
Think of it.
I've been thinking about it all night.

What good does that do a fellow?
(Lit: What helps you that?)
It won't help you much.
Have you already forgotten it?
What's the matter with that man?
(Lit: What has that man?)
I'm sorry for him.
(Lit: It grieves me for him.)

very much
I'm very sorry.
best
The best (one can do) is to laugh
about it.
We know each other.
I don't know any French.
I don't understand any German.
I know a little English.

134. NOT SO NICE.

Don't do that.
Who did that?
You can't do that.
I should never have done that.

dénk ěs choet náa!
dénk ěr aan.
ik heb dě héclě nácht ěr oověr náa
ghědacht.
wat hělěp jě dát?

t sal jě ně fěl hělěpě.
bent uu t al věrghěetě?
wat hěef tě mán?

ět spěil mě voor ěm.
zěcr
ět spěil mě zěcr.
běst
ěd běstě iz om ěr mee tě láchě.

wě kěně měkaar.
i kěn ghěn fráns.
ik fěrstáa gheen dúits.
i kěn ě beetjě éngěls.

dóe da niet.
wie hěef tat chědáan?
jě kún tat nie dóen.
dát sou ik nóojt chědáan hebě.

Denk eens goed na!

Denk er aan.
Ik heb de heele nacht er over nage-
dacht.
Wat helpt je dat?

't Zal je niet veel helpen.
Bent u het al vergeten?
Wat heeft die man?

Het spijt me voor hem.

zeer
Het spijt me zeer.
best
't Beste is om er mee te lachen

Wij kennen mekaar.
Ik ken geen Fransch.
Ik versta geen Duitsch.
Ik ken een beetje Engelsch.

Doe dat niet.
Wie heeft dat gedaan?
Je kunt dat niet doen.
Dat zou ik nooit gedaan hebben.

The word *zou* 'should' is the *short past form* of *zúlě*: *hei zál* 'he will,' *hei zou* 'he would, he should'.

I've never done THAT.
Have I done anything wrong?
That won't do (Lit: go).
I haven't seen anything like that in
(Lit: of) my life.
altogether
That's altogether wrong.
Cut that out!
Will you cut it out now!
I don't like it.

dát heb ik nóojt chěddán.
heb ik iets fěrkéert chěddán?
da cháat niet.
k hep fa mě lécvě zoo iets noch nie
chězten.
héelěmaal
da s héelěmaal věrkéert.
schéi daar mee út!
schéi nou ės út ər mee!
ik hóu ər nie fan.
ik hóu niet ər van.

Dat heb ik nooit gedaan.
Heb ik iets verkeerd gedaan?
Dat gaat niet.
Ik heb van mijn leven zoo iets nog
niet gezien.
heelemaal
Dat is heelemaal verkeerd.
Schei daarmee uit!
Schci nou eens uit er mee!
Ik houd er niet van.
Ik houd niet er van.

(Lit: I hold there not of; I hold not thereof.)

I don't like that.

daar hóu ik níet van.
dáar van hóu ik níet.

Daar houd ik niet van.
Daarvan houd ik niet.

(Lit: There hold I not of; Thereof hold I not.)

I don't care for that.

daar ghécv ik niks óm.

Daar geef ik niets om.

'I give nothing about that'; it means 'I don't care for it' and also 'I don't mind it; it's none of my funeral.'

It's all the same to me.
That's not good.
That's really good.
That's quite good.
That is almost certain.
It's difficult for me.
How is that possible?
It's easy for him to talk.

t is méi dlěmaal t sělěvdě.
da s nie chóet.
da s wěrkělik chóet.
da s heel ghóet.
da s béinaa zéekěř.
t is móejělik foor me.
hóe iz dat móoghělik?
hei hěef choet práatě.

Het is mij allemaal hetzelfde.
Dat is niet goed.
Dat is werkelijk goed.
Dat is heel goed.
Dat is bijna zeker.
't Is moeilijk voor me.
Hoe is dat mogelijk?
Hij heeft goed praten.

Haven't I said that a hundred times
already?

Why did you say that?

What did he say to you yesterday?

To whom did you say that?

He laughs at everything.

It's laughable.

That's not a laughing matter.

I know you're laughing at me.

Have you finished laughing now?

I don't believe any of it.

the word

I don't believe a word of it.

Even if they're all against it, I'm
for it.

What CAN he have against me?

What can HE have against me?

What can he have against ME?

What did you say to her?

What did you say to HER?

Don't believe that.

It has nothing to do with it.

That's beside the point.

(Lit: That does THERE not TO.)

I'm not a child!

I'm not a child any more!

Here *tóch* means 'you ought to know better.'

*heb ig dat niet al hóndert keer
ghězécht?*

wáarom hept uu dat chězécht?

wat héeft ie uu ghástlèrě ghězécht?

an wíc hebt uu dat chězécht?

hei lácht met álès.

t is om tē láchě.

dat is nie om tē láchě.

ik wée tat uu mē út lacht.

bent uu nuu kláar mē láchě?

ik chělóov ər niks fan.

ět wóort

ik chělóov ər gheen wóort fan.

*al zéin zě ər álemaal téeghě, ig ben
ər vóor.*

wat kán ie téeghě mē hebě?

wat kan hei téeghě mē hebě?

wát kan ie teeghě méi hebě?

wat hépt uu téeghēn ər ghězécht?

wát hept uu teeghě háar ghězechť?

ghělóov da níet.

ět heeft ər niks mee tē máakě.

da dóet ər nie tóe.

ig ben gheen kint!

ig bēn to cheen kint meer!

Heb ik dat niet al honderd keer
gezegd?

Waarom hebt u dat gezegd?

Wat heeft hij u gisteren gezegd?

Aan wie hebt u dat gezegd?

Hij lacht met alles.

't Is om te lachen.

Dat is niet om te lachen.

Ik weet dat u mij uitlacht.

Bent u nu klaar met lachen?

Ik geloof er niets van.

het woord

Ik geloof er geen woord van.

Al zijn zij er allemaal tegen, ik ben
er voor.

Wat kán hij tegen me hebben?

Wat kan hij tegen me hebben?

Wat kan hij tegen mij hebben?

Wat hebt u tegen haar gezegd?

Wat hebt u tegen háar gezegd?

Geloof dat niet.

Het heeft er niets mee te maken.

Dat doet er niet toe.

Ik ben geen kind!

Ik ben toch geen kind meer!

Don't be angry about that.

It won't help you even if you get mad
at me.

She looks angry.

nasty, angry

She looks angry; she looks mean.

wees nie bóoz daar óovër.

weez daar nie bóoz oovër.

*èt hèlept uu niks, al wórt uu bóoz
op mē.*

zě keigd bóos.

kwáat

ze kei kwáat.

Wees niet boos daarover.

Wees daar niet boos over.

Het helpt u niets, al wordt u boos
op me.

Zij kijkt boos.

kwaad

Zij kijkt kwaad.

We learn more than one word for one thing, because we want to UNDERSTAND WHAT PEOPLE HAPPEN TO SAY.

135. MORE AND MORE TALK.

Just look!

Look here!

Let's have a look.

Let *me* have a look.

Look in front of you!

Look behind you!

to pay attention

Look out!

kéik ěs!

keik ěs hěr!

laat ěs evě kéikě.

laat méi ěs kéikě.

keik fóor uu!

keik áchtěr uu!

óp letě

let óp!

pas óp! paz óp!

gháa ui tě wěch!

kunt uu dě wěch naa bóově věndě?

laa tic měněer nět in dě gháng staan;

vřáagh ěm běně tě koomě.

iz uu zústěr túis?

is jě zústěr túis?

Kijk eens!

Kijk eens hier!

laat ons even kijken.

Laat mij eens kijken.

Kijk voor u!

Kijk achter u!

op letten

Let op!

Pas op!

Ga uit de weg!

Kunt u de weg naar boven vinden?

Laat die mijnheer niet in de gang

staan; vraag hem binnen te komen.

Is uw zuster thuis?

Is je zuster thuis?

No, she's gone for a walk with a friend.

něc, zč is met ěn vriendĭn ghaan wánděľě.

Neen, zij is met een vriendin gaan wandelen.

The word *vriendĭn* means a girl or woman friend.

He lives with his brother.

hei wóond bei zěm bróer.

Hij woont bij zijn broer.

He lives at his brother's.

hei wóond bei zěm bróer in hús.

Hij woont bij zijn broer in huis.

The phrase *in hús* (Lit: in house) doesn't add much, but it is often used.

Shake hands.

ghéef mēkaar dě hánt.

Geef mekaar de hand.

(Lit: Give each other the hand.)

Another time I won't do it (any more).

ěn vólghěndě keer dóe ik ět nie méer.

Een volgende keer doe ik het niet meer.

Let him go.

laat ěm lóopě.

Laat hem loopen.

I've been trying to help him.

ik hep chěproobéert ěm tě hěľěpě.

Ik heb geprobeerd hem te helpen.

ik heb ěm proobéerě tě hěľěpě.

Ik heb hem probeeren te helpen.

ik hóop ěr op těi tě zéin.

Ik hoop er op tijd te zijn.

i cháa met uu méc.

Ik ga met u mee.

We came back late in the evening.

wě zein s áavěs láat truch chěkoomě.

Wij zijn 's avonds laat teruggekomen.

We got back only late in the evening.

wě zein pas láat in děn áavěnt truch chěkoomě.

Wij zijn pas laat in de avond teruggekomen.

There's no one in the room.

děř is niemant in dě káaměř.

Er is niemand in de kamer.

Is Uncle John back?

iz oom ján těrúch?

Is oom Jan terug?

Yes, he's just been here.

jáa, hei is hier júist chěwéest.

Ja, hij is hier juist geweest.

How many are we?

met hóe veelě zéin wě?

Met hoevelen zijn we?

(Lit: With how many are we?) The word *véel* 'mańy' has an ending -ě in some expressions where no noun follows.

'How many PEOPLE?' is *hóevěľ ménsě?*

There are eight of us.

(Lit: We are with our eight; We are with his eight—a queer expression from the English point of view, but usual in Dutch.)

You must help one another.
Folks have to help each other.
I've been twice to your house.

On the way he stopped at your house.

That house belongs to my uncle.

(Lit: That house is of my uncle.)

Those keys belong to me.
He is a friend of ours.
That book belongs to her.
This baggage belongs to them.
That hat is his.
I've been waiting for them more than
an hour (already).

the maid

How long the maid is staying out!
We've been off to look at the house
where we used to live.

The word *vróeghër* means 'earlier, formerly'.

the place

120 [15 §135 cont.]

wě zéin met ons áchtě.

wě zéin met sěn áchtě.

uu móet mēkaar hēlēpě.

jě móet mēkaar hēlēpě.

*ig ben twée kir bei úu an hús
ghěweest.*

*onděr wěch is ie bei úu tuis áan
ghěghaan.*

dal hús is fa mēn óom.

die sléutěls sein va méi.

hei iz ě vřent fan ons.

dad bóek is fan háar.

déezě baagháazjě is fan hún.

die hóet is fan hém.

ik wácht al méer dan ěn úur op sě.

ik wácht al méer dan ěn úur op hun.

dě méit

wad blěif tē méit lang út!

*wě zéin ghaan kéikě naar ět hús
waar wě vróeghěr ghěwóont hebě.*

Wij zijn met ons achten.

Wij zijn met z'n achten.

U moet mekaar helpen.

Je moet mekaar helpen.

Ik ben twee keer bij u aan huis
geweest.

Onderweg is hij bij u thuis aangegaan.

Dat huis is van mijn oom.

Die sleutels zijn van mij.

Hij is een vriend van ons.

Dat boek is van haar.

Deze bagage is van hun.

Die hoed is van hem.

Ik wacht al meer dan een uur op ze.

Ik wacht al meer dan een uur op hun.

de meid

Wat blijft de meid lang uit!

Wij zijn gaan kijken naar het huis
waar wij vroeger gewoond hebben.

de plaats

Is this place taken? Has this place
been taken?

After you! Please you go ahead!

Just follow me; I'll go ahead.

He just stands there and looks.

iz déczě plaats bčžěl?

naa úul! ghaat uu vóor, as jě blief!

vólěgh mč maar; ik sal vóor ghaan.

hei stáat ər maar tč kčíkč.

Is deze plaats bezet?

Na u! Gaat u voor, als je blijft!

Volg mij maar; ik zal voorgaan.

Hij staat er maar te kijken.

(Lit: stands . . . to look.) The words 'stand,' 'sit,' 'lie' are used in this way, often with little meaning; for instance, our last sentence sometimes means only 'He just looks and looks,' 'He just gapes and stares.'

She is standing at the door chatting.

to sit; sat

They are (sitting and) talking.

They sat talking all evening.

zč stáat an dč déur tč práatč.

ztlč; ghěžéetč

zč ztlč tč práatč.

zč hebč dč heelčn áavěnt silč práatč.

Zij staat aan de deur te praten.

zitten; gezeten

Zij zitten te praten.

Zij hebben de heele avond zitten
praten.

When the two infinitives come together (§109), the word *tč* is left out in these expressions with 'stand', 'sit', and 'lie'.

to lie; lain

He just lies around all day smoking.

parents

Are her parents coming today?

I don't know whether they will come.

lghč; ghěléeghč

hei licht maar dč héclč dach tč róokč.

óudčrs

kóomčn ər óudčrs fan dáach?

ik wéet niet of sč kóomč zulč.

liggen; gelegen

Hij ligt maar de heele dag te rooken.

ouders

Komen haar ouders vandaag?

Ik weet niet of zij komen zullen.

136. MORE CONVERSATION.

ever

Have you ever been in Rotterdam?

(*wél čs* 'probably once.')

Yes, I was there once.

óojt

bént uu óojt in rotčrdám ghěweest?

bént uu wél čs in rotčrdám ghěweest?

ooit

Bent u ooit in Rotterdam geweest?

Bent u wel eens in Rotterdam geweest?

júa, ig bčn ər éens chěwéest.

Ja, ik ben er eens geweest.

No, I've never been there.
My oldest brother stayed in America.

I saw your husband yesterday in
Amsterdam.

He is in The Hague.
He is going to Amsterdam.
He is coming to The Hague.
I'm taking them to Brussels.
I'm going out today.

Today I'm going out.
I'll be ready in five minutes.
At noontime we'll rest a bit.

This really means round two or three o'clock.

Later in the afternoon we'll rest a bit.

This means round four or five o'clock.

In the afternoon I'm going to rest a
bit.

Two weeks from tomorrow my cousin
(or nephew) is coming.

Next summer we are going to England.

Next summer we're going to the coun-
try.

(Lit: to the outside.)

*née, ig ben ěr nŏojt chěwéest.
měn ŏutstě brŏcr iz in améerickaa
ghěbleevě.
ik hep uw mán ghtstěr in amstěrdám
ghěžten.
hei is in dĕn háach.
hei gháat naar amstěrdám.
hei kŏmt naar dĕn háach.
ig bréng zě naar brúsěl.
ik cháa van daach út.
ik chaa út fan daach.
van dáa chaa ik út.
in véif mienúutě ben i kláar.
in dĕ mĭdach cháan wě wat rústě.*

láatěr ob dĕ mĭdach cháan wě wat rústě.

in dĕ náamidach cháa ik wat rústě.

*mŏrghĕn ŏovĕr twée wéekě kŏmt mě
néef.
vŏlghĕndĕ zŏomĕr gháan wě naar éngĕ-
lant.
kŏomĕndĕ zŏomĕr gháan wě naar búitĕn.*

Neen, ik ben er nooit geweest.
Mijn oudste broer is in Amerika
gebleven.
Ik heb uw man gisteren in Amster-
dam gezien.
Hij is in Den Haag.
Hij gaat naar Amsterdam.
Hij komt naar Den Haag.
Ik breng ze naar Brussel.
Ik ga vandaag uit.
Ik ga uit vandaag.
Vandaag ga ik uit.
In vijf minuten ben ik klaar.
In de middag gaan wij wat rusten.

Later op de middag gaan wij wat
rusten.

In de namiddag gaa ik wat rusten.

Morgen over twee weken komt mijn
neef.

Volgende zomer gaan wij naar Eng-
land.

Komende zomer gaan wij naar buiten.

Next year we're going back to
America.

He hasn't come home.

I'm glad to see you back.

That's so long ago now.

I shan't keep you waiting long now.

I've been (sitting and) waiting for him
more than an hour now.

He acts as if he saw nothing.

I can't accept that.

(Lit: take on.)

Who is the lucky one?

That man ALWAYS has luck.

*vólghěnt jáar ghaan wě trúch naar
améeriekaa.*

hei is nte túis chěkoomě. .

ig ben bléi uu těrúch tě zien.

dat is all zoo láng ghěléejě.

ik sal uu niet láng meer laatě wáchtě.

*ik stl nuu al méer dan ěn úur op ěm tě
wáchtě.*

hei dóet az of ie nik stet.

i kán da nie áan neemě.

wie iz dě ghělúkighe?

díe mán ceft altěit chěluk.

Volgend jaar gaan wij terug naar
Amerika.

Hij is niet thuis gekomen.

Ik ben blij u terug te zien.

Dat is al zoo lang geleden.

Ik zal u niet lang meer laten wachten.

Ik zit nu al meer dan een uur op hem
te wachten.

Hij doet alsof hij niets ziet.

Ik kan dat niet aannemen.

Wie is de gelukkige?

Die man heeft altijd geluk.

LESSON 16: IN TOWN

137. ADJECTIVES. An adjective before a *die*-noun (including all plurals) takes the ending -ě:

Which room?	<i>wělěkě káaměř?</i>	Welke kamer?
a nice room	<i>ě móojě káaměř</i>	een mooie kamer
the big room	<i>dě ghróotě káaměř</i>	de groote kamer
Which rooms?	<i>wělěkě káaměrs?</i>	Welke kamers?
new houses	<i>něwě huižě</i>	nieuwe huizen

An adjective before a *dat*-noun takes the ending -ě only if one of the words *ět, dat, dit* comes before the adjective:

the pretty rug	<i>ět móojě tapéit</i>	het mooie tapijt
that pretty rug	<i>dat móojě tapéit</i>	dat mooie tapijt
this new house	<i>dít nēwě huiis</i>	dit nieuwe huis
a pretty rug	<i>ě móoj tapéit</i>	een mooi tapijt
warm water	<i>wárěm wáatěř</i>	warm water.

138. EXCEPTIONS. The statements in Section 137 cover most expressions, but not all. The ending -ě is often left off where §137 would lead one to expect it, and it sometimes appears before a *dat*-noun where one would not expect it.

In longer phrases, the ending -ě is often left off, especially before vowels and between like consonants (e.g. -s s-):

an American officer	<i>ěn ameeriekáans ofiester</i>	een Amerikaansch officier
an American soldier	<i>ěn Ameeriekáans soldáat</i>	een Amerikaansch soldaat.

The -ě is left off in some special phrases:

a great man
a tall man

ěn ghróot mán
ěn ghróotě mán

een groot man
een groote man.

139. ADJECTIVES NOT TAKING -ě BEFORE A NOUN. Such are ěn, 'a, an,' éen 'one' and the other numbers, ghéen 'no, not any,' véel 'much, many', the possessives (mėin, úuw, jóu, zéin, háar, hún, excepting óns, ónze, §129):

We have only one room.
They have four rooms.
I have no time.
They have lots of baggage.
These are my sons.

wě hebě maar éen káaměr.
zě hebě vier káaměrs.
ik hep cheen téit.
zě hebě véel baagházjě.
dłl seín měn zóons.

Wij hebben maar een kamer.
Zij hebben vier kamers.
Ik heb geen tijd.
Zij hebben veel bagage.
Dit zijn mijn zoons.

Some adjectives end in -ě always; they never add another -ě as an ending:

the steel
made of steel
a steel pen
the steel pen
a steel knife
the steel knife

ět stáal
stáalě
ěn stáalě pěn
dě stáalě pěn
ěn stáalě mės
ět stáalě mės

het staal
stalen
een stalen pen
de stalen pen
een stalen mes
het stalen mes.

Some adjectives that end in -ěr never take the ending -ě; others sometimes take it and sometimes leave it off:

my right hand
the left hand
higher prices

měn réchtěr hánt
dě línkěr hánt
hóoghěř přéizě,
hóoghěr přéizě

mijn rechter hand
de linker hand
hoogere prijzen,
hooger prijzen.

140. AN ADJECTIVE IN THE PREDICATE (that is, after 'am, is, are') has no ending:

This pen is not good.
The prices are high there.

děezě pěn is níc chóet.
dě přéizě zeín ěr hóoch.

Deze pen is niet goed.
De prijzen zijn er hoog.

141. ENDING -ě WHERE NO NOUN FOLLOWS. Adjectives have the ending -ě in some expressions where no noun follows:

Here is your key, but where is mine?	<i>hier is úuw sléutěl, maar wáar is dě méině?</i>	Hier is uw sleutel, maar waar is de mijne?
It's about six (o'clock).	<i>t iz bei zésě.</i>	't Is bij zessen.
There are six in their party.	<i>zě zéin met hun zésě.</i> <i>zě zéin met sen zésě.</i>	Zij zijn met hun zessen. Zij zijn met z'n zessen.

142. STREET CAR: BUS.

the street car	<i>dě trém</i>	de tram
We'll have to go by street car.	<i>wě zúlě mc tě trém moctě ghaan.</i>	Wij zullen met de tram moeten gaan.
the bus	<i>dě bús</i>	de bus
You have to take the bus.	<i>uu móet dě bús neemě.</i>	U moet de bus nemen.
the line	<i>dě léin</i>	de lijn
Which line goes to the station?	<i>wélěkě léin gháat naar ět staasjón?</i>	Welke lijn gaat naar het station?
Does the street car stop at this corner?	<i>stóp tě trém ob děezě hóek?</i>	Stopt de tram op deze hoek?
Does the bus stop here?	<i>stóp tě bús hier?</i>	Stopt de bus hier?
Where are you going (to), sir?	<i>waar ghaat uu naar tóe, mǎnéer?</i> <i>waar ghaat uu héen, mǎnéer?</i>	Waar gaat u naartoe, mijnheer? Waar gaat u heen, mijnheer?

The word *héen* is an end-word (§117), meaning 'to'.

I'm going to the station. *ik cháa tot ět staasjón.*

Ik gaa tot het station.

The word *tót* means 'up to, as far as.'

Practise this sentence, replacing *ět staasjón* by the following:

the main square	<i>ět pléin</i>	het plein
the museum	<i>ět muuzéejum</i>	het museum

the Savoy Hotel
the end of the line
(Lit: the end-point)

the market
the city hall
High Street
Heeren Canal
King Avenue
That's ten cents.
Here's your ticket.

to step
You have to change (Lit: step over)
at the Museum to Line 3.

to warn
Wilt you tell me when I have to get
off?

Will you tell me when we get to King
Avenue?

143. ТАХИ.

the taxi
You'd better take a taxi.
Will you call a taxi for me?
Are you free?

A taxi driver is usually addressed as *jéi*.

Whereto, gentlemen?
To the Buitenhof.

ět saavóoj hootél
ět éintpunt

dě márt
ět stathúis
dě hóochstraat
dě héerěghracht
dě kóoningslaan
dat is tien sént, měnceer.
hēr iz uu káartjě.

stápě
uu moet bei ět muuzéejum óověr stapěn
op lěin drie.
wáarschuuwě
wilt uu mě wáarschuuwě waneer ik ěr
úit moet?
wil u mě wáarschuuwě waneer wě an
dě kóoningslaan zein?

dě táksie
uu neeml bécťěr ěn táksie.
wilt uu ěn táksie voor mě róepě?
be jě vrěi?

waar naar tóe, héerě?
naar ěd búitěnhof.

het Savoy-Hotel
het eindpunt

de markt
het stadhuis
de hoogstraat
de Heerengracht
de Koningslaan.
Dat is tien cent, mijnheer.
Hier is uw kaartje.

stappen
U moet bij het Museum overstappen
op Lijn Drie.
waarschuwen
Wilt u mij waarschuwen wanneer ik
er uit moet?
Wil u mij waarschuwen wanneer wij
aan de Koningslaan zijn?

de taxi
U neemt beter een taxi.
Wilt u een taxi voor mij roepen?
Ben je vrij?

Waar naartoe, heeren?
Naar het Buitenhof.

The Buitenhof', literally 'Outside Court', is the name of the principal square in The Hague.

To the station.

naar ɛl staasjón.

Naar het station.

Which station?

wélɛk staasjón, menéer?

Welk station, mijnheer?

to drive, to ride; has driven, has ridden

rèijě; is chěrécjě

rijden; is gereden

You're driving wrong; you didn't understand me right.

*jě réil fěrkéert; jě hép mě nie chóel
běghréepě.*

Je rijdt verkeerd; je hebt mij niet goed begrepen.

I still have some change coming to me, I think.

i kreigh no chél těrúch, chělóov ik.

Ik krijg nog geld terug, geloof ik.

That's for you.

dat s foor jóu.

Dat's voor jou.

Keep the change.

dat i sóo in órdě.

Dat is zoo in orde.

(Lit: That is so in order.)

144. FINDING THE WAY.

strange

vréemt

vreemd

We are strangers here.

wě zein hier vréemt.

Wij zijn hier vreemd.

the city

dě stát

de stad

I am a stranger here in the city.

iy ben vréemt hier in dē stát.

Ik ben vreemd hier in de stad.

to get lost

věrdwáalě

verdwalen

I've got lost; I'm lost.

iy ben věrdwáalt.

Ik ben verdwaald.

having lost

kwéit

kwijt

We've lost our way.

wě zein dē wéch kweít.

Wij zijn de weg kwijt.

the police

dě pooltesie

de politie

the agent, the policeman

dě aaghént

de agent

the policeman

dě pooltesieaaghént

de politieagent.

Ask a policeman.

vráagh ẽ pooltesieaaghént.

Vraag een politieagent.

vráagh ẽn aaghént.

Vraag een agent.

far
Is the station far from here?
It is not far from here.
approximately, about
It's about five minutes' walk.
It's only five minutes from here.
close, dense
flat
It's close by. (It's near.)

The station is quite a ways (Lit: a whole end) from here.
You'd better take a taxi.
You can also take the bus, but that takes much longer.
It's a fifteen minutes' walk.

the bank
It's right by the bank.
You'll find the station at the end of this street.
the side
Go straight ahead and not to the side.

vér
iz èl staasjón vér van hier?
èt is nie fér van hier.
onghèvéer
t is onghèvéer véif mienúutē lóopē.
èt iz maar véif mienúutē van hier.
dícht
vlák
t iz dígh béi;
t is flag béi.
èt staasjón is èn heel ént fan hier.

neem béctër èn táksie.
uu kúnt ook dē bús neemē, maar dat
duurt fee lángër.
t is féiftien mienúutē lóopē.
t iz è kwartier lóopē.
dē bánk
t is slág bri dē bánk.
uu víntl èt staasjón an t ént fan déczē
stráat.
dē zéi, dē zéijē
ghaa récht uil en nie tēr zéijē.

ver
Is het station ver van hier?
Het is niet ver van hier.
ongeveer
't Is ongeveer vijf minuten lopen.
Het is maar vijf minuten van hier.
dicht
vlak
't Is dicht bij;
't Is vlak bij.
Het station is een heel eind van hier.

Neem beter een taxi.
U kunt ook de bus nemen, maar dat duurt veel langer.
't Is vijftien minuten lopen.
't Is een kwartier lopen.
de bank
't Is vlak bij de bank.
U vindt het station aan het eind van deze straat.
de zijde
Ga rechtuit en niet ter zijde.

The word *tēr* is used in certain set expressions instead of *tot dē* 'to the'.

the park
Go straight on until you come to a

èt párk
ghaa rêgh dóor tot uu an èn kléin párk

het park
Ga recht door tot u aan een klein park

little park, and then turn (Lit: strike) off to the left.	<i>komt, en slaa dán links af.</i>	komt, en sla dan links af.
crosswise	<i>dwárs</i>	dwars
Follow this street up to the second cross-street, and then go to the right.	<i>volěgh déezě stráat to tě twéedě dwár- straat, en ghaa dán réchs.</i>	Volg deze straat tot de tweede dwars- straat, en ga dan rechts.

In Europe they do not talk about 'blocks' of a street, but about 'cross-streets':

Go straight ahead for four blocks.	<i>ghaa régh dóor to tě vierdě dwárstraat.</i>	Ga recht door tot de vierde dwars- straat.
Walk on a bit farther.	<i>lóop noch ěm béetjě vérděř.</i>	Loop nog een beetje verder.

If an adjective or adverb ends in *r*, the sound *d* is added before the comparative ending:

small, smaller	<i>kléin, kléiněř</i>	klein, kleiner
far, farther	<i>vér, vérděř</i>	ver, verder
heavy, heavier	<i>zwáar, zwáarděř.</i>	zwaar, zwaarder.
What's the name of this street?	<i>hoe héet deezě stráat?</i>	Hoe heet deze straat?
Where does this street go to?	<i>wáar ghaat deezě stráat naar tóe?</i>	Waar gaat deze straat naartoe?
the barracks	<i>dě kazérně</i>	de kazerne
Which is the way to the barracks?	<i>wát iz dě wéch naar dě kazérně?</i>	Wat is de weg naar de kazerne?
This street does not go the central square.	<i>déezě stráat gháat nie naar ět pléin.</i>	Deze straat gaat niet naar het plein.
You have taken the wrong way.	<i>uu hep tě věrkéerdě wéch chěnoomě.</i>	U hebt de verkeerde weg genomen.
You have turned (Lit: struck) into the wrong street	<i>uu hep tě věrkéerdě stráat ín ghě- slaaghě.</i>	U hebt de verkeerde straat ingeslagen.
The other way!	<i>an děn ánděřě kánt!</i>	Aan de andere kant!

If you go out this side you will go wrong.

You must stay on this street.
the round-about way, the detour

Don't go along here; that's a round-about way.

I wasn't able to find the way to the barracks.

Where can one get such a ticket?

At the office.

The office is round the corner.

The office is upstairs on the third
(Lit: second) floor.

You are at the wrong office.

You ought to be at a different office.

145. WHERE DO YOU LIVE?

Where do you live?

I live on the Heeren Canal, number
66, second (Lit: first) floor, at the
right.

How long have you been here?

(Lit: How long are you here already?)

I've been living here two weeks now.
to please; has pleased

How do you like our city?

(Lit: How pleases you our city?)

*als uu die kant út chaat, cháat uu
vėrkéert.*

uu moet ob déezě stráad bleivě.

de ómwech

ghaa niet hter langs; da s ẽn ómwech.

*ik heb dě wěch naar dě kazérně niet
kuně vındě.*

waar kú jě zoo n káartjě kréighě?

op ẽd buuróo; op ẽt kantóor.

ẽd buuróo is om dě hóek.

*ẽd buuróo iz bóovẽn ob dě twéedě
vėrdieping.*

uu bent an t fěrkéerdě buuróo.

uu moet op ẽn ánděr kantóor zein.

waar wóont uu?

*ik woon ob dě hėerěghracht, numě
zéz ẽ séstich, ob de ẽerstě vėrdieping
rěchs.*

hóe lang bént uu hier ál?

ik wóon hier nóu al twee wėekě.

běválně; iz beválně

hoe běvált uu onzě stát?

Als u die kant uitgaat, gaat u
verkeerd.

U moet op deze straat blijven.

de omweg

Ga niet hier langs; dat's een omweg.

Ik heb de weg naar de kazerne niet
kunnen vinden.

Waar kun je zoo 'n kaartje krijgen?

Op het bureau; op het kantoor.

Het bureau is om de hoek.

Het bureau is boven op de tweede
verdieping.

U bent aan het verkeerde bureau.

U moet op een ander kantoor zijn.

Waar woont u?

Ik woon op de Heerengracht, nummer
zes en zestig, op de eerste verdieping,
rechts.

Hoe lang bent u hier al?

Ik woon hier nu al twee weken.

bevallen; is bevallen

How bevalt u onze stad?

I've (already) been living here for quite a while.

to have lodgings; to stay with people
I have lodgings here.

Where are you staying?

I'm stopping with a friend.

I have a room here.

I have a room on King Avenue, number 22.

It isn't very expensive there, not more than two gulden per day.

the part

In what part of the city does he live?

On which side of the city do they live?

He lives on the other side of the city.

He lives in the center of the city.

He lives on the third floor.

(Lit: two stories high.)

It's a four-story house.

(Lit: It is a house of three stories--beside the ground floor.)

We live in the same house.

to mean, to have in mind

Do you mean this house or the one at the corner?

He is staying at the Savoy Hotel.

I live at the Hotel Three Cities.

ik wóon hier al ěn heelě téit.

*ik heb ier al ěn heelě téit chĕwóont.
loozjéerě*

ig bĕn hĕr ghĕloozjéert.

waar loozjéert uu?

ik loozjéer bei ěn vřent.

ik hĕp hier ěn káamĕr.

*ik hep mĕn káamĕr in de kóonings-
laan, nŭmĕr twĕe ě twĕntich.*

*t iz daar niet ergh dúur, nie méer dan
twĕe ghúldě pĕr dách.*

ě déel

in wĕlĕg déel van dĕ stát wóont ie?

an wĕlĕkĕ kánt fan dĕ stát wóonĕ zĕ?

*hei wóont an dĕ ándĕrĕ kánt fan dĕ
stát.*

hei wóont mĭdĕn in dĕ stát.

hei wóon twĕe vĕrdĕpingĕ hóoch.

t iz ěn hŭis fan drĕe vĕrdĕpingĕ.

wĕ wóonĕn in t sĕlĕvdĕ hŭis.

bĕdóelĕ

bĕdóelt uu dĭt hŭis ov dat an dĕn hóek?

hei loozjéert in ět saavóoj hootĕl.

ik wóon in ět hootĕl drie stĕédĕ.

Ik woon hier al een heele tijd.

Ik heb hier al een heele tijd gewoond.
logeeren

Ik ben hier gelogeed.

Waar logeert u?

Ik logeer bij een vriend.

Ik heb hier een kamer.

Ik heb mijn kamer in de Koningslaan,
nummer twee en twintig.

Het is daar niet erg duur, niet meer
dan twee gulden per dag.

het deel

In welk deel van de stad woont hij?

Aan welke kant van de stad wonen zij?

Hij woont aan de andere kant van de
stad.

Hij woont midden in de stad.

Hij woont twee verdiepingen hoog.

Het is een huis van drie verdiepingen.

Wij wonen in hetzelfde huis.

bedoelen

Bedoelt u dit huis of dat aan de hoek?

Hij logeert in het Savoy-Hotel.

Ik woon in het Hotel Drie Steden.

146. HERE AND THERE.

the address
 Here is my address.
 Do you know his address?
 You have the address, haven't you?
 (Lit: not true?)
 Oh, you haven't got their address?
 You haven't her address? Or have
 you?
 Oh, yes; I have it.
 They lived for years in Valerius Street,
 but now they don't live there any
 more.
 Here is a map (Lit: card) of the city.
 You will be able to find the way bet-
 ter if you follow a map.
 to hire
 the guide
 Do you want to hire a guide?
 I live outside the city.
 the village

ět adrés
hier is mĕn adrés.
weel uu zĕn adrés?
uu hépt ět adrés, nie wáar?

óo, uu hépt hun adrés niet?
uu hépt ěr adrés toch níet, is t wél?

óo, jáa; ik héb ět.
zĕ hebĕ jáarĕ in dĕ vaaléeriejus straat
chĕwóont, maar núu wóonĕ zĕ ěr
nie méer.
hier iz ěn káart fan dĕ stát.
uu zuld bĕetĕr dĕ wĕch kúnĕ vindĕ, als
uu ěn káart folĕcht.
húurĕ
de ghĭts
wilt uu ěn ghĭts huurĕ?
ik wóon búitĕ dĕ stát.
ĕ dórĕp, ĕ dórĕp

het adres
 Hier is mijn adres.
 Weet u zijn adres?
 U hebt het adres, niet waar?

 O, u hebt hun adres niet?
 U hebt haar adres toch niet, is 't wel?

 O, ja; ik heb het.
 Zij hebben jaren in de Valeriusstraat
 gewoond, maar nu wonen zij er niet
 meer.
 Hier is een kaart van de stad.
 U zult beter de weg kunnen vinden als
 u een kaart volgt.
 huren
 de gids
 Wilt u een gids huren?
 Ik woon buiten de stad.
 het dorp

When the sounds *l* or *r* come before consonants, the weak vowel *ě* is often inserted. Thus, 'to help' is *hĕlĕpĕ* or *hĕlpĕ*. In English some people say *ellum* for *elm*; in Dutch this is a usual way of pronouncing. The weak vowel is not inserted before *t*, *d*, *n*, *s*: *kórt* 'short.'

He lives in a village.
 to quarter

hei wóont in ěn dórĕp.
kwartĕrĕ

Hij woont in een dorp.
 kwartieren

This verb is always used with the end-word *in*.

most

Most people in the village have soldiers quartered (on them).

The mayor

The lieutenant is quartered at the mayor's.

You won't be able to stand it (Lit: hold it out) long in that village.

the inhabitant

This city has 75,000 inhabitants.

méest

*dě mécstě ménsěn in ě dórěp hebě
soldáatěn in ghěkwartiert.*

dě burghěméestěr

*dě lúitěnant is in ghěkwartiert bei dē
burghěméestěr.*

*in da dórěp zult uu ět nie lánġ kuněn
úit houwě.*

dě inwooněr

*déezě stát heeft féiv ě séevětigh dúizěnt
inwooněrs.*

meest

De meeste mensen in het dorp hebben soldaten ingekwartierd.

de burgemeester

De luitenant is ingekwartierd bij de burgemeester.

In dat dorp zult u het niet lang kunnen uithouden.

de inwoner

Deze stad heeft vijf en zeventig duizend inwoners.

LESSON 17: EATING

147. PLURAL NOUNS.

the sofa, the sofas	<i>dě sóofaa, dě sóofaas</i>	de sofa, de sofa's
the lady, the ladies	<i>dě dáamě, dě dáaměs</i>	de dame, de dames
the boy, the boys	<i>dě jóngě, dě jóngěs</i>	de jongen, de jongens
the girl, the girls	<i>ěl méisjě, dě méisjěs</i>	het meisje, de meisjes.

Nouns that end in a vowel add the sound *s* (notice that it is *s*, not *z*) in the plural.

the bakery, the bakeries	<i>dě bakěréi, dě bakěréijě</i>	de bakkerij, de bakkerijen
the onion, the onions	<i>dě úi, dě úijě</i>	de ui, de uien
the woman, the women	<i>dě vróu, dě vróuwě</i>	de vrouw, de vrouwen.

Nouns that end in a diphthong add the sound *ě* in the plural.

Before a vowel, the diphthongs *ei* and *ui* always add a glide sound of *j* and the diphthong *ou* a glide sound of *w*.

the key, the keys	<i>dě sléutěl, dě sléutěls</i>	de sleutel, de sleutels
the broom, the brooms	<i>dě bécěžm, dě bécěžms</i>	de bezem, de bezems
the window, the windows	<i>ěl fénstěr, dě vénstěrs</i>	het venster, de vensters
the teacher, the teachers	<i>dě léeraar, dě léeraars</i>	de leeraar, de leeraars
the marine, the marines	<i>dě marientěr, dě marientěrs</i>	de marinier, de mariniers.

Nouns ending in the syllables *-ěl*, *-ěm*, *-ěr*, *-aar*, *-ier* take the ending *-s* (not *-z*) in the plural.

the window, the windows	<i>ěl ráam, dě ráamě</i>	het raam, de ramen
the week, the weeks	<i>dě wéek, dě wéekě</i>	de week, de weken
the man, the men	<i>dě mán, dě máně</i>	de man, de mannen

the cloth, the cloths
the stocking, the stockings

dě stóf, dě stófě
dě kóus, dě kóusě

de stof, de stoffen
de kous, de kousen.

Other nouns ending in a consonant take the ending -ě in the plural.

The month, the months
the letter, the letters
the house, the houses

dě máant, dě máandě
dě bríef, dě bríevě
ět húis, dě húizě

de maand, de maanden
de brief, de brieven
het huis, de huizen.

If the singular ends in an unvoiced mute, this sound may be only a substitute for a voiced mute (§73); the voiced mute will appear before the ending -ě.

five years
three hours
two glasses of beer
two cups of coffee
three gulden forty cents
four kilos
five meters

věif jáar
drie úur
twée ghlas bier
twée kop kófie
drie ghúldě féertich sént
vier kíeloo
věiv méetěr

vijf jaar
drie uur
twee glas bier
twee kop koffie
drie gulden veertig cent
vier kilo
vijf meter.

Some nouns (they mean units that are often counted) take no plural endings in ordinary expressions where they follow a number. Other such nouns do take an ending: *twée wéekě, tien mienúutě*.

148. IRREGULAR PLURALS. The statements in the preceding section do not cover all nouns; some few make the plural in different ways.

Some take -s in the plural where -ě would be expected; others take -ě instead of -s:

the son, sons
the uncle, uncles
the second, seconds

dě zóon, zóons
dě óom, óoms
dě sěkóndě, sěkóndě

de zoon, zoons
de oom, ooms
de seconde, seconden

(After *ě* a second *ě* is not added.)

the apple, apples
the potato, potatoes

dě ápěl, ápěľ, ápěľs
dě áardapěl, áardapěľ, áardapěľs

de appel, appels
de aardappel, aardappels

Some nouns change their vowel before the ending *-ě* of the plural:

the day, days
the glass, glasses
the ship, ships
the city, cities

dě dách, dáaghě
ět chláš, ghlázě
ět scháp, schéepě
dě stát, stéedě, stéejě

de dag, dagen
het glas, glazen
het schip, schepen
de stad, steden.

A very few have longer endings in the plural:

the child, children
the egg, eggs

ět knt, knděřě
ět éi, éijěřě

het kind, kinderen
het ei, eieren.

149. LET'S EAT.

the hunger
the thirst
I'm hungry.

dě hónger
dě dórst
k hep hóngěř

de honger
de dorst
Ik heb honger.

(Lit: I have hunger.)

I'm thirsty.
Where do you eat?
Where are you going to eat?
I'm going to a restaurant.
It's time to eat.
the food, the meal
Is dinner (lunch, supper) ready?

k heb dórst.
waar éet uu?
wáar ghaat uu éetě?
i cháa naar ě restoránt.
t is téit om tě éetě.
ět éetě
is ět éetě kláar?

Ik heb dorst.
Waar eet u?
Waar gaat u eten?
Ik ga naar een restaurant.
't Is tijd om te eten.
het eten
Is het eten klaar?

(Lit: Is the eating ready?)

Take a look and see how dinner is getting on. *kéik ės hoe ət met ət éetě staat.*

(Lit: Look once how it with the eating stands.)

Dinner (lunch, etc.) is ready. *ət éetěn is kláar.*

Dinner is served. *ət éetě staat op láafěl.*

We have nothing to eat. *wě hebě níets tě éetě.*

At what time do we eat? *hoe laat éetě wě?*

What time is supper? *hoe láat is ət áavěntectě?*

At five o'clock we have the principal meal. *om véiv uur hebě wě t mídacheetě.*

(Lit: 'the midday meal,' but it means simply 'the principal meal,' 'dinner.')

Come to our house for dinner (lunch, etc.). *kom bei ons éetě.*

to invite *nóodighě*

I'm invited out for dinner. *ig ben tě éetě ghěnoodicht.*

the guest *dě ghást*

This evening you're my guest. *van áavěnt běnt uu měn ghást.*

the café, the tavern *ət kafée*

Let's go to a café. *láatě wě naar ě kafée ghaan.*

I don't like to go to that café; it has a bad name. *ik cháa níet chraach naar dat kafée; ət heeft ě kwáajě náam.*

What did you eat? *wat hépt uu ghěghéetě?*

Have you already eaten? *hept uu al ghěghéetě?*

tasty *smáakělik*

Hope you enjoy it! *smáakělik éetě!*

ét smáakělik!

Kijk eens hoe het met het eten staat.

Het eten is klaar.

Het eten staat op tafel.

Wij hebben niets te eten.

Hoe laat eten wij?

Hoe laat is het avondeten?

Om vijf uur hebben we het mid-dageten.

Kom bij ons eten.

noodigen

Ik ben te eten genoodigd.

de gast

Van avond bent u mijn gast.

het café

Laten we naar een café gaan.

Ik ga niet graag naar dat café; het heeft een kwade naam.

Wat hebt u gegeten?

Hebt u al gegeten?

smakelijk

Smakelijk eten!

Eet smakelijk!

This is a polite phrase; you say it to people who are eating or are just going to eat.

150. BREAKFAST.

Can I get coffee in the morning?

to breakfast; breakfasted

the breakfast

the cake

For breakfast we have coffee and cake.

to smell; smelled

I smell the coffee already.

the tea

Do you want coffee or tea?

Give me a cup of coffee.

Bring the coffee, please.

hot

The coffee is still too hot to drink.

Don't let the coffee stand; it isn't very hot any more.

kan ik s mórghěs kófie kréighě?

ondbéitě; ondbéctě

ět ondbéit

dě kóek

bei ět ondbéit hebě wě kófie en kóek.

rúikě; ghěróokě

ik rúik dě kófie al.

dě tée

will u kófie of tée?

ghéef mě ěn kop kófie.

bréng de kófie as jě blíef.

héet

dě kófie is noch tě héet om tě drínkě.

laa tě kófie niet stáan; zě ts al niet erěch wárěm.

Kan ik 's morgens koffie krijgen?

ontbijten; ontbeten

het ontbijt

de koek

Bij het ontbijt hebben we koffie en koek.

ruiken; geroken

Ik ruik de koffie al.

de thee

Wilt u koffie of thee?

Geef mij een kop koffie.

Breng de koffie, als je blijft.

heet

De koffie is nog te heet om te drinken.

Laat de koffie niet staan; ze is al niet erg warm.

In talking about *dic*-nouns that mean liquids (*dě kófie*, *dě tée*, *dě mélék*) one often says 'she' rather than 'he'.

The Dutch often say 'warm' (*wárěm*) where we should say 'hot' (Dutch *héet*).

Have you (any) tea?

Yes, certainly.

Then give me a cup of tea.

The tea has been drawing a long time.

How do you like this tea?

tasty

hept uu tée?

jaa zéekěr.

ghéef mě dan ě kop tée.

dě tée heeft láng ghětrókě.

hoc vřnt uu deezě tée?

lékěr

Hebt u thee?

Ja zeker.

Geef mij dan een kop thee.

De thee heeft lang getrokken.

Hoe vindt u deze thee?

lekker

I like it. (Lit: I find it tasty.)
the sugar
I take sugar and milk in my (Lit:
the) tea.
to cook, to boil
I've boiled a couple of eggs.
soft
Bring me a couple of soft boiled eggs.

Bring me a couple of fried eggs.
(Lit: mirror-eggs.)
The milk is sour; it isn't good any
more.
The water is boiling.
The milk is just boiling.
I'll boil the water right away.
Will you have another cup of coffee?
No, thanks.
Yes, please.

*ik fint sě lékkěr.
dě súikěr
ik neem súikěr en mėlěk in dě tée.

kóokě
ik heb ẽm paar éijěřě ghěkóokt.
záchť
bréng mě ě paar záchť chěkooktě
éijěřě.
bréng mě ě paar spěghěleijěřě.

dě mėlěk i súur; zě is nie chóet meer.

t wáatěr kóokť.
dě mėlěk is an ěť kóokě.
ik sal dáadělik ěť wáatěr kookě.
wil uu noch ẽn kop kófie hebě?
dánk uu wel.
as jě blěť.*

Ik vind ze lekker.
de suiker
Ik neem suiker en melk in de thee.

koken
Ik heb een paar eieren gekookt.
zacht
Breng mij een paar zacht gekookte
eieren.
Breng mij een paar spiegeleieren.

De melk is zuur; ze is niet goed meer.

Het water kookt.
De melk is aan het koken.
Ik zal dadelijk het water koken.
Wil u nog een kop koffie hebben?
Dank u wel.
Als je blijft.

(Remember that 'thanks' means 'no, thanks' and that 'please' means 'YES, please'.)

151. THE WAITER.

to wait on, to serve
the service
Are you being waited on, gentlemen?
to use, to consume
What will you have?

*běďteně
dě běďtening
wort uu běďtent, héeřě?
ghěbrúikě
wat wilt u ghěbrúikě?*

bedienen
de bediening
Wordt u bediend, heeren?
gebruiken
Wat wilt u gebruiken?

What is ready?
 What can we get?
 Do you want anything more, sir?
 Anything else, sir?
 Do you wish for anything else,
 gentlemen!
 Who is waiting on this table?
 The service is not good here.
 to order
 I ordered a cup of coffee a quarter of
 an hour ago, and they haven't
 brought it yet.

the waiter
 Waiter, bring two coffees.
 Cup of coffee, please!
 the plate
 little
 There is a plate missing here.
 (Lit: Here is a plate too little.)

needed, necessary
 We need another plate.
 (Lit: We have still a plate needed.)

Practise the last two sentences, replacing the word *bórt* by each of the following. To do this you do not need to know whether each noun is a *die*-noun or a *dát*-noun, since 'a, an' is always *ěn*. However, we mark the *dat*-nouns with (*dat*), since you will want to say other things about them:

saucer
 cup

wat s kláar?
wat kúně wě kréighě?
will uu nóch iets, měnéer?
noch iets ánděrs, měnéer?
willě dě hécě noch iets ánděrs chě-
brúikě?
wie běďtēnt an dēcě táafěľ?
de běďtēning is nie chóet hier.
běstéle
k hep al ěn kwartier ghěleejě ěn kop
kófie běstěľt, en zě hěbēn ěť nóch nie
chěbrácht.
dě kéľněr
kéľněr, breng twée kófie.
kop kófie, as jě bľief!
ěď bórt
wéinich
hier is ěn bórt tě wéinich.

nóodich
wě hěbě noch ěn bórt nóodich.

Wat is klaar?
 Wat kunnen we krijgen?
 Wilt u nog iets, mijnheer?
 Nog iets anders, mijnheer?
 Willen de heeren nog iets anders
 gebruiken?
 Wie bedient aan deze tafel?
 De bediening is niet goed hier.
 bestellen
 Ik heb al een kwartier geleden een kop
 koffie besteld en ze hebben het nog
 niet gebracht.
 de kellner
 Kellner, breng twee koffie.
 Kop koffie, als je blijft!
 het bord
 weinig
 Hier is een bord te weinig.

noodig
 Wij hebben nog een bord noodig.

schoteltje
 kop

little cup

glass

knife

fork

spoon

soup spoon

napkin

kópjě (dat)

ghlás (dat)

més (dat)

vórěk

léepěl

sóepleepěl

servét (dat)

kopje

glas

mes

vork

lepel

soeplepel

servet.

This plate is not clean; bring me
another.

*děd bórł is nie schóon; bréng mě ěn
ánděr.*

Dit bord is niet schoon; breng mij
een ander.

Practise this sentence, replacing the word 'plate' by each of the following; saucer, little cup, glass, knife, napkin.
This cup is not clean; bring me
another.

*déezě kóp is nie schóon; bréng mě ěn
ánděrě.*

Deze kop is niet schoon; breng mij
een andere.

Practice this sentence, replacing the word 'cup' by fork, spoon, and soup spoon.

I'd like to pay.

ik sou wilě bětáalě.

Ik zou willen betalen.

Check, please!

kělněr, áa neemě!

Kellner, aannemen!

(Lit: Waiter, on take! The combination of *němě* 'to take' with the end-word *áan* 'on' means 'to accept'.)

The bill, please!

dě réckěning, as jě blíef!

De rekening, als je blijft!

Be right with you, sir!

kom bėi uu, měnéer!

Kom bij u, mijnheer!

What did you have?

wat hěpt uu ghěhát?

Wat hebt u gehad?

How much is the check?

wat kréicht uu va mě?

Wat krijgt u van mij?

(Lit: What get you from me?)

Bring me (back) some change.

brěng mě wat kleinghél těrúch.

Breng me wat kleingeld terug.

That's for you.

dat is foor uu.

Dat is voor u.

Keep the change!

in órdě zoo!

In orde zoo!

(Lit: In order so!)

the tip

dě fóoj

de fooi

I've given the waiter his tip.

k heb dě kělněr dě fóoj ghěgheevě.

Ik heb de kellner de fooi gegeven.

LESSON 18: THINGS TO EAT

152. TRIMMINGS.

Will you pass me the sugar, please? *will uu mě dě suikěr éevě áan gheevě?* Wilt u mij de suiker even aangeven?

Here *éevě* 'just' makes the request polite. The verb *ghéevě* 'to give' with the end-word *áan* 'on' is used of 'passing' things to a person.

Practice this sentence, replacing the words *dě suikěr* by each of the following:

the salt	<i>ět sóut</i>	het zout
the pepper	<i>dě péepěr</i>	de peper
the butter	<i>dě bóotěr</i>	de boter
the cheese	<i>dě káas</i>	de kaas
the ham	<i>dě hám</i>	de ham
the sausage	<i>dě wórst</i>	de worst
the mustard	<i>dě móstěrt</i>	de mosterd
the bread	<i>ěd bróot</i>	het brood
the rolls	<i>dě bróotjēs</i>	de broodjes
the jam	<i>dě zjém</i>	de jam
the vinegar	<i>dě azéin</i>	de azijn
the oil	<i>dě óolie</i>	de olie
the milk	<i>dě mélék</i>	de melk
the cream	<i>dě róom</i>	de room
the water	<i>ět wáatěr</i>	het water.

Give me a ham sandwich.
Give me a cheese sandwich.
Shall I bring you some rolls?
dry

This bread is not fresh; it is old and
dry.
I don't like this cheese; I can't eat it.

Do you like Edam cheese?
Do you want some of this or some of
that?
the piece of bread and butter
Come and have a snack tonight.
the lunch

Recall that Dutch *sj* sounds somewhat like English *sh*.

the chocolate
At lunch I drink chocolate (or cocoa).

153. THE MAIN MEAL.

We are going to have dinner at a res-
taurant.

Although *dě mǐdach* is 'midday' or 'noon', the Dutch say *mǐdach eetě* for the principal meal, no matter at what time of the day it is eaten; usually it comes anywhere between 2 and 8 P.M. The name of the meal is *ět mǐdacheetě*.

Come to our house for dinner at five
o'clock.

Dinner is ready now.

ghéev mě ěm bróotjě met hám.
ghéev mě ěm bróotjě met káas.
zal ik uu ěm paar bróotjěs brengě?
dróoch
did bróot iz nie fěrs; ět iz óut en dróoch.

ik hóu nie van dēezě káas; i kán zě nie
ēetě.

hóut uu van eedámer káas?
wíll uu iets hĕr van ov dáar van?

dě bóotěram
kom ě bóotěram eetě van áavěnt.
dě lúnsj

dě sjooklĕa
bei dě lúnsj drĕnk ik sjooklĕa.

wě ghaan mǐdach eetě in ěn restoránt.

kom bei ons om vėiv úur mǐdach eetě.

ět mǐdacheetěn is al klĕar.

Geef mij een broodje met ham.
Geef mij een broodje met kaas.
Zal ik u een paar broodjes brengen?
droog

Dit brood is niet versch; het is oud
en droog.
Ik houd niet van deze kaas; ik kan
ze niet eten.

Houdt u van Edammer kaas?
Wilt u iets hiervan of daarvan?

de boterham
Kom een boterham eten vanavond.
de lunch

de chocolade
Bij de lunch drink ik chocolade.

Wij gaan middag eten in een res-
taurant.

Kom bij ons om vijf uur middag eten.

Het middageten is al klaar.

the soup
Do you want to begin with a plate of
soup?

Will you give me some soup?
Would you like some more soup?
May I have some more soup?
the fish

What sort of fish have you today?
(Lit: what for fish.)

What sort of meat have you?
the head of cattle; cattle

the beef
the calf; calves

the veal
the sheep

the mutton
the lamb; lambs

the lamb (meat)
the pig

the pork
We have beef today.

dě sóep
wilt uu běghíně met ěm bort sóep?

wilt u mě wat sóep cheevě?
zou uu noch wat sóep wilě?
mách ik noch wat sóep hebě?
dě vís

wat foor vís hept uu van dáach?

wat foor vléés hept uu?
ět rúnt; rúnděřě

ět rúntflees
ět kálěf; kálvěřě

ět kálěfsflees
ět scháap

ět scháapěvlees
ět lám; láměřě

ět lámsflees
ět fárkě

ět farkěsflees
wě hebě van dáach rúntflees.

de soep
Wilt u beginnen met een bord soep?

Wilt u mij wat soep geven?
Zou u nog wat soep willen?
Mag ik nog wat soep hebben?
de visch

Wat voor visch hebt u vandaag?

Wat voor vleesch hebt u?
het rund; runderen

het rundvleesch
het kalf; kalveren

het kalfsvleesch
het schaap

het schapenvleesch
het lam; lammeren

het lamsvleesch
het varken

het varkensvleesch
We hebben vandaag rundvleesch.

Practise this sentence, replacing 'beef' by pork, mutton, veal, lamb.

the chicken
to roast; roast
We have roast chicken today.
to chop
the chopped meat

dě kíp
bráadě; ghěbráadě
wě hebě van dáach ghěbráadě kíp.
hákě
ět chěhákł

de kip
braden, gebraden
We hebben vandaag gebraden kip.
hakken
het gehakt

We have chopped meat this evening.
 the steak
 Give me a steak.
 A whole steak or a half?
 the chop
 Give me (some) pork chops.
 We have hamburger.

(Lit: German steak.)

Will you have some more meat?
 We have boiled potatoes.
 to bake; baked
 Do you like baked potatoes?
 the mashed food
 I prefer mashed potatoes.
 green
 the vegetable
 Do you like vegetables?
 the bean
 I'll take (some) beans with the meat.

*we hebbē van áavēnt chěhákŧ.
 dě biefstuk
 gheev mě ěn biefstuk.
 ěn hēelē ov ěn hálēvē biefstuk?
 dě kotělēt
 gheev mě várkěskotělēlēt.
 wě hebbē dúitsē biefstuk.*

*wilt uu noch wat flées?
 wě hebbē ghěkóoktē áardapělē.
 bákē; ghěbákē
 hóut uu van ghěbákē áardapělē?
 dě puurēz
 ik eet lievēr áardapělpuurēz.
 ghróen
 dě ghróentē
 hout uu van ghróentē?
 dě bóon, ěd bóontjē
 ik neem bóontjēs bei ět flées.*

We hebben vanavond gehakt.
 de biefstuk
 Geef mij een biefstuk.
 Een heele of een halve biefstuk?
 de kotelet
 Geef me varkenskoteletten.
 We hebben Deutsche biefstuk.

Wilt u nog wat vleesch?
 We hebben gekookte aardappelen.
 bakken; gebakken
 Houdt u van gebakken aardappelen?
 de purée
 Ik eet liever aardappelpurée.
 groen
 de groente
 Houdt u van groente?
 de boon, het boontje
 Ik neem boontjes bij het vleesch.

Practise this sentence, replacing the word *bóontjēs* by each of the following:

peas
 beets
 carrots
 spinach
 cabbage
 onions
 salad

*értjēs
 bietē
 wórtlěltjēs
 spiendázie
 kóol
 úijē
 sláa*

erwtjes
 bieten
 worteltjes
 spinazie
 kool
 uien
 sla.

Comment on these words: *die*-nouns are *dě ért* 'the pea,' *dě biet* 'the beet,' *dě wórtěl* 'the root; the carrot,' *dě spienázíe* 'the spinach,' *dě kóol* 'the cabbage,' *dě slía* 'the salad.'

The word *wórtěl* takes the ending -ě (instead of -s, §148) in the plural: *wórtělě* 'carrots.' The word *wórtěl* also means 'root' and in this meaning it has the regular plural form *wórtěls* 'roots.'

The forms ending in -jě literally mean small things ('little beans, peas, carrots') but are often used instead of the simple nouns; they are *dat*-nouns.

the dessert	<i>ě desért</i>	het dessert
What kind of dessert have you?	<i>wat foor desért hept uu?</i>	Wat voor dessert hebt u?
the pudding	<i>dě púding</i>	de pudding
the tart, the pie	<i>dě táart</i>	de taart
the ice, the ice cream	<i>ět éis</i>	het ijs
We have pudding, tart, cake, and ice cream.	<i>wě hebě púding, táart, kóek, en éis.</i>	Wij hebben pudding, taart, koek en ijs.
the fruit	<i>ět frúit</i>	het fruit

Remember that Dutch *ui* means the peculiar sound described in §32.

What kind of fruit is there today?	<i>wat foor frúit is ěr van dáach?</i>	Wat voor fruit is er vandaag?
Today we have apples.	<i>van dáach hebě wě ápěls.</i>	Vandaag hebben we appels.

Practise this sentence, replacing *ápěls* by each of the following:

pears	<i>péerě</i>	peren
peaches	<i>pérzikě</i>	perziken
apricots	<i>abriekóozě</i>	abrikozen
plums	<i>prúimě</i>	pruimen
oranges	<i>sténězapěľě</i>	sinaasappelen
bananas	<i>banáaně</i>	bananen
currants	<i>bésě</i>	bessen

strawberries
raspberries
cherries
grapes
nuts

áarbeijě
frambóozě
kérsě
drúivě
nóolě

aardbeien
frambozen
kersen
druiven
noten.

All these words are *die*-nouns; the singular forms are *ápěl*, *péer*, *pérzik*, *abrikóos*, *prúim*, *stenězapěl*, *bandáan*, *bés*, *árbei*, *frambóos*, *kérs*, *drúif*, *nóol*.

the skin

dě schíl

de schil

This word means only the skin of a fruit or vegetable. The skin of a person or of an animal is *dě húiit* or *ět fěl*.

to peel
the pip, pit

schílě
dě pít

schillen
de pit

This word means both the small pip or seed (as of apples or grapes) and the pit or stone (as of cherries or peaches).

to spit
When you eat grapes, you must spit
out the skins and seeds.
Peel the apple before you eat it.
the candy; candies
Give me half a pound of these candies.

spúuwě
als jě drúivě eet, moet jě dě schílě en dě
pítě úit spuuwě.
schíl dě ápěl vóor jě ěm éet.
ěd bongbóng; bongbóns
ghéef mě ěn hálěf pónt fan déezě bong-
bóns.

spuwen
Als je druiven eet, moet je de schillen
en de pitten uitspuwen.
Schil de appel voor je hem eet.
het bonbon; bonbons
Geef mij een half pond van deze
bonbons.

the small slab, the bar
Here I have a bar of chocolate.

dě réep
hier heb ik en réep sjooklúa.

de reep
Hier heb ik een reep chocolade.

154. How Is It?

It tastes good.

ět smaakt lékěr.

Het smaakt lekker.

Practise this sentence, replacing the word *lěkěr* by each of the following words:

good	<i>ghóel</i>
bad	<i>slécht</i>
bitter	<i>bítěr</i>
sweet	<i>zóel</i>
salty	<i>zóul</i>
sharp	<i>schéerp</i>
burnt	<i>aan ghěbrant</i>

goet
slecht
bitter
zoet
zout
scherp
aangebrand.

The food is a little too salty.
This soup is much too salty.
the fat
fat
This meat is too fat.
There is too much fat on the meat.
I think it's nasty.
Well, I think it's fine.
That smells good.
queer, funny
the smell
What a funny smell!
Oh, I don't think it's so bad.
the rice
The rice is burnt.
the bone; bones
the dog
to swallow

ět éetěn iz ěm béełjě tě zóul.
děczě sóep is fěcl tě zóul.
ět fět
vél
dít flées is tě vél.
ér is tě veel vél an ět flées.
ik fínd ět slécht.
nóu, ik fínd ět lěkěr.
dat rúíkl chóel.
ráar
dě réuk
wat ě ráarě réuk!
óo, ik fín ět níz soo kwóal.
dě réíst
dě réíst iz áan ghěbrant.
ět béen; béenděřě
dě hónt
slíkě

Het eten is een beetje te zout.
Deze soep is veel te zout.
het vet
vet
Dit vleesch is te vet.
Er is te veel vet aan het vleesch.
Ik vind het slecht.
Nu, ik vind het lekker.
Dat ruikt goed.
raar
de reuk
Wat een rare reuk!
O, ik vind het niet zoo kwaad.
de rijst
De rijst is aangebrand.
het been, beenderen
de hond
slikken

to choke
easy
You mustn't give the chicken bones
to the dog.
If he swallows one (of them) he can
easily choke on it.
the fish-bone
careful
When you eat that fish, be careful not
to swallow any bones.
I've swallowed a fish-bone.

stlkě
ghěmákělik
jě móet dě béenděřě van dě kíp níz an
dě hónt cheevě.
als ie ěr een slikt, kan ie ěr ghěmákělik
in stlkě.
de ghráat
voorzichtich
als jě die vís ěet, wees voorzichtig dat
jě gheen ghráatě in slikt.
ik heb ěn ghráat in ghěslikt.

stikken
gemakkelijk
Je moet de beenderen van de kip
niet aan de hond geven.
Als hij er een slikt, kan hij er gemak-
kelijk in stikken.
de graat
voorzichtig
Als je die visch eet, wees voorzichtig
dat je geen graten inslikt.
Ik heb een graat ingeslikt.

155. THE KITCHEN.

the kitchen
She is in the kitchen, fixing the evening
meal.

dě kéukě
zě is in dě kéukě ěl áavěnteetě an t
kláar maakě.

de keuken
Zij is in de keuken het avondeten
aan het klaarmaken.

(Lit: the evening-meal at the ready making.)

She is lighting the kitchen stove.

zě máak tě kéukěkachěl áan.

Zij maakt de keukenkachel aan.

(The verb *máakě* with the end-word *áan* means 'to light' a fire, a stove, etc.)

the oven
The meat is roasting in the oven.

dě óově
ěl flécs iz an d bráadě in dě óově.

de oven
Het vleesch is aan het braden in de
oven.

She is peeling potatoes.

zě is áardapěls an t schílē.

Zij is aardappels aan het schillen.

(Lit: She is potatoes at the peeling.)

Remind me to order some milk.

hělěp mě ěr aan dēnkě dat ik wat mēlēg
běstěl.

Help mij er aan denken dat ik wat
melk bestel.

(Lit: Help me of-it to think; help me think of it.)

the leaf, the tray
to fall; has fallen
the platter
The maid dropped (Lit: has let fall)
the serving tray, and all the platters
are broken.

ěd blát
válě; is chěválě
de schóotě
dě méit heeft ẽ dtenblat laatě válě, en ál
dě schóotěls sein ghěbróokě.

het blad
vallen; is gevallen
de schotel
De meid heeft het dienblad laten
vallen, en al de schotels zijn
gebroken.

156. DRINKS.

Can we get a drink here?
the drink
the lemonade
strong
You can get beer and lemonade here,
but no strong liquor.
the wine
Do you drink wine?
I drink it only at meals.
Do you drink beer?
I drink it only in the evening.

kuně wě hter wat drínkě?
dě dránk
dě limonáadě
stérěk
jě kúnt hier bter en limonáadě kréighě,
maar ghéen stérěkě dránk.
dě wéin
drinkt uu wéin?
ig drínk ẽm aléén bei ẽt ẽctě.
drinkt uu bter?
ig drínk ẽt aléén s áavěns.

Kunnen we hier wat drinken?
de drank
de limonade
sterk
Je kunt hier bier en limonade krijgen,
maar geen sterke drank.
de wijn
Drinkt u wijn?
Ik drink hem alleen bij het eten.
Drinkt u bier?
Ik drink het alleen 's avonds.

He says *ig drínk ẽt* because *bter* is a *dat*-noun, §130.

I drink beer or wine only with my
dinner.
the whisky
the gin
the brandy
the hard liquor (especially gin)

bter of wéin drínk ik aléén bei t mtd-
acheetě.
dě wískie
dě zjěnéevěr
dě bránděwein
dě bórě

Bier of wijn drink ik alleen bij het
middageten.
de whisky
de jenever
de brandewijn
de borrel

I never drink hard liquor.
He drinks too much whisky.

ig drink nóojt bórěls.
hei drĭnk tĕ veel wĭskie.

Ik drink nooit borrels.
Hij drinkt te veel whisky.

Replace 'whisky' by each of the following: hard drinks, gin, brandy, coffee, tea, beer, wine.

Two beers, please!
such
Can a fellow drink such bad beer?
I don't like that beer.
I don't like the taste of that beer.
That beer doesn't taste good. (Lit:
tastes not.)

twĕc bĭer, as jĕ blĕft!
zŭlek
kun jĕ zŭlĕk slĕghd bĭer drinkĕ?
ik hóu nie fan dad bĭer.
ik ſin dad bĭer niet lĕkĕr.
dad bĭer smáakt niet.

Twee bier; als je blijft!
zulk
Kun je zulk slecht bier drinken?
Ik houd niet van dat bier.
Ik vind dat bier niet lekker.
Dat bier smaakt niet.

healthy
the health
Here's to you!
Cheerio!
He just keeps on drinking.
He's drunk.
the coat-collar
He's got a bun on.

ghĕzónt
dĕ ghĕzóntheit
op uu ghĕzóntheit!
próost!
hei blĕift maar drĭnkĕ.
hei iz drónkĕ.
dĕ kráach
hei heeft ĕn stŭk in dĕ kráach.
hei heeft ĕm stáan.

gezond
de gezondheid
Op uw gezondheid!
Prosit!
Hij blijft maar drinken.
Hij is dronken.
de kraag
Hij heeft een stuk in de kraag.
Hij heeft hem staan.

(Lit: He has a piece in the collar; He has him standing.)

empty
Your glass is empty.
the bottle
The bottle is half empty.
There are six glasses to a bottle.
the cork

lĕech
uw ghlás is lĕech.
dĕ flĕs
dĕ flĕs is halĕf lĕech.
dĕr ghaan zĕs chláazĕn op ĕ flĕs.
dĕ kŭrĕk

leeg
Uw glas is leeg.
de flesch
De flesch is half leeg.
Er gaan zes glazen op een flesch.
de kurk

Where is the cork to this bottle?
Can you give me a corkserew?
(Lit: Have you a cork-puller for me?)

*waar iz dě kúrěk fan deczě flés?
hept uu ě kúrkětrekěr vóor mě?*

Waar is de kurk van deze flesch?
Hebt u een kurketrekker voor mij?

157. SMOKES.

Do you want a cigar?
May I (have) a cigarette?
the pipe
I'd rather smoke my pipe.
That tobacco is too strong for me.
Can you give me a match?
May I have a light?
I haven't smoked (yet) this morning.

*willt uu ěn siegháar?
mách ik ěn sieghěréł?
de péip
ik róok lievěr mēm péip.
die tabák is tē stérěk fóor mě.
hěpt uu ěn líusiefěr vóor mě?
mách ik fúur hebě?
van óchtěnt heb ik noch nie chěróokt.*

Wilt u een sigaar?
Mag ik een cigarette?
de pijp
Ik rook liever mijn pijp.
Die tabak is te sterk voor me.
Hebt u een lucifer voor me?
Mag ik vuur hebben?
Van ochtend heb ik nog niet gerookt.

LESSON 19: BED, BATH, AND BARBER.

158. GO TO BED.

tired	<i>móe, móej</i>	moe, moede
to tire	<i>věrmóejě</i>	vermoeien
He is tired.	<i>hei is móej; hei is móe.</i>	Hij is moede; Hij is moe.
He is exhausted.	<i>hei is fěrmóejt.</i>	Hij is vermoeid.
I'm dog tired.	<i>ig ben zoo móe az ěn hónt.</i>	Ik ben zoo moe als een hond.
to sleep; slept	<i>sláapě; ghěsláapě</i>	slapen; geslapen
the sleep	<i>dě sláap</i>	de slaap
I need sleep.	<i>ik hep sláap noodich.</i>	Ik heb slaap noodig.
I'm sleepy.	<i>ik ben sláapěrich.</i>	Ik ben slaperig.
You need rest.	<i>uu hept rúst noodich.</i>	U hebt rust noodig.
I'm going to sleep a bit.	<i>ik cháa ěm beetjě sláapě.</i>	Ik ga een beetje slapen.
the garment; the dress	<i>ět kléet; klěerě</i>	het kleeid; kleederen
to dress	<i>kléedě, klěejě</i>	kleeden

This verb is most used with the end-word *áan* 'on'. With the end-word *úit* 'out' it means 'to undress.'

I was too sleepy to undress.	<i>ik was tě sláapěrich o mě úi tě kleejě.</i>	Ik was te slaperig om me uit te kleeden.
He's in his bedroom.	<i>hei is op sěn sláapkaaměr.</i>	Hij is op zijn slaapkamer.
It's eleven o'clock (already), high time to go to bed.	<i>ět iz al ělv úur, hooch těit om naar bé tě ghaan.</i>	Het is al elf uur, hoog tijd om naar bed te gaan.

Remember that words are run together: *naarbétěghaan* or *naabétěghaan* is what you will hear. If one is sleepy enough to hesitate between words, the word *bét* would keep its *t* sound: *naar . . . bét . . . tě . . . ghaan.*

I've put the children to bed.
 straight, direct
 Go straight to bed.
 Children, you have to go straight to
 bed.
 Sleep well!
 (Lit: Well to rest!)
 Did you sleep well?
 The bed is soft.
 the mattress
 This mattress is too hard.
 the feather, the spring
 The springs of this bed are broken.
 the pillow
 Have you enough pillows?
 the cover
 Have you an extra cover?
 the sheet
 to tear
 This sheet is torn.
 the mosquito
 the net
 May I have a mosquito net over my
 bed?
 I didn't sleep an hour.
 the eye
 I didn't shut an eye last night.

ik heb dĕ kindĕrĕ naar bĕt chĕbracht.
dierĕkt
ghaa dierĕkt naar bĕt.
kindĕrĕ, julie moetĕ dierĕkt naar bĕt.

wĕl t rustĕ!

hept uu ghoet chĕsláapĕ?
ĕd bĕt i sácht.
dĕ matrás
deezĕ matrás is tĕ hárt.
dĕ véer
dĕ véerĕ van did bĕt sein kapót.

ĕt kúsĕ
hept uu ghĕnóech kúsĕs?
dĕ déekĕ
hept uu ĕn ĕkstraa déekĕ?
ĕt láakĕ
schéurĕ
dĕt láakĕn is chĕschéurt.

dĕ muskiet
ĕt nĕt
kan ik ĕn muskietĕnnet oover mĕm bĕt
hebĕ?

ik hep chĕn úur ghĕsláapĕ.
ĕt óoch
ik hep fa nácht cheen óogh dĕcht
chĕdaan.

Ik heb de kinderen naar bed gebracht.
 direct
 Ga direct naar bed.
 Kinderen, jullie moeten direct naar
 bed.
 Wel te rusten!

Hebt u goed geslapen?
 Het bed is zacht.
 de matras
 Deze matras is te hard.
 de veer
 De veeren van dit bed zijn kapot.
 het kussen
 Hebt u genoeg kussens?
 de deken
 Hebt u een extra deken?
 het laken
 scheuren
 Dit laken is gescheurd.
 de muskiet
 het net
 Kan ik een muskietennet over mijn
 bed hebben?
 Ik heb geen uur geslapen.
 het oog
 Ik heb vannacht geen oog dicht
 gedaan.

159. GET UP.

I have to (get) up at six.

Call me at six o'clock.

awake

I woke him up at six o'clock.

the bird

to sing; sung

The singing of the birds woke me up.

She likes to get up early.

I find it pleasant to get up early.

In winter I get up at seven and in summer at six.

I'm staying in bed just a wee hour longer.

You must get up.

You must (get) out of bed.

Give me a cup of coffee when I get up, while

While you dress yourself I'll eat breakfast.

He breakfasts before he gets dressed.

(Lit: before he himself on clothes; before he clothes himself.)

when

When he had dressed, he breakfasted here.

ik moet om zéz uur óp.

róep mě om zéz úur.

wákěr

ik héb ěm om zéz uur wákěr ghěmaakt.

dě vóoghěľ

žíngě; ghěžóngě

ěť sítgě van dě vóoghěľs heeft mě wákěr ghěmaakt.

žě hóut ěr van vroech óp tě staan.

ik fínd ěť přétich froech óp tě staan.

in dě wíntěr stáa ik om zéevěn uur óp, en in dě zóoměr om zés.

ik bléif noch ěn úurtjěn im bét lighě.

uu moet óp staan.

uu móet uit uu bét.

ghéef mě ěn kop kófie als ik óp staa.

těrwéil

těrwéil uu uu áan kleet zal ik ondbéitě.

hei ondbéit fóor ie zich áan kleet.

tóen

toen ie zich chěkléet hat, heeft ie hier ondbéetě.

Ik moet om zes uur op.

Roep mij om zes uur.

wakker

Ik heb hem om zes uur wakker gemaakt.

de vogel

zingen; gezongen

Het zingen van de vogels heeft mij wakker gemaakt.

Zij houdt er van vroeg op te staan.

Ik vind het prettig vroeg op te staan.

In de winter sta ik om zeven uur op, en in de zomer om zes.

Ik blijf nog een uurtje in bed liggen.

U moet opstaan.

U moet uit uw bed.

Geef mij een kop koffie als ik opsta.

terwijl

Terwijl u u aankleedt zal ik ontbijten.

Hij ontbijt voor hij zich aankleedt.

toen

Toen hij zich gekleed had, heeft hij hier ontbeten.

160. HIMSELF, HERSELF, THEMSELVES.

When someone does something to himself (such as dressing, washing, shaving), the Dutch use a special word *zich* which means 'himself, herself, itself, themselves.' But for 'myself,' 'ourselves,' 'yourself,' 'yourselves,' they use just the ordinary pronouns 'me, us, you' (§128):

I've washed. *ik heb mĕ ghĕwásĕ.* Ik heb me gewassen.
 Note that the Dutch never leaves out the 'myself': you have to tell whom or what you washed (namely, yourself).
 Note also that the Dutch simply says 'me': 'I've washed me.'

We've washed.	<i>wĕ hebĕn ons chĕwásĕ.</i>	Wij hebben ons gewassen.
You've washed?	<i>uu hépt uu ghĕwásĕ?</i>	U hebt u gewassen?
Have you washed yourself, Johnnie?	<i>hep jĕ jĕ ghĕwásĕ, jántjĕ?</i>	Heb je je gewassen, Jantje?
Have you washed, children?	<i>hebĕ julie jĕ ghĕwásĕ, kíndĕrĕ?</i>	Hebben jullie je gewassen, kinderen?
He has washed.	<i>hei heeft sich chĕwásĕ.</i>	Hij heeft zich gewassen.
She has washed.	<i>zĕ heeft sich chĕwásĕ.</i>	Zij heeft zich gewassen.
They have washed.	<i>zĕ hebĕ zich chĕwásĕ.</i>	Zij hebben zich gewassen.

Sometimes this *zich* is used also with *úu* for 'yourself, yourselves':

Have you washed?	<i>hept uu uu ghĕwáse?</i>	Hebt u u gewassen?
	<i>hept uu zich chĕwásĕ?</i>	Hebt u zich gewassen?

Notice the difference between *zich* (He's doing it to himself) and the other pronouns (doing it to someone else):

He's washing him.	<i>hei wást ěm.</i>	Hij wascht ěm.
He's washing (himself).	<i>hei wást sich.</i>	Hij wascht zich.
She's washing her.	<i>zĕ wást ěr; zĕ wást sĕ.</i>	Zij wascht haar; Zij wascht ze.
She's washing (herself).	<i>zĕ wást sich.</i>	Zij wascht zich.
They're washing them.	<i>zĕ wásĕ zĕ; zĕ wásĕn hun.</i>	Zij wassen ze; Zij wassen hun.
They're washing (themselves).	<i>zĕ wásĕ zich.</i>	Zij wassen zich.

There is a Dutch word *zélěf* which means 'self' and 'myself, ourselves, yourself, yourselves, himself, herself, itself, themselves,' pointing out that THIS PERSON (and not someone else) did so and so. This word does not tell TO WHOM one did it: that is done by the word *zích*:

I did it myself.

ik heb ět sělěf chědáan.

Ik heb het zelf gedaan.

She washed the children herself, for the nursemaid was sick.

zě heef lě kınděřě zělěf chěwásě, want ět kınděrmeisjě was sěk.

Zij heeft de kinderen zelf gewassen, want het kindermisje was ziek.

Little Johnnie can already wash himself.

kleině jántjě kan zich al zělěf wásě.

Kleine Jantje kan zich al zelf wassen.

Here *zích* tells whom he washes; *zělěf* points out that he is the one who does it (no one else has to do it for him).

to shave; shaved

schéerě; ghěschóorě

scheren, geschoren

Today I have to shave myself.

van dáach moet ik mě zělěf schéerě.

Vandaag moet ik me zelf scheren.

(That is, I have to do it; I can't get to the barber's.)

Forms like *mězělěf*, *zichsělěf* are used also when there is some special stress on the person:

I'm not always thinking of myself.

ig dēnk niet álteit an mēzělěf.

Ik denk niet altijd aan mezelf.

One mustn't be always be thinking of one's own self.

jě móet niet álteit an jēzělěf denkě.

Jij moet niet altijd aan jezelf denken.

He is always thinking of himself.
the barber

*hei denkt álteit an zichsělěf.
dě kwaféur*

Hij denkt altijd aan zichzelf.
de coiffeur

I'm shaving.

ik schéer mě.

Ik scheer me.

I shave myself; I don't go to the barber's.

ik schéer mě zělěf; ik chaa nie bei dė kwaféur.

Ik scheer me zelf; ik ga niet bij de coiffeur.

I shave myself; I can't shave other people.

ik schéer mēzělěf; ánděřě kan ik niet schéerě.

Ik scheer mezelf; anderen kan ik niet scheren.

161. WASHING.

Can you get washed and dressed in fifteen minutes?

I've just now washed.

I haven't washed.

He hasn't washed yet.

the face

I have to wash my hands and face.

The children have to wash their hands before they come to the table.

the (piece of) cloth

the towel

Here's a towel.

The towel isn't clean.

dirty

This towel is dirty.

I'd like another (a different) towel.

I'd like another (one more) towel.

kúnt uu uu in ě kvartír wásĕn en áan klecĕĕ?

ik heb mě nĕt chĕwásĕ.

ik heb mě nie chĕwásĕ.

hei héĕft sich noch nie chĕwásĕ.

ĕt chĕzíĕht

ik mozt mĕn hándĕn en mě ghĕzíĕht wasĕ.

dĕ kíndĕřĕ moztĕ hun hándĕ wasĕ voor zĕ an láafĕl koomĕ.

dĕ dóek

dĕ hándoek

hĕr is ĕn hándoek.

dĕ hándoek is nie schóon.

vúil

dĕczĕ hándoek is fúil.

ik sou ghráach ĕn ándĕřĕ hándoek hebĕ.

ik sou ghráach noch ĕn hándoek hebĕ.

Kunt u u in een kwartier wasschen en aankleeden?

Ik heb me net gewasschen.

Ik heb me niet gewasschen.

Hij heeft zich nog niet gewasschen.

het gezicht

Ik moet mijn handen en mijn gezicht wasschen.

De kinderen moeten hun handen wasschen voor ze aan tafel komen.

de doek

de handdoek

Hier is een handdoek.

De handdoek is niet schoon.

vuil

Deze handdoek is vuil.

Ik zou graag een andere handdoek hebben.

Ik zou graag nog een handdoek hebben.

Note the difference: *ĕn ándĕř* means 'another' IN PLACE OF this one; *nóch een* means 'another' IN ADDITION TO this one.

the tooth

I have to brush my teeth.

the nail

the file

dĕ lánt

ik mozt mĕn lándĕ poetsĕ.

dĕ náaghĕl

dĕ véil

de tand

Ik moet mijn tanden poetsen.

de nagel

de vijl

to file
 I must file my nails.
 to cut
 I must cut my nails.
 I have to shave.
 My razor cuts well.
 I need razor blades.
 the comb
 lost, misplaced
 My comb is gone.

véilě
ik moet mě náaghěls feilě.
kněpě
ik moet mě náaghěls kněpě.
ik moet mě schéerě.
měň schéermes scheert chóet.
ik moet schéermesjěs hebě.
dě kám
zóek
měň kám i sóek.

vijlen
 Ik moet mijn nagels vijlen.
 knippen
 Ik moet mijn nagels knippen.
 Ik moet mij scheren.
 Mijn scheermes scheert goed.
 Ik moet scheermesjes hebben.
 de kam
 zoek
 Mijn kam is zoek.

Practise this sentence, replacing the word *kám* by each of the following. We place *dě* or *ět* before each noun for your information; in this sentence it will not matter, since *měň* is the same with all nouns:

the brush
 the hair brush
 the clothes brush
 the soap
 the shaving soap
 the knife
 the razor
 the shaving brush
 the nail file
 the powder
 the tooth powder
 the tooth paste
 the tooth brush

dě bórstěľ
dě háarborstěľ
dě kléerborstěľ
dě zěcp
dě schéerzěcp
ět mės
ěť schéermes
dě schéerkwast
dě náaghěľweil
ěť pócjěr
ěť lánděpoejěr
dě tántpasta
dě tánděborstěľ

de borstel
 de haarborstel
 de kleerborstel
 de zeepp
 de scheerzeepp
 het mes
 het scheermes
 de scheerkwast
 de nagelvijl
 het poeder
 het tandenpoeder
 de tandpasta
 de tandenborstel.

162. BATH.

I'm going to take a bath.
When do you want to (go and) take
a bath?

He has taken a hot bath.
Here is the bathroom.
Can you give me a bath towel?
the tub
the shower bath

*ik chaa ěm bát neemě.
wáneer wílt uu ěm bát chaa neemě?*

*hei eeft ě wárěm bát chěnoomě.
híer iz dě bátkaaměr.
kunt uu mě ě báthandoek checvě?
dě kúip
dě dóesj*

Recall that Dutch *sj* means a sound resembling English *sh*.

We have no bath tub, but we have a
shower.
the stream
to stream, to run (of liquids)
running
There is running hot and cold water.
The bath tub isn't clean; you must
clean it.

*wě hebě gheem bátkuip, maar wě héběn
ě dóesj.
dě stróom
stróomě
stróoměnt
děř i stróoměnt wárěm en kóut wátěr.
dě bátkuip is nie schóon; jě moet sě
póetsě.*

Sometimes they will say *jě moet ěm póetsě*.

Let the water run until it gets cold.
the faucet, the tap
This faucet is out of order; the water
doesn't run.
(Lit: there comes no water out.)

*laat ét wátěr dóor loopě tot ét kóut
wort.
dě kráan
deezě kráan is niet in órdě; ěr komt
cheen wátěr uit.*

Ik ga een bad nemen.
Wanneer wilt u een bad gaan nemen?

Hij heeft een warm bad genomen.
Hier is de badkamer.
Kunt u mij een badhanddoek geven?
de kuip
de douche

Wij hebben geen badkuip, maar we
hebben een douche.
de stroom
stroomen
stroomend
Er is stroomend warm en koud water.
De badkuip is niet schoon; je moet
ze poetsen.

Laat het water doorloopen tot het
koud wordt.
de kraan
Deze kraan is niet in orde; er komt
geen water uit.

The water does not run out properly.
the drain
There's something wrong with the
drain.

163. BARBER.

I have to go and get shaved.
(Lit: I must me go let shave.)
He wants to go and get shaved.
He's gone to get shaved.
the hair
I must get a haircut.
Is there a good barber here?
the turn, one's turn
Your turn right away, sir.
(Lit: You come immediately at the turn.)

Will my turn come soon?
Shave, sir, or haircut?
Haircut, please.
How do you want your hair cut?
Don't make it too short in back and
at the sides.
I should like to get shaved.
Will you please give me a shave?

*ět uđalěř lóop nie choet wéch.
dě áfoer
ěř iz ěts me tě áfoer niel in órdě.*

*ik móet mě ghaan laatě schéerě.
hei wíl zi chaan laatě schéerě
hei i si chaan laatě schéerě.
ěť háar
ik móet měň háar laatě knipě.
is hier ě ghoejě kwaféur?
dě béurt
uu kom dáadělik an dě béurt, menéer.*

*kom ik chóu an dě béurt?
schéerě menéer of háar knipě?
háar knipě, as jě blěf.
hoe wílt uu uu háar ghěkněpt hebě?
máak ěť nte tě kórt áchtěř en těř zéijě.
ik sou ghěschóorě wilě wordě.
wílt uu mě as jě blěf schéerě?*

Het water loopt niet goed weg.
de afvoer
Er is iets met de afvoer niet in orde.

Ik moet me gaan laten scheren.
Hij wil zich gaan laten scheren.
Hij is zich gaan laten scheren.
het haar
Ik moet mijn haar laten knippen.
Is hier een goede coiffeur?
de beurt
U komt dadelijk aan de beurt,
mijnheer.

Kom ik gauw aan de beurt?
Scheren, mijnheer, of haarknippen?
Haarknippen, als je blijft.
Hoe wilt u uw haar geknipt hebben?
Maak het niet te kort achter en ter
zijde.
Ik zou geschoren willen worden.
Wilt u me als je blijft scheren?

Do you want to have your hair
washed?

the shampoo

Do you want a shampoo, sir?

I'd like to have my hair washed.

vílt uu uu háar ghěwásě hebě?

dě sjěmpóc

vílt uu ě sjěmpóc, měnéer?

ik sou měn háar ghěwásě wilě hebě.

Wilt u uw haar gewasschen hebben?

de shampoo

Wilt u een shampoo, mijnheer?

Ik zou mijn haar gewasschen willen
hebben.

LESSON 20: CLOTHING

164. J AND w BEFORE VOWELS. When a vowel is added to a word that ends in the sound *ou*, the sound of *w* appears between:

the woman	<i>dě vróu</i>	de vrouw
women	<i>vróuwě</i>	vrouwen
I hold	<i>ik hóu</i>	ik houd
to hold	<i>hóuwě</i>	houden.

When a vowel is added to a word that ends in the sounds *ei* or *ui*, the sound of *j* appears between:

the strawberry	<i>dě áarbei</i>	de aardbei
strawberries	<i>áarbeiĵě</i>	aardbeien
the onion	<i>dě úi</i>	de ui
onions	<i>úijě</i>	uien.

Some words that end in the sounds *out* replace the *t* by *w* when a vowel is added; in slow or dignified speech, these words replace the *t* by *d* (in accordance with §73):

He is old.	<i>hei iz óut.</i>	Hij is oud.
an old friend	<i>ěn óuwě vríent</i>	een oude vriend
(in a sermon:)	<i>ěn óudě vríent</i>	
her parents (Lit: elders)	<i>haar óuděrs</i>	haar ouders
It's cold today.	<i>t is kóut fan dáach.</i>	't Is koud vandaag.
cold water	<i>kout wáatěr</i>	koud water
the cold water	<i>ět kóuwě wáatěr</i>	het koude water

I have a cold.
(Lit: I am COLDED.)

ig ben věrkóuwě.

Ik ben verkouden.

Some words that end in the sound *l* (preceded by sounds other than *ou*) replace the *l* by *j* when a vowel is added; in slow or dignified speech, these words replace the *l* by *d* (§73):

the hat
hats
That's good.
a good friend
(in a sermon:)
a red ticket
a red necktie
the garment, the dress
I must get dressed.

dě hóet
hóejě, hóedě
da s chóet.
ěn ghóejě vřient
ěn ghóedě vřient
ěn róot káartjě
ěn róojě dás
ět kléet
ik moet mě aan kleejě.
ik moet mě aan kleeďě.

de hoed
hoeden
Dat is goed.
een goede vriend

een rood kaartje
een roode das
het kleed
Ik moet me aankleeden.

In some words the *l* drops out entirely:

the cold
garments, clothes

dě kóu
kléerě

de koude, de kou
kleederen, kleeren.

165. GETTING DRESSED.

I have to get dressed right away.
the suit of clothes
I have to put (Lit: pull) on a different suit.
Put on warm clothes.
thin
just thinly

ik moet mě ghóu aan kleejě.
ět pák
ik moet ěn ánděř pák aan trekě.

trek wármě kléerě aan.
dún
dúněťjěs

Ik moet me gauw aankleeden.
het pak
Ik moet een ander pak aantrekken.

Trek warme kleeren aan.
dun
dunnetjes

The ending *-ěljěs* (sometimes *-tjěs* or *-jěs*) is like the ending *-ěljě* (*-tjě*, *-jě*) on nouns: it means 'little, in a small way, only just a little bit.'

He was just thinly clad.

crazy, silly

It looks so silly; I surely can't go home like this.

h·i waz dúnětjěs chěklěet.

ghék

*t śet ěr zoo ghék uit; i kan zóo toch
nie naar hús chaan.*

Hij was dunnetjes gekleed.

gek

Het ziet er zoo gek uit; ik kan zoo
toch niet naar huis gaan.

'It looks' is literally 'it sees there ... out'. The word *tóch* means 'anyone ought to realize that what I am saying is true.'

the shirt

ět hěmt, ět hěmtjě

het hemd, het hemdje

The form with the ending *-jě* would literally mean 'little shirt,' but forms like this are often used instead of the plain word; they sound more friendly and familiar.

I'm just going to put on another shirt.

the coat

He took off his coat.

That dress is becoming to you, ma'm.

(Lit: stands you good.)

She is always well dressed.

alike

The two girls are dressed just alike.

i chaa écvě ěn ánděr hěmtjě áan trekě.

dě jás, ět jásjě

h·i trók sěn jásjě uit.

dat klěet stáat uu ghóet, měrrón.

zě iz álleit chóet chěklěet.

éenděr

dě twee méisjěs sei nēt éenděr ghěklěet.

dě kléur

die kléur stáat uu niet.

zwárt

zě was ghěklěet in t swárt.

Ik ga even een ander hemdje aantrekken.

de jas, het jasje

Hij trok zijn jasje uit.

Dat kleed staat u goed, mevrouw.

Zij is altijd goed gekleed.

eender

De twee meisjes zijn net eender gekleed.

de kleur

Die kleur staat u niet.

zwart

Zij was gekleed in 't zwart.

the color

That color is not becoming to you.

black

She was dressed in (Lit: in the) black.

Black suits you better than gray.
 Now that he has got dressed, he's
 eating breakfast.
 Before he gets dressed he eats break-
 fast.
 He has put on a different suit.
 He is getting dressed.
 the button
 to button
 Button (up) your coat.
 Unbutton your coat.

zwárt staat uu béetěr dan ghréis.
núu ie zich dan ghěkleet heeft, ond-
béit is.
vóór dat ie zich aan kleet, ondbéit ie.
hei eeft ẽn ánděr pák aan ghětrokě.
hei i sich an ęt aan kleejě.
dě knóop
knóopě
knoop uu jás dicht.
knoop uu jás oopě.

Zwart staat u beter dan grijs.
 Nu hij zich aangekleed heeft, ontbijt
 hij.
 Voordat hij zich aankleedt, ontbijt
 hij.
 Hij heeft een ander pak aangetrokken.
 Hij is zich aan het aankleeden.
 de knoop
 knopen
 Knoop uw jas dicht.
 Knoop uw jas oope.

166. ARTICLES OF CLOTHING.

I have to go to a clothing store.
 There's a clothing store over there
 on the corner.
 the sock
 In a furnishing store (Lit: shirt store)
 you can buy socks.
 I'm having a suit of clothes made at
 a tailor's.

ik moet naar ẽn kléerzaak chaan.
daar ghíntěr ob děn hóek is ęt kléerě-
wínkěl.
dě sók
in ẽn hémdězaak kunt uu sókě koopě.
ik laat ēm pák maakě bei ẽn kléer-
maakěr.

Ik moet naar een kleezaak gaan.
 Daarginder op de hoek is een kleeren-
 winkel.
 de sok
 In een hemdenzaak kunt u sokken
 koopen.
 Ik laat een pak maken bij een
 kleermaker.

The word *kléermaakěr*, literally 'clothes-maker,' means 'tailor.'

I have to buy a new suit.
 I have to have a new overcoat.
 the rain
 I need a new raincoat.
 the strap, the belt

ik moet ęt niew pák koopě.
ik moet ęt niewě óověrjas hebě.
dě réeghě
ik heb ęt niewě réeghějas nóodich.
dě riem

Ik moet een nieuw pak koopen.
 Ik moet een nieuwe overjas hebben.
 de regen
 Ik heb een nieuwe regenjas noodig.
 de riem

Where can I get a new belt?
I need new shoes.

wáar kan ik ě niewě ríem kreighě?
Ik hep niewě schóeně noodich.

Waar kan ik een nieuwe riem krijgen?
Ik heb nieuwe schoenen nodig.

Practice this sentence, replacing the word *schóeně* by each of the following:

overshoes
gloves
suspenders, braces
garters

óověrschoeně
hántschoeně
brětlěls
sókěophouwěrs

overschoenen
handschoenen
bretels
sokkenophouders.

the wool
woollen
Can I get a pair of wool mittens here?

dě wól
wólě
kan ik hier ě paar wólě hántschoeně
krěighě?

de wol
wollen
Kan ik hier een paar wollen hand-
schoenen krijgen?

the sweater
I should like to have a warm sweater.
the vest, the waistcoat
I should like a warm vest.
His new tie is black.

dě trúi
ik sóu ghraach ě wármě trúi hebě.
ět fěst
ik sóu ghraach ě wárěm vést hebě.
zě nřewě dás is swárt.

de trui
Ik zou graag een warme trui hebben.
het vest
Ik zou graag een warm vest hebben.
Zijn nieuwe das is zwart.

Practise this sentence, replacing the word *zwárt* by each of the following:

white
gray
brown
purple
red
blue
yellow
green

wít
ghrěis
brúin
párs
róol
blóu
ghécl
ghrócn

wit
grijs
bruin
paars
rood
blauw
geel
groen.

to carry, to wear; worn
He is wearing a black tie.

dráaghě; ghědráaghě
hei dráacht ěn zwártě dás.

dragen; gedragen
Hij draagt een zwarte das.

Practise this sentence, replacing the word *zwártě* by each of the following. These are the forms with the ending -ě (used here because the adjective comes before *dás*, which is a *die*-noun, §137): *wítě, ghréizě, brúině, páarsě, róojě, blóuwě, ghéelě, ghróeně.*

the difference
to differ
different, various
We have gloves in different colors.

ět fěrschıl
věrschılě
věrschılěnt
wě hebě hántshoeně in věrschılěndě
kléurě.

het verschil
verschillen
verschillend
Wij hebben handschoenen in verschillende kleuren.

This is my best suit.
This coat is too big.
narrow, tight
This vest is too tight.
the pair of trousers
The trousers are too long
His pants are too short.
She can't find her gloves.

di s mēm béstě pák.
déezě jás is tě ghróot.
nóu
dít fést is tě nóu.
dě bróek
dě bróek is tě lág.
zēm bróek is tě kórt.
zě kan ěr hántshoeně nie fındě.

Dit is mijn beste pak.
Deze jas is te groot.
nauw
Dit vest is te nauw.
de broek
De broek is te lang.
Zijn broek is te kort.
Ze kan haar handschoenen niet vinden.

They can't find their gloves.

zě kuněn un hántshoeně nie fındě.

Ze kunnen hun handschoenen niet vinden.

the bag, the pocket
the handkerchief
I haven't got my handkerchief with me.
He has the keys in his pocket.

dě zák
dě zákdoek
ik hep mēn zákdoek nie bėi mě.
hei heev dě sléutěls in zěn zák.

de zak
de zakdoek
Ik heb mijn zakdoek niet bij me.

Hij heeft de sleutels in zijn zak.

the eyeglasses
nowhere
I can't find my glasses anywhere.
anywhere
Have you seen my glasses anywhere?
to lose; lost
the purse
She says she has lost her purse.

the bill-fold
I have still to put my bill-fold in my
pocket.
The billfold was in a pocket of my
trousers.

167. HATS.

Take your hat off in here.
Where did you buy that hat?
the cap
I have to have a new hat; I can't
wear that old cap any more.
She has a new hat on.
That hat doesn't suit you.
(Lit: stands you bad.)
There is not much difference between
these two hats.
She has pretty feathers on her hat.

*dě bríl
něrghěs
i ka něrghěs mě bríl vindě.
ěrghěs
hept uu ěrghěs mě bríl ghězien?
věrlězě; věrlóorě
dě portěměnée
zě zěcht sě heeft ěr portěměnée věr-
lóorě.
dě portěféujě
ik móet noch mě portěféujě in mě zák
steekě.
dě portěféujě was in ěn zák fa mě
bróek.*

*neem jě hóet af, hier bíně.
waar hépt uu die hóet chěkócht?
dě pét
ik móet ě niewě hóet hebě; die ouwě
pét kan ik nte měr dráaghě.
zě heeft ě niewě hóet op.
die hóet staat uu slécht.*

*děr is nte feel vērschıl tusě déezě twee
hóejě.
zě heef mooje véerěn op ěr hoet.*

de bril
nergens
Ik kan nergens mijn bril vinden.
ergens
Hebt u ergens mijn bril gezien?
verliezen; verloren
de portemonnaie
Ze zegt zij heeft haar portemonnaie
verloren.
de portefeuille
Ik moet nog mijn portefeuille in mijn
zak steken.
De portefeuille was in een zak van
mijn broek.

Neem je hoed af, hier binnen.
Waar hebt u die hoed gekocht?
de pet
Ik moet een nieuwe hoed hebben; die
oude pet kan ik niet meer dragen.
Zij heeft een nieuwe hoed op.
Die hoed staat u slecht.

Er is niet veel verschil tusschen deze
twee hoeden.
Zij heeft mooie veeren op haar hoed.

Give me another hat: I can't wear
this one any more.

My hat is (already) old; I can't wear
it any more.

to look for, to seek; looked for, sought
I'm looking for my hat.

168. SHOES.

I need a pair of new shoes.

Do you want brown or black shoes?

What number do you wear?

the string (for lacing something)

I need new shoelaces.

the heel

Can you put new heels on (Lit: under)
these shoes?

the sole

Can you put (Lit: make) new soles
on these shoes?

Where can I get my shoes shined?

169. CLEANING AND MENDING.

the brush

to brush

I must brush my clothes.

*gheef mě ěn ánděřě hóel; díe kan ik
ńte meer dráaghě.*

*měň hóel is al óut; i kan ěm ńte meer
dráaghě.*

*zóekě; ghězócht
ik sóek měň hóel.*

ik heb ě paar ńewě schóeně nódich.

wilt uu brúině of swártě schóeně?

wélěk númer hépt uu?

dě vétěř

ik hep ńewě schóenveetěrs noodich.

dě hák

*kúnt uu ńewě hákě onděř deczě
schóeně zetě?*

dě zóol

*kúnt uu ńewě zóolě onděř deczě
schóeně maakě?*

*waar kan ik mě schóeně ghepóetst
kreighě?*

dě bórstěľ

bórstěľě

ik móel měň kléerě bórstěľě.

Geef me een andere hoed; die kan ik
niet meer dragen.

Mijn hoed is al oud; ik kan hem niet
meer dragen.

zoeken; gezocht

Ik zoek mijn hoed.

Ik heb een paar nieuwe schoenen
noodig.

Wilt u bruine of zwarte schoenen?

Welk nummer hebt u?

de veter

Ik heb nieuwe schoenveters nodig.

de hak

Kunt u nieuwe hakken onder deze
schoenen zetten?

de zool

Kunt u nieuwe zolen onder deze
schoenen maken?

Waar kan ik mijn schoenen gepoetst
krijgen?

de borstel

borstelen

Ik moet mijn kleeren borstelen.

Lend me your clothesbrush.

to press

Can I get these trousers pressed?

Can I get this suit cleaned?

the steam

to steam, to clean

Can I get this suit steamed?

the uniform

the crease

My uniform is all out of crease.

I have to have my coat cleaned; it has
got so dirty.

the spot

That spot doesn't come out.

I must have my suit repaired.

(Lit: 'made'; *laatě máakě* 'to have something made' is used for having it mended or fixed.)

I've torn off a button.

to sew

Can you sew on this button for me?

the tear, the rent

I have a tear in my shirt; can you
mend it for me?

the sleeve

My sleeve is torn.

léen mě uuw kléerborstěł.

pěrsě

kan ik deezě bróek ghěpérst kreighě?

kan ik dit pák schóon ghěmaakt

kreighě?

dě stóom

stóomě

kan ik dit pák ghěstóomt kreighě?

dě uuniefórēm

dě plóoj

*měň uuniefórēm is héelēmaal ui tē
ploój.*

*ik moet mēň jás laatě stóomě; hei is
nuu zóo vúil ghěwordě.*

dě plék; dē vlěk

*die plék chaat nte úit; die vlěk chaat
nte úit.*

ik moet mě pák laatě máakě.

ik heb ě knóop áf chěscheurt.

naajě

kunt uu die knóop foor mě áa naajě?

dě schéur

*ik heb ěň schéur i mēň hēmt; kunt uu
dat foor mě máakě?*

dě móu

mě móu is chěschéurt.

Leen me uw kleeorborstel.

persen

Kan ik deze broek geperst krijgen?

Kan ik dit pak schoon gemaakt

krijgen?

de stoom

stoomen

Kan ik dit pak gestoomd krijgen?

de uniform

de plooi

Mijn uniform is heelemaal uit de
plooi.

Ik moet mijn jas laten stoomen; hij
is nu zoo vuil geworden.

de plek; de vlek

Die plek gaat niet uit; Die vlek gaat
niet uit.

Ik moet mijn pak laten maken.

Ik heb een knoop afgescheurd.

naaien

Kunt u die knoop voor me aannaaien?

de scheur

Ik heb een scheur in mijn hemd; kunt
u dat voor me maken?

de mouw

Mijn mouw is gescheurd.

I must sew on my button.
the wire, the thread
I have a piece of thread here, but I
don't know if it's long enough.
This thread is too short.

*ik moet mē knóop áa naajě.
dē dráat
ik hēp hier wel ěn dráatjě, maar ik
wéet niet ov ět lāng ghenoech is.
deezě dráat is tē kórt.*

Ik moet mijn knoop aannaaien.
de draad
Ik heb hier wel een draadje, maar ik
weet niet of het lang genoeg is.
Deze draad is te kort.

Replace the word 'short' by the following:

thin
thick
the hole
to stop, to darn
I have a hole in my sock; can you darn
it for me?
She has torn her stockings.
She needs some wool to darn a stock-
ing.
the yarn
I need some gray yarn.
Here I have yarn.
I need some yarn.

*dún
dtk
ět chát
stópě
ik heb ě ghát i mē sók; kúnt uu ět voor
mē stópě?
zě heeft ěr kóusě ghěschéurt.
zě heeft wat wól noodich, om ěn kóus
tē stopě.
ět cháarě
ik heb wat chréis cháarě noodich.
hier heb ik cháarě.
ik heb wat cháarě noodich.*

dun
dik.
het gat
stoppen
Ik heb een gat in mijn sok; kunt u
het voor me stoppen?
Ze heeft haar kousen gescheurd.
Ze heeft wat wol noodig, om een
kous te stoppen.
het garen
Ik heb wat grijs garen noodig.
Hier heb ik garen.
Ik heb wat garen noodig.

Practise this sentence, replacing the words *wat cháarě* by the following:

a pair of scissors
a needle
a few pins
a safety pin
a thimble
a sad-iron

*ěn scháar
ě náall
ě paar spéldě
ěn véilicheitsspell
ěn vāngěrhoet
ěn stréikcizěr*

een schaar
een naald
een paar spelden
een veiligheidsspeld
een vingerhoed
een strijkijzer.

To explain these words, we give the following by way of information:

the scissors
the needle
the pin
the finger
the iron
safe
safety
to stroke, to iron

dě scháar
dě náalt
dě spéll
dě vŋgěr
ět éizěr
véilich
dě véilicheil
stréikě

de schaar
de naald
de speld
de vinger
het ijzer
veilig
de veiligheid
strijken.

170. LAUNDRY.

washable clothing
the washing, the wash
the laundry
to send

ět chóet; ět wáschoet
dě wás
dě wasěréi
stúurě

het goed; het waschgoed
de wasch
de wasscherij
sturen

I should like to send my things to the laundry.

ik sou mĕn ghóet naar dĕ wasěréi wilĕ stúurĕ.

Ik zou mijn goed naar de wasscherij willen sturen.

Can I send these dirty things to the laundry?

kan íg díl fúil ghóet naar dĕ wasěréi stuurĕ?

Kan ik dit vuil goed naar de wasscherij sturen?

There is no laundry here, but we have a good laundress for you.

dĕr is hĕr gheen wasěréi, maar wĕ hebĕ wĕl ĕn ghóejĕ wásfrou voor úu.

Er is hier geen wasscherij, maar we hebben wel een goede waschvrouw voor u.

the list
Here is the laundry list.
the suit of pyjamas
the union suit
six collars

dě léist
hĕr iz dĕ wásleist.
dĕ piczjámaa
dĕ kombienéesjĕ
zĕs bóordĕ

de lijst
Hier is de waschlijst.
de pyjama
de combination
zes boorden

seven shirts
three undershirts

zéevěn óověrhemdě
dřie hěmdě

zeven overhemden
drie hemden

Notice that the Dutch distinguish the outer shirt by calling it 'overshirt,' while we distinguish the inner shirt by calling it 'undershirt.'

three pairs of drawers
four union suits
nine handkerchiefs
ten pairs of socks
I need a laundry bag.
stiff
the starch
Don't put in any starch.
When do I get it back?
The wash isn't dry yet.
The things aren't dry yet.

dřie ónděrbroekě
vřer kombieněesjěs
něeghě zágdoekě
třen paar sókě
ik moet ě wásak hebě.
stěif
dě stěifsěl
doe ěr gheen stěifsěl in.
wáneer kréigh ik ě trúch?
dě wás is noch nie dróoch.
ěl wáschoet is noch nie dróoch.

drie onderbroeken
vier combinations
negen zakdoeken
tien paar sokken.
Ik moet een waschzak hebben.
stijf
de stijfsel
Doe er geen stijfsel in.
Wanneer krijg ik het terug?
De wasch is nog niet droog.
Het waschgoed is nog niet droog.

LESSON 21: THE PAST TENSE; REVIEW

171. In this lesson we shall give very few new words, but we shall review many of the old words, and we shall take up the only remaining form of verbs, the **SHORT PAST** form (*heard, was, saw, could, etc.*).

The short past form is used much less in Dutch than in English: for the most part, the Dutch use the perfect phrase (§103) in talking about things that happened in the past.

The short past form is used in connected narratives, but even these are summed up by a perfect phrase. To illustrate this, we give two instances of narrative; read them carefully, but you need not memorize them or learn the new words:

She **SAW** that the child **WAS GOING** to run out into the street. She **SEIZED** hold of it in time and **HELD** it back. So she saved it from an accident.

*zě zách dat ět křnt dě stráat op ching
lóopě. zě páktě ět nogh op téil, en
hřeld ě léeghě. zoo heeft sě t fan ěn
óngheluk běwaart.*

Zij zag dat het kind de straat op ging
loopen. Zij pakte het nog op tijd
en hield het tegen. Zoo heeft zij
het van een ongeluk bewaard.

The child **FELL** from the pier (and) into the water. Luckily he **SAW** it. He **JUMPED** into the water and **PULLED** the child out. He saved it.

*ět křnt řtel van dě řter en in ět wáatěr.
ghělkich sách ie ět. hei spróng in
ět wáatěr, en háaldě ět křnt ěr úit.
hei heeft ět chěřét.*

Het kind viel van de pier en in het
water. Gelukkig zag hij het. Hij
sprong in het water en haalde het
kind er uit. Hij heeft het gered.

The short past form is often used when two actions are closely connected in time:

I **SAT** writing a letter, when my brother
CAME into the room.

*ik sál ěm řrief tě řhrěivě, toen mě
bróer in dě káaměř kwam.*

Ik zat een brief te schrijven, toen mijn
broer in de kamer kwam.

Sometimes it is used as in English, for simple past actions, but then it usually means that the action or state of things lasted some time:

Who WAS (there) at the door?
He WAS ill and COULD not come.

wie wás ěr an dě dĕur?
hei was sĕk, en kón nie kóomĕ.

Wie was er aan de deur?
Hij was ziek en kon niet komen.

The short past form is used in sentences which imply that a thing is not really happening (the “would” and “should” type of sentence):

If he WERE here, he WOULD help us.

als ie hĕr was, zou ie ons wel hĕlĕpĕ.

Als hij hier was, zou hij ons wel helpen.

I WOULD gladly do it for you, if I only COULD.

ik sou ět chráach voor u dóen, als ik ět maar kón.

Ik zou het graag voor u doen, als ik het maar kon.

In your place, I SHOULDN'T do that.

in úuw pláats zou ik dat nie dóen.

In uw plaats zou ik dat niet doen.

The various combinations of *hĕbĕ*, *zĕin*, *wórdĕ* with participles (§§103–109) all appear also with these three verbs in the short past form:

I HAD already heard it.

ik hát ět al ghehóort.

Ik had het al gehoord.

I HAD walked to his hotel.

ik was naar zĕn hootĕl ghĕwándĕlt.

Ik was naar zijn hotel gewandeld.

All the coffee HAD been drunk.

al dě kófie was óp chĕdronkĕ.

Al de koffie was opgedronken.

The baggage WAS being brought to the hotel.

dě baagházjĕ wert naar ět hootĕl ghĕbracht.

De bagage werd naar het hotel gebracht.

172. REGULAR PAST TENSE. The past tense form is made as follows:

Verbs ending in *t* or *d* take the ending *-ĕ*:

I am waiting.

ik wácht.

Ik wacht.

I was waiting there.

ik wáchtĕ daar.

Ik wachtte daar.

He talks.

hei práat.

Hij praat.

He talked too much.

hei práatĕ tĕ véel.

Hij praatte te veel.

to roast, to fry

bráadĕ

braden

She (or they) fried the eggs.

zĕ bráadĕ dě ějĕřĕ.

Zij braadde de eieren.

Verbs ending in *p, k, f, s, ch* take the ending *-tě*:

I change cars.

ik stap óověr.

Ik stap over.

I changed cars at the central square.

ik staptě bei ět pléin óověr.

Ik stapte bij het plein over.

ik staptěn óověr bei ět pléin.

Ik stapte over bij het plein.

The *-n* is added by §71.

to make

máakě

maken

She made the beds.

zě máaktě dě bédén op.

Zij maakte de bedden op.

to boast

blúfě

bluffen

They were boasting a lot.

zě blúftě héel érěch.

Zij bluftén heel erg.

to look out

óp pasě

oppassen

You didn't watch out well.

uu pástě nie choet óp.

U paste niet goed op.

to laugh

láchě

lachen

He laughed about it.

hei láchtěn ěr om.

Hij lachte er om.

All other verbs (except the irregular ones) take the ending *-dě*:

to hear

hóorě

hooren

I heard them going down the stairs.

ik hoordě zě dě tráp af chaan.

Ik hoorde ze de trap afgaan.

ik hóordě un dě tráp af chaan.

Ik hoorde hun de trap afgaan.

to send

stúurě

sturen

We sent the things to the wash.

wě stúurděn ět chóet in dě wás.

Wij stuurden het goed in de wasch.

to pay

bětúalě

betalen

I paid the bill.

ig bětúaldě dě réekěning.

Ik betaalde de rekening.

to walk

wándělě

wandelen

I was walking in the park.

ik wánděldě in ět párk.

Ik wandelde in het park.

to steam

stóomě

stoomen

The tailor steamed my suit for me.

*dě kléermaakěr stóomdě mēm pák foor
mě.*

De kleermaker stoomde mijn pak
voor me.

173. IRREGULAR PAST TENSE. More than a hundred common verbs form the past tense in irregular ways; that is, not according to the statements in §172. The same ones, in general, also form the participle in irregular ways (§105). At the end of the book we give a list of all the irregular verbs that occur in this book.

The irregular past tense forms make some change in the shape of the verb. The ending -ě is added in the forms with *wéi* 'we', *júlie* 'you', and *zéli* 'they':

to have	<i>hébě</i>	hebben
I had	<i>ik hát</i>	ik had
you had	<i>uu hát</i>	u had
you had	<i>jě hát</i>	je had
he had	<i>hei hát</i>	hij had
she had	<i>zě hát</i>	zij had
it had	<i>ět hát</i>	het had
we had	<i>wě hádě</i>	wij hadden
you had	<i>júlie hádě</i>	jullie hadden
they had	<i>zě hádě</i>	zij hadden.

Other examples:

to bring	<i>bréngě</i>	brenge
I brought	<i>ig brácht</i>	ik bracht
we brought	<i>wě bráchtě</i>	wij brachten
to want	<i>wílě</i>	willen
I wanted	<i>ik wóu</i>	ik wou
we wanted	<i>wě wóuwě</i>	wij wouden
to drink	<i>drínkě</i>	drinken
she drank	<i>zě drónk</i>	zij dronk
they drank	<i>zě drónkě</i>	zij dronken
to get	<i>kréighě</i>	krijgen

I got
we got
to walk, to run
he ran
they ran

i kréech
wě kréeghě
lóopě
hei liep
zě liepě

ik kreeg
wij kregen
loopen
hij liep
zij liepen.

Irregular past forms which have the vowel *a* mostly change it to long *aa* when the ending *-ě* is added:

to come
I came
we came
to eat
he ate
we ate

kóomě
i kwám
wě kwámě
éetě
hei át
wě áatě

komen
ik kwam
wij kwamen
eten
hij at
wij aten.

The verb *zén* also changes *s* to *r* (compare English *was, were*):

to be
I was
we were

zén
ik wás
wě wáarě

zijn
ik was
wij waren.

The verb *kúně* adds *-dě* instead of *-ě*:

to be able
I was able, I could
we were able, we could

kúně
i kón
wě kóndě

kunnen
ik kon
wij konden.

174. MORE DUTCH TALK.

break, broke, broken
The war broke out in 1939.

bréekě, brák (bráakě) ghěbróokě
dě oorloch brak út in néeghétien
hónděrt néeghēn ē dértich.

breken, brak, gebroken
De oorlog brak uit in negentien-
honderd negen en dertig.

Four years ago the war broke out.
must, had to
I had to be in the barracks at ten
o'clock.

We had to be there at half past nine.
You ought to work harder.

run, ran, has run
We almost ran into each other.

be, was, were, has been

to be going to

is going to

was going to, would

I'd come, if I weren't ill.

I'd gladly come, if I hadn't got sick.

I would have come if I hadn't been ill.

He would have come, if he hadn't got
sick.

to become, to get

became, got

has become, has got

Day before yesterday evening, the
child got sick.

I heard that he was ill.

pull, pulled, has pulled

He took off his coat.

Was it here?

*vier jaar ghêlécjē brag dē oorlogh uit.
móelč, móest*

*ik moest om tien uur in dē kazérnē
zein.*

wē móestēn ēr om hálēf tien zein.

uu moest hardēr wérēkē.

lóopč, lēp, is chēlóopč

wē lēpč bēinaa téeghē mēkaar.

zéin, wás, wáarč, is chēwéest

zúlč

zál

zóu

ik sou kóomč, als ik niet stek was.

*ik sou ghraach kóomč, als ik niet stek
chēwordč was.*

*ik sou ghēkóomč zein, als ik niet stek
chēweest was.*

*hei zou ghēkóomč zein, als ie niet stek
chēwordč was.*

wórdč

wért

is chēwórdč

éerghistēr áavēnt wert ēt kint stek.

ik hóordč dat ie ziek was.

trékč, trók, heeft chētrókč.

hei trók sēn jásjē uit.

waz ēl hēr?

Vier jaar geleden brak de oorlog uit.
moeten, moest

Ik moest om tien uur in de kazerne
zijn.

Wij moesten er om half tien zijn.

U moest harder werken.

loopen, liep, is geloopt

Wij liepen bijna tegen mekaar.

zijn, was, waren, is geweest

zullen

zal

zou

Ik zou komen, als ik niet ziek was.

Ik zou graag komen, als ik niet ziek
geworden was.

Ik zou gekomen zijn, als ik niet ziek
geweest was.

Hij zou gekomen zijn, als hij niet
ziek geworden was.

worden

werd

is geworden

Eergisteren avond werd het kind ziek.

Ik hoorde dat hij ziek was.

trekken, trok, heeft getrokken

Hij trok zijn jasje uit.

Was het hier?

Was he here?
Who was there?
Nobody was to be found (there) who
could help us.

Were you there?
Were you there, Pete?
Were you there too, children?
There were various people in the room.

There were only a few people in the
street.

There were five of us.

speak, spoke, spoken
I had not seen you till you spoke to
me.

If he had been able to come, that mat-
ter would probably have been fixed
up.

When he came, I was just about to go.
I came there when they had already
gone away.

He came first.

He came and sat beside me.

He chanced to sit beside me.

(Lit: came . . . to sit, meaning 'chanced to,' much as in English.)

He came and stood beside me.

was ie hter?
wie wás ěr?
němamt was ěr tě věndě die ons hělpě
kon.

was uu dāar?
was jě dāar, piet?
waarě jŭlie oog daar, kinděrě?
děr waarě věrschĭlěndě měnsěn in dě
kāaměr.

děr wāarě maar ěm pāar měnsěn op
strāat.

wě wāarě met ons fěivě.
wě wāarě met sěn věivě.
sprěekě, sprāk (sprāakě), ghěsprāokě
ik hat uu niet chězĭtn voor uu mě dāan
sprak.

als ie hat kuně kāoomě, zou die zāak wel
in ěrdě ghěkāoomě zěin.

toen hěi kwām, wou ik nět chāan.
i kwām ěr toen zě al wěch chěghaan
waren.

hei kwām ět ěerst.
hei kwam nāast mě zĭtě.
hei kwam nāast mě tě zĭtě.

hei kwam nāast mě staan.

Was hij hier?
Wie was er?
Niemand was er te vinden die ons
helpen kon.

Was u daar?
Was je daar, Piet?
Waren jullie ook daar, kinderen?
Er waren verschillende mensen in
de kamer.

Er waren maar een paar mensen
op straat.

We waren met ons vijven.
We waren met z'n vijven.
spreken, sprak (spraken), gesproken
Ik had u niet gezien voor u me aan-
sprak.

Als hij had kunnen komen, zou die
zaak wel in orde gekomen zijn.

Toen hij kwam, wou ik net gaan.
Ik kwam er toen ze al weggegaan
waren.

Hij kwam het eerst.
Hij kwam naast me zitten.
Hij kwam naast me te zitten.

Hij kwam naast me staan.

He chanced to stand beside me.
 They arrived in Leiden together.
 We arrived in Amsterdam on different
 trains.
 We arrived in Rotterdam at different
 hours.
 I waited quite a while until my turn
 came.

(Lit: on the turn.)

stand, stood, has stood
 He was standing in the middle of the
 room.

go, went, has gone
 He stood up and went away.
 without

He got up without saying anything.
 He insisted on going along with us.

(Lit: He stood thereon: meaning 'he insisted.')

fall, fell, has fallen
 The piece of paper fell from the table.
 The chair fell over.
 to step
 He stepped on a banana skin and fell.
 He fell down.
 The little boy almost fell in the water.
 He ran through the room.
 They ran to the kitchen.

*hei kwam náast mē tē staan.
 zē kwáamē sáamē in lēijē dan.
 wē kwáamē me fērschilēndē trēinē in
 amsterdám dan.
 wē kwáamē op fērschilēnd uur in rotēr-
 dām dan.
 ik heb ēn hēelē tēit chēwácht, tot ik an
 dē béurt kwam.*

*stáan, stónt, heeft chēstáan
 hei stónt in ēt mīdē van dē káamēr.*

*gháan, ghīng, is chēgháan
 hei stond óp en ghīng wēch.
 zóndēr
 hei stond óp sóndēr iets tē zēghē.
 hei stónd ēr op met ons mēe tē ghaan.*

*valē, vīel, is chēvālē
 ēt stuk papīer vīel van dē táafēl.
 dē stóel vīel óm.
 trapē
 hei traptē op ēm banáanēschil en vīel.
 hei vīel naar bēnēejē.
 ēt jóngētjē vīel bēinaa in t wáatēr.
 hei lēb door dē káamēr.
 zē lēpē naar dē kēukē.*

Hij kwam naast me te staan.
 Zij kwamen samen in Leiden aan.
 Wij kwamen met verschillende treinen
 in Amsterdam aan.
 Wij kwamen op verschillend uur in
 Rotterdam aan.
 Ik heb een heele tijd gewacht, tot
 ik aan de beurt kwam.

staan, stond, heeft gestaan
 Hij stond in het midden van de
 kamer.

gaan, ging, is gegaan
 Hij stond op en ging weg.
 zonder
 Hij stond op zonder iets te zeggen.
 Hij stond er op met ons mee te gaan.

vallen, viel, is gevallen
 Het stuk paper viel van de tafel.
 De stoel viel om.
 trappen
 Hij trapte op een bananenschil en viel.
 Hij viel naar beneden.
 Het jongetje viel bijna in het water.
 Hij liep door de kamer.
 Zij liepen naar de keuken.

see, saw, seen

The bad boys ran away when they
saw the police.

I surely could have gone.

I should gladly have gone, but I could
not; I didn't have time.

Because he was to come the next day,

I went away that evening (already).

In your place I'd go there.

She went up the stairway.

seek, sought, has sought

I was looking for my hat.

buy, bought, has bought

We bought new furniture.

know, knew, known

If I only knew when he was coming!

I knew him in America.

let, (did) let, has let

I had him come to my house.

the will

the thanks, the wish

Willy-nilly, I had to go along.

(Lit: against will and wish.)

the auto

I had to walk; an auto was too ex-
pensive.

zien, zách (záaghě), ghězien

dě kwaajóngěs liepě wéch toen zě dě
poollesie zaaghě.

ik sou wél hebě kuně gháan.

ik sou ghráach hebě wilě gháan, maar
i kón niet; ik hát nie dě téit.

om dat héi dě volghěndě dách sou
kóomě, ghing ik die davěnt al wéch.

in úuw pláats sou ik ěr héen gaan.

zě ghing dě tráp op.

zóekě, zócht, heeft chězócht

ik sócht naar mĕn hóet.

kóopě, kócht, heeft chěkócht

wě kóchtě níewě méubĕls.

wéetě, wíst, ghěwéetě

als ik maar wíst waneer ie kwám!

i kéndĕn ěm in améeriekaa.

láatě, liet, heeft chĕláatě

ik liet ěm bĕi mĕ an hús koomě.

dě wíl

dě dánk

teeghě wíl en dánk móest ik wel mĕe
gaan.

dě óutoo

ik móest wel lóopě; ěn óutoo was tĕ
dúur.

zien, zag (zagen), gezien

De kwajongens liepen weg toen ze de
politie zagen.

Ik zou wel hebben kunnen gaan.

Ik zou graag hebben willen gaan,
maar ik kon niet; ik had niet de tijd.

Omdat hij de volgende dag zou komen,
ging ik die avond al weg.

In uw plaats zou ik er heen gaan.

Zij ging de trap op.

zoeken, zocht, heeft gezocht

Ik zocht naar mijn hoed.

koopen, kocht, heeft gekocht

Wij kochten nieuwe meubels.

weten, wist, geweten

Als ik maar wist wanneer hij kwam!

Ik kende hem in Amerika.

laten, liet, heeft gelaten

Ik liet hem bij me aan huis komen.

de wil

de dank

Tegen wil en dank moest ik wel
meegaan.

de auto

Ik moest wel lopen; een auto was te
duur.

The word *lóopě* is used not only of running, but also of walking, especially of going on foot in contrast with riding.

He didn't dare to come.
He couldn't come.
When he saw that the house was
empty, he went inside.
When he saw that there was nobody
at home, we went away.
I saw him fall.
Without saying a thing, he went
away.
say, said, has said
I told him to go away.

hei dúrvdě nie kóomě.
hei kó nie kóomě.
toen ie zách dat ět hús léech was,
ghing ie naar bíně.
toen wě záaghě dat ěr níeman túis was,
ghingě wě wéch.
ik ságh ěm válě.
zonděr iets tě zéghě ghing ie wéch.

zéghě, zéi, heeft chězécht.
ik séi ěm wéch tě ghaan.

Hij durfde niet komen.
Hij kon niet komen.
Toen hij zag dat het huis leeg was,
ging hij naar binnen.
Toen wij zagen dat er niemand thuis
was, gingen we weg.
Ik zag hem vallen.
Zonder iets te zeggen ging hij weg.

zeggen, zei, heeft gezegd.
Ik zei hem weg te gaan.

LESSON 22: THE WEATHER

175. THE WEATHER.

the weather
What's the weather like?
It's fine weather.
ugly, bad
It's bad weather.
special, specially
Today the weather is especially bad;
next week it will be better, I guess.

The weather is getting worse and
worse.

In this weather I'm not going out.
Was the weather good?
We're having good weather this spring.
to change

The weather is changing.
(Lit: strikes around.)

Fine weather today, sir!
The weather was fine yesterday.
It was a fine day.

ět wээр
wát foor wээр is ět?
t is móoj wээр.
léelik
t is léelik wээр.
biezonděr
van dáach is ět wээр biezónder slécht;
vólghěndě wееk sal ět wel béetěr zein.

t wээр wort sléchtěr en sléchtěr.

me tí wээр ghaa ik nie út.
was ět wээр ghoet?
wě hebě ghóet wээр van t foorjaar.
věránděř
t wээр věránděřt.
t wээр slaat óm.
mooj wээр van dáach mēnээр!
t was móoj wээр ghtstěřě.
t waz ě móojě dách.

het weer
Wat voor weer is het?
't Is mooi weer.
leelijk
't Is leelijk weer.
bijzonder
Vandaag is het weer bijzonder
slecht; volgende week zal het wel
beter zijn.
Het weer wordt slechter en slechter.

Met dit weer ga ik niet uit.
Was het weer goed?
Wij hebben goed weer van 't voorjaar.
veranderen
Het weer verandert.
Het weer slaat om.
Mooi weer vandaag, mijnheer!
't Was mooi weer gisteren.
't Was een mooie dag.

the change
 They say that there's a change coming.
 (Lit: there gets said.)
 They've been saying that there's a
 change coming.
 (Lit: there is said, meaning 'it has been said.')

The weather has changed.

dě věránděring
děr wort chězécht dat ěr věránděring
komt.
děr is chězécht dat ěr věránděring komt.

t wéer is fěránděrt.
t wéer is óm ghěsláaghě.

de verandering
 Er wordt gezegd dat er verandering
 komt.
 Er is gezegd dat er verandering komt.

Het weer is veranderd.
 Het weer is omgeslagen.

176. RAIN.

I think we'll surely get (some) rain.
 to rain
 Is it raining?
 No, it isn't.
 No, it isn't raining.
 It's raining hard.
 It's been raining all day.
 It's going to keep on raining, I think.
 When it rains I always stay home.

ig déng dat wě zéckěr réeghě kreighě.
réeghěňě
réeghěňě ěl?
née, toch nět.
née, ěl réeghě ně.
t réeghěňt hárt.
t heef tě hěelě dach chěréeghěňt.
t sal bleivě réeghěňě, dénk ik.
wancēr ěl réeghěňt bleiv ik álłei túis.

Ik denk dat we zeker regen krijgen.
 regenen
 Regent het?
 Neen, toch niet.
 Neen, het regent niet.
 Het regent hard.
 't Heeft de heele dag geregend.
 't Zal blijven regenen, denk ik.
 Wanneer het regent blijf ik altijd
 thuis.

If it rains, I'll stay home.
 I'm staying home because it's raining.
 You mustn't go out, for it's raining.

If it were raining, I wouldn't go along.
 If it had rained, I wouldn't have gone
 along.

als ěl réeghěňt bleiv ik túis.
ig bleif túiz om dat ěl réeghěňt.
jě móocht ně úil chaan, want ěl rée-
ghěňt.
als ěl réeghěňdě zou ik ně měe ghaan.
als ěl chěréeghěňt hat, zou ik ně měe
ghěghaan zěin.

Als het regent blijf ik thuis.
 Ik blijf thuis omdat het regent.
 Je moogt niet uitgaan, want het
 regent.
 Als het regende zou ik niet meegaan.
 Als het geregend had, zou ik niet
 meegegaan zijn.

Even if it rains, I'm going out.
 Even if it had rained, I would have
 gone out just the same.
 Have you your raincoat and your
 overshoes?
 the umbrella
 Even though it's raining, she still
 doesn't take any umbrella with her.
 Even though it was raining, she still
 didn't take any umbrella along.
 I hope they have their umbrella with
 them.

You must take along your umbrella.
 wet
 The boy is wet through and through.
 It's been very wet this autumn.
 It's stopped raining.

The expression *óp houwě* 'to hold up' means 'to stop.'

to clear up
 It's clearing up.
 the mud
 muddy
 It's muddy in the street.
 It's dry out of doors.

177. HOT WEATHER.

It's going to be warm today.
 It's going to get hot today.

óok as ět réeghěnt chaa ik úit.
óok al had ět chěréghěnt, dan was ik
tóch úit chěghaan.
hept uu uuw réeghějas en uuw óověr-
schoeně?
dě paraplúu
al réeghěnt ět ook, tóch neemt sě gheen
paraplúu mee.
óok al réeghěndě ět, zě nam ló cheen
paraplúu mee.
ik hóob dat sě hun paraplúu bėi zich
ebě.
uu móel uu paraplúu mée neemě.
nát
dě jóngě ěz dóor en door nát.
ět is ěřěch nát chěwcest fan t náajaar.
t heeft óp chěhouwě lě réeghěně.

óp klaarě
t kláart óp.
dě móděr
móděrřich
t is móděrřich op stráat.
t is droogh buitě.

t sal wárěm wordě van dáach.
t wort hěet fan dáach.

Ook als het regent ga ik uit.
 Ook al had het geregend, dan was ik
 toch uitgegaan.
 Hebt u uw regenjas en uw over-
 schoenen?
 de paraplu
 Al regent het ook, toch neemt ze
 geen paraplu mee.
 Ook al regende het, ze nam toch geen
 paraplu mee.
 Ik hoop dat ze hun paraplu bij zich
 hebben.
 U moet uw paraplu meenemen.
 nat
 De jongen is door en door nat.
 Het is erg nat geweest van 't najaar.
 't Heeft opgehouden te regenen.

opklaren
 Het klaart op.
 de modder
 modderig
 't Is modderig op straat.
 't Is droog buiten.

't Zal warm worden vandaag.
 't Wordt heet vandaag.

It's warm.
 How hot it is!
 the sun
 It isn't pleasant that the sun is burn-
 ing so.
 the warmth
 You mustn't drink so much cold water
 in this hot weather.
 the ball
 the foot
 the football
 to play football
 It isn't good to be playing football in
 this weather.

It's been real hot this summer.
 We've had a beautiful summer.

178. COLD WEATHER.

It's cold out(side).
 It's been real cold this winter.
 I feel very cold.
 (Lit: I have it very cold.)

He feels cold.
 freeze, froze, frozen
 It's freezing.
 It's been freezing.
 It's been freezing a long time this
 winter

t is wárěm.
wál is t wárěm!
dě zón
t is nie přelich da tě zón zoo brant.

dě wárěmlě
jě móoghd bei die wárěmlě niel soo věl
kout wáalěr drinkě.
dě bál
dě vóel
dě vóedbal
vóedbalě
ět is nie chóet bei dít wéer tě vóedbalě.

van dě zóoměr is ět érch héet chěweest.
wé heběň ě móojě zóoměr ghěhal.

t is kóud buitě.
t iz érěch kóut chěweest fan dě wintěr.
k heb ět érěch kóut.

hei heeft ět kóut.
vřezě, vróor, ghěvróorě
ět fríest.
t heeft chěvróorě.
t heeft dēezě wintěr lánghěvróorě

't Is warm.
 Wat is het warm!
 de zon
 't Is niet prettig dat de zon zoo
 brandt.
 de warmte
 Je moogt bij die warmte niet zoo veel
 koud water drinken.
 de bal
 de voet
 de voetbal
 voetballen
 Het is niet goed bij dit weer te voet-
 ballen.
 Van de zomer is het erg heet geweest.
 Wij hebben een mooie zomer gehad.

't Is koud buiten.
 't Is erg koud geweest van de winter.
 Ik heb het erg koud.

Hij heeft het koud.
 vriezen, vroor, gevrozen
 Het vriest.
 Het heeft gevrozen.
 Het heeft deze winter lang gevrozen.

to freeze up, froze up, has frozen up
I'm half frozen.

the lake

The lake is frozen up.

(Lit: lies shut.)

the river

The river is frozen up.

(Lit: sits shut.)

the snow

to snow

I think it's going to snow.

It's snowing.

It's snowing today.

There's deep snow.

(Lit: There lies thick snow. Note that *dík sněw* is one of the special phrases where the adjective does not add -ě before a *die*-noun, §138.)

There was a bad snowfall last night.

It's stopped snowing.

179. MORE ABOUT WEATHER.

the wind

blow, blew, blown

The wind is blowing.

The wind was blowing.

It's blowing.

There is (Lit: stands) a hard wind.

běvřiczě, běvróor, iz běvróorě
ig ben hálěv běvróorě.

ěl méer

ěl méer iz běvróorě.

ěl méer ligh dícht.

dě rievřer

dě rievřer iz běvróorě.

dě rievřer zi dícht.

dě sněew

sněewě

ig déng dat ěl chaat sněewě.

t iz an t sněewě.

ět sněewt fan dáach.

děer lígh dík sněew.

t heeft léelik chěsněewt fa nácht.

t heeft óp chěhouwě lě sněewě.

dě wřnt

wáajě, wóej, ghěwáajt

dě wřnt wáajt.

dě wřnt wóej.

t wáajt.

děer staat ěn hárdě wřnt.

bevríczen, bevvoor, is bevroren
Ik ben half bevroren.

het meer

Het meer is bevroren.

Het meer ligt dicht.

de rivier

De rivier is bevroren.

De rivier zit dicht.

de sneeuw

sneeuwen

Ik denk dat het gaat sneeuwen.

't Is aan het sneeuwen.

Het sneeuwt vandaag.

Er ligt dik sneeuw.

't Heeft leelijk gesneeuwd vannacht.

't Heeft opgehouden te sneeuwen.

de wind

waaien, woei, gewaaid

De wind waait.

De wind woei.

't Waait.

Er staat een harde wind.

the south *ět súijě*
The wind is coming from the south. *dě wínt komt fan t súijě.*

Practise this sentence, replacing 'south' by the other directions:

the north *ět nóordě*
the east *ět óostě*
the west *ět wéstě*
The wind has let down. *dě wínt is chaan lighě.*

(Lit: is gone to lie.)

It's stopped blowing. *t heeft óp chěhouwě tě wáajě.*
the storm *dě stórm, dě stórěm, ět ónweer*

(Lit: the 'un-weather,' that is, 'bad weather.')

It's storming. *t stórěmt.*
We were hardly home when the storm *wě waarě noch nie túis, of ět ónweer*
started. *běghón.*

(Lit: We were not yet home, but they mean that they did just barely get there.)

the thunder *dě dónďě*
to thunder *dónďě*

Thursday (*dónďěrdach*) in Dutch is literally 'Thunder-day.'

It's thundering. *ě dónďěrt.*
the lightning *dě blíksěm*
to be lightning *blíksěmě*
It's lightning. *ěd blíksěmt.*
God damn it! *dónďě en blíksěm!*

The Dutch mention bad weather as a form of swearing.

het zuiden
De wind komt van het zuiden.

het noorden
het oosten
het westen.
De wind is gaan liggen.

't Heeft opgehouden te waaien.
de storm, het onweer

't Stormt.
Wij waren nog niet thuis, of het
onweer begon.

de donder
donderen

Het dondert.
de bliksem
bliksemen
Het bliksemt.
Donder en bliksem!

Go to the dickens!
to hit, did hit, was hit

The lightning struck there.
The lightning has struck the barracks.

past
The storm is past.
the moon

Monday (*máandach*) in Dutch is literally 'Moon-day.'

There's a full moon.
bright, light, clear
There's a bright moon.
the sky, the air
The sky is clear.
dark
It's dark.
It's getting dark; we must turn on the
light.

lóp naar dĕ blĭksĕm!
sláan, slóech, heeft chĕsláaghĕ, is
chĕsláaghĕ
dĕ blĭksĕm slóegh daar ín.
dĕ blĭksĕm iz ín ghĕslaaghĕn ín dĕ
kazérnĕ
voorbĕi
dĕ stórm is foorbĕi.
dĕ máan

t is fólĕ máan.
hĕldĕr
dĕr is ĕn hĕldĕrĕ máan.
dĕ lucht
dĕ lucht is hĕldĕr
dónkĕr
t iz dónkĕr.
t wor dónkĕr; wĕ moelĕn ĕt licht áan
draajĕ.

Loop naar de bliksem!
slaan, sloeg, heeft geslagen, is geslagen

De bliksem sloeg daar in.
De bliksem is ingeslagen in de kazerne.

voorbij
De storm is voorbij.
de maan

't is volle maan.
helder
Er is een heldere maan.
de lucht
De lucht is helder.
donker
't Is donker.
't Wordt donker; wij moeten het
licht aandraaien.

LESSON 23: THE AUTOMOBILE

180. DRIVING.

I've bought an auto.
the wagon

*ik heb ɛn ɔutoo ghɛkɔcht.
dɛ wáaghɛ*

Ik heb een auto gekocht.
de wagen

Just as we speak of an automobile as a 'car,' so the Dutch speak of it as a 'wagon.'

We've hired a car.
Do you know how to drive?
(Lit: ride.)

*wɛ hebɛn ɛ wáaghɛ ghɛhúurt.
Kunt uu réijɛ?*

Wij hebben een wagen gehuurd.
Kunt u rijden?

Don't drive so fast!
What's the best way from here to
Leiden?

*rɛi nie soo hárt!
hoe kóm ik ɛd bést fan hɛr naar léidɛ?*

Rijd niet zoo hard!
Hoe kom ik het best van hier naar
Leiden?

(Lit: how come I the best. The city is usually called *léijɛ*, but to make himself very clear, he uses the formal pronunciation with *d* for *j*, §164.)

to reach, touch, to get somewhere
We've got off the (right) road.
We've lost the way.
to park
Can I park here?
Can I let it stand here in the street?
the garage
to place
Is there a garage here where I can put
up my car over night?

*ráakɛ
wɛ zein van dɛ wéch áf chɛraakt.
wɛ zein dɛ wéch kwéit chɛraakt.
parkéerɛ
magh ik hier parkéerɛ?
kán ik ɛm hier op stráat laatɛ stáan?
dɛ ghaaráazɛ
pláatsɛ
is hɛr ɛ ghaaráazɛ waar ik mɛn
wáaghɛ voor déezɛ nacht pláatsɛ kan?*

raken
Wij zijn van de weg afgeraakt.
Wij zijn de weg kwijt geraakt.
parkeeren
Mag ik hier parkeeren?
Kan ik hem hier op straat laten staan?
de garage
plaatsen
Is hier een garage waar ik mijn wagen
voor deze nacht plaatsen kan?

There's a garage behind the house.
An open car in winter?!

181. THE ROAD.

The road is not safe.
the danger
dangerous
It's dangerous here.
Look out!

the brake
Step on the brake!
to brake
He braked too hard.
the curve
There are too many curves in the
road.

Here's a dangerous curve.
the traffic
There's lots of traffic on this road.
the sign
Watch the traffic signs.
There's a traffic policeman.
You have to stop here.
wide
to pass

*dě iz ě ghaaráazjě áchtěr t hús.
s utntěrs in ěn óopě wáaghě?!*

*dě wéch is nie féilich.
ět chěváar
ghěváarlik
t is hier ghěváarlik.
keik út!
let óp!
pas óp!
dě rém
tráp ob de rém!
rémě
hei rémdě tě hárt.
dě bócht
ěr zein tě veel bóchtěn in dě wéch.*

*hier iz ěn ghěváarlikě bócht.
ět fěrkээр
ěr is frel věrkээр op déezě wéch.
ě téekě
lét ob dě věrkээрsteekěs.
dáar staat ě věrkээrsaagent.
hier moet jě stópě.
bréel
pasээрě*

Er is een garage achter het huis.
's Winters in een open wagen?!

De weg is niet veilig.
het gevaar
gevaarlijk
't Is hier gevaarlijk.
Kijk uit!
Let op!
Pas op!
de rem
Trap op de rem!
remmen
Hij remde te hard.
de bocht
Er zijn te veel bochten in de weg.

Hier is een gevaarlijke bocht.
het verkeer
Er is veel verkeer op deze weg.
het teken
Let op de verkeersteekens.
Daar staat een verkeersagent.
Hier moet je stoppen.
breed
passeeren

This road is not wide enough (so)
that two autos can pass each other.

*deezě wěch is nie bréet chěnoech da
twée óutoos měkáar kuně paséerě.*

Deze weg is niet breed genoeg dat
twee auto's mekaar kunnen pas-
seeren.

Lots of people have gone off the
road here.

*ěr zéin hier al veel ménsě van de wěch
áf chěreejě.*

Er zijn hier al veel menschen van de
weg afgereden.

We must go southward.

wě moelě naar el súijě reijě.

Wij moeten naar het zuiden rijden.

Practise this sentence, replacing 'south' by 'north,' 'east,' and 'west' (§179).

You can't drive along there.

uu kun taar nie langs reijě.

U kunt daar niet langs rijden.

182. GAS STATION.

the gasoline

dě benzieně

de benzine

For some reason they call it 'benzine.' It isn't benzine; but then, we call it 'gas,' and it isn't that either.

Where can I buy gas?

wáar kan ik benzieně koopě?

Waar kan ik benzine koopen?

the pump

dě pómp

de pomp

300 yards further on there's a gas
station.

*dríc honděrt méetěrs ferděr óp iz ěm
pómp.*

Driehonderd meters verder op is een
pomp.

the liter

dě lictěr

de liter

A liter is a little more than a quart.

I'd like twenty liters.

ik sou ghraach twíntich lictěrs hebě.

Ik zou graag twintig liters hebben.

Give me thirty-five liters, please.

*ghěef mě réiv ě dértich lictěrs, as jě
blief.*

Geef me vijf en dertig liters, als je
blijft.

Do you need oil?

hept uu óoliz nóodich?

Hebt u olie noodig?

Is the oil still good?

iz dě óolie no chóet?

Is de olie nog goed?

the tire

dě bánt

de band

to pump

pómpě

pompen

Can you put some air in the tires?

(Lit: pump up.)

the battery

to inspect

Will you please inspect the battery?

the grease

to grease

The car ought to be greased.

Can you grease my car (for me)?

How long will that take?

How much will that cost?

183. REPAIRS.

leaky

empty

I have a flat tire.

the wheel

The tire on the left rear wheel is
leaking.

There's a puncture (Lit: hole) in
this tire.

to repair

Can you mend this tire for me?

One of the headlights (Lit: lamps)
doesn't work.

kunt uu dě bándě wat óp pompě?

dě batěři

kontroolérě

will uu dě batěři es kontroolérě?

ět sméer, ět sméervet

sméerě

dě wáaghě zou ghěsméert moetě wordě.

kunt uu dě wáaghě voor mě sméerě?

hoe láng zal da dúurě?

hoe vėl zal dat kóstě?

lėk

lėech

ik heb ẽ lėke bánt.

ik heb ẽ leeaghẽ bánt.

ět wíel

dě bánt an ět línkěr áchtěrwiel is lėk.

ěr iz ẽn ghát in deezě bánt.

rěpaarėerě

Kunt uu deezě bánt foor mě rěpaarėerě?

ėen van dě lėmpě wėrėkt nie.

Kunt u de banden wat oppompen?

de batterij

controleeren

Wilt u de batterij eens controleeren?

het smeer, het smeervet

smeren

De wagen zou gesmeerd moeten
worden.

Kunt u de wagen voor me smeren?

Hoe lang zal dat duren?

Hoeveel zal dat kosten?

lek

leeg

Ik heb een lekke band.

Ik heb een leege band.

het wiel

De band aan het linker achterwiel
is lek.

Er is een gat in deze band.

repareeren

Kunt u deze band voor me repareren?

Een van de lampen werkt niet.

Can you put in a new bulb (Lit: lamp)?

My battery is down (Lit: empty).
loose

One of the front wheels is loose.

The brakes don't work well.

There is a broken spring.
the tree

I ran into a tree.

kunt uu ě new lámpjě in zelě?

*mě batěrei is lěch.
lós*

cen van dě vóorwielě is lós.

dě rémě wérěkě nie chóel.

ěr iz ěn véer ghěbroókě.

dě bóom

ig ben teghĕn ěm bóom ghěreejě.

Kunt u een nieuw lampje inzetten?

Mijn batterij is leeg.
los

Een van de voorwielen is los.

De remmen werken niet goed.

Er is een veer gebroken.

de boom

Ik ben tegen een boom gereden.

184. TOOLS.

the hammer

I need a hammer.

dě háamĕr

ik heb ěn háamĕr noodich.

de hamer

Ik heb een hamer nodig.

Practise this sentence, replacing 'a hammer' by each of the following:

a few nails

a few screws

a few bolts

a screw-driver

(Lit: screw-turner.)

a bolt wrench

a monkey-wrench

(Lit: an English key.)

an axe

a pair of pliers

a jack

a file

a ladder

ě paar spéikĕrs

ě paar schróevĕ

ě paar mócrĕ

ě schróevĕdraajĕr

ě schróefsleutĕl

ěn ěngĕlsĕ sléutĕl

ě bíl

ěn táng

ě krik

ě véil

ě ládĕr

een paar spijkers

een paar schroeven

een paar moeren

een schroevendraaier

een schroefsleutel

een Engelsche sleutel

een bijl

een tang

een krik

een vijl

een ladder.

(All these are *die*-nouns.)

Have you a hammer handy?

hept uu ěn háaměr bei dě hánl?

Hebt u een hamer bij de hand?

Practise this sentence, putting in the other tools.

I ought to have a hammer.

ik sou ěn háaměr moctě hebě.

Ik zou een hamer moeten hebben.

Practise this sentence, putting in the other tools.

Here's a hammer.

hĕr is ěn háaměr.

Hier is een hamer.

Practise also this sentence, putting in the other tools.

He can't get the bolt loose.

hei kan dě móer niet lós kreighě.

Hij kan de moer niet loskrijgen.

When can the car be ready?

wanĕer kan dě wáaghě kláar zein?

Wanneer kan de wagen klaar zijn?

before, sooner

ĕer, ĕerděr

eer, eerder

I can't have it ready sooner than in
an hour.

*i kan ěm níel ĕerděr kláar hebě dan
óověr ěn úur.*

Ik kan hem niet eerder klaar hebben
dan over een uur.

Will you bring it to me then?

wíll uu ěm dan bei méi brengě?

Wilt u hem dan bij mij brengen?

He has started to work.

hei iz běghoně lě wérěkě.

Hij is begonnen te werken.

LESSON 24: TRAVEL

185. BAGGAGE.

the trunk
I'm packing my trunk.
I'm unpacking my trunk.
crowded, busy
We're very busy packing our trunks.

the leather
made of leather
bind, bound, has bound
My trunk is broken; I need a leather
strap to tie it shut.

the rope
Maybe you can tie it shut with this
rope.
The lock on my trunk is broken.
the handle
the suitcase, the valise
The handle of my suitcase has got
broken.
the smock
the baggage porter

dě kófěr
ig be mĕn kófěr an t pákĕ.
ig be mĕn kófěr an t út pakĕ.
drúk
wĕ hĕbĕn ět ěrĕgh drúk met onzĕ kófĕrs
tĕ pakĕ.
ět léer
léerĕ
bĕndĕ, bónt, heeft chĕbóndĕ
mĕn kófěr is kapót; ik heb ě léerĕ riem
noodich om ěm dích tĕ bindĕ.

ě tóu
uu kúnt ěm wel me dĕ tóu dígh bindĕ.

ět slót fa mĕn kófěr is kapót.
ět hántfal
ět falĕs
ět hántfat fa mĕn valĕs is chĕbróokĕ.

dĕ kĕl
dĕ wĭtkiel

de koffer
Ik ben mijn koffer aan 't pakken.
Ik ben mijn koffer aan 't uitpakken.
druk
Wij hebben het erg druk met onze
koffers te pakken.
het leer
leeren
binden, bond, heeft gebonden
Mijn koffer is kapot; ik heb een leeren
riem noodig om hem dicht te
binden.
het touw
U kunt hem wel met dit touw dicht
binden.
Het slot van mijn koffer is kapot.
het handvat
het valies
Het handvat van mijn valies is
gebroken.
de kiel
de witkiel

We call him a 'red-cap'; the Dutch call him a 'white-smock.'

I need a red-cap.

First we have to check (Lit: give up)
our baggage.

They've forgotten to check their
trunks.

the ticket, the check

Just you go right ahead, sir; I'll
bring the check for the trunk all
right.

the satchel, the suitcase

How many bags have you?

186. THE TRAIN.

the track, the railway

We're going by train.

the railroad

In Holland and Belgium the railroads
count the hours from one to twenty-
four.

to fetch, to catch

I have to catch the train in ten min-
utes.

You'll have to run fast to catch the
train.

k'eb ě wítkiel noodich.

*éerst moetĕ wě onzĕ baagháazjĕ óp
cheevĕ.*

*zĕ hebě vĕrghĕetĕ hun kófĕrs óp tĕ
gheevĕ.*

ěd biljĕt

*ghaat uu maar dóor, mĕnéer; ik sal
ěd biljĕt foor dĕ kófĕr wel bréngĕ.*

dĕ hántkofĕr

hócvĕl hántkofĕrs hépt uu?

ěl spóor

wĕ gháan met ěl spóor.

dĕ spóorwech

*i nĕédĕrlant en in bĕlghieję tĕlĕ dĕ
spóorweeghĕ dĕ úurĕ van ěen tot fĕr
ĕ twĕntich.*

háalĕ

*ik moet in tien mienáutĕ dĕ trĕin
haalĕ.*

*uu zult hárt moetĕ lóopĕn om dĕ trĕin
tĕ haalĕ.*

Ik heb een witkiel nodig.

Eerst moeten we onze bagage opgeven.

Zij hebben vergeten hun koffers op
te geven.

het biljet

Gaat u maar door, mijnheer; ik zal
het biljet voor de koffer wel
brengen.

de handkoffer

Hoeveel handkoffers hebt u?

het spoor

Wij gaan met het spoor.

de spoorweg

In Nederland en in België tellen de
spoorwegen de uren van één tot
vier en twintig.

halen

Ik moet in tien minuten de trein
halen.

U zult hard moeten lopen om de
trein te halen.

The word *hárt* is used to distinguish 'run' from 'walk,' since *lóopĕ*, used by itself, means both 'run' and 'walk.'

the ticket window

You must go and buy tickets at the window.

• Three third to the Hague!

European railway cars are divided into compartments; the compartments are labeled and the fare is priced in several classes, according to the comfort of the furnishings and the number of passengers seated in each compartment. The speaker above is going third class—this is plain and inexpensive.

the class

I should like a second class ticket to Utrecht.

The train leaves at nine sharp.

Where is the train to Amsterdam?

Is this the train to Utrecht?

I'm waiting for the ten o'clock train.

When does the train arrive?

The train arrives at 8:50.

The train is late.

The train is half an hour late.

the platform

The train leaves from Platform One.

You can't walk across the tracks here.
the entrance

At the entrance to the platform you have to show your ticket.

(Lit: let see; *laatē zien* is the usual way of saying 'to show.')

ēl lokēt

uu moet káartjēs an ēl lokēt chaan kóopē.

drie dērdē naar dēn háach!

dē klás

ik sōu ghraach ēn káartjē tweedē klás naar útrecht wilē hebē.

dē trēin vētrékt om nēeghēn úur prēsēs.

wáar staa tē trēin naar amstērdám?

iz dī tē trēin naar útrecht?

ik wácht ob dē trēin van tien úur.

wanēer kom tē trēin áan?

dē trēin komt om ácht úur fēiftich áan.

dē trēin is tē láat.

dē trēin iz ēn hálv úur tē láat.

ēl perón

dē trēin vētrékt fan ēl ēerstē perón.

jē kúnt hier niet oovēr ēl spóor ghaan.

dē inghang

an dēn inghang van ēl perón moet uu ēl káartjē laatē zien.

het loket

U moet kaartjes aan het loket gaan kopen.

Drie derde naar Den Haag!

de klas

Ik zou graag een kaartje tweede klas naar Utrecht willen hebben.

De trein vertrekt om negen uur precies.

Waar staat de trein naar Amsterdam?

Is dit de trein naar Utrecht?

Ik wacht op de trein van tien uur.

Wanneer komt de trein aan?

De trein komt om acht uur vijftig aan.

De trein is te laat.

De trein is een half uur te laat.

het perron

De trein vertrekt van het eerste perron.

Je kunt hier niet over het spoor gaan.

de ingang

Aan de ingang van het perron moet u het kaartje laten zien.

the compartment (in a railway car)
Are there any more seats (Lit: places)
in this compartment?

There are still three places here.

Everything is taken here.

All aboard! (Lit: Step in!)

May I (see) your ticket, sir?

You have to change cars in Utrecht.

You are (Lit: sit) in the wrong train,
sir.

This train goes to Rotterdam, not to
the Hague.

This compartment is 'No Smoking,'
gentlemen.

This is a ladies' compartment.

There are special compartments for women only.

the conductor

Conductor, how much time have I in
Haarlem?

(Lit: how long have I time?)

Must I change trains at the next sta-
tion?

Ask the conductor.

Everybody out!

to take care (of), to attend (to)

Porter, look after my baggage.

dě koepée

zein ěr noch pláatsěn in děczě koepée?

děr zein hier nogh drie pláatsě.

hěr is alěz bězět.

ěn stapě!

magh ik uw káartjě, měńėcr?

uu moet in útrecht óověr stapě.

uu zít in dě věrkėerdě tréin, měńėcr.

deezě tréin ghaat naa rotěrdám, nět
naar děn háach.

deezě koepée is nět róokě, hėerě.

dě s ěn dđaměskoepėe.

dě konduktėur

konduktėur, hoe lánġ heb ik těit in
háarlem?

moet ik an t fólghěnt staasjón óověr
stapě?

vraagh ět an dě konduktėur.

alěmaal út stapě!

zórěghě, zórěghě

uětkiel, zórěch foor měm baagháazjě.

de coupé

Zijn er nog plaatsen in deze coupé?

Er zijn hier nog drie plaatsen.

Hier is alles bezet.

Instappen!

Mag ik uw kaartje, mijnheer?

U moet in Utrecht overstappen.

U zit in de verkeerde trein, mijnheer

Deze trein gaat naar Rotterdam, niet
naar den Haag.

Deze coupé is 'Niet Rookten,' heeren.

Dit is een damescoupé.

de conducteur

Conducteur, hoe lang heb ik tijd in
Haarlem?

Moet ik aan het volgend station
overstappen?

Vraag het aan de conducteur.

Allemaal uitstappen!

zorgen

Witkiel, zorg voor mijn baggage.

My baggage is in the baggage car.

*měm baagháazjěn is in dě baagháazjě-
waaghě.*

Mijn bagage is in de bagagewagen.

187. THE SHIP.

the boat
Do you intend to go by boat?

*dě bóot
wilt uu přer bóot chaan?
wil uu me tě bóot chaan?
wil uu dě bóot neemě?
wáneer větrék tě bóot naar hárítsj?*

de boot
Wilt u per boot gaan?
Wil u met de boot gaan?
Wil u de boot nemen?
Wanneer vertrekt de boot naar Har-
wich?
varen, voer, is gevaren

Do you want to take the boat?
When does the boat leave for Har-
wich?
ride, rode, has ridden

váarě, vóer, is chěváarě

This word is used only of traveling on the water.

I went to England.
We crossed over from England to
Holland.
We crossed from Harwich to the Hook
of Holland.
the island
Can we cross over here to that island?

*ig be naar éngělant chěvaarě.
wě voerě óověr van éngělant naar
hólant.
wě zein van hárítsj naar dě hóek chě-
vaarě.
ět éilant
kuně wě hier óověr vaarě naar dat
éilant?
wě váarě van hier naar ět súijě.*

Ik ben naar Engeland gevaren.
Wij voeren over van Engeland naar
Holland.
Wij zijn van Harwich naar de Hoek
gevaren.
het eiland
Kunnen wij hier overvaren naar dat
eiland?
Wij varen van hier naar het zuiden.

We sail south from here.

Practise this sentence, replacing 'south' by 'east,' 'west,' and 'north.'

I've been at sea.

ik hep chěváarě.

Ik heb gevaren.

The perfect phrase with *hébě* has this meaning; a sailor is talking.

Have you been a long time at sea?
There's a storm coming up.

(Lit: to set up.)

the sea
rough
The sea is rough.
He got seasick.
the fleet
the harbor
The fleet is in the harbor.
the blow, stroke, battle
the cruiser
the torpedo
to hunt, to chase
the hunter
There are battleships, cruisers, and
destroyers.

fly, flew, has flown
the rigging, the tackle
the machine
the airplane
There is also an airplane carrier.

(Lit: airplane mother-ship.)

He is serving on a submarine.
There comes a torpedo!

188. AIRPLANE.

Do you intend to take the boat or the
plane?

hept uu lángh ghévdárě?
ěr komt ě stórěm óp setě.

dě zée
rúuw
dě zée is rúuw.
hei wert séeziek.
dě vlóot
dě háavě
dě vlóot iz in dě háavě.
dě slách
dě krúisěr
dě torpéedoo
jáaghě
dě jáaghěr
děr zein sláchscheepě, krúisěrs, en
torpéedoojaaghěrs.
vlieghě, vlóoch, is chěvlóoghě
ě túich
dě masjten
ět fliechtuich, dě vliechmasjten
děr iz ook ěn vliechtuichmoeděrschip.

hei dient op ěn onděrzéeboot.
daar komt ě torpéedoo!

wil uu dě bóot neeměn ov ět fliechtuich?

Hebt u lang gevaren?
Er komt een storm opzetten.

de zee
ruw
De zee is ruw.
Hij werd zeeziek.
de vloot
de haven
De vloot is in de haven.
de slag
de kruiser
de torpedo
jagen
de jager
Er zijn slagschepen, kruisers en
torpedojagers.
vliegen, vloog, is gevlogen
het tuig
de machine
het vliegtuig, de vliegmachine
Er is ook een vliegtuigmoederschip.

Hij dient op een onderzeeboot.
Daar komt een torpedo!

Wij u de boot nemen of het vliegtuig?

We'd better go by plane.
the field
Where is the flying field?
Can we still get space (Lit: places)?
There is one more place open.
There is no more space to be had.

*wě ghaan béelər me tē vltēchmasjien.
ēt fēll
wādar iz ēt fletēhfell?
kunē wē noch plāatsē kreighē?
dēr iz noch ēem plaats óopē.
dēr is cheem plāats meer tē kréighē.*

Wij gaan beter met de vliegmachine.
het veld
Waar is het vliegveld?
Kunnen we nog plaatsen krijgen?
Er is nog één plaats open.
Er is geen plaats meer te krijgen.

LESSON 25: COMMUNICATION; BOOKS

189. THE TELEPHONE.

the bell
to ring
I have to ring up Mr. Pietersen.
the telephone
to telephone
the hook
Take the phone off the hook.
Number, please?
the zero
Give me Haarlem 9307, please.

dě bél
bélě
ik móel mēneer pīetěrsěn ób belě.
dě těľěfóon
těľěfooneěřě
dě háak
neem dě těľěfóon van dě háak.
wělěk nůměr, als t uu blěf?
dě núl
ghěf mě as jě blěf háarlem nēeghě
drie núl zéuwě.

de bel
bellen
Ik moet mijnheer Pietersen opbellen.
de telefoon
telefoneeren
de haak
Neem de telefoon van de haak.
Welk nummer, als 't u blieft?
de nul
Geef me als je blieft Haarlem negen
drie nul zeven.

Over the phone they say *zéuwě* instead of *zěevě*, to avoid confusion with *nēeghě*.

Dial the number.
the answer
I don't get any answer.
the conversation
The line's busy.
Hello! Who am I talking to?
With Pietersen.
How d'do, Mr. Pietersen.

dráaj ět nůměr.
ět ántwoort
i krěi chin ántwoort.
ět ghěsprék
ět nůměr is in ghěsprék.
halóo! met wie sprék ik?
met pīetěrsě.
dách mēneer pīetěrsě.

Draai het nummer.
het antwoord
Ik krijg geen antwoord.
het gesprek
Het nummer is in gesprek.
Hallo! Met wie spreek ik?
Met Pietersen.
Dag, mijnheer Pietersen.

This is Pete van den Berg.
hang, hung, has hung
Hang the phone back on the hook.
I have to phone the captain.

190. SENDING THINGS.

the telegraph
Where is the telegraph office?
to send off
the telegram
I want to send a telegram.
Where to?
Our friends are still in Antwerp; I
must send them a wire.
the post, the mail
The package was sent yesterday; I
took it to the post-office myself.

This is ready to be sent off.
Send him that.
Have you sent off the letter?
I sent the money by post.
I've sent the note to the major.

I've sent her the list of addresses which
you gave me.
I want to send a letter to the United
States.

*hier is piet fan dēm bérēch.
hángě, h́ng, heeft chěhángě
h́ng dě tělěfóon weer ob dě háak.
ik moc tě kapitěin tělěfoonéerě.*

*dě tělěghráaf
waar is ẽ tělěghráafskantoor?
věrstúurě
ẽ tělěghráam
ik wil ẽn tělěghráam věrstuurě.
waar naar tóe?
onzě vřtendě zei noch in antwerpě; ik
móet sě ẽn tělěghráam stuurě.
dě pósl
ěl pákjě is chístěrě ghěstúurt; ik heb
ěl sělěf naar ěl póstkantoor ghěbracht.*

*dít is kláar om věrstúur tě wordě.
stúur ẽm dat.
hept uu dě bríef fěrstúurt?
ik heb ěl chéll pěr pósl fěrstúurt.
ik heb ẽd bríefjě an dě maajóor ghě-
stúurt.
ik heb ẽr ěl léisjě met adrésě ghěstúurt
dat uu mě ghěghéevě hept.
ik wil ẽm bríef naar dě věréeenighdě
stáatě stuurě.*

Hier is Piet van den Berg.
hangen, hing, heeft gehangen
Hang de telefoon weer op de haak.
Ik moet de kapitein telefoneeren.

de telegraaf
Waar is het telegraafkantoor?
versturen
het telegram
Ik wil een telegram versturen.
Waar naartoe?
Onze vrienden zijn nog in Antwerpen;
ik moet ze een telegram sturen.
de post
Het pakje is gisteren gestuurd; ik heb
het zelf naar het postkantoor ge-
bracht.
Dit is klaar om verstuurd te worden.
Stuur hem dat.
Hebt u de brief verstuurd?
Ik heb het geld per post verstuurd.
Ik heb het briefje aan de majoor
gestuurd.
Ik heb haar het lijstje met adressen
gestuurd dat u me gegeven hebt.
Ik wil een brief naar de Vereenigde
Staten sturen.

the postage

What's the postage for a letter to the United States?

Is there enough postage on this letter?

How much more is it for air mail?

the seal, the stamp

the postage stamp

This compound word is a *die*-noun, although the simple word *zéeghël* is a *dat*-noun; this is unusual.

Put another stamp on it.

(*er* . . . *op* 'there-on,' meaning 'on it.')

the parcel

I should like to send off this parcel;

how much is it?

What's in it?

All sorts of things.

Nothing special.

breakable

Nothing breakable.

Please give me five five-cent stamps.

Give me ten postcards.

(Lit: letter-cards.)

to post, to mail

I forgot to mail the letter.

He hasn't put the letters in the mail

because he had no stamps.

ët pórt

*wat iz ët pórt foor ëm bríef naar dë
vēreenighdë stáatë?*

is ër ghěnoech pórt ob déezë bríef?

hóe vël méer is ët foor lúchpost?

ët séegehël

dë póseeghël

doe ër noch ëm póoseeghël op.

ët pakét

*ik sou dit póspaket wilë vērstúurë; hóe
vël kós tal?*

wat is ër ín?

van álës.

niedz biezóndërs.

bréegbaar

niedz bréegbaars.

*ghéef më as jë bléef véif póseeghëls fan
véif sént.*

gheef më tien bríefkaartë.

póstë

ik fërghát të bríef të póstë.

*hei heev dë bríeve niët ob dë pós chëdaan,
om dat ie gheen póseeghëls hal.*

het port

Wat is het port voor een brief naar de Vereenigde Staten?

Is er genoeg port op deze brief?

Hoeveel meer is het voor luchtpost?

het zegel

de postzegel

Doe er nog een postzegel op.

het pakket

Ik zou dit postpakket willen versturen; hoeveel kost dat?

Wat is er in?

Van alles.

Niets bijzonders.

breekbaar

Niets breekbaars.

Geef me als je blijft vijf postzegels van vijf cent.

Geef me tien briefkaarten.

posten

Ik vergat de brief te posten.

Hij heeft de brieven niet op de post gedaan, omdat hij geen postzegels had.

the (metal) box
There's a letter box close by here on
the corner.
There's a letter box in the hotel.
Put the letter in the box.

191. A LETTER FOR YOU.

Has the mail (already) come?
A letter has just come for you.
When I had breakfasted she gave me
the letter.
Here's the answer to your letter.
to answer
She didn't answer my letters.

This means also 'They didn't answer my letters' (conventional spelling *antwoordden*) and 'They don't answer my letters' (conventional spelling *antwoorden*).

She doesn't answer my letters.
There's a package for you.

192. WRITING.

the ink
I'd like pen and ink.
I write best (Lit: the best) with a
steel pen.
to fill
the fountain pen
(Lit: fill-pen.)

dě bús
děr iz ě bríevěbus hier náast ob děn
hóek.
in ět hootél is ěr ěm bríevěbus.
doe dě bríef in dě bús.

iz dě póst al ghěkóomě?
děr is júíst ě bríe foor uu ghěkóomě.
toen ik ondbéetě hal cháf sě mě dě bríef.
hier iz ět ántwoort op uuw bríef.
ántwoordě
zě ántwoordě niet op mě bríevě.

zě ántwoort niet op mě bríevě.
děr iz ěm pákjě voor uu.

dě ínkt
ik zou ghraach pén en ínkt hebě.
ik schréiv ěd bést met ě stáalě pén.

vúlě
dě vúlpen

de bus
Er is een brievenbus hier naast op
de hoek.
In het hotel is er een brievenbus.
Doe de brief in de bus.

Is de post al gekomen?
Er is juist een brief voor u gekomen.
Toen ik ontbeten had, gaf zij me de
brief.
Hier is het antwoord op uw brief.
antwoorden
Zij antwoordde niet op mijn brieven.

Zij antwoordt niet op mijn brieven.
Er is een pakje voor u.

de inkt
Ik zou graag pen en inkt hebben.
Ik schrijf het best met een stalen pen.

vullen
de vulpen

My fountain pen is empty; I must fill it (again).

Here's the ink (that) I bought; it's blue-black.

the lead

the pencil

Please give me that pencil.

the family

Write first your given name and then your surname.

I've written a letter to Mr. Landheer.

I've written Mr. Landheer a letter.

I wrote to him to come.

(Lit: that he shall come.)

We must still write three letters.

I should like some letter-paper and envelopes.

Write her a post card.

You must write the letter yourself.

Did the colonel write the letter himself?

He wrote four letters yesterday.

Who wrote that?

How small he writes!

Let's write that down.

(The Dutch say 'write it up'.)

mě vŭlpen is léech; ik moet sě weer vŭlě.

hier iz dě ĩnkt die ik chěkócht hep; zě iz blóuzwárt.

ět lóol

ět póllool

glíeef mě eevě da póllool.

dě famélie

schreiv éerst uu vóornaam en dán uu famélienaam.

ik heb ě bríef a mēneer lántheer ghě-schrěevě.

ik hep mēneer lántheer ě bríef chě-schreevě.

ik heb ěm ghěschreevě dat ie zal kóomě.

wě moctě nogh drie bríevě schreivě.

ik sou wad bríefpapier en envělopě wíľě hebě.

schreiv ěr ěn káart.

uu moe ľě bríef sěľěf schreivě.

heev dě kooloněľ dě bríef sěľěf chěschreevě?

heľ schreěf chístěřě vřer bríevě.

wie hěef ta chěschreevě?

wat schreľft ie klěľn!

ľáatě wě dat óp schreivě.

Mijn vulpen is leeg; ik moet ze weer vullen.

Hier is de inkt die ik gekocht heb; ze is blauwzwart.

het lood

het potlood

Geef me even dat potlood.

de familie

Schrijf eerst uw voornaam en dan uw familienaam.

Ik heb een brief aan mijnheer Landheer geschreven.

Ik heb mijnheer Landheer een brief geschreven.

Ik heb hem geschreven dat hij zal komen.

Wij moeten nog drie brieven schrijven.

Ik zou wat briefpapier en enveloppen willen hebben.

Schrijf haar een kaart.

U moet de brief zelf schrijven.

Heeft de kolonel de brief zelf geschreven?

Hij schreef gisteren vier brieven.

Wie heeft dat geschreven?

Wat schrijft hij klein!

Laten we dat opschrijven.

I haven't yet answered the captain's letter.
 I must put (Lit: lay) this letter with the other papers.
 That typewriter makes too much noise for me.

(They call it 'writing-machine.')

to type
 the typist (man)
 the typist (woman)
 The typist has still to type the letter.
 She's a good typist.
 He's a good typist.
 stenography, shorthand
 Do you know shorthand?

*ik hep noch niel chěántwoort ob dě bríef
 fan dě kapitěín.
 ik moe deezě bríef bei dě ánděrě papíerě
 legħě.
 dīe schrěífmásjien máak mē tē veel
 laawáaj.*

*téipě
 dě tieptst
 dě tieptstě
 dě tieptstě moe tē bríef noch téipě.
 zě iz ě ghócjě tieptstě.
 hei iz ě ghócjě tieptst.
 dě steenooghraafie
 kent uu steenooghraafie?*

Ik heb nog niet geantwoord op de brief van de capitein.
 Ik moet deze brief bij de andere papieren leggen.
 Die schrijfmachine maakt me te veel lawaai.

typen
 de typist
 de typiste
 De typiste moet de brief nog typen.
 Zij is een goede typiste.
 Hij is een goede typist.
 de stenographie
 Kent u stenographie?

193. READING.

to read, did read, has read
 Can you read Dutch?
 Yes, with a dictionary (Lit: word-book) I can read it all right.
 to learn, to teach
 Little Johnnie is learning to read now.
 Father is teaching Johnnie to read.
 Can you read already, Johnnie?
 The young lady is (sitting and) reading.

*léezě, lás (láazě), heeft chěléezě
 kunt uu hólants léezě?
 jáa, met ěn wóorděboek kan ik ět wel
 léezě.
 léerě
 kleině ján léert nuu léezě.
 vāděr léert ján léezě.
 ku jě al léezě, jántjě?
 dě júfrou zí tē léezě.*

lezen, las (lazen), heeft gelezen
 Kunt u Hollandsch lezen?
 Ja, met een woordenboek kan ik het wel lezen.
 leeren
 Kleine Jan leert nu lezen.
 Vader leert Jan lezen.
 Kun je al lezen, Jantje?
 De juffrouw zit te lezen.

She sat reading.
 She's been (sitting and) reading.
 the newspaper
 I'd like to read a newspaper.
 The paper hasn't got much news to-day.

There is (Lit: stands) nothing in the paper.

Have you finished reading the paper?
 (Lit: Have you the newspaper already out?)

He's read the book through.
 That's the same book that I read.

That's a good book.
 both of them
 I've bought two books; they are both of them very nice.
 Whose book is that?
 What sort of a book is that?
 How many books have you?
 I have seven.

The word *ěr* here means 'of them'—that is, books.

Is this the cupboard in which the books are? (Lit: stand.)
 Is this the drawer in which the books are? (Lit: lie.)

zě za tě léezě.
zě heeft sitě léezě.
dě kránt
ik sou ěn kránt wilě léezě.
dě kránt heef nie fěl nĕws fan dáach.

děŕ stáat nĭks in dě kránt.

hept uu dě kránt al úil?

hei ecft ěd bóeg dóor ghěleezě.
dat iz ěl sělĕvdě boek dat ik chěleezě
hep.

da s ěn ghóed bóek.
álěbei
ik hep twée bóekě ghěkócht; zě zein
álěbei ěrch móoj.
wĕ zĕm bóek iz dat?
wát foor ěm bóek iz dat?
hóe vĕl bóekě hept uu?
ik heb ěr zĕevě.

Zij zat te lezen.
 Ze heeft zitten lezen.
 de krant
 Ik zou een krant willen lezen.
 De krant heeft niet vel nieuws vandaag.
 Er staat niets in de krant.

Hebt u de krant al uit?

Hij heeft het boek doorgelezen.
 Dat is hetzelfde boek dat ik gelezen heb.

Dat is een goed boek.
 allebei
 Ik heb twee boeken gekocht; ze zijn allebei erg mooi.
 Wit z'n boek is that?
 Wat voor een boek is dat?
 Hoeveel boeken hebt u?
 Ik heb er zeven.

iz dí tě kást waar dě bóekĕn in stáan?

iz dí tě láa waar dě bóekĕn in lĭghě?

Is dit de kast waar de boeken in staan?

Is dit de la waar de boeken in liggen?

That book is amusing to read.
That's a nice book.
Where can one get that book?
to translate
Can you translate that for us?
We had to translate the letter from
Dutch into English.
Without my glasses I can't read.

dad bóek is prétich om tě léezě.
dat iz ě mooj bóek.
waar kú jě dad bóek kréighě?
věrtáalě
kunt úu dat foor ons fěrtáalě?
wě moestě dě brieť uit ě néeděrlants
in ět éngěls fěrtáalě.
Zonděr mě bríl kan ik niet léezě.

Dat boek is prettig om te lezen.
Dat is een mooi boek.
Waar kun je dat boek krijgen?
vertalen
Kunt u dat voor ons vertalen?
Wij moesten de brief uit het Neder-
landsch in het Engelsch vertalen.
Zonder mijn bril kan ik niet lezen.

LESSON 26: GOING PLACES AND DOING THINGS

194. IN TOWN.

Let's walk around town a bit.

(Lit: Let's run around a little street.)

Where do you want to go?

How do you like our city?

(Lit: How pleases you our city? How find you our city?)

I walked down town.

I walked to the city.

I took a walk in the city.

With whom did you go walking?

It's very crowded on the street.

Keep moving, please!

the sidewalk

Pedestrians have to stay on the
sidewalk.

The sidewalk is very narrow here.

Here we can cross the street.

to build

the building

They are building two new houses
here.

lialě wě ě stráatjě óm loopě.

waar wílt uu naar tóe?

hoe běvált uu onžě stát?

hoe vřnt uu onžě stát?

ig ben dě stát in ghěwándělt.

ig be naar dě stát chěwándělt.

ik heb in de stát chěwándělt.

met wíe bent uu ghaan wándělt?

t iz éřěgh drúk op stráat.

dóor loopě, as jě blief!

dě stóep, ě trotwáar

*vóelchangěrs moetěn ob dě stóep
bleivě.*

ě trotwáar is hier erěch nóu.

hier kuně wě dě stráat óověř steekě.

bóuwě

ět chěbóu

žě bóuwě hier twěc ntěwě húizě.

Laten we een straatje omloopen.

Waar wilt u naartoe?

Hoe bevalt u onze stad?

Hoe vindt u onze stad?

Ik ben de stad ingewandeld.

Ik ben naar de stad gewandeld.

Ik heb in de stad gewandeld.

Met wie bent u gaan wandelen?

't Is erg druk op straat.

Doorloopen, als je blijft!

de stoep, het trottoir

Voetgangers moeten op de stoep
blijven.

Het trottoir is hier erg nauw.

Hier kunnen we de straat oversteken.

bouwen

het gebouw

Ze bouwen hier twee nieuwe huizen.

There is a new city hall being built here.

ěr wort hier ě new stathúis chěbout.

Er wordt hier een nieuw stadhuis gebouwd.

Practise this sentence, replacing 'city hall' by the following other *dat*-nouns:

theatre
post office
arsenal
museum

*teejáatěr
póskantoor
arsěńáal
muuzéejum*

theater
postkantoor
arsenaal
museum

There is a new school being built here.

ěr wort hier ě niewě schóol ghěbout.

Er wordt hier een nieuwe school gebouwd.

The word *niewě* has the ending -ě because *schóol* is a *die*-noun. Practise the sentence with the word *kazěrně* 'barracks.'

What building is that?
From this side it looks the nicest.
You never get through looking.
the heap
The trains make a lot of noise when
they come by here.
I know Amsterdam.

*wát foor ghěbóu iz dat?
van déezě kant siel ět ěl móojst uit.
jě raakt nóojt út chěkeekě.
dě hóop
dě tréině maakěń ěń hóop laawáaj
waneer zě hier láńgs koomě.
i kěń amstěrdám.*

Wat voor gebouw is dat?
Van deze kant ziet het het mooist uit.
Je raakt nooit uitgekeken.
de hoop
De treinen maken een hoop lawaai
wanneer ze hier langs komen.
Ik ken Amsterdam.

195. THEATRE, MOVIE.

There's not much doing here evenings.
Where are you going?
I'm going to the theatre.
Who's going along to the theatre this evening?

*děń ís hier s áavěs nie féel tě dóen.
waar ghúat uu naar lóe?
i chaa naar ě teejáatěr.
wie gháat ěr van áavěnt mée naar ě
teejáatěr?*

Er is hier 's avonds niet veel te doen.
Waar gaat u naartoe?
Ik ga naar het theater.
Wie gaat er vanavond mee naar het theater?

Who's willing to join us?
 Have you got good seats?
 somewhere
 Shall we first go eat somewhere?
 I'd rather go to the movie.
 the film
 There's a fine picture at the movie.
 Isn't it starting yet?
 What time will it be over?
 I liked that.
 After theatre we went to tavern and
 sat talking for just half an hour
 or so.

196. MUSIC, RADIO, AND DANCING.

music
 Do you like music?
 to listen
 the radio
 He's listening to the radio.
 Do you want to listen to the radio?
 The radio is going too loud; set it a
 little softer.
 Turn the radio off.
 the phonograph, the gramophone
 the disk, the slab
 I have a phonograph, but not many
 records.

wie dóel ər met ons mée?
hept uu ghoejē pláatsē?
érēghēs
zulē wē eerst érēghēs chaan éetē?
ik chaa lievēr naa dē biejšeskóop.
dē fílēm
dēr iz ē móojē fílēm in dē biejšeskóop.
bēghnt ēl noch nīe?
hoe láal sal ēt af chēloopē zein?
dat is mē ghóed beválē.
naa teejáatēr zein wē naar ē kafée
ghēghaan, en hébē daar ēn hálēfjē
zitē práatē.

dē muuziek
hóut uu van muuziek?
lúistērē
dē ráadiejo
hei lúistērt naar dē ráadiejo.
wil uu naar dē ráadiejo lúistērē?
dē ráadiejo ghaa tē hārt; zēt ēm wat
sáchtēr.
zet tē ráadiejo af.
dē ghramēfóon
dē pláat
ik heb ēn ghramēfóon, maar nīe fēl
pláatē.

Wie doet er met ons mee?
 Hebt u goede plaatsen?
 ergens
 Zullen we eerst ergens gaan eten?
 Ik ga liever naar de bioscoop.
 de film
 Er is een mooie film in de bioscoop.
 Begint het nog niet?
 Hoe laat zal het afgelopen zijn?
 Dat is me goed bevallen.
 Na theater zijn we naar een café
 gegaan en hebben daar een halfje
 zitten praten.

de muziek
 Houdt u van muziek?
 luisteren
 de radio
 Hij luistert naar de radio.
 Wil u naar de radio luisteren?
 De radio gaat te hard; zet 'em wat
 zachter.
 Zet de radio af.
 de gramfoon
 de plaat
 Ik heb een gramfoon, maar niet
 veel platen.

Here is a record with dance-music.
 I need a few new needles for the
 phonograph.
 Is there dancing here?
 She dances well.
 Can I ask that girl to dance with me?

May I dance with you, miss?
 Will you?

There wasn't any dancing.

197. GAMES.

to play
 Shall we play cards a bit?
 Here's a new deck of cards.
 There are four suits (Lit: colors).
 Who deals (Lit: gives)?
 Who plays first?
 Whose trick is that?
 catch, caught, has caught
 Catch the ball.
 He caught the ball.
 He has caught it.
 There lies the ball.
 to throw
 Throw the ball to me.

hier is ɛm pláat me dánsmuuziek.
ik heɸ ɛm paar nɛwɛ náaldɛ noodich
foor dɛ ghramɛfóon.
wort ɛr hier ghédánst?
zɛ dánš choet.
kan ig dat méisjɛ vráaghɛ o méɛ mɛ
lɛ dánšɛ?
mágh ik mɛɛ uu dánšɛ, jɛfróu?
wílt uu?

ghédánst wert ɛr nɛɛɛ.

spéelɛ
zulɛ wɛ wat káart speelɛ?
hier iz ɛ nɛw pak káartɛ.
ɛr zein vier kléurɛ.
wie ghéeft?
wie beghínt?
wie zɛn slách iz dat?
vángɛ, vɛng, heeft chɛvángɛ
váng dɛ bál op.
heɛ vɛng dɛ bál op.
heɛ heeft ɛm óp chevángɛ.
dáar lich tɛ bál.
ghóojɛ
ghóoj dɛ bál naar méi.

Hier is een plaat met dansmuziek.
 Ik heb een paar nieuwe naalden
 noodig voor de gramfoon.
 Wordt er hier gedanst?
 Zij danst goed.
 Kan ik dat meisje vragen om met me
 te dansen?
 Mag ik met u dansen, juffrouw?
 Wilt u?

Gedanst werd er niet.

spelen
 Zullen we wat kaart spelen?
 Hier is een nieuw pak kaarten.
 Er zijn vier kleuren.
 Wie geeft?
 Wie begint?
 Wie z'n slag is dat?
 vangen, ving, heeft gevangen
 Vang de bal op.
 Hij ving de bal op.
 Hij heeft hem opgevangen.
 Daar ligt de bal.
 gooien
 Gooi de bal naar mij.

This ball isn't good any more.
 The boys are playing football in the street.
 He's (gone) to play football.
 He's been off playing football.

deezě bál is nie chóet meer.
dě jóngěs fódbalě op strát.
hei is fódbalě.
hei is weezě vóedbalě.

Deze bal is niet goed meer.
 De jongens voetballen op straat.
 Hij is voetballen.
 Hij is wezen voetballen.

As the first of two infinitives (§109), the word *zěin* is replaced by a word *wéezě* which is used only in this way.

198. SKATING.

the skate
 Let's go skating.

dě scháats
lát ons chaan scháatsě reijě.

de schaats
 Laat ons gaan schaatsen rijden.

They usually say 'ride skates.'

He has bought a pair of skates.
 The ice is real good.
 They've swept off the snow.
 The ice doesn't bear (one) yet.
 The ice already bears (one).
 The ice is already holding.
 Now we can go skating.
 Wait a moment; I first have to strap on my skates.
 I've been out skating.

hei ceft ě paar scháatsě ghěkócht.
ět ěis is ér chóet.
zě hebě dě snéew wéch chěveecht.
ět ěis dráacht noch niet.
ět ěis dráacht al.
ět ěis hóut al.
nóu kuně wě ghaan scháatsě reijě.
wácht eevě; ik moet éerst mēn scháatsě ónděr bindě.
ig ben ghaan scháatsě reijě.

Hij heeft een paar schaatsen gekocht.
 Het ijs is erg goed.
 Zij hebben de sneeuw weggeveegd.
 Het ijs draagt nog niet.
 Het ijs draagt al.
 Het ijs houdt al.
 Nu kunnen we gaan schaatsen rijden.
 Wacht even; ik moet eerst mijn schaatsen onderbinden.
 Ik ben gaan schaatsen rijden.

199. BICYCLING.

the bicycle
 to bicycle

dě fiets
fietsě

de fiets
 fietsen

I have a bicycle and an auto.
 Have you seen Clara's new bicycle?
 She's gone bicycling.
 She's been bicycling.
 I cycled to Delft.
 They've been bicycling all morning.

Do you like bicycling?
 I like walking better than bicycling.
 (Lit: I find it pleasanter.)
 It's better for you to go walking than
 to bicycle.
 Do you like bicycling better than
 hiking?
 I don't like bicycling far.
 the path; paths
 Alongside the auto-road there is a
 bicycle-path.
 My bicycle is broken; I must have
 it fixed.
 I must have my bicycle repaired.
 The front wheel has got loose.
 I have a motorcycle.

ik heb ɛ fiets en ɛn ɔutoo.
hep jɛ kláartjɛs niwɛ fiets chɛzien?
zɛ is fietsɛ.
zɛ is weezɛ fietsɛ.
ig be naar dɛlɛft chɛfiɛtst.
zɛ hebbɛ dɛ hɛelɛ vóormidach chɛfiɛtst.

hóut uu van fietsɛ?
ik fɪnd ɛt prɛtighɛr tɛ lóopɛ dan tɛ
fietsɛ.
t iz bɛetɛr voor uu tɛ wándɛlɛ dan tɛ
fietsɛ.
hóut uu meer van fietsɛ dan van
wándɛlɛ?
ik hóu ɛr nie fán om vér tɛ fietsɛ.
ɛl pát; páadɛ
langz dɛ réiwech is ɛ fiɛtspat.

mɛn fiets is kapót; ik moet sɛ laatɛ
máakɛ.
ik moet mɛ fiets laatɛ rɛpaarɛérɛ.
ɛt fóorwiɛl is lós chɛraakt.
ik heb ɛ móotorfiets.

Ik heb een fiets en een auto.
 Heb je Klaartjes nieuwe fiets gezien?
 Zij is fietsen.
 Zij is wezen fietsen.
 Ik ben naar Delft gefietst.
 Zij hebben de heele voormiddag
 gefietst.
 Houdt u van fietsen?
 Ik vind het prettiger te loopen dan te
 fietsen.
 't Is beter voor u te wandelen dan te
 fietsen.
 Houdt u meer van fietsen dan van
 wandelen?
 Ik houd er niet van om ver te fietsen.
 het pad; paden
 Langs de rijweg is een fietspad.
 Mijn fiets is kapot; ik moet ze laten
 maken.
 Ik moet mijn fiets laten repareeren.
 Het voorviel is losgeraakt.
 Ik heb een motorfiets.

200. CHURCH.

the church

dɛ kɛrɛk, dɛ kɛrk

de kerk

Next Sunday we'll go to church.

Shall we go to church this morning?

The service begins at ten o'clock.

Church has started.

Church is out.

*vólghěndě zóndach sulě wě naar dě
kérk chaan.*

*zulě wě van mórghě naar de kerk
chaan?*

dě dienzd běghínt om tien úur.

dě kerk iz běghóně.

dě kerk iz út.

Volgende Zondag zullen we naar de
kerk gaan.

Zullen we van morgen naar de kerk
gaan?

De dienst begint om tien uur.

De kerk is begonnen.

De kerk is uit.

LESSON 27: GARDEN AND COUNTRY

201. THE YARD.

the garden, the yard
 That is a beautiful old garden.
 the flower
 There are lots of flowers in it.
 There are also trees in it.
 the grass
 The grass is fresh and green.
 I keep my garden nicely in order.
 I chase the birds away as much as
 possible.
 My garden is all in a mess.
 (Lit: lies altogether over heap.)
 I must put it in order.
 busy
 She was busy in the garden.
 My room looks out on the garden.
 Here you can look into the garden.
 Just look into the garden.
 the (solid) fence, the (low) wall
 round

dě túin
dat is ɛn móojě ouwě túin.
dě blóem
děŕ stáan ɛr ɛn hóop blóeměŕ in.
děŕ stáan ɛr ook bóoměŕ in.
ět chrás
ět chrás is fěrs en ghróen.
ik hou měŕ túin nětjěs in órdě.
dě vóoghěls jáagh ik soo veel móoghělik
wéch.
měŕ túin licht héelěmaal oověŕ hóop.
ik moet ɛm in órdě maakě.
béezich
zě waz béezigh in dě túin.
měŕ káaměŕ keikt út ob dě túin.
híer ku jě in dě túin keikě.
kéik ɛz in de túin.
dě schúting
rónt

de tuin
 Dat is een mooie oude tuin.
 de bloem
 Er staan er een hoop bloemen in.
 Er staan er ook boomen in.
 het gras
 Het gras is versch en groen.
 Ik houd mijn tuin netjes in orde.
 De vogels jaag ik zoo veel mogelijk
 weg.
 Mijn tuin ligt heelemaal over hoop.
 Ik moet hem in orde maken.
 bezig
 Zij was bezig in de tuin.
 Mijn kamer kijkt uit op de tuin.
 Hier kun je in de tuin kikken.
 Kijk eens in de tuin.
 de schutting
 rond

We shall have to put a wall round
the garden.

The wall is broken, it has to be
mended.

the fence (board or wire)

the gate

There is a gate in the fence at the
front side and at the rear side.

the woods

There's a little woods behind the
house.

*we zůlěn ě schůting ront om dě tuin
moetě máakě.*

*dě schůting is kapót; zě moet ghěmáakt
wordě.*

ět hék

dě póort

*děr is ěm póortjě an dě vóorkant en
an děn áchtěrkant in ět hék.*

ěd bós

děr is ěm bósjě ačtěr ět hús.

Wij zullen een schutting rond om de
tuin moeten maken.

De schutting is kapot; ze moet
gemaakt worden.

het hek

de poort

Er is een poortje aan de voorkant en
aan de achterkant in het hek.

het bosch

Er is een boschje achter het huis.

202. SOME ANIMALS.

the cattle

Just look at all the cattle!

ět fée

kéik ěz al ět fée!

het vee

Kijk eens al het vee!

Practise this sentence, replacing 'cattle' by each of the following:

the calves

the sheep

the lambs

the pigs

the chickens

the birds

the cows

the animals

What sort of animals are those?

dě kálvěř

dě scháapě

dě láměřě

dě várkěs

dě kípě

dě vóoghěls

dě kóejě

dě dierě

wát seín dat foor dierě?

wát foor dierě zeín dát?

de kalveren

de schapen

de lammeren

de varkens

de kippen

de vogels

de koeien

de dieren.

Wat zijn dat voor dieren?

Wat voor dieren zijn dat?

the animal
What sort of strange animal is that?
She keeps chickens.

the cow
Have you given the cow grass?
He used to keep cows there.
I must go look for my dog.
He's run away from me.

'Gone through from it', meaning 'run away'.

The leash broke and the dog ran away.

to bark
What dog is barking so here?
Chase that dog away.

the stone
The boys were throwing stones at the
dog.

the horse
the cart, the wagon
That old horse can't pull that heavy
cart.

Have you sold that horse?
Yes; he was getting too old for me.
Do you like riding horseback?

wild
There are wild horses in America, but
how did they get there?

ě dter
wát foor ěn vrcem dter iz dat?
zě hout kípě.
dě kóe, dě kóej
hep jě dě kóej ghrás chěgheevě?
hei heef taar kóej sláan ghěhat.
ik moet mēn hont chaan zóekě.
hei iz mě ěr van dóor gheghaan.

dě léin brák en dě hont ching ěr van
dóor.
bláfě
wělkě hont bláft hier zoo?
jáagh die hont wech.
dě sléen
dě jóngěs waarě sléenēn an t choojě
naar dēn hont.
ět páart
dě kár
dat óuwě páart kan die zwáarě kár nie
trékě.
hept uu dat páart fěrkócht?
jáa; hei wěrt mě tē óul.
hóul uu van páart reijě?
wíll
ěr zein wíldě páardě in améerikaa,
maar hóe zein zě ěr ghěkóomě?

het dier
Wat voor een vreemd dier is dat?
Zij houdt kippen.
de koe
Heb je de koe gras gegeven?
Hij heeft daar koeien staan gehad.
Ik moet mijn hond gaan zoeken.
Hij is me er van doorgestaan.

De lijn brak en de hond ging er van
door.
blaffen
Welke hond blaft hier zoo?
Jaag die hond weg.
de steen
De jongens waren steenen aan 't
gooien naar de hond.
het paard
de kar
Dat oude paard kan die sware kar
niet trekken.
Hebt u dat paard verkocht?
Ja; hij werd me te oud.
Houdt u van paardrijden?
wild
Er zijn wilde paarden in Amerika,
maar hoe zijn ze er gekomen?

the cat
 the mouse
 the rat
 the truck, a lot
 Our cat catches a whole lot of rats and mice.
 What's that animal called in Dutch?

dě kát
dě múis
dě rál
dě bóel
onzě kát fangt ěn h  el   boel r  t  n en m  iz  .
hoe h  et da d  er in t h  olants?

de kat
 de muis
 de rat
 de boel
 Onze kat vangt een heele boel ratten en muizen.
 Hoe heet dat dier in 't Hollandsch?

203. OUT OF TOWN.

Let's go out of town.
 Let's leave the city.
 Shall we take along some sandwiches?

laat   w   naa b  it   ghaan.
laat   w   d   st  t uit chaan.
zul   w   wad b  ot  ram   m  e neem  ?

Laten we naar buiten gaan.
 Laten we de stad uitgaan.
 Zullen wij wat boterhammen meene-men?

We're going on foot.
 We're going by train.
 We'd rather walk than ride.

w   gh  an t   v  et.
w   gh  an p  r tr  in.
w   wil   liev  r w  nd  l   dan r  ij  .

Wij gaan te voet.
 Wij gaan per trein.
 Wil willen liever wandelen dan rijden.

I'm going to ride half the way and walk half the way.
 Will it still take long till we're out of the city?
 If you follow this street you'll be in the open country in a few minutes.
 Is this the road to Scheveningen?
 the viaduct
 The railroad goes over a viaduct here.

ik chaa d   h  lv   wech r  ij   en d   h  lv   wech l  op  .
d  urt   t noch l  ng tot w   buit   d   st  t se  n?
alz uu d  ez   str  at in ghaat, bent uu in    p  ar m  en  ut   in t oop   v  ll.
iz d   t   wech naa sch  ev  ning  ?
   fiej  d  kt
d   sp  orlein ghaat hier oov  r   n viej  d  kt.

Ik ga de halve weg rijden en de halve weg loopen.
 Duurt het nog lang tot wij buiten de stad zijn?
 Als u deze straat ingaat, bent u in een paar minuten in het open veld.
 Is dit de weg naar Scheveningen?
 het viaduct
 De spoorlijn gaat hier over een viaduct.

Tomorrow we'll go (Lit: pull) on
farther.

Day after tomorrow we go back home.
It looks as if it were going to rain.

We must hurry.
We'll be home before it starts to rain.

We followed the road toward Haarlem.

There are trees along the road.

The path is very narrow.

A ways farther on there is a little path
that goes off to the right.

Farther up there is an inn where you
can rest.

They say 'rest out'; compare in English 'rest up.'

the hill, the mountain

We're going up the hill.

One isn't allowed to walk on the rail-
road tracks.

I can (already) see the lights of the
city.

In the city it is not so dark as outside.

mórhě trékě wě vérdě.

*óověrmoghě ghaan wě trúch naar hús.
ět stet ěr naar úit of ět chaat réeghěně.*

wě moetě ons háastě.

*wě zulě túi sein voor ěd bēghn tē
réeghěně.*

*wě zein dē wéch naar háarlem óp
chēghaan.*

děer slaam bóomé langz dē wéch.

ět pát is érg h n óu.

*wal férděer óp chaat ěr ěm páatjě réchs
áf.*

*vérděer óp iz ě kaféc waar uu kunt úit
rustě.*

dě bérěch

wě ghaan dē béreg h op.

*jě móocht niet oově dē spóorlein
wándělē.*

i kan dē lěchtě van dē stát al zien.

*bině dē stát is ět něet soo dónkěer alz
búitě.*

Morgen trekken wij verder.

Overmorgen gaan wij terug naar huis.
Het ziet er naar uit of het gaat
regenen.

Wij moeten ons haasten.

Wij zullen thuis zijn voor het begint
te regenen.

Wij zijn de weg naar Haarlem
opgegaan.

Er staan boomen langs de weg.

Het pad is erg nauw.

Wat verder op gaat er een paadje
rechts af.

Verder op is een café waar u kunt
uitrusten.

de berg

Wij gaan de berg op.

Je moogt niet over de spoorlijn
wandelen.

Ik kan de lichten van de stad al zien.

Binnen de stad is het niet zoo donker
als buiten.

204. THE COUNTRY.

grow, grew, has grown
the crop.

The crops look (Lit: stand) good this
year.

wásě, wies, is chěwásě
ěl chěwás

ěl chěwás staat chóel fan t jáar.

wassen, wies, is gewassen
het gewas

Het gewas staat goed van 't jaar.

Practise this sentence, replacing 'the crops' by each of the following:

the grain

ěl chrdán

het graan

the wheat

ět kóorě

het koren

the oats

dě tároe

de tarwe

the rye

dě háavěr

de haver

the barley

dě róch

de rog

the buckwheat

dě ghérst

de gerst

the farmer

dě bóekweit

de boekweit.

the farm

dě bóer

de boer

the hay

dě boerděréi

de boerderij

The farmers have to bring in the hay.

ět hóoj

het hooi

dě bóerě mocten ěl hóoj bíně brengě.

De boeren mocten het hooi binnen
brengen.

the drained land, farmland

dě pólděr

de polder

In the Netherlands part of the farmland is reclaimed land; the water is kept out by dikes (levees) and a pumping system. Each block of such land is called a 'polder.'

At the left and right of the road is the
farmland.

línks en réchs fan dě wěch iz dě pólděr.

Links en rechts van de weg is de
polder.

the dike

dě déik

de dijk

Round the farmland (there) is the dike.

rónt om dě pólděr iz dě déik.

Rond om de polder is de dijk.

the barn

dě schúur

de schuur

This Dutch word means a building for storing grain.

the stable *dě stál*

This Dutch word means a building for housing animals.

On the farms the barns and stables are
near the farm house.

By that little river we used to own
some land.

(Lit: earlier had land lying.)

We own some land there.

The farmers have had a bad year.

*in dě polděrs stuan dě schúurě en dě
stálě vlak lei čd bóerehuis.*

*an dat rie v rjē hebē wē vróeghēr lant
lighē ghīnat.*

wē lebē daar lant lighē.

dě bóerē heben ē slécht jáar gehat.

de stal

In de polders staan de schuren en de
stallen vlakbij het boerenhuis.

Aan dat riviertje hebben wij vroeger
land liggen gehad.

Wij hebben daar land liggen.

De boeren hebben een slecht jaar
gehad.

205. BY THE WATER.

The river is 500 meters wide.

That is half a kilometer.

dě rievter is fěif honděrt meetěrs bréet.

da s ěn hálěvě kielooméetěr.

De rivier is vijfhonderd meters breed.

Dat is een halve kilometer.

The meter is 39 inches (a little over a yard); the kilometer (1000 meters) is about six tenths of an American (land) mile.

the bridge

A ways farther down there is a bridge.

From here you can't see the bridge,

because there is a bend in the river
deep

The water is three meters deep here.

This lake is very deep.

the pond

shallow

dě brúch

ě béetjě verděr af is ěr ě brúch.

van hter uit ku jě dě brúch nie sten, om

dat ěr ě bócht is in dě rievter.

dtep

ět wáatěr is hier drte meetěr dtep.

di méer is erg dtep.

dě véivěr

ondtep

de brug

Een beetje verder af is er een brug.

Van hier uit kun je de brug niet zien,

omdat er een bocht is in de rivier.

diep

Het water is hier drie meter diep.

Dit meer is erg diep.

de vijver

ondiep

This pond is shallow.
We went (by boat) up the river.
If that man keeps going ahead like
that he'll fall into the water.

*deezě véivěr is onďtěp.
wě rócrě dě řivěr op.
alz die mán zoo dóor ghaat, falt ie noch
in t wáatěr.*

Deze vijver is ondiep.
Wij voeren de rivier op.
Als die man zoo doorgaat, valt hij
nog in het water.

The word *nóch* 'still, yet' here means something like 'before we get to the end of it; before we see the last of it.'

Throw him a rope.
Our boat tipped over and we all fell in
the water.
swim, swam, has swum
Can you swim?
I'm going swimming.
When do you want to go swimming?

*ghóoj ěm ě lėín.
onzě bóot sloech óm, ěn wě vtelěn álě-
maal in t wáatěr.
zwémě, zwóm, is chězwómě
kunt uu zwémě?
i chaa zwémě.
wáneer wil uu ghaan zwémě?*

Gooi hem een lijn.
Onze boot sloeg om, en we vielen
allemaal in 't water.
zwemmen, zwom, is gezwommen
Kunt u zwemmen?
Ik ga zwemmen.
Wanneer wil u gaan zwemmen?

LESSON 28: BODY AND HEALTH

206. PARTS OF THE BODY.

the shoulder

Can you carry the trunk on your shoulder?

That man is strong.

weak

That child is weak.

If you pull my hair once more, Pete,
I'm going to tell mother.

dě schóuwěr

*kunt uu dě kófěr op uuw schóuwěr
dráaghě?*

die man i stérěk.

zwák

da kntjě i swák.

*as jě nógh ěs a mĕn háarě trekt, píet,
chaa k ět an móeděr zeghě.*

de schouder

Kunt u de koffer op uw schouder dragen?

Die man is sterk.

zwak

Dat kindje is zwak.

Als jij nog eens aan mijn haren trekt,
Piet, ga ik het aan moeder zeggen.

She says 'my hairs,' in the plural; the singular *háar* is used, as in English, for a single hair and also for one's entire head of hair; but in this latter meaning the Dutch also use the plural *háarě*.

She has black hair.

His hair hung down over his eyes.

the mouth

Her mouth never stops going.

When I spoke of it, she blushed.

(Lit: she got a color.)

bite, bit, bitten

the lip

He bit his lips.

(Lit: He bit himself on his lips.)

zě heef swárt háar.

dě háarě ktingĕn ěm oovĕr zĕn óoghě.

dě mónt

haar mónt staat nóojt stíl.

toen ik ěr van sprák, kréech sĕ ě klĕur.

béitĕ, béet, ghĕbéetĕ

dě kĕp

hĕe béet sich op sĕn kĕpĕ.

Zij heeft zwart haar.

De haren hingen hem over zijn oogen.

de mond

Haar mond staat nooit stil.

Toen ik er van sprak, kreeg ze een kleur.

bijten, beet, gebeten

de lip

Hij beet zich op zijn lippen.

She bit her lips.
I bit my lips.
the finger
We have five fingers on each hand.

My foot is asleep.
He is looking well.
He is looking poorly.
blind
He is blind in one eye.
both
He is blind in both eyes.
He was born blind.
help
The blind get much help.
deaf
the ear
He is deaf in one ear.
He is a bit deaf in his left ear.

207. ILLNESS, COLDS.

to feel
I don't feel well.
(Lit: I feel myself not good.)
She isn't feeling well.
I've got a cold.
the nose

230 [28 §207]

*zě béet sich op ěr lípě.
ig béel mě op mě lípě.
de vŕngěr
wě hebě vėi fŕngěrs an teděřě hánt.*

*mě vóet slaapt.
hei zĭet ěr ghóet út.
hei zĭet ěr slécht út.
blĭnt
hei iz blĭnt an éen óoch.
béijě
hei is am béijě óoghě blĭnt.
hei iz blĭnt chěbóorě.
dě húlěp.
dě blĭndě kreighě veel húlěp.
dóof
ět óor
hei iz dóov an éen óor.
hei iz ěm beetjě dóov an zĕn lĭnkěr
óor.*

*vóelě
ik fóel mě nie chóet.
zě vóelt sich nie chóet.
ig ben vĕrkóuwě.
dě néus*

Zij beet zich op haar lippen.
Ik beet me op mijn lippen.
de vinger
Wij hebben vijf vingers aan iedere hand.
Mijn voet slaapt.
Hij ziet er goed uit.
Hij ziet er slecht uit.
blind
Hij is blind aan een oog.
beide
Hij is aan beide oogen blind.
Hij is blind geboren.
de hulp
De blinden krijgen veel hulp.
doof
het oor
Hij is doof aan een oor.
Hij is een beetje doof aan zijn linker oor.

voelen
Ik voel me niet choed.
Zij voelt zich niet goed.
Ik ben verkouden.
de neus

My nose is running.
I have a running nose.

sore
the throat
I have a sore throat.
I can't swallow.

the pain
My right hand hurts.
(Lit: does pain.)

the body
My whole body aches.

(Lit: does me pain.) The phrase *měn héelě lǐchaam* has the ending -ě on the adjective before a *dat*-noun; it is one of the special phrases (§138) which go against §137.

I have (an) ear-ache.

Practise this sentence, replacing 'ear-ache' by each of the following:

headache
toothache
stomach-ache
belly-ache

The new words in the preceding phrases are as follows:

the head
the stomach
the abdomen, the belly
the heart
He felt his heart beating.

mě néus loopt.
ik heb ɛn lóopěndě néus.
zéer
dě kéel
ik heb ɛ zéerě kéel.
i ka nie slikě.
dě péin
mě réchlěr hán doe péin.

ět lǐchaam
měn héelě lǐchaam doet mě péin.

k hep óorpein.

hóofpein
tánpijn
máachpein
búikpein

ět hóoft
dě máach
dě búik
ět hárt
hei vóeldě zɛn hárt kloppě.

Mijn neus loopt.
Ik heb een loopende neus.
zeer
de keel
Ik heb een zeere keel.
Ik kan niet slikken.
de pijn
Mijn rechter hand doet pijn.

het lichaam
Mijn heele lichaam doet me pijn.

Ik heb oorpijn.

hoofdpijn
tandpijn
maagpijn
buikpijn.

het hoofd
de maag
de buik.
het hart
Hij voelde zijn hart kloppen.

He got seasick and threw up.

(Lit: gave over.)

the fever

He has high fever.

the skin

He got red spots on his skin.

the blood

to bleed

I have a nosebleed.

I've got blood on my coat.

208. INJURIES AND SICKNESS.

the ankle

to sprain

He's sprained his ankle.

the arm

She's broken her arm.

the leg, the bone

hei wert sécziek en ghav óovër.

dě kóors

hei heeft hóoghě kóors.

ět fěl, dě húiť

hei kréech róojě plékjěs ob dě húiť.

ěd blóet

blóedě

ik heb ě néuzbloeding.

ik heb blóet op mě jás.

Hij word zeeziek en gaf over.

de koorts

Hij heeft hooge koorts.

het vel, de huid

Hij kreeg roode plekjes op de huid.

het bloed

bloeden

Ik heb een neusbloeding.

Ik heb bloed op mijn jas.

dě ěnkěl

věrstúikě

hei eef sěn ěnkěl věrstuikt.

dě árēm

zě heeft ěr árēm ghěbrookě.

ěd bėen

de enkel

verstuiken

Hij heeft zijn enkel verstuikt.

de arm

Zij heeft haar arm gebroken.

het been

The regular plural *bėeně* means 'legs'; the queer plural *bėenděřě* means 'bones'.

He's broken his leg.

He's been bitten by a dog.

to injure

I've hurt my finger.

hei eef sēm bėen ghěbrookě.

hei iz door ěn hónt chěbeetě.

bězėerě

ik heb měn vńgěr bėzėert.

In the singular there is no distinction.

Hij heeft zijn been gebroken.

Hij is door een hond gebeten.

bezeeren

Ik heb mijn vinger bezeerd.

Practise this sentence, replacing 'finger' by each of the following:

thumb

hand

duim

hánt

duim

hand

arm
shoulder
back
leg
knee
foot
toe

árĕm
schóuwĕr
rúch
béen
knĭe
vóet
tóon.

The child fell down the stairs; she's
hurt her knee.
I've cut (myself in) my finger.
bandage, bandaged, has bandaged
the wound
to wound
He's (been) wounded.
Tie up this wound, please.
the bandage
tight, firm, fast
This bandage has got loose again; we
we must make it fast.
He's very ill.
He's dangerously ill.
the doctor
He's in bad shape, says the doctor.
bad, wrong
It's bad with him again.
We shall have to take him to the hos-
pital.
They call it 'sick-house.'

ĕl kĭnt is fan dĕ tráp chĕvalĕ; zĕ heeft
ĕr knĭelĵĕ bĕzcert.
ik hĕp mĕ in mĕn vĭngĕr ghĕsnĕejĕ.
vĕrbĭndĕ, vĕrbónt, heeft fĕrbóndĕ
dĕ wónt
wóndĕ
hei is chĕwónt.
vĕrbĭnt deezĕ wónt, as ĵĕ blĭef.
ĕl fĕrbánt
vást
dĭl fĕrbánt is wĕer lós ghĕraakt; wĕ
moetĕn ĕl evĕ vást maakĕ.
hei is érch sĭek.
hei is chĕváarlĭk sĭek.
dĕ dóktĕr
hei is ĕr slĕcht an lóe, zech tĕ dóktĕr.
mĭs
t is weer mĭs met ĕm.
wĕ zúlĕn ĕm naar ĕl stekĕhuis moetĕ
bréngĕ.

arm
schouder
rug
been
knie
voet
toon.

Het kind is van de trap gevallen;
ze heeft haar knietje bezeerd.
Ik heb me in mijn vinger gesneden.
verbinden, verbond, heeft verbonden
de wond
wonden
Hij is gewond.
Verbind deze wond, als je blijft.
het verband
vast
Dit verband is weer los geraakt; we
moeten het even vastmaken.
Hij is erg ziek.
Hij is gevaarlijk ziek.
de dokter
Hij is er slecht aan toe, zegt de dokter.
mis
't Is weer mis met hem.
Wij zullen hem naar het ziekenhuis
moeten brengen.

to operate
 We shall have to operate on him.
 the operation
 The operation has gone off well.
 to trouble, to matter
 What's troubling you?
 What's the matter?
 (Lit: What is troubling thereon?)
 What's the matter with her?
 Ask the doctor what you'd better do.
 Go to the doctor.
 The doctor's office is upstairs.

The doctor's office is his 'speaking-room.'

the tongue
 Let me take a look at your tongue.
 the medicine
 You'll have to take this medicine.
 the drug store, apothecary shop
 Where is there a drug store here?
 the prescription
 Can you prepare this prescription for me?
 Have you anything for a headache?
 Phone the doctor.
 Send for the doctor.

opěréreč
wě zulěn ěm moctě opěréreč.
dě opěrásie
dě opěrásie is ghoed áf chěloopě.
schéelě
wat schéelt uu?
wat schéelt ěr aan?
wat schéelt ěr?
vraagh dě dóktěr wat uu dóen moet.
gháa naar dě dóktěr.
dě spréekaamě iz bóově.

dě lóng
laat ěs uuw lóng zien.
dě meedicséin
uu zult děczě meedicséin moctě ghě-
bruíkě.
dě apotéek
wáar is hier ěn apotéek?
ět řěsěpt
kunt uu dit řěsěpt foor mě kláar maakě?
hept u ěets teeghě hóofpein?
těľěfoonéer dě dóktěr.
stúur om dě dóktěr.

opereeren
 Wij zullen hem moeten operceeren.
 de operatie
 De operatie is goed afgeloopen.
 schelen
 Wat scheelt u?
 Wat scheelt er aan?
 Wat scheelt haar?
 Vraag de dokter wat u doen moet.
 Ga naar de dokter.
 De spreekkamer is boven.

de tong
 Laat eens uw tong zien.
 de medicijn
 U zult deze medicijn moeten ge-
 bruiken.
 de apotheek
 Waar is hier een apotheek?
 het recept
 Kunt u dit recept voor me klaar
 maken?
 Hebt u iets tegen hoofdpijn?
 Telefoon de dokter.
 Stuur om de dokter.

Run for the doctor.

You must send for the doctor immediately.

We've sent for the doctor.

The doctor was called, but it was too late.

He's under the doctor's care.

(Lit: under doctor's hands.)

The nurse must stay with him.

A trained nurse takes care of sick people, not of healthy people.

The patient is getting better.

I hope you'll get better quickly.

It isn't so very bad.

Oh, it's not so bad!

The patient will live all right.

(Lit: stay in the life.)

He'll live, no doubt.

dead

I was more dead than alive.

He chanced to learn (Lit: came to know) that his brother was dead.

Her aunt died last night.

lópom dě dókltř.

uu moe tierékt om dě dókltř stuurě.

wě heběn om dě dókltř ghěstuurt.

dě dókltř wert chěróepě, maar ět was tě láat.

hei iz onděr dókltřs handě.

dě věrpléechstě moed bėi ěm bleivě.

ěn věrpléechstě zórěcht foor ziekě mėnsě, nıet foor ghězondě.

dě ziekě word bėetě.

ik hóob dat uu ghóu bėetě wort.

t is nıet soo hėel erěch.

óo, t i soo érěch nıe!

dě ziekě zal wel in t lėevě bleivě.

hei bleift we lėevě.

dóol

ik was meer dóo dan lėevěnt.

hei kwam tě wėetě dat sēm bróer dóol was.

haar tántě is fěrłéejě nacht chěstórvě.

Loop om de dokter.

U moet direct om de dokter sturen.

Wij hebben om de dokter gestuurd.

De dokter werd geroepen, maar het was te laat.

Hij is onder dokters handen.

De verpleegster moet bij hem blijven.

Een verpleegster zorgt voor zieke mensen, niet voor gezonden.

De zieke wordt beter.

Ik hoop dat u gauw beter wordt.

't Is niet zoo heel erg.

O, 't is zoo erg niet!

De zieke zal wel in 't leven blijven.

Hij blijft wel leven.

dood

Ik was meer dood dan levend.

Hij kwam te weten dat zijn broer dood was.

Haar tante is verleden nacht gestorven.

209. THE DENTIST.

the dentist

dě tántarts

de tandarts

I have to go to the dentist's.
I have a bad tooth; I have to have it
pulled.
Will you look at my teeth?
to fill (a tooth)
I'll have to fill this tooth.
We'll have to pull this tooth.
The root has to come out.
Shall I clean your teeth?

ik moet naar dĕ tánlarts chaan.
ik heb ěn zĕkĕ tánt; ik moet ěm laatĕ
trékĕ.
wil uu mĕn tándĕ náa keikĕ?
plombécĕřĕ
déczĕ tánt moet ik wel plombéerĕ.
déczĕ tánt moetĕ wĕ úi trekĕ.
dĕ wórtĕl moet ěr úit.
wil ik uuw tandĕ schóon maakĕ?

Ik moet naar de tandarts gaan.
Ik heb een zieke tand; ik moet hem
laten trekken.
Wil u mijn tanden nakijken?
plombeeren
Deze tand moet ik wel plombeeren.
Deze tand moeten we uittrekken.
De wortel moet er uit.
Wil ik uw tanden schoon maken?

LESSON 29: HOSTILITIES

210. THE ARMY.

the army
I come from the American army.
the regiment
Our regiment will arrive here to-morrow.
the company
There are five Englishmen in our company.
the infantry
My brother is (serving) in the infantry

ět léeghěr
i kóm van ět ameeriekáansě léeghěr.
ět řězjieměnt
ons řězjieměnt zal mórghě hier áan koomě.
dě kompanjě
ěr zein véif éngělsěn in onzě kompanjě.
dě ínfantěrie
mě bróer díend bei dě ínfantěrie.

Practise this sentence, replacing 'infantry' by the following:

the cavalry
the artillery
the cannon
Can you hear the cannons?
the gun
I have to clean my gun.
We have to repair the machine-gun.
the revolver

dě kavalěrie
dě artilěrie
ěl kanón
kunt uu dě kanóně hoorě?
ět chěwээр
ík moet mě ghěwээр schóon maakě.
wě moelěń ět masjěněghěwээр řě-paarээрě.
dě řěvólwěr

het leger
Ik kom van het Amerikaansche leger.
het regiment
Ons regiment zal morgen hier aankomen.
de compagnie
Er zijn vijf Engelschen in onze compagnie.
de infanterie
Mijn broer dient bij de infanterie.

de cavalerie
de artillerie.
het kanon
Kunt u de kanonnen hooren?
het geweer
Ik moet mijn geweer schoon maken.
Wij moeten het machinegeweer repareeren.
de revolver

He doesn't dare go out without his
revolver.

You'd better keep your revolver with
you.

the cartridge

I need cartridges for my revolver.

the bayonet

Take your bayonet.

the lantern

I have my pocket flashlight with me.

I need a new battery for my pocket
flashlight.

No, the battery is all right, but the
bulb is broken.

shoot, shot, has shot

Have you heard shooting?

One can't shoot here.

Shoot! Fire!

211. HALT!

Halt!

Hands up or I'll shoot!

move, moved, has moved

If you move, I'll shoot.

Don't move your hand!

Stop that!

*zonděř zěn řevólver durěft ie nie úi tě
ghaan.*

jě houd bėetěř jě řevólver bėi jě.

dě patróon

*ik heb patróoně voor mě řevólver
noodich.*

dě baajoonét

neem jě baajoonét.

dě lantáarě

ik heb mě záklantaarě bei mě.

*ik heb ě niewě batěřií noodich foor mě
záklantaarě.*

*née, dě batěřií is in órdě, maar ět
chlóejlampjě is kapót.*

schítěť, schóot, heeft chěschóotě

hept uu hoorě schítěť?

hier mach nítel chěschóotě wordě.

vúur!

hált!

hándě om hóoch ov ik schít!

běwėeghě, bėwóoch, heev bėwóoghě

als jě bėwėecht, schít ik.

běwėech jě hánt niet!

lóa tat!

Zonder zijn revolver durft hij niet
uit te gaan.

Je houdt beter je revolver bij je.

de patroon

Ik heb patronen voor mijn revolver
noodig.

de bajonet

Neem je bajonet.

de lantaarn

Ik heb mijn zaklantaarn bij me.

Ik heb een nieuwe batterij noodig
voor mijn zaklantaarn.

Neen, de batterij is in orde, maar het
gloeilampje is kapot.

schieten, schoot, heeft geschoten

Hebt u hooren schieten?

Hier mag niet geschoten worden.

Vuur!

Halt!

Handen omhoog of ik schiet!

bewegen, bewoog, heeft bewogen

Als je beweegt, schiet ik.

Beweeg je hand niet!

Laat dat!

Don't touch me!
 the wood
 He hit him with a piece of wood.
 They let him lie for dead.
 He got away with his life.
 They're holding the corporal (as a)
 prisoner.

ráak mě nie áan!
ět hóut
hei slóech ěm mel ě stuk hóut.
zě heběn ěm voor dóot laatě lghě.
hei bracht ěr ět léevěn af.
zě hóuwě dě korpěráal ghěvángě.

Raak me niet aan!
 het hout
 Hij sloeg hem met een stuk hout.
 Zij hebben hem voor dood laten liggen.
 Hij bracht er het leven af.
 Zij houden de korporaal gevangen.

'Hold him caught' means hold him prisoner. Likewise 'the prisoner' is *dě ghě ángěně* 'the caught (person).'

The wound is not dangerous.
 In a week he'll be well again.

dě wónt is nte chěváarlík.
oověr ě wéek sal ie weer ghězónt scin.

De wond is niet gevaarlijk.
 Over een week zal hij weer gezond
 zijn.

212. KILLING.

to kill
 He killed the man.
 They've killed him.
 (Lit: struck or knocked him dead.)
 They're going to kill him.
 They'll shoot him (dead).
 The Germans shot many people in this
 village.
 to murder
 The Germans murdered him.
 command, commanded, has com-
 manded.
 The German general ordered the
 prisoners to be killed.

dóodě
hei heef tē man ghědóot.
zě heběn ěm dóot chěslaaghě.
zě ghaan ěm dóot slaan.
zě zulěn ěm dóot schietě.
dě dúitsěrs heběn in di dórěp féel
ménsě dóot chěschoolě.
věrmóordě
dě dúitsěrs heběn ěm věrmóort.
běvéelě, běvál, hecv běvóolě
dě dúitsě ghecněráal běvál om dě
ghěvángěně tē dóodě.

dooden
 Hij heeft de man gedood.
 Ze hebben hem doodgeslagen.
 Ze gaan hem doodslaan.
 Ze zullen hem doodschieten.
 De Duitschers hebben in dit dorp
 veel menschen doodgeschoten.
 vermoorden
 De Duitschers hebben hem vermoord.
 bevelen, beval, heeft bevolen
 De Deutsche generaal beval om de
 gevangenen te doodden.

The order was given for the prisoners
to be killed.

*ěr werd běvóolěn om dě ghěvángěně tě
dóodě.*

Er werd bevolen om de gevangenen
te dooden.

213. THE ENEMY.

the enemy
We have attacked the enemy.

*dě vėjant
wě hebě dě vėjant áan ghěvalě.*

de vijand
Wij hebben de vijand aangevallen.

'To fall on' is to attack.

The enemy is running away.
After the battle the enemy retreated.
(Lit: drew back).

*dě vėjant chaat ěr van dóor.
náa dě slách iz dě vėjant trúč chě-
trokě.*

De vijand gaat er van door.
Na de slag is de vijand teruggetrokken.

The colonel ordered a retreat.
They are holding the city occupied.
The Germans lost the battle.
The Germans have lost the war.

*dě kooloněl běval trúč tě ghaan.
zě houwě dě stád bězét.
dě dúitsěrs hebě dě slách fěrloorě.
dě dúitsěrs hebě děn óorloch fěrloorě.*

De kolonel beval terug te gaan.
Ze houden de stad bezet.
De Duitschers hebben de slag verloren.
De Duitschers hebben de oorlog
verloren.

hide, hid, hidden

věrbérghě, věrbórch, věrbórgě

verbergen, verborg, verborgen

You will find it easier to use the following regular verb, but to understand people, you will have to know both words:

to hide
the cellar
You'd better hide in the cellar.
Can you hide me anywhere here?
They hid the man in the barn.
I think there's a German hiding in
these woods.

*věrstópě
dě kělder
věrstóp jě liever in dě kělděr.
kúnt uu mě hier éreghěs fěrbérghě?
zě věrbórgě dě mán in dě schúur.
ik chělóov dat ěr ěn dúitsěr in dad bós
fěrbórgě zit.*

verstoppen
de kelder
Verstop je liever in de kelder.
Kunt u me hier ergens verbergen?
Zij verborgen de man in de schuur.
Ik geloof dat er een Duitscher in dat
bosch verborgen zit.

LESSON 30: REVIEW

214. REVIEW.

In this and the next lesson we add a very few useful words; for the most part, we give practice on the words and the turns of speech which we have met in earlier lessons.

215. SOME MORE INDOOR THINGS.

What have you there in that trunk? *wat hépt uu daar in die kófěr?*

Wat hebt u daar in die koffer?

Practise this sentence, replacing *die kófěr* by each of the following:

that valise
that suitcase
that big bundle
that package
that parcel
that bag
your coat pocket
that box
that little box
that chest
that wooden box
that basket
that closet (or cupboard)
that drawer

dat falles
die hántkofěr
dat chróotě pák
dat pákjě
dat pakét
die zák
uw jásak
die dóos
da dóosjě
die kíst
dat hóutě kístjě
die mánt
die kást
die láa

dat valies
die handkoffer
dat groote pak
dat pakje
dat pakket
die zak
uw jaszak
die doos
dat doosje
die kist
dat houten kistje
die mand
die kást
die la.

What box do you mean?
 Do you mean this cigar-box?
 Have you looked (to see) what's in it?
 The cupboard is two and one fourth
 meters high, one meter deep, and
 two meters wide.
 The table is one (meter) by one meter
 sixty.
 Hang your overcoat and your hat on
 the hook.
 Just hang them on that hook.
 Put the books in the book-case.
 the shelf
 This shelf is too high; I can't reach it.
 (Lit: I can there not by.)
 I'm setting the plates on this shelf, so
 you can reach them easily.
 The Haarlem oil is on the top shelf in
 the kitchen.
 This is the drawer, but I don't know
 what's in it.
 Fasten the hook in the wall.
 The hook doesn't hold in the wall.
 You can't hammer any nail into that
 hard wood.
 the bench
 Sit down on the bench.

wélěkě dóoz bědóelt uu?
bědóelt uu dít siegháarěkisjě?
hept uu ghěkéekě wat ər in zít?
dě kást is twée en ě kwárt meetěr
hóoch, één meetěr diep, en twée
meetěr bréet.
dě táafěl is één bei één meetěr séstich.

hang uuw óověrjas en uuw hóel an dě
háak.
háng zě eevě ob die háak.
doe dě bóekěn in dě bóekěkast.
dě plánk
deezě plánk is tě hóoch; i kán ər nie bėi.

ik sé tě bórděn ob déezě plánk, dat jě
ghoed bėi kunt.
dě háarleměr óolie staat op dě bóovėn-
stě plánk in dě kéukě.
dít iz dě láa, maar ik wéet nie wat ər in
zit.
maag dě háak an dě múur vast.
dě háak hóut niet in dě múur.
in dat hardě hóut ku jě gheen spēiker
slaan.
dě bánk
gháa ob dě bánk sitě.

Welke doos bedoelt u?
 Bedoelt u dit sigarenkistje?
 Hebt u gekeken wat er in zit?
 De kast is twee en een kwart meter
 hoog, een meter diep en twee
 meter breed.
 De tafel is een bij een meter zestig.
 Hang uw overjas en uw hoed aan de
 haak.
 Hang ze even op die haak.
 Doe de boeken in de boekenkast.
 de plank
 Deze plank is te hoog; ik kan er niet
 bij.
 Ik zet de borden op deze plank, dat
 je goed bij kunt.
 De Haarlemmer olie staat op de
 bovenste plank in de keuken.
 Dit is de la, maar ik weet niet wat
 er in zit.
 Maak de haak aan de muur vast.
 De haak houdt niet in de muur.
 In dat harde hout kun je geen
 spijker slaan.
 de bank
 Ga op de bank zitten.

Don't spit on the floor.
I've broken a glass.
The cups are all of them broken.
Why did you drop the tray?

*spúuw niet ob dě vlóer.
k heb ěn ghlás chěbrookě.
dě kóppjěs sein álemaal ghěbrookě.
wáarom heb jě ě dienblad laatě válě?*

Spuw niet op de vloer.
Ik heb een glas gebroken.
De kopjes zijn allemaal gebroken.
Waarom heb je het dienblad laten
vallen?

I couldn't help it.
Don't sit down on that little chair.
Here is a better and bigger one.
That chair is comfortable.

*i kón ěl nie hélépě.
gháa niet ob dat stóeltjě zítě.
hier iz ěm béelěřě en ěn ghróolěřě.
die stóel is chěmákělik.*

Ik kon het niet helpen.
Ga niet op dat stoeltje zitten.
Hier is een betere en een grotere.
Die stoel is gemakkelijk.

Replace 'that chair' by the following:

that bench
that sofa
that bed

*die bánk
die sóofaa
did bét*

die bank
die sofa
dit bed.

This color looks good on the wall.
This room faces (Lit: lies upon) north.

*deezě kléur ziet choet úit ob dě múur.
deezě káaměr licht op ěl nóordě.*

Deze kleur ziet goed uit op de muur.
Deze kamer ligt op het noorden.

Make it face in the other directions:

south
east
west

*zúijě
óostě
wéstě*

zuiden
oosten
westen.

My room is on the north side.

měň káaměr is an dě nóortkant.

Mijn kamer is aan de noordkant.

Practise this sentence, replacing 'the north side' by the following:

the south side
the east side
the west side

*dě zúílkant
dě óostkant
dě wéstkant*

de zuidkant
de oostkant
de westkant.

The wind has banged the windows
shut.

This door goes (out) to the yard.
The key doesn't fit in the keyhole.
You'll have to grease the lock.
A fuse has burned out; I'll have to take
it out and put in a new one.

It's getting dark.
We must put on the light.
It's dark in the hallway; you'd better
take your flashlight.
I can't find my glaasses; I don't know
where I've left them.
Whose bill-fold is that?
Who does that bill-fold belong to?

216. MORE GOINGS AND COMINGS.

I'll come fetch you at half past seven.
Come for me at two o'clock.
Is anyone coming to fetch you tonight?
I'll come fetch you at the train.
I'll go with you up to the fence.
Do you know where the lieutenant is
(anywhere) to be found?
I haven't seen him anywhere.
(Lit: I have him nowhere seen.)
He hasn't been here this week.

dě wínl heef lě vénstěrs tóe ghěslaaghě.

*deczě dęur ghaat naar dę lúin.
dę slęutęł pást niet in t slęutęłghat.
uu moet ęł slót smęerę.
ęń zęekęring is dóor ghębrant; ik moet
sę ęr úil haalę en ę nęwę in zetę.*

*ęt wor dónkęř.
wę moctęń ęł lęcht aan sleekę.
t iz dónkęř in dę gháng; neem bęclęř
uuw ząklantaarę.
i ka mę brıl nie findę; ik weet nęe waar
ik ęm ghęlđatę hep.
wie zęń portęfęuj iz dđt?
van wıe iz die portęfęuję?*

*ik sal uu koomę hđalę om hđlęv ácht.
ko mę om twęe uur hđalę.
koml iemant uu hđalę van dđvęnt?
ik sal uu an dę tręin koomę đf haalę.
ik sal uu tot an ęł hęk brengę.
weet uu wđar de lúitęnant ęřęghęs tę
vındęń is?
ik heb ęm nęřęghęs chezten.*

van dę węek is ie niet hter ghęweest.

De wind heeft de vensters toegeslagen.

Deze deur gaat naar de tuin.
De sleutel past niet in het sleutelgat.
U moet het slot smeren.
Een zekering is doorgebrand; ik moet
ze er uithalen en een nieuwe
inzetten.

Het wordt donker.
Wij moeten het licht aansteken.
't Is donker in de gang; neem beter
uw zaklantaarn.
Ik kan mijn bril niet vinden; ik weet
niet waar ik hem gelaten heb.
Wie z'n portefeuille is dat?
Van wie is die portefeuille?

Ik zal u komen halen om half acht.
Kom me om twee uur halen.
Komt iemand u halen vanavond?
Ik zal u aan de trein komen afhalen.
Ik zal u tot aan het hek brengen.
Weet u waar de liutenant ergens te
vinden is?
Ik heb hem nergens gezien.

Van de week is hij niet hier geweest.

I saw him somewhere.
 I met him in King Avenue.
 On November six he's coming here.
 On the sixth of November I'll probably see him.
 Next September he'll be here.
 In June he was here.
 He came home the twenty-third of March.
 On the twenty-third of March he came back.
 On March twenty-three he arrived here.
 Early in August he was here.
 (At the) end of August he left.
 He comes every other day.
 I'm glad he's coming.
 He doesn't go anywhere unless the sergeant goes along with him.
 He called something to me in driving past, but I didn't understand what.
 I don't know what he said.
 Before I leave I must put my revolver and my flashlight and also some money on my person.
 The dog always runs after him.

ik heb  m  r gh s ch z en.
ig ben  m t egh  gh koom  in d  k on-
ingslaan.
op s s noov mb r komt ie h er.
ob d  z zd  noov mb r zal ik  m wel
zien.
k om nd  sept mb r zal ie h er zein.
in júunie was ie h er.
d  drie   tw ntichst  m art is ie t is
chekoom .
ob d  drie   tw ntichst  m art is ie tr 
ch koom .
ob dr    tw ntich m art is ie hier  an
gh koom .
vro gh in ough stus was ie h er.
eind  ough stus is ie v tr k .
hei komt om d n  nd r  d ch.
ig ben bl i dat ie komt.
hei ghaat n r gh s naar t e, ov d 
serzj nt chaat met   m e.
hei r p m  iets t e in t foorb i reij ,
maar ik f rst nt nie w t.
k w el nie wat ie z i.
vóor ik f rtr k moet ik m n r v lv r en
m  zaklantaar  en ook wat ch ld
b i m  steek .
d  h nt loopt álleit achtr   m  an.

Ik heb hem ergens gezien.
 Ik ben hem tegengekomen in de Koningslaan.
 Op zes November komt hij hier.
 Op de zesde November sal ik hem wel zien.
 Komende September zal hij hier zijn.
 In Juni was hij hier.
 De drie en twintigste Maart is hij thuis gekomen.
 Op de drie en twintigste Maart is hij teruggekomen.
 Op drie en twintig Maart is hij hier aangekomen.
 Vroeg in Augustus was hij hier.
 Einde Augustus is hij vertrokken.
 Hij komt om de andere dag.
 Ik ben blij dat hij komt.
 Hij gaat nergens naartoe of de sergeant gaat met hem mee.
 Hij riep me iets toe in het voorbijrijden, maar ik verstond niet wat.
 Ik weet niet wat hij zei.
 Voor ik vertrek moet ik mijn revolver en mijn zaklantaarn en ook wat geld bij me steken.
 De hond loopt altijd achter hem aan.

The dog went after him and barked at him.

He came to tell me about it.

The dog broke loose.

You have to stay here in the house.

You're not allowed to go out.

If he should come, then tell him I'm out.

We went past the house where he is billeted.

Who's coming there?

Who are (those people) coming there?

My younger son is coming home soon now.

The elder one isn't coming for two weeks yet.

(Lit: The oldest comes only over fourteen days.)

The man followed me for a while.

He started to run.

(Lit: He set it on a run.)

He flew out of the door.

He ran into the street.

He ran down the street.

He has crossed the street.

Here we have to cross the bridge.

The wagon came to a stop.

Our car got stuck in the mud.

dě hónt sat ěm náa en bláfte téeghĕn ěm.

hei kwám ět mě vĕrtĕlĕ.

dě hónt is lós chĕbrookĕ.

uu móet hier in t húiz bleivĕ.

uu móocht nie úit chaan.

mocht ie kóomĕ, zĕch ěm dan dat ik úit ben.

wĕ zĕin ět húis foorbĕi ghĕghaan waar ie ín ghĕkwartiert is.

wie kóm daar?

wie kóomĕ daar?

mĕn jóngstĕ zóon komt nuu ghóu naar húis.

dĕ óutstĕ komt pás oovĕr veertien dáaghĕ.

dĕ man is mě en téit lang ghĕvólĕcht.

hei zĕtĕn ět op ěn lóopĕ.

hei vlóogh dĕ déur uit.

hei líeb dĕ stráat op.

hei líeb dĕ stráat af.

hei iz dĕ stráat óovĕr ghĕstookĕ.

hier moētĕ wĕ dĕ brúch óovĕr steekĕ.

dĕ kár bleef stáan.

onzĕ óutoo bleef stéekĕn in de móddĕr.

De hond zat hem na en blafte tegen hem.

Hij kwam het me vertellen.

De hond is losgebroken.

U moet hier in het huis blijven.

U moogt niet uitgaan.

Mocht hij komen, zeg hem dan dat ik uit ben.

Wij zijn het huis voorbijgegaan waar hij ingekwartierd is.

Wie komt daar?

Wie komen daar?

Mijn jongste zoon komt nu gauw naar huis.

De oudste komt pas over veertien dagen.

De man is me een tijdlang gevolgd.

Hij zette het op een lopen.

Hij vloog de deur uit.

Hij liep de straat op.

Hij liep de straat af.

Hij is de straat overgestoken.

Hier moeten we de brug oversteken.

De kar bleef staan.

Onze auto bleef steken in de modder.

The rear wheels landed in the ditch.

You must hurry.

The corporal isn't in a hurry; he just sits and smokes his pipe.

Make him hurry (Lit: shoot) up a bit.

Hurry up so you get done.

Just wait a bit!

Wait a little!

I'll deliver (Lit: give off) the package at your place.

We've been to the market.

He's (off) fishing.

Replace 'fishing' by the following:

hiking

bicycling

riding

swimming

playing

He's been (off) fishing.

the ground

He fell on the ground.

The guns and the cartridges were lying on the ground.

I've had a fall.

dě áchtěrwiěl zéin in dě slóot chěraakt.

uu moet uu háastě.

*dě korpěráal háast sich niet; hei zít
maar zěm péip tě rookě.*

láat ěm wat óp schietě.

schiet óp dat uu kláar komt.

wácht ěs eevě!

wácht ěn téitjě!

ik sal ět pákjě bei úu áf cheevě.

wě zei naar dě márt chěweest.

hei is ftsě.

wánděľě

fietsě

rěijě

zwémě

spéelě

hei iz weezě vtsě.

dě ghrónt

hei vtel ob dě ghrónt.

*dě ghěwécěrěn en dě patróoně láaghěn
ob dě ghrónt.*

ig ben ghěválně.

De achterwielen zijn in de sloot geraakt.

U moet u haasten.

De korporaal haast zich niet; hij zit maar zijn pijp te rooken.

Laat hem wat opschieten.

Schiet op dat u klaar komt.

Wacht eens even!

Wacht een tijdje.

Ik zal het pakje bij u afgeven.

Wij zijn naar de markt geweest.

Hij is vissechen.

wandelen

fietsen

rijden

zwemmen

spelen.

Hij is wezen visschen.

de grond

Hij viel op de grond.

De geweren en de patronen lagen op de grond.

Ik ben gevallen.

Did you hurt yourself?

He made a mis-step and fell.

He had a fall on the ice.

A drunken man has fallen into the ditch.

I very nearly fell in the water.

(Lit: It differed only little or I ...).

Do you know the woman whose child fell in the water?

Is that the man whose brother the Germans killed?

Is that the woman whose granddaughter died?

Do you know the man whose auto is always standing here by the wall?

He is now in America.

Practise this sentence, replacing 'America' by each of the following:

the United States

Holland

the Netherlands

Belgium

England

France

Germany

hept uu uu bēzéert?

hept uu zigh bēzéert?

hei slaptě mts en viel.

hei is op ęt éis chěválě.

ěn drónkě mán iz in dě slóot chěvalě.

ęt schéeldě maar wéinich ov ik was in t wáatěr ghěvalě.

ként uu dě vróu die ər kint in t wáatěr ghěválě is?

is dá tě man die zěn bróer dě dúitsěrs ghědlóot hebě?

iz da tě vróu waarvan ęt kléindoch- lěrtjě ghěstórvě is?

ként uu dě man waarvan dě óutoo alteit hier bei dě schútting staat?

hei is nou in améerikaa.

dě vřéénighdě stáatě

hólant

néeděrlant

bělghejě

ěngělant

fráńkreik

dúitslant

Hebt u u bezeerd?

Hebt u zich bezeerd?

Hij stapte mis en viel.

Hij is op het ijs gevallen.

Een dronken man is in de sloot gevallen.

Het scheelde maar weinig of ik was in het water gevallen.

Kent u de vrouw die 'r kind in 't water gevallen is?

Is dat de man die z'n broer de Duitschers gedood hebben?

Is dat de vrouw waarvan het kleindochtertje gestorven is?

Kent u de man waarvan de auto altijd hier bij de schutting staat?

Hij is nu in Amerika.

de Veereenigde Staten

Holland

Nederland

België

Engeland

Frankrijk

Duitschland

Europe
London
Paris
Brussels
the Hague

euróopaa
lónďě
paréis
brúsěl
děň háach

Europa
Londen
Parijs
Brussel
den Haag.

LESSON 31: MORE REVIEW

217. A LITTLE MORE HANDLING.

That's easy to do.
 That's not so hard to do.
 This bundle is too heavy for him.
 I can carry it all right.
 light
 It's light.
 Be careful.
 You can easily break your arm.
 Don't let it fall on the ground.
 Don't touch the gun.
 Let go my arm!
 What's that made of?
 That's (made) of wood.

da s chěmákělik tě dóen.
da s nie soo móejělik te dóen.
dí pák is tě zwáar voor ěm.
i kan ěl wel dráaghě.
licht
t is licht.
wees voorzichtig.
uu kunt chěmákělik uuw árěm breekě.
laat ěl níet ob dě ghrónt falě.
raak ět chěwээр nie áan.
laat měn árěm los!
waar ván iz dat chemáakt?
da s fan hóut.

Dat is gemakkelijk te doen.
 Dat is niet zoo moeilijk te doen.
 Dit pak is te zwaar voor hem.
 Ik kan het wel dragen.
 licht
 't Is licht.
 Wees voorzichtig.
 U kunt gemakkelijk uw arm breken.
 Laat het niet op de grond vallen.
 Raak het geweer niet aan.
 Laat mijn arm los!
 Waarvan is dat gemaakt?
 Dat is van hout.

Replace 'wood' by each of the following:

tin
 lead
 iron
 steel
 stone
 leather
 wool

blík
lóot
ěizěr
stáal
stéen
léer
wól

blik
 lood
 ijzer
 staal
 steen
 leer
 wol.

What's that for?
What's that used for?

wáar voor 'iz dat?
waar dien ta foor?

Warvoor is dat?
Waar dient dat voor?

(Lit: Where serves that for?)

That's the cord of an electric iron.

da s 'et kóort fan 'en eléktries stréikeiz'.

Dat is het koord van een electrisch strijkijzer.

The bundle weighs two and three quarter kilos.

'et pák weech twee en drie kwart kíeloo.

Hat pak weegt twee en drie kwart kilo.

This cord is not long enough.

di kóort is nie lánq ghenoech.

Dit koord is niet lang genoeg.

Replace 'this cord' by the following:

this (hemp) string
this (cotton) string
this (thick) rope
this line, hawser
this wire
this thread

di tóu
di tóutjē
deezē káabēl
deezē léin
deezē dráat
di dráatjē

dit touw
dit touwtje
deze kabel
deze lijn
deze draad
dit draadje.

The cord is broken.

'et kóort is chēbróokē.

Het koord is gebroken.

Replace 'the cord' by the other things given above: *e tóu, 'e tóutjē, dē káabēl, dē léin, dē dráat, 'e dráatjē.*

You must cut that cord.

uu moet dat kóort dóor sneijē.

U moet dat koord doorsnijden.

Replace 'that cord' by the other things given above. Decide which ones take *dát* and which ones take *dte*.

Cut the cord (through)!

snéi 'et kóor door!

Snijd het koord door!

Replace 'the cord' as above.

The two pieces are equally long.
She got three fourths of the money.

Give him fifty cents to buy the postage stamps.

I've spent a pile of money this morning.

Would you have sent him the money if you had known that?

Your shoelace is loose; tie it up.

They say it this way even when they mean only one shoelace.

This flower smells good.

Smell of it.

the half

You get half of the money.

They get two thirds of the money.

He shot wild.

(Lit: He shot wrong, meaning 'he shot and missed.')

He threw wild.

Throw out the dirty water.

Knock at the door.

Someone is ringing.

I hear the bell.

Can you see to it that my things get washed?

*dě twee stúkě zein éevě lang.
zei heev drie kwárt fan ét chélt chě-
kreeghě.*

*gheev ém féiftich sént om dě póseeghěls
tě koopě.*

*ik hep fan mórgheń ěn héełě boel ghélt
út chěgheevě.*

*zou uu ěm ét chélt chěstúurt hebě, als
uu dat chěwéetě hat?*

uu schóenweetěrs zein lós; bint sě vást.

deezě blóem rúikt choet.

rúik ěr aan.

dě héléft

uu kreich tě héléft fan ét chélt.

zei kreighě twee dērdě van ét chélt.

hei schoot mts.

hei ghoojdě mts.

ghóoj ét fúilě wáatěr wéch.

klóp ob dě déur.

ěr wort chěbélł.

ik hóor dě bēł.

*kunt uu ěr voor zórghe dat mēń ghóel
chěwásě wort?*

De twee stukken zijn even lang.
Zij heeft drie kwart van het geld gekregen.

Geef hem vijftig cent om de postzegels te koopen.

Ik heb van morgen een heele boel geld uitgegevan.

Zou u hem het geld gestuurd hebben, als u dat geweten had?

Uw schoenveters zijn los; bind ze vast.

Deze bloem ruikt goed.

Ruik er aan.

de helft

U krijgt de helft van het geld.

Zij krijgen twee derden van het geld.

Hij schoot mis.

Hij gooide mis.

Hooi het vuile water weg.

Klop op de deur.

Er wordt gebeld.

Ik hoor de bel.

Kunt u er voor zorgen dat mijn goed gewassen wordt?

218. TALKING AND LISTENING.

to cry, to weep

I hear a child crying.

Why is that woman crying?

A little boy was standing in the street
and crying; he had lost a dime, he
said.

I've told you everything I knew.

They all gave the same answer.

Don't talk back to me.

We didn't dare contradict the major.

What do you mean?

That's what he says, but is it true?

What were you talking about?

(Lit: Where had you it over?)

We were talking about the war.

Pay close attention!

Pay attention to what I say.

He does as he's told.

He sat listening.

He's been sitting and listening.

We heard music and stayed to listen.

The children don't obey her.

I can say what I want, the boy still
doesn't obey.

húilě

ik hoor ɛn kint húilě.

wáarom húil tie vrou?

ɛn kléině jóngě stont op straat tě húilě;

hei had ɛn duběltjě vėrloorě, zéi ie.

ik heb uu áles fěrtěll wat ik wist.

zě ghaavěn álěmaal ɛt sělěvdě ántwoort.

spréek mě nie téeghě.

wě durvdě dě majóor nie téeghě tě

spreekě.

wa bėdóelt uu?

dat sécht ie, maar iz ɛt wáar?

waar hát uu ɛt oověr?

wě hádě ɛt oověr dě óorloch.

lét chót óp!

let óp wat ik séch.

hei dóet als ɛm ghězěcht wort.

hei za tě lúistěrě.

hei heeft silě lúistěrě.

wě hoordě muuziek en bleevě lúistěrě.

dě kınděrě lúistěrě nie naa háar.

i kan zégghě wat ik wil, dě jóngě lúistěr

tóch niet.

huilen

Ik hoor een kind huilen.

Waarom huilt die vrouw?

Een kleine jongen stond op straat te
huilen; hij had een dubbeltje ver-
loren, zei hij.

Ik heb u alles verteld wat ik wist.

Zij gaven allemaal hetzelfde ant-
woord.

Spreek me niet tegen.

Wij durfden de majoor niet tegen te
spreken.

Wat bedoelt u?

Dat zegt hij, maar is het waar?

Waar hadt u het over?

Wij hadden het over de oorlog.

Let goed op!

Let op wat ik zeg.

Hij doet als hem gezegd wordt.

Hij zat te luisteren.

Hij heeft zitten luisteren.

Wij hoorden muziek en bleven luis-
teren.

De kinderen luisteren niet naar haar.

Ik kan zeggen wat ik wil, de jongen
luistert toch niet.

I shall report it. (Lit: give it on.)
 I'd better report that to the police.
 The best thing is to report that to the
 colonel.
 as soon as
 I'll tell (Lit: warn) you as soon as I
 see the plane.

219. ARE YOU MARRIED?

to marry
 Are you married?
 No, miss; I'm not married.
 Is she married?
 Yes, she's married to a seaman.
 She's too young to get married.
 He's marrying an English girl.
 My wife and I have been married ten
 years today.
 He's married for the second time.
 He has married a second wife.
 They're getting divorced.
 (Lit: They go to part.)

220. SOME MORE TALK.

one, people, a person
 One can never know.

This word *měn* is more dignified than the word *jě* for the same meaning:

ik sal ět áan gheevě.
dat chěev ig bectěr áan bei dě poolĕsie.
t iz ěd béstě dad bei dě koolonél áan tě
gheevě.
zoodráa
ik sal uu wáarschuuwě zoodráa ig dě
vľechmasjien zie.

tróuwě
bént uu ghětróut?
née jěfrou; ig be níc chětróut.
i sě ghětróut?
jáa; zě is chětróut met ěn zéeman.
zě is tě jóng om te tróuwě.
hei tróut met ěn éngĕls méisjě.
měn vróu en ěk sein van dáach tĕn jaar
ghětróut.
hei is foor dě twéedě kээр ghětróut.
hei hecft ěn twéedě vróu ghětróut.
ze ghaan schéijě.

měn
měn kan nóojt wéetě.

Ik zal het aangeven.
 Dat geef ik beter aan bij de politie.
 't Is het beste dat bij de kolonel aan
 te geven.
 zoodra
 Ik zal u waarschuwen zoodra ik de
 vleigmasjien zie.

trouwen
 Bent u getrouwd?
 Neen, juffrouw; ik ben niet getrouwd.
 Is ze getrouwd?
 Ja, zij is getrouwd met een zeeman.
 Zij is te jong om te trouwen.
 Hij trouwt met een Engelsch meisje.
 Mijn vrouw en ik zijn vandaag tien
 jaar getrouwd.
 Hij is voor de tweede keer getrouwd.
 Hij heeft een tweede vrouw getrouwd.
 Zij gaan scheiden.

men
 Men kan nooit weten.

A fellow can't ever know.
They say it.

One must do one's best.
We must do our best.
Everybody knows it by now.
Most people don't know anything
about it.
I'm glad you realize it.

'To see in' is 'to realize.'

That man acts so funny.
I think that's silly.
He's crazy about that girl.
How silly that he's forgotten that!
He's very busy.
All of a sudden I saw him.

For 'suddenly' they say *op éens* 'on once,' or else 'in once':

All of a sudden we saw the enemy
going up the hill.
I don't like that.
I'm afraid of it.
It looks bad for you.
I still think that you've got it wrong.
(Lit: I stay there by.)
That doesn't matter much.

jě kunt nóojt wéetě.
měň zécht ět.
zě zéghěň ět.
měň móet sěm bést doen.
wě móetěň ons bést doen.
ieděreen wéet ět al.
dě méestě ménsě weetěň ěr níets fan.

ig ben bléi dat uu t ín ziet.

die mán doet soo ráar.
da find ik chék.
hei is chék ob dat méisjě.
wat chég dat ie da fěrhéetěň is!
hei heeft ě drúk.
op éens sách ik ěm.

in éens sáaghě wě dě véijant dě béregħ
op chaan.
dad bevált mě niet.
ig ben ěr báng voor.
ět slút ěr slécht foor uu út.
ig bleiv ěr bėi dat uu ět mıs hept.

da schéelt nie feel.

Je kunt nooit weten.
Men zegt het.
Ze zeggen het.
Men moet z'n best doen.
We moetens ons best doen.
Iedereen weet het al.
De meeste menschen weten er niets
van.
Ik ben blij dat u het inziet.

Die man doet zoo raar.
Dat vind ik gek.
Hij is gek op dat meisje.
Wat gek dat hij dat vergeten is!
Hij heeft het druk.
Opeens zag ik hem.

Ineens zagen we de vijand de berg
opgaan.
Dat bevalt me niet.
Ik ben er bang voor.
Het ziet er slecht voor u uit.
Ik blijf er bij dat u het mis hebt.

Dat scheelt niet veel.

It can't make any difference to me.
He's very different from his brother.
It has happened to me several (Lit:
different) times.

There's no danger of that.
Pay no attention to it.
That doesn't look bad.
We must come to their aid.
Make yourself at home.

(Lit: Do as if you . . .)

I feel at home here already.

t ka mě nie schéelě.
hei věrschílt féel van zěm bróer.
t is mě věrschíllěndě kéerě ghěbéurt.

dáar is cheen ghěvóar voor.
lēt ěr niet óp.
dat siet ěr nie kwaat út.
wě móetě hun tē húlپ koomě.
dóe als ov uu túiz bent.

ik fóel mě hier al túis.

't Kan me niet schelen.
Hij verschilt veel van zijn broer.
Het is me verschillende keeren ge-
beurd.

Daar is geen gevaar voor.
Let er niet op.
Dat ziet er niet kwaad uit.
Wij moeten hun te hulp komen.
Doe alsof u thuis bent.

Ik voel me hier al thuis.

ENGLISH-DUTCH WORD LIST

The following list contains those English words of the preceding lessons for which Dutch equivalents can be given in a useful way. When an English word has too many Dutch equivalents, we do not give it, or else we give only one or two of the most important. For instance, 'to put' would have such Dutch equivalents as *doen*, *zellen*, *leggen*, *stellen*, *plaatsen*, *trekken* (with *aan* 'to put on a garment'), and perhaps others. It would take pages of explanation and many examples to tell a reader which Dutch word to use in any given situation. To say such things, you have to have a Dutch model; for instance, you might remember one from one of the lessons, or you might look back in the book and find a model. A word list or dictionary does not help much for words of vague or general meaning.

account de rekening
address het adr s
admiral de admir al
affair de zaak
afraid bang
after na; afternoon de namiddag
age de leeftijd
again weer
against tegen
agent de ag nt
ago gel den
air de lucht; *air mail* de lucht-

post; *airplane* de vlieg-
 machine [vliechmasjien],
 het vliegtuig; *airplane car-*
rier het vliegtuigmoeder-
 schip
alike eender, gelijk
all al, allemaal
allow laten (liet, geláten); *be*
allowed to mogen (mocht)
almost bijna
alone all en

On the other hand, you might forget the Dutch word for some definite thing, like 'sugar' or 'monkey-wrench', and this word list will then come in handy as a reminder.

The Dutch words are given in conventional spelling, but we have added an accent mark wherever the accent is not on the first syllable. We add a key to the pronunciation only in a few cases where the conventional spelling is very misleading.

Dutch nouns are given with *de* or *het* before them. If a Dutch verb is irregular in the short past form, we give it in parentheses; if the participle is irregular we similarly give it. To find all the irregular forms of the verbs used in this book, see the LIST OF IRREGULAR VERBS which comes after this word list.

along (with) mee; (*alongside*)
 langs
aloud hard, hard op
also ook
altogether heelemaal
always altijd
America Am rika; *American*
 Am ri ansch, de Am ri aan
and en
angry boos, kwaad
animal het dier
ankle de enkel
answer antwoorden; het ant-
 woord
anybody iemand; *anything* iets;
anywhere ergens
apothecary shop de apoth ek
apple de appel
approximately ongeveer
apricot de abrik os
April April
arm de arm
army het leger
around, rond, om, rond om

arsenal het arsenaal
artillery de artillerie
as als; *as if* alsóf, of
ask vragen (vroeg *or regular*)
August Augústus
aunt de tante
automobile de auto
autumn het najaar, de herfst
avenue de laan
awake wakker
away weg
axe de bijl
baby het kindje
back terug; de rug
bad slecht, kwaad, erg
bag de zak
baggage de bagáge [baagháazjě];
baggage car de bagágewagen
bake bakken (gebákken); *bakery*
 de bakkerij
ball de bal
banana de banáan
bandage verbinden (verbónd,
 verbónden); het verbánd
bank de bank
bar (of *chocolate*) de reep
barber de coifféur [kwaféur]
bark blaffen
barley de gerst
barn (for *grain*) de schuur; (for
animals) de stal
barracks de kazérne
basket de mand

bath het bad; *bathroom* de bad-
 kamer (see *toilet*); *bath towel*
 de badhanddoek; *bath tub* de
 badkuip
battery de batterij
battle de slag; *battleship* het
 slagschip
bayonet de bajonét
be zijn (was, gewéest); *be able*
 kunnen (kon)
bean de boon
beat slaan (sloeg, geslágén),
 kloppen
beautiful mooi
because omdát, want
become worden (werd, gewór-
 den)
bed het bed; *bed cover* de deken;
bedroom de slaapkamer; *bed*
sheet het laken
beef het rundvleesch
beer het bier
beet de biet
begin beginnen (begón, be-
 gónnen)
Belgian Belgisch; de Belg
Belgium België
believe gelóven
bell de bel
belly de buik; *belly ache* de
 buikpijn
belt de riem
bend de bocht

bench de bank
berry de bes
beside naast
best best
better beter
between tusschen
bicycle fietsen; de fiets
big groot
bill (to *be paid*) de rekening;
 (*paper money*) het briefje;
bill fold de portefeuille
 [portéféujě]
bind binden (bond, gebónden)
bird de vogel
birthday de verjéardag
bite bijten (beet, gebéten)
bitter bitter
black zwart
blanket de deken
bleed bloeden
blind blind
block (in a city) de dwarsstraat
blood het bloed
blow (of *the wind*) waaien
 (woei); (*stroke*) de slag
blue blauw
boast bluffen
body het lichaam
boil koken
bolt de moer; *bolt wrench* de
 schroefsleutel
bonbon het bonbón
bone het been; *fish bone* de graat

book het boek; *bookcase* de
 boekenkast
born gebóren
borrow leenen
both beide, allebei
bottle de flesch
bowl de schotel
box de doos, de kist, het kistje,
 de bus
boy de jongen
braces de bretél
brake remmen; de rem
brandy de brandewijn
bread het brood; *bread and bu-*
ter de boterham
break breken (brak, gebróken);
breakable breekbaar
breakfast ontbijten (ontbéet,
 ontbéten); het ontbijt
bridge de brug
bright helder
bring brengen (bracht, ge-
 brácht)
broad breed
broken kapót, gebróken
brook het riviértje
broom de bezem
brother de broer
brown bruin
brush borstelen; de borstel
buckwheat de boekweit
build bouwen; *building* het
 gebóuw

bulb (light-bulb) het gloeilampje, het lampje
bun het broodje
bundle het pak
burn branden
bus de bus
business de zaak
busy bezig, druk, bezét; *the line is busy* het nummer is in gesprek
but maar
butter de boter
button knopen; de knoop
buy koopen (kocht, gekócht)
cabbage de kool
cable de kabel
cake de koek, de taart
call roepen (riep, geróepen); *call for* halen
calculate rekenen
calf het kalf
calm kalm
can het blikje
candy het bonbón
cannon het kanón
cap de pet
captain de kapitáin
card de kaart
careful voorzichtig
carpet het tapijt
carriage de wagen
carrier (*ship*) het vliegtuigmoederschip

carrot de wortel
carry dragen (droeg, gedrágen)
cart de kar
cartridge de patrón
cat de kat
catch vangen (ving, gevangen)
cattle het vee, runderen; (*head of*) het rund
cavalry de cavalerie
cellar de kelder
cent de cent; *centime* de centime
center het midden
certain zeker
chair de stoel
chambermaid het kamermeisje
change veranderen; de verandering; (*money*) passen, wisselen; het kleingéld
chase jagen
cheap goedkoop
check (*baggage-check*, etc.) het biljét
cheese de kaas
cherry de kers
chicken de kip
child het kind
chocolate de chocoláde [sjookláa]
choke stikken
chop hakken; de kotelét;
chopped meat het gehákt
church de kerk
cigar de sigár; *cigar store* de

sigárenwinkel; *cigarette* de cigarétte
city de stad; *city hall* het stadhúis
class de klas
clean schoon; poetsen
clear klaar
clock de klok
closet de kast
cloth de doek, de stof
clothe kleden; *clothes* de kleeuren (*plural*), *clothes brush* de kleeborstel; *clothing store* de klee winkel, de kleezaak
coat de jas
coffee de koffië
cold koud; de kou; *having a cold* verkóuden
collar de boord; *coat collar* de kraag
colonel de kolónél
color de kleur
comb de kam
come komen (kwam, gekómen)
command bevélen (bevál, bevólen)
company de compagníe [kompanjie]
compartment de coupé [koepée]
conductor de conductéur
congratulate felicitéeren
conversation het gesprek
cook koken

cord het koord
cork de kurk; *corkscrew* de kurketrekker
corner de hoek
corporal de korporáal
cost kosten
count tellen
couple het paar
court het hof
cousin (*male*) de neef; (*female*) de nicht
cow de koe
crazy gek
cream de room
crease de plooi
crops het gewás
crosswise dwars
crowded druk
cruiser de kruiser
cry (*call out*) reopen (riep, geróepen); (*weep*) huilen
cup de kop, het kopje
cupboard de kast
currant de bes
curve de bocht
cut snijden (sneed, gesnéden); knippen
cutlet de kotelét
dance dansen; de dans
danger het geváar; *dangerous* geváarlijk
dare durven
dark donker

darn stoppen
daughter de dochter
day de dag
dead dood
deaf doof
dear duur
December Decémber
deck (of *cards*) het pak
deep diep
dentist de tandarts
depart vertrékken (vertrók, vertrókken)
deposit deponéeren
dessert het dessért
destroyer de torpédojager
detour de omweg
dictionary het woordenboek
die sterven (stief, gestórven)
differ verschillen; *difference* het verschil
difficult moeilijk, zwaar
dinner het middageten
direct diréct
dirty vuil
dish het bord; de schotel
ditch de sloot
do doen (deed, gedáan)
doctor de dokter
dog de hond
doll de pop
dollar de rijkdsdálder
done klaar, gedáan
door de deur

down naar benéden, af, onder;
downstairs benéden
dozen het dozijn
drain de afvoer
drawer de la
drawers de onderbroek
dress kleeden; het kleed
drink drinken (dronk, gedrónken); de drank
drug store de apothéek
dry droog
Dutch Hollandsch, Nederlandsch; *Dutchman* de Hollander, de Nederlander
dwelt wonen
each other mekáár
ear het oor; *earache* de oorpijn
early vroeg
easy gemakkelijik
eat eten (at, gegéten)
egg het ei
eight acht; *eighteen* achttien;
eighth achtste; *eighty* tachtig
electric eléctrisch
elevator de lift
eleven elf; *eleventh* elfde
empty leeg
end het eind
enemy de vijand
England Engeland; *English* Engelsch; *Englishman* Engelschman
enough genóeg

entrance de ingang
envelope de envelóppe
Europe Európa
evening de avond; *this evening* vanáavond
ever ooit
every ieder; *everybody* iedereen;
everything alles
exactly precies, net
excuse excuséeren
exit de uitgang
extra extra
eye het oog; *eyeglasses* de bril
face het gezicht
fall vallen (viel, gevallen)
family de familie
far ver
farm de boerderij; *farmer* de boer; *farm house* het boerenhuis
fast (*rapid*) hard; (*firm*) vast
fat vet; het vet
father de vader
faucet de kraan
feather de veer
February Febrúári
feel voelen
fence het hek, de schutting
fetch halen
few weinig; *a few* enkele, een paar
field het veld

fifth vijfde; *fifteen* vijftien;
fifty vijftig
file vijlen; de vijl
fill vullen; (*fill a tooth*) plombéeren
film de film
find vinden (vond, gevónden)
finger de vinger
finished klaar, gedáan
fire het vuur
firm vast
first eerst
fish visschen; de visch; *fish bone* de graat
fit passen
five vijf
flashlight de zaklantaarn
flat vlak
Flemish Vlaamsch
flesh het vleesch
fleet de vloot
floor de vloer; *on the first floor* gelijkvloers; (*storey*) de verdieping
flower de bloem
fly vliegen (vloog, gevlógen); *flyer* de vlieger, de vliegenier; *flying field* het vliegveld
follow volgen
food het eten
foot de voet; *football* de voetball; *play football* voetballen
forenoon de vormiddag

forget vergéten (vergát, ver-
géten)
fork de vork
formerly vroeger
forty veertig
fountain pen de vulpen
four vier; *fourteen* veertien;
fourth vierde; het kwart
franc de frank
France Frankrijk
free vrij
freeze vriezen (vroor, gevróren);
freeze up bevríezen (bevróor,
bevróren)
French Fransch; *Frenchman* de
Franschman
fresh versch
Friday de Vrijdag
friend (*male*) de vriend; (*fe-
male*) de vriendin
front side de voorkant; *in front*
voor; *front wheel* het voorwiel
fruit het fruit
fry braden (gebráden); *fried*
egg het spiegelei
full vol
funny raar
furnish meubiléeren; *furniture*
(*piece of*) het meubel
fuse de zekering
garden de tuin
garter (*for socks*) de sokken-
ophouder

gasolene de benzíne; *gasolene*
station de pomp
gale de poort
general de generáal
gentleman de heer, de mijnheer
[mēnéer]
German Duitsch; de Duitscher;
Germany Deutschland
get krijgen (kreeg, gekrégen)
gin de jenéver
girl het meisje
give geven (gaf, gegéven)
glad blij; *gladly* graag
glass het glas; (*eye*) *glasses* de
bril; *looking glass* de spiegel
glove de handschoen
glow gloeien
go gaan (ging, gegáan)
good goed
good-bye adieu
grain het graan, het koren
gramophone de gramophóon
granddaughter de kleindochter;
grandfather de grootvader;
grandmother de grootmoeder;
grandson de kleinzoon
grape de druif
grass het gras
gray grijs
grease smeren; het smeer, het
smeervet
great groot
green groen

ground de grond; *on the ground*
floor gelijkvloers
grow wassen (wies, gewássen)
guest de gast
guide de gids
gulden de gulden
gun het gewéer
hair het haar; *hair brush* de
haarborstel
half half; de helft
hallway de gang
halt halt!
ham de ham
hamburger de Deutsche biefstuk
hammer de hamer
hand de hand
handkerchief de zakdoek
handle het handvat
hang hangen (hing, gehángen)
happen gebéuren
harbor de haven
hard (*not soft*) hard; (*not easy*)
moeilijk
hat de hoed
hatchet de bijl
have hebben (had, gehád); *have*
to moeten (moest)
hay het hooi
he hij
head het hoofd; *headache* de
hoofdpijn
health de gezóndheid; *healthy*
gezónd

hear hooren
heart het hart
heap de hoop
heavy zwaar
heel de hak
hello halló!
help helpen (hielp, gehólpen);
de hulp
her haar, ze
here hier
hide verstóppen, verbérgen
(verbórg, verbórgen)
high hoog
hill de berg
him hem
hire huren; de huur
his zijn
hit slaan (sloeg, geslágén)
hold houden (hield, gehóuden)
hole het gat
Holland Holland; *Hollander* de
Hollander; *Hollandish* Hol-
landsch
home naar huis; *at home* thuis
hook de haak
hope hopen
horse het paard
hospital het ziekenhuis
hot heet
hotel het hotél
hour het uur
house het huis

how hoe; how many, how much
 hoeveel
hundred honderd
hunger de honger
hunt jagen; hunter de jager
hurry haasten
hurt pijn doen (deed, gedáán),
 bezéeren
husband de man
I ik
ice; ice-cream het ijs
in in, binnen, naar binnen
infantry de infanterie
inhabitant de inwoner
injure bezéeren
ink de inkt
inside binnen
inspect controléeren
insulate isoléeren; insulation de
 isoléering
invite noodigen
iron strijken (streek, ge-
 stréken); het ijzer; (*sad-iron*)
 het strijkijzer
island het eiland
jack de krik
jam de jam [zjém]
January Januári
June Juni
July Juli
just (exactly) net, precies; just
now, just then pas, juist; just
(only) alléén, alléén maar;

key de sleutel; key hole het
 sleutelgat
kill dooden
kilogram het kilo; kilometer de
 kilométer
kitchen de keuken
knee de knie
knife het mes
knock kloppen
know (a fact) weten (wist,
 gewéten); (*a person or thing*)
 kennen
ladder de ladder
lady de dame
lake het meer
lamb het lam; (meat) het lams-
 vleesch
lamp de lamp
lantern de lantáarn [lantáarë]
large groot
last laatst; (last past) verléden
late laat
laugh lachen (geláchen)
laundress de waschvrouw;
laundry de wasscherij; laun-
dry bag de waschzak laundry
list de waschlijst
lay leggen (lei)
lead (metal) het lood
leaf het blad
leak lekken; leaky lek
learn leeren
leather het leer

left(-hand) linker; to the left
 links
leg het been
lemonade de limonáde
lend leenen
let laten (liet, geláten)
letter de brief; letter box de
 brievenbus; *letter paper het*
 briefpapier
lie (recline) liggen (lag, gelégen)
lieutenant de luitenant
life het leven
lift de lift
light (of weight) licht; (not
dark) helder; het licht
lightning de bliksem; be light-
 ning bliksemen
like gelijk
line de lijn
lip de lip
list de lijst
listen luisteren
liter de liter
little weinig
live (in a place) wonen; (be
 alive) leven
lock sluiten (sloot, geslóten);
 het slot
long lang
look kijken (keek, gekéken);
look out! pas op! let op!
 voorzichtig! *looking glass de*
 spiegel

loose los
lord de heer
lose verliezen (verlóor, ver-
 lóren); *lose one's way ver-*
 dwálen
loud hard
low laag
luck het gelúk; lucky gelúkkig
lunch de lunch [lúnsj]
machine de machine [masjien];
machine gun het machine-
 geweer
maid de meid
mail posten; de post
major de majóor
make maken
ma'm mevróuw
man de man
many veel
map de kaart
March Maart.
marine de marinier
market de markt
marry trouwen
mashed potatoes de aardappel-
 purée
match de lucifer
mattress de matrás
May Mei
maybe misschien
mayor de burgeméester
me mij, me
meadow het grasland

meal het eten
 mean beddóelen
 meat het vleesch
 medicine de medecijn
 meter de meter
 middle het midden; *in the middle* midden
 milk de melk
 million het milli6en
 minute de minút
 mirror de spiegel
 miss (*young woman*) de juffrouw
 mitten de handschoen
 Monday de Maandag
 money het geld
 monkey-wrench de Engelsche sleutel
 moon de maan
 month de maand
 more meer
 morning de morgen, de ochtend
 mosquito de muskiet; *mosquito* net het muskietennet
 most meest
 mother de moeder
 motorcycle de motorfiets
 mountain de berg
 mouse de muis
 mouth de mond
 move bewégen (bewóog, bewógen)
 movie de bioscóop
 Mr. mijnheer [m6n6eer]

Mrs. mevróuw
 mud de modder; *muddy* modderig
 much veel
 murder vermoorden
 museum het muséum
 music de muziek
 mustard de mosterd
 mutton het schapenvleesch
 my mijn
 nail (*on finger or toe*) de nagel; (*for nailing*) de spijker
 name naam
 napkin het servét
 narrow nauw
 near vlak bij, dicht bij, naast
 necktie de das
 needed noodig
 needle de naald
 nephew de neef
 net het net
 Netherlander de Nederlander;
Netherlandish Nederlandsch;
the Netherlands Nederland
 never nooit
 new nieuw; *news* het nieuws;
newspaper de krant
 next volgend, komend; *next to* naast
 niece de nicht
 night de nacht
 nine negen; *nineteen* negentien;

ninety negentig; *ninth* negende
 no neen; (*before noun, not any*) geen
 nobody niemand
 noise het lawáai; *noisy* lawáaierig
 noon de middag
 north het noorden; *north side* de noordkant
 nose de neus; *nosebleed* de neusbloeding
 not niet [niet, nie]
 note het briefje, het lijstje
 nothing niets [niets, niks]
 November Nov6mber
 now nu [núu, núu]
 nowhere nergens
 number het nummer
 nurse (*sick-nurse*) de verpléegster; *nursemaid* het kindermeisje
 nut de noot
 oar de riem
 oats de haver
 occupy bezétten
 o'clock uur
 October Octóber
 office het buréau [buuróo], het kantóor
 officer de officier
 often dikwijls
 oil de olie

old oud
 once eens
 one een; *one another* mekáar
 onion de ui
 only maar, all6en maar
 open open; openen
 operate operéeren; *operation* de operátie [op6ráasie]
 or of
 orange de sinaasappel
 order best6llen, bev6len (bevál, bevólen); *in order* in orde
 other ander
 ought to moest
 our onze, ons
 out naar buiten, uit; *outside* buiten
 oven de oven
 over over, boven; *overcoat* de overjas; *overshoe* de overschoen
 pack pakken; het pak
 package het pakje; het pakkét
 pain de pijn
 pair het paar
 paper het papier
 parcel het pakkét, het pakje
 pardon pardon!
 parents de ouders (*plural*)
 park het park; parkéeren
 part het deel
 pass passen; passéeren
 past verl6den, gel6den, voorbij

path het pad
pay betalen
pea de erwt [ért]
peach de perzik
pear de peer
pedestrian de voetganger
peel schillen; *peeling* de schil
pen de pen
pencil het potlood
people menschen
pepper de peper
perhaps misschien
person de persón; de mensch
petrol de benzine
phonograph de gramophóon
piecc het stuk
pig het varken
pillow het kussen
pin de speld
pipe de pijp
place de plaats; plaatsén
plate het bord
platform (in station) het perrón
platter de schotel
play spelen; *play football* voetballen
pleasant prettig
please als je blief! bevállen (beviel, bevállen)
pliers de tang
plum de pruim
pocket de zak
police de politie [pooliesie];

policeman de politieagént, de agént
pond de vijver
pork het varkensvleesch; *pork chop* de varkenskotlet
possible mogelijk
post de post; *post card* de briefkaart; *post office* het postkantoor; *postage* het port; *postage stamp* de postzegel; *postal parcel* het postpakket
pot de pot
potato de arrdappel
pound het pond
powder het poeder
prescription (doctor's) het recept
press (clothes) persen
pretty mooi
price de prijs
probably wel
pudding de pudding
pull trekken (trok, getrókken)
pump pompen; de pomp
puncture het gat
purple paars
purse de portemonnaie [portéménée]
pyjamas de pyjama [piezjámau]
quarter het kwart; kwartieren (with in); *quarter hour* het

kwartier, het kwart; *quarters* het kwartier
quickly gauw
quiet kalm, stil, rustig
radio de radio
railway het spoor, de spoorweg; *railway station* het spoorstation; *railway track* de spoorlijn, *railway train* de trein
rain regenen; de regen; *raincoat* de regenjas
rare, rarely zelden
raspberry de frambóos
rat de rat
rather liever
razor het scheermes; *razor blade* het scheermesje
reach raken
ready klaar
real, really werkelijk
rear wheel het achterwiel; *in the rear* achter
receive krijgen (kreeg, gekrégen)
record (phonograph) de plaat
red rood
regiment het regiment
remain blijven (bleef, gebléven)
rent (payment) huren; de huur; (tear) de scheur
repair reparéeren

reside wonen
rest rusten; de rust
restaurant het restauránt
revolver de revólver
rice de rijst
ride (on land) rijden (reed, geréden); *(on water)* varen (voer, geváren)
right, right-hand rechter; *to the right* rechts; *right away* dadelijk
ring bellen; de ring
river de rivier
road de weg, de rijweg; *road sign* het verkéersteeken
roast braden (gebráden)
roll het broodje
room de kamer; *(space for something)* de plaats
root de wortel
rope de kabel, de lijn
rough ruw
round rond
rug het tapijt
run loopen (liep, gelóopen); *of liquids* stroomen
rye de rog
sad-iron het strijkijzer
safe veilig; *safety* de veiligheid; *safety pin* de veiligheidsspeld
sailor de matróos
salad de sla
salt het zout; *salty* zout

same dezelfde, hetzelfde
sandwich het broodje
sardine het sardientje
satchel het valies
Saturday de Zaterdag
saucer het schoteltje
sausage de worst
say zeggen (zei)
school de school
scissors de schaar
screw de schroef; *screw driver* de
 schroevendraaier
sea de zee; *seaman* de zeeman;
seasick zeziek
seal het zegel
second tweede; (*of time*) de
 secónde
see zien (zag, gezien); *see to it*
 zorgen
shave scheren (schoor, ge-
 schóren); *shaving brush* de
 scheerkwast; *shaving soap* de
 scheerzeep
she zij, ze
sheep het schaap
sheet (*in bed*) het laken
shelf de plank
ship het schip
shirt het hemd, het overhemd
shoe de schoen; *shoe lace* de
 schoenveter
shop de winkel, de zaak
short kort; *short circuit* de

kortsluiting; *shorthand* de
 stenographie
shoulder de schouder
shower-bath de douche [dóesj]
shut dicht, toe; sluiten (sloot,
 geslóten)
sick ziek
side de kant, de zijde
sidewalk de stoep, het trottoir
 [trotwáar]
silly gek
since sinds
sing zingen (zong, gezóngen)
single enkel
sir mijnhéer [mēnéer]
sister de zuster
six zes; *sixteen* zestien; *sixth*
 zesde; *sixty* zestig
skate de schaats; schaatsen
 rijden (reed, geréden)
skin (*of person or animal*) de
 huid, het vel; (*of fruit or*
vegetable) de schil
sky de lucht
sleep slapen (sliep, geslápen);
 de slaap; *sleepy* slaperig
sleeve de mouw
slow langzaam
small klein
smell ruiken (rook, geróken);
 de reuk
smoke rooken; de rook
snow sneeuwen; de sneeuw

so zoo, dus
soap de zeep
sock de sok; *sock garter* de
 sokkenophouder
sofa de sofa
soft zacht
soldier de soldaat
sole de zool
somebody iemand; *something*
 iets; *somewhere* ergens
son de zoon
soon gauw; *as soon as* zoodrá
sore zeer
sort de soort
soup de soep; *soup spoon* de
 soeplepel
sour zuur
south het zuiden; *south side* de
 zuidkant
space de plaats
speak spreken (sprak, ge-
 spróken)
spectacles de bril
spinach de spinázie
spit spuwen
spoon de lepel
spot de plek, de vlek
sprain verstúiken
spring (*season*) het voorjaar,
 de lente; *spring* (*in a ma-
 chine, wagon, bed, etc.*) de
 veer
stable de stal

stair, stairs, stairway de trap
stand staan (stond, gestáan)
starch de stijfsel
state (*part of a country*) de
 staat; *the United States* de
 Veréenigde Staten
station het statió
steak de biefstuk
steam stoomen; de stoom
steel het staal; (*made of steel*)
 stalen
stenography de stenographie
step stappen, trappen; *steps*
 de trap
stiff stijf
stocking de kous
storey de verdieping
storm de storm, het onweer
stove de kachel
straight ahead rechthout
strange vreemd
strawberry de aardbei
stream stroomen; de stroom
street de straat; *street car* de
 tram [trém]
strike slaan (sloeg, geslágen)
strong sterk
submarine de onderzééboot
such zulk, zoo'n
suddenly inéens, opéens
sugar de suiker

suil (of *clothes*) het pak; (*at cards*) de kleur; *suit case* de handkoffer
summer de zomer
sun de zon
Sunday de Zondag
sure zeker
surname de familienaam
suspenders de bretél
swallow slikken
sweater de trui
sweep vegen
sweet zoet
swim zwemmen (zwom, gezwómmen)
table de tafel
tailor de kleermaker
take nemen (nam, genómen)
talk praten, spreken (sprak, gespróken)
tap de kraan
tart de taart
taste smaken; *tasty* lekker
tavern het café
taxicab de taxi
tea de thee
teach leeren; *teacher* de leeraar
tear (a cloth or paper) scheuren; a tear, a rent de scheur
telegram het telegrám; *telegraph* de telegráaf; *telegraph office* het telegráafkantoor

telephone telefoncéeren; de tel-efóon
tell zeggen (zei); vertéllen
ten tien; *tenth* tiende
than dan
thank danken, bedánken; *thank you* dank u wel
theatre het theáter
their hun
them hun, ze
then dan, toen
there daar, daargínder
thick dik
thimble de vingerhoed
thin dun
thing het ding
third derde; *thirteen* dertien; *thirty* dertig
thirst de dorst
thousand duizend
thread de draad, het draadje
three drie
throat de keel
through door
throw gooien
thunder de donder; donderen
thumb de duim
Thursday de Donderdag
ticket het kaartje, het biljét;
ticket window het lokét
tie binden (bond, gebónden); *necktie* de das
tight (narrow) nauw; (*firm*) vast

time de tijd; (*the first, second, etc.*) de keer
tin blik; *tin can* het blikje
tip (to a servant) de fooi
tire de band; (*to make tired*) vermóeien; *tired* moe
tobacco de tabák
today vandáag
toe de toon
together samen, tezámén [tèsáámě]
toilet de W.C. [wee sée]
tomorrow morgen; *day after tomorrow* overmorgen
longs de tang
tongue de tong
tonight vannácht
tooth de tand; *toothache* de tandpijn; *tooth brush* de tandenborstel; *tooth paste* de tandpasta; *tooth powder* het tandenpoeder
torpedo de torpédo
towel de handdoek
traffic het verkéer; *traffic policeman* de verkéersagent; *traffic sign* het verkéersteeken
train de trein
translate vertálen
tray het blad, het dienblad
tree de boom
trick (at cards) de slag
trousers de broek

true waar
trunk de koffer
try probéeren
tub de kuip
Tuesday de Dinsdag
turn draaien; de beurt
twelve twaalf; *twelfth* twaalfde
twenty twintig; *twentieth* twintigste
two twee
type typen; *typewriter* de schrijfmachine; *typist* (male) de typist (*female*) de typiste
ugly leelijk
umbrella de paraplu
uncle de oom
under onder
understand verstáan (verstónd, verstáan), begriipen (begréep, begrepen)
uniform de unifórm
union *suil* de combinátion [kombienéesjě]
unite veréenigen; *the United States* de Veréenigde Staten
until tot
up naar boven, omhóog, op, over; *upstairs* boven
us ons
use gebrúiken
valise het valies
veal het kalfsvleesch

vegetable de groente
very erg, zeer
vest de vest
viaduct het viadúct
village het dorp
vinegar de azijn
wagon de wagen, de kar
wail wachten; *wail on* bedienen
waiter de kellner
walk loopen (liep, gelópen),
 wandelen
wall de muur; (*low wall, fence*)
 de schutting
want to willen (wou)
war de oorlog
warm warm; *warmth* de warmte
warn waarschuwen
wash wasschen (wiesch, gewás-
 schen); *washing* de wasch,
 het waschgoed; *wash stand*
 de waschtafel
watch het horlóge [orlóozjě]

water het water; *water closet*
 de W. C. [wee sée]
way de weg
we wij, we
weak zwak
wear dragen (droeg, gedrágen);
wear out verslijten (verslét,
 verslétén)
weather het weer
Wednesday de Woensdag
week de week
weep huilen
well goed, wel
west het westen; *west side* de
 westkant
wet nat
wheat de tarwe
wheel het wiel
when? wanneer?
where? waar?
whether of
which? welk?

while terwijl; *for a while* een
 tijdslang
whiskey de whisky [wískie]
while wit
who? wie?
whole heel
why? waarom?
wide wijd, breed
wife de vrouw
wild wild
wind de wind
window het venster, het raam;
ticket window het lokét
wine de wijn
winter de winter
wire de draad
with met
without zonder
woman de vrouw
wood het hout; *wooden* houten;
woods het bosch
wool de wol; *woolen* wollen

word het woord
work werken; het werk
would wou, zou
wound wonden; de wond
wrench (*for bolt*) de schróef-
 sleutel; *monkey-wrench* de
 Engelsche sleutel
write schrijven (schreef, ge-
 schréven)
wrong verkéerd
yard de tuin, het hof
yarn het garen
year het jaar
yellow geel
yes ja
yesterday gisteren; *day before*
yesterday eergisteren
yet nog
you u; *your* uw
young jong; *young woman*,
young lady de juffrouw
zero de nul

DUTCH-ENGLISH WORD-LIST

This is a list of all the Dutch words that occur in this book. The words are given in conventional Dutch spelling, with a brief indication of the meaning.

Nouns are preceded by *de* or *het*: those with *de* are *die*-nouns; those with *het* are *dat*-nouns (§63).

aan <i>on</i>	altijd <i>always</i>	<i>bathroom</i> ; <i>de</i> badkuip	beginnen, begon, begonnen
<i>de</i> aardappel <i>potato</i> ; <i>de</i> aardappelpurée <i>mashed potatoes</i>	Amerika <i>America</i> ; <i>de</i> Amerikaan <i>American (man)</i> ;	<i>bath tub</i>	<i>to begin</i>
<i>de</i> aardbei <i>strawberry</i>	Amerikaansch <i>American</i>	<i>de</i> bagage <i>baggage</i> ; <i>de</i> bagagewagen <i>baggage car</i>	begrijpen, begreep, begrepen <i>to understand</i>
<i>de</i> abrikoos <i>apricot</i>	ander <i>other</i>	<i>de</i> bajonet <i>bayonet</i>	beide <i>both</i>
acht <i>eight</i> ; achtste <i>eighth</i> ;	het antwoord <i>answer</i> ; antwoorden <i>to answer</i>	bakken, gebakken <i>to bake</i> ;	<i>de</i> bel <i>bell</i> ; bellen <i>to ring</i>
achttien <i>eighteen</i>	<i>de</i> apotheek <i>drug-store, pharmacy</i>	de bakkerij <i>bakery</i>	<i>de</i> Belg <i>Belgian (man)</i> ; België <i>Belgium</i> ; Belgisch <i>Belgian</i>
achter <i>after, in the rear</i> ;	<i>de</i> appel <i>apple</i>	<i>de</i> bal <i>ball</i>	believen <i>to please</i>
de achterkant <i>the rear side</i> ; het achterwiel <i>the rear wheel</i>	April <i>April</i>	<i>de</i> banaan <i>banana</i> ; <i>de</i> bannenschil <i>banana peel</i>	ben (<i>see</i> zijn)
adieu <i>good-bye</i>	<i>de</i> arm <i>arm</i>	<i>de</i> band <i>tire</i>	heneden <i>below, downstairs</i>
<i>de</i> admiraal <i>admiral</i>	het arsenaal <i>arsenal</i>	bang <i>afraid</i>	<i>de</i> benzine <i>gasolene, petrol</i>
het adres <i>address</i>	<i>de</i> artillerie <i>artillery</i>	<i>de</i> bank <i>bank</i> ; <i>bench</i>	<i>de</i> berg <i>hill, mountain</i>
af <i>off</i> ; <i>de</i> afvoer <i>the drain</i>	Augustus <i>August</i>	<i>de</i> batterij <i>battery</i>	<i>de</i> bes <i>berry</i> ; <i>currant</i>
<i>de</i> agent <i>agent, policeman</i>	<i>de</i> auto <i>automobile</i>	het bed <i>bed</i>	best <i>best</i>
al <i>all, already</i> ; allebei <i>both of them</i> ; alleen <i>alone</i> ;	<i>de</i> avond <i>evening</i> ; het avondeten <i>evening meal</i>	bedanken <i>to thank</i>	bestellen <i>to order</i>
allemaal <i>all of them</i> ; alles <i>everything</i>	<i>de</i> azijn <i>vinegar</i>	bedienen <i>to serve, wait on</i> ;	betalen <i>to pay</i>
als <i>as, if, when</i> ; alsof <i>as if</i>	het bad <i>bath</i> ; <i>de</i> badhanddoek <i>bath towel</i> ; <i>de</i> badkamer	de bediening <i>service</i>	beter <i>better</i>
		bedoelen <i>to mean</i>	<i>de</i> beurt <i>turn</i>
		het been <i>leg</i> ; <i>bone</i>	
		het beetje <i>little bit</i>	

bevallen, beviel, bevallen <i>to please</i>	het blik <i>tin</i> ; het blikje <i>tin can</i>	bouwen <i>to build</i>	de bus <i>metal box, letter box;</i> <i>bus, omnibus</i>
bevelen, beval (bevalen), bevolen <i>to command, to</i> <i>order</i>	de bliksem <i>lightning</i> ; blikse- men <i>to be lightning</i>	boven <i>above, up above, up-</i> <i>stairs</i>	het café <i>café, tavern</i>
bevrozen, bevroor, bevro- ren <i>to freeze up.</i>	blind <i>blind</i>	braden, gebraden <i>to roast,</i> <i>to fry</i>	de cavalerie <i>cavalry</i>
bewegen, bewoog, bewogen <i>to move</i>	het bloed <i>blood</i> ; bloeden <i>to</i> <i>bleed</i>	branden <i>to burn</i> ; de brande- wijn <i>brandy</i>	de cent <i>cent</i> ; de centime <i>centime</i>
bezeeren <i>to injure</i>	de bloem <i>flower</i>	breed <i>broad, wide</i>	de chocolade <i>chocolate</i>
de bezem <i>broom</i>	bluffen <i>to boast</i>	breekbaar <i>breakable</i>	de cigarette <i>cigarette</i>
bezetten <i>to occupy</i>	de bocht <i>curve, bend</i>	breken, brak (braken), ge- broken <i>to break</i>	de coiffeur <i>barber</i>
bezig <i>busy</i>	het boek <i>book</i> ; de boekenkast <i>bookcase</i> ; het boekje <i>little</i> <i>book</i>	brenghen, bracht, gebracht <i>to bring</i>	de combination <i>union suit</i>
de biefstuk <i>steak</i>	de boekweit <i>buckwheat</i>	de bretel <i>suspenders, braces</i>	de compagnie <i>company (of</i> <i>soldiers)</i>
het bier <i>beer</i>	de boel <i>lot, pile</i>	de brief <i>letter</i> ; het briefje <i>note</i> ; de briefkaart <i>post</i> <i>card</i> ; het briefpapier <i>let-</i> <i>ter paper</i> ; de brievenbus <i>letter box</i>	de conducteur <i>conductor</i>
de biet <i>beet</i>	de boer <i>farmer</i> ; de boerderij <i>farm</i> ; het boerenhuis <i>farm house</i>	de bril <i>eyeglasses, spectacles</i>	controleeren <i>to inspect</i>
bij <i>by</i>	het bonbon <i>bonbon, piece of</i> <i>candy</i>	de broek <i>trousers</i>	de coupé <i>compartment (in a</i> <i>railway carriage)</i>
de bijl <i>axe, hatchel</i>	de boom <i>tree</i>	de broer <i>brother</i>	daar <i>there</i> ; daarginder <i>over</i> <i>there</i>
bijna <i>almost</i>	de boon <i>bean</i> ; het boontje <i>bean</i>	het brood <i>bread</i> ; het broodje <i>roll, bun, sandwich</i>	dadelijk <i>right away</i>
bijten, beet gebeten <i>to bite</i>	de boord <i>collar</i>	de brug <i>bridge</i>	de dag <i>day</i>
het biljet <i>check, ticket</i>	boos <i>angry</i>	bruin <i>brown</i>	de dame <i>lady</i> ; de damescoupé <i>compartment for women</i> <i>only</i>
binden, bond, gebonden <i>to</i> <i>bind, to tie</i>	de boot <i>boat, ship</i>	de buik <i>belly</i> ; de buikpijn <i>belly-ache</i>	dan <i>then</i> ; <i>than</i>
binnen <i>inside</i>	het bord <i>plate, dish</i>	buiten <i>outside, outdoors, in</i> <i>the country</i>	danken <i>to thank</i>
de bioscoop <i>movie</i>	de borrel <i>hard liquor</i>	het bureau <i>office</i>	de dans <i>dance</i> ; dansen <i>to</i> <i>dance</i> ; de dansmuziek <i>dance music</i>
bitter <i>bitter</i>	de borstel <i>brush</i> ; borstelen <i>to</i> <i>brush</i>	de burgemeester <i>mayor</i>	de das <i>necktie</i>
het blad <i>leaf</i>	het bosch <i>woods</i> ; het boschje <i>little woods</i>		dat <i>that</i>
blaffen <i>to bark</i>	de boter <i>butter</i> ; de boterham <i>piece of bread and butter</i>		de the
blauw <i>blue</i>			December <i>December</i>
blijven (short for believeen)			het deel <i>part</i>
blij <i>glad</i>			
blijven, bleef, gebleven <i>to</i> <i>stay, to remain, to keep on</i>			

de deken <i>bed cover</i>	doof <i>deaf</i>	durven <i>to dare</i>	de familie <i>family</i> ; de familie-naam <i>surname</i>
denken, dacht, gedacht <i>to think</i>	door <i>through</i> ; <i>keeping on</i> ;	duur <i>dear</i>	Februari <i>February</i>
deponeren <i>to deposit</i>	doorsnijden, doorsneed,	dwars <i>crosswise</i> ; de dwars-straat <i>cross-street</i> , <i>block</i>	feliciteeren <i>to congratulate</i>
derde <i>third</i> ; dertien <i>thir-</i>	doorsneden <i>to cut through</i>	een <i>one, a, an</i> ; cender <i>alike</i> ;	de fiets <i>bicycle</i> ; fietsen <i>to bi-</i>
teen; dertiende <i>thirteenth</i> ;	de doos <i>box</i> ; het doosje <i>lit-</i>	eens <i>once</i>	cycle; het fietspad <i>bicycle</i>
dertig <i>thirty</i>	het dorp <i>village</i> ; het dorpje	eer <i>earlier, before</i> ; eergis-	path
het dessert <i>dessert</i>	<i>little village</i>	teren <i>day before yesterday</i> ;	de film <i>film</i> ; movie <i>picture</i>
de deur <i>door</i>	de dorst <i>thirst</i>	eerst <i>first</i>	de flesch <i>bottle</i>
deze <i>this, these</i>	de douche <i>shower bath</i>	het ei <i>egg</i>	de fooi <i>tip (to a servant)</i>
dezelfde <i>the same</i>	het dozijn <i>dozen</i>	het eiland <i>island</i>	de framboos <i>raspberry</i>
dicht <i>close, dense, shut</i>	de draad <i>wire</i> ; <i>thread</i> ; het	het eind <i>end</i> ; het eindpunt <i>end</i>	de frank <i>franc</i>
die <i>that, those</i>	draadje <i>piece of thread</i>	<i>point, last stop</i>	Frankrijk <i>France</i> ; Fransch
het dienblad <i>serving tray</i> ; die-	draaien <i>to turn</i>	electrisch <i>electric</i>	<i>French</i> ; de Franschman
nen <i>to serve</i> ; de dienst	dragen, droeg, gedragen <i>to</i>	elf <i>eleven</i> ; elfde <i>eleventh</i>	<i>Frenchman</i>
<i>service</i>	<i>carry, to wear</i>	en and	het fruit <i>fruit</i>
diep <i>deep</i>	de drank <i>drink</i>	Engeland <i>England</i> ; Engel-	gaan, ging, gegaan <i>to go</i>
het dier <i>animal</i>	drie <i>three</i>	sch <i>English</i> ; de Engelsch-	de gang <i>hallway</i>
dik <i>thick</i> ; dikwijls <i>often</i>	drinken, dronk, gedronken	man <i>Englishman</i>	de garage <i>garage</i>
het ding <i>thing</i>	<i>to drink</i> ; dronken <i>drunken</i>	de enkel <i>ankle</i>	het garen <i>yarn, darning wool or</i>
de Dinsdag <i>Tuesday</i>	droog <i>dry</i>	enkel <i>single</i> ; enkele <i>a few</i>	<i>cotton</i>
direct <i>direct, straight</i>	de druif <i>grape</i>	de enveloppe <i>envelope</i>	de gast <i>guest</i>
dit <i>this</i>	druk <i>crowded, busy</i>	er <i>there; of them, of it</i>	het gat <i>hole, puncture</i>
de dochter <i>daughter</i>	het dubbeltje <i>ten-cent piece</i> ;	erg <i>bad; very</i>	gauw <i>quickly, soon</i>
de doek <i>cloth</i>	<i>dime</i>	ergens <i>anywhere, somewhere</i>	gebeuren <i>to happen</i>
doen, deed, gedaan <i>to do</i> ,	de duim <i>thumb</i>	de erwt <i>pea</i> ; het erwtje <i>pea</i>	geboren <i>born</i>
<i>to put</i>	Duitsch <i>German</i> ; de Duit-	eten, at (aten), gegeten <i>to</i>	het gebouw <i>building</i>
de dokter <i>doctor</i>	sch <i>German (man)</i> ;	eat; het eten <i>meal, food</i>	gebruiken <i>to use, to take</i>
de donder <i>thunder</i> ; de Donder-	Duitschland <i>Germany</i>	Europa <i>Europe</i>	(<i>food or drink</i>)
dag <i>Thursday</i> ; donderen	duizend <i>thousand</i>	even <i>just, only</i>	geel <i>yellow</i>
<i>to thunder</i>	dun <i>thin</i> ; dunnetjes <i>just</i>	excuseeren <i>to excuse</i>	geen <i>no, not any</i>
donker <i>dark</i>	<i>thinly</i>	extra <i>extra</i>	gehakt <i>chopped meat</i>
dood <i>dead</i> ; dooden <i>to kill</i>	duren <i>to last</i>		gek <i>crazy, silly</i>

het geld *money*
geleden *past, ago*
gelijk *alike, like*; gelijkvlo-
ers *on the ground floor*
gelooven *to believe*
het geluk *luck*; gelukkig *lucky*
gemakkelijk *easy*
de generaal *general*
genoeg *enough*
de gerst *barley*
het gesprek *conversation*
het gevaar *danger*; gevaarlijk
dangerous
geven, gaf (gaven), gegeven
to give
het gewas *crops*
het geweer *gun*
het gezicht *face*
gezond *healthy*; de gezond-
heid *health*
de gids *guide*
ginder *yonder*
gisteren *yesterday*
het glas *glass*
gloeien *to glow*; het gloei-
lampje *electric bulb*
goed *good*; het goed *goods*,
washable clothes; goed-
koop *cheap*
gooien *to throw*
graag *gladly*, wanting to
het graan *grain*
de graat *fish bone*

de gracht *street along a canal*
de gramfoon *gramophone*,
phonograph
het gras *grass*; het grasland
meadow
grijs *gray*
groen *green*; de groente
vegetable
de grond *ground*
groot *big, great*; de groot-
moeder *grandmother*; de
grootvader *grandfather*
de gulden *gulden*
de haak *hook*
haar *her*
het haar *hair*; de haarborstel
hair brush
haasten *to hurry*
de hak *heel*
hakken *to chop*
halen *to fetch, to call for*
half *half*; het halfje *just*
half an hour
hallo *hello!*
halt *halt!*
de ham *ham*
de hamer *hammer*
de hand *hand*; de handdoek
towel; de handkoffer *suit-*
case; de handschoen *glove*,
mitten; het handvat
handle

hangen, hing, gehangen
to hang
hard *hard*; loud, out loud;
fast
het hart *heart*
de haven *harbor*
de haver *oats*
hebben (heeft), had, gehad
to have
heel *whole*; heelemaal *alto-*
gether
heen *away, to*
de heer *gentleman, lord*
heet *hot*
heeten, geheten *to be called*
het hek *fence*
helder *bright, light*
de helft *half*
helpen, hielp, geholpen *to*
help
hem *him*
het hemd *shirt, undershirt*; het
hemdje *shirt*
de herfst *autumn*
het *the; it*; hetzelfde *the*
same
hier *here*
hij *he*
hoe *how*; hoeveel *how much*,
how many; hoeveelste *how*
manifold
de hoed *hat*
de hoek *corner*

het hof *court, yard*
Holland *Holland*; de Hol-
lander *Hollander, Dutch-*
man; Hollandsch *Hol-*
landish, Dutch
de hond *dog*
honderd *one hundred, hun-*
dred
de honger *hunger*
het hoofd *head*; de hoofdpijn
headache
hoog *high*; hoogstens *at*
most
het hooi *hay*
de hoop *heap*
hooren *to hear*
hopen *to hope*
het horloge *watch*
het hotel *hotel*
houden, hield, gehouden *to*
hold, to like
het hout *wood*; houten *wooden*
de huid *skin*
huilen *to weep, to cry*
het huis *house*; de huissleutel
house key
de hulp *help*
hun *them; their*
huren *to hire, to rent*; de
huur *rent*
ieder *every*; iedereen *every-*
body

iemand <i>somebody, anybody</i>	Juli <i>July</i>	de keuken <i>kitchen</i> ; de keuken- kachel <i>kitchen stove</i>	de knoop <i>button</i> ; knoopen <i>to</i> <i>button</i>
iets <i>something, anything</i>	jullie <i>you (plural, familiar)</i>	kijken, keek, gekeken <i>to</i> <i>look</i>	de koe <i>cow</i>
het ijs <i>ice; ice cream</i>	Juni <i>June</i>	het kilo <i>kilogram</i> ; de kilometer <i>kilometer</i>	de koek <i>cake</i>
het ijzer <i>iron</i>	de kaart <i>card; map</i> ; het kaartje <i>ticket</i>	het kind <i>child</i> ; het kindje <i>little</i> <i>child, baby</i> ; het kinder- meisje <i>nursemaid</i>	de koffer <i>trunk</i>
ik <i>I</i>	de kaas <i>cheese</i>	de kip <i>chicken</i>	de koffie <i>coffee</i>
in <i>in</i> ; ineens <i>suddenly</i>	de kabel <i>cable, rope</i>	de kist <i>big box</i> ; het kistje <i>box</i>	koken <i>to boil, to cook</i>
de infanterie <i>infantry</i>	de kachel <i>stove</i>	klaar <i>clear, ready, done</i> ; klaren (<i>with op</i>) <i>to clear</i> <i>up, to explain</i>	de kolonel <i>colonel</i>
de ingang <i>entrance</i>	het kalf <i>calf</i> ; het kalbsvleesch <i>veal</i>	de klas <i>class</i>	komen, kwam (<i>kwamen</i>), gekomen <i>to come</i>
de inkt <i>ink</i>	kalm <i>calm, quiet</i>	het kleed <i>dress</i> ; kleeden <i>to</i> <i>clothe, to dress</i> ; de kleer- borstel <i>clothesbrush</i> ; de kleeren (<i>plural</i>) <i>clothes</i> ; de kleermaker <i>tailor</i> ; de kleerwinkel, de kleezaak <i>clothing store</i>	de kool <i>cabbage</i>
de inwoner <i>inhabitant</i>	de kam <i>comb</i>	klein <i>small</i> ; de kleindochter <i>granddaughter</i> ; het klein- geld <i>change money, small</i> <i>coin</i> ; de kleinzoon <i>grand-</i> <i>son</i>	koopen, kocht, gekocht <i>to</i> <i>buy</i>
is (<i>see zijn</i>)	de kamer <i>room</i> ; het kamer- meisje <i>chambermaid</i> ; de kamersleutel <i>room key</i>	de kleur <i>color</i> ; suil (<i>at cards</i>)	het koord <i>cord</i>
isoleeren <i>to insulate</i> ; de isoleering <i>the insulation</i>	kan (<i>see kunnen</i>)	de klok <i>clock</i>	de koorts <i>fever</i>
ja <i>yes</i>	het kanon <i>cannon</i>	kloppen <i>to beat, to knock</i>	de kop <i>cup</i> ; het kopje <i>cup</i>
het jaar <i>year</i>	de kant <i>side</i>	de knie <i>knee</i> ; het knietje <i>lit-</i> <i>tle knee</i>	het koren <i>grain</i> ; het korenveld <i>field of grain</i>
jagen <i>to hunt, to chase</i> ; de jager <i>hunter</i>	het kantoor <i>office</i>	knippen <i>to cut</i>	de korporaal <i>corporal</i>
de jam <i>jam</i>	de kapitein <i>captain</i>		kort <i>short</i> ; de kortsluiting <i>short circuit</i>
Januari <i>January</i>	kapot <i>broken</i>		kosten <i>to cost</i>
jarig <i>having a birthday</i>	de kar <i>cart, wagon</i>		de kotelet <i>cullet, chop</i>
de jas <i>coat</i> ; het jasje <i>coat</i> ; de jaszak <i>coat pocket</i>	de kast <i>cupboard, closet</i>		de kou <i>cold</i> ; koud <i>cold</i>
je (<i>short for jij, jou, jouw</i> , jullie)	de kat <i>cat</i>		de kous <i>stocking</i>
de jenever <i>gin</i>	de kazerne <i>barracks</i>		de kraag <i>coat collar</i>
jij <i>you (familiar)</i>	de keel <i>throat</i>		de kraan <i>faucet, tap</i>
jong <i>young</i> ; de jongen <i>boy</i> ; het jongetje <i>little boy</i>	de keer <i>repetition, time</i>		de krant <i>newspaper</i>
jou <i>you (familiar)</i> ; jouw <i>your (familiar)</i>	de kelder <i>cellar</i>		krijgen, kreeg, gekregen <i>to get, to receive</i>
de juffrouw <i>young woman</i> , <i>young lady, miss</i>	kennen <i>to know (a person or</i> <i>thing)</i>		de krik <i>jack</i>
juist <i>just, exactly, just now</i>	de kerk <i>church</i>		de kruiser <i>cruiser</i>
	de kers <i>cherry</i>		de kuip <i>tub</i>

kunnen (<i>kan</i>), kon (<i>kon-</i> <i>den</i>), gekund <i>to be able</i>	<i>to cause, to have (some-</i> <i>thing done)</i>	de lip <i>lip</i>	de matroos <i>sailor</i>
de kurk <i>cork</i> ; de kurketrekker <i>corkscrew</i>	het lawaai <i>noise</i> ; lawaaierig <i>noisy</i>	de liter <i>liter</i>	me (<i>short for mij</i>)
het kussen <i>pillow</i>	de leeftijd <i>age</i>	logeeren <i>to room, to stay</i> <i>with people</i>	de medecijn <i>medicine</i>
kwaad <i>bad; angry</i> ; de kwa- jongen <i>bad boy</i> ; kwalijk <i>badly, amiss</i>	leeg <i>empty</i>	het loket <i>ticket window</i>	mee <i>along, with</i>
het kwart <i>quarter, fourth, quar-</i> <i>ter hour</i> ; het kwartje <i>twenty-five cent piece</i> ; het kwartier <i>quarter hour</i> ; <i>quarters</i> ; kwartieren (<i>with</i> <i>in</i>) <i>to quarter</i>	leelijk <i>ugly</i>	het lood <i>lead</i>	meer <i>more</i> ; meest <i>most</i>
kwijt <i>having lost (some-</i> <i>thing)</i>	leenen <i>to lend, to borrow</i>	loopen, liep, geloopt <i>to</i> <i>run or walk</i>	het meer <i>lake</i>
de la <i>drawer</i>	het leer <i>leather</i>	los <i>loose</i>	Mei <i>May</i>
laag <i>low</i>	de leeraar <i>teacher</i> ; leeren <i>to</i> <i>teach, to learn</i>	de lucht <i>air, sky</i> ; de luchtpost <i>air mail</i>	de meid <i>maid</i> ; het meisje <i>girl</i>
de laan <i>avenue</i>	het leger <i>army</i>	de lucifer <i>match</i>	mekaar <i>each other, one</i> <i>another</i>
laat <i>late</i> ; laatst <i>last</i>	leggen, lei <i>to lay, to place,</i> <i>to put</i>	luisteren <i>to listen</i>	de melk <i>milk</i>
lachen, gelachen <i>to laugh</i>	lek <i>leaky</i> ; lekken <i>to leak</i>	de luitenant <i>lieutenant</i>	de mensch <i>person</i> ; de men- schen (<i>plural</i>) <i>people</i>
de ladder <i>ladder</i>	lekker <i>tasty, smelling good</i>	de lunch <i>lunch</i>	het mes <i>knife</i>
hat laken <i>bedsheet, sheet</i>	de lente <i>spring (season)</i>	de maag <i>stomach</i> ; de maagpijn <i>stomach ache</i>	met <i>with</i>
het lam <i>lamb</i> ; lamsvleesch <i>lamb (as meat)</i>	de lepel <i>spoon</i>	de maan <i>moon</i> ; de Maandag <i>Monday</i>	de meter <i>meter</i>
de lamp <i>lamp</i> ; het lampje <i>bulb</i>	letten (<i>with op</i>) <i>to pay</i> <i>attention, to look out</i>	de maand <i>month</i>	het meubel <i>piece of furniture</i> ; <i>meubileren to furnish</i>
het land <i>land</i>	leven <i>to live</i> ; het leven <i>life</i>	maar <i>but; only</i>	mevrouw <i>ma'm, Mrs.</i>
lang <i>long</i> ; langs <i>alongside,</i> <i>along</i> ; langzaam <i>slow</i>	licht <i>light (of weight)</i>	Maart <i>March</i>	de middag <i>noon</i> ; het midda- geten <i>principal meal</i>
de lantaarn <i>lantern</i>	het licht <i>light</i>	de machine <i>machine</i> ; het ma- chinegeweer <i>machine gun</i>	het midden <i>middle, center</i> ; mid- den <i>in the middle</i>
laten, liet, gelaten <i>to let,</i>	liever <i>rather</i>	mag (<i>see mogen</i>)	mij <i>me</i>
	de lift <i>lift, elevator</i>	de majoor <i>major</i>	mijn <i>my, mine</i> ; de mijnheer <i>gentleman, Mr., sir</i>
	liggen, lag (<i>lagen</i>), gelegen <i>to lie, to be in a reclining</i> <i>position</i>	maken <i>to make</i>	het miljoen <i>million</i>
	de lijn <i>line; rope</i>	de man <i>man; husband</i>	minstens <i>at least</i>
	de lijst <i>list</i> ; het lijstje <i>notation</i>	de mand <i>basket</i>	de minuut <i>minute</i>
	de limonade <i>lemonade</i>	de marinier <i>marine</i>	misschien <i>maybe, perhaps</i>
	linker <i>left-hand, left</i> ; links <i>at the left, to the left</i>	de markt <i>market</i>	de modder <i>mud</i> ; modderig <i>muddy</i>
		de matras <i>mattress</i>	moe <i>tired</i>

de moeder <i>mother</i>	de namiddag <i>afternoon</i>	de noot <i>nut</i>	de oorlog <i>war</i>
moeilijk <i>difficult, hard</i>	nat <i>wet</i>	November <i>November</i>	het oosten <i>east</i> ; de oostkant
de moer <i>boll</i>	nauw <i>narrow, tight</i>	nu <i>now</i>	<i>the east side</i>
moeten, moest, gemoeten	het Nederland <i>the Netherlands</i> ;	nu <i>zero</i>	op <i>up, upon, on</i> ; opeens
<i>to have to</i>	Nederlander <i>Netherlan-</i>	het nummer <i>number</i>	<i>suddenly</i>
mogen (mag), mocht, ge-	der, <i>Dutchman</i> ; Neder-	O Oh!	open <i>open</i> ; openen <i>to open</i>
mocht <i>to be allowed to</i> ;	landsch <i>Netherlandish</i> ,	de ochtend <i>morning</i>	de operatie <i>operation</i> ; op-
mogelijk <i>possible</i>	<i>Dutch</i>	October <i>October</i>	ereeren <i>to operate</i>
de mond <i>month</i>	de neef <i>nephew</i> ; male cousin	of <i>whether, if, as if; or</i>	de orde <i>order, proper shape</i>
mooi <i>beautiful, pretty</i>	neen <i>no</i>	de officier <i>officer</i>	oud <i>old</i> ; de ouders (<i>plural</i>)
morgen <i>tomorrow</i>	negen <i>nine</i> ; negende <i>ninth</i> ;	de olie <i>oil</i>	<i>parents</i>
de morgen <i>morning</i>	negentien <i>nineteen</i> , neg-	om <i>around, about, at</i> ; omdat	de oven <i>oven</i>
de mosterd <i>mustard</i>	entig <i>ninety</i>	<i>because</i> ; omhoog <i>upward</i> ,	over <i>over, about</i> ; het over-
de motorfiets <i>motorcycle</i>	nemen, nam (namen), ge-	<i>up</i> ; de omweg <i>roundabout</i>	hemd (<i>outer</i>) <i>shirt</i> ; de
de mouw <i>sleeve</i>	nomen <i>to take</i>	<i>way, delour</i>	overjas <i>overcoat</i> ; over-
de muis <i>mouse</i>	nergens <i>nowhere</i>	onder <i>under</i> ; onderweg <i>on</i>	morgen <i>day after tomor-</i>
het museum <i>museum</i>	net <i>exactly</i> ; netjes <i>just right</i>	<i>the way</i> ; de onderbroek	row; de overschoen <i>over-</i>
de muskiet <i>mosquito</i> ; het mus-	het net <i>net</i>	<i>pair of drawers</i> ; de onder-	<i>shoe</i>
kietennet <i>mosquito net</i>	de neus <i>nose</i> ; de neusbloeding	zeeboot <i>submarine</i>	het paadje <i>little path</i>
de muur <i>wall</i>	<i>nosebleed</i>	ondiep <i>shallow</i>	het paar <i>pair, couple</i> ; een paar
de muziek <i>music</i>	de nicht <i>niece</i> ; female cousin	ongeveer <i>approximately</i> ,	<i>a few</i>
na <i>after</i>	niemand <i>nobody, no one</i>	<i>about</i>	het paard <i>horse</i>
naaien <i>to sew</i>	niet <i>not</i> ; niets <i>nothing</i>	ons <i>us; our</i>	paars <i>purple</i>
de naald <i>needle</i>	nieuw <i>new</i> ; het nieuws	het ontbijt <i>breakfast</i> ; ontbij-	het pad <i>path</i>
de naam <i>name</i>	<i>news</i> ; het nieuwjaar <i>New</i>	ten, ontbeet, ontheten <i>to</i>	het pak <i>bundle, package; deck</i>
naar <i>to</i> ; naartoe <i>to</i>	<i>Year</i>	<i>breakfast</i>	(<i>of cards</i>); suit of clothes;
naast <i>next to, beside</i>	nog <i>still, yet, in addition</i>	het onweer <i>storm</i>	het pakje <i>package</i> pakken
de nacht <i>night</i>	noodig <i>necessary, needed</i> ;	het oog <i>eye</i>	<i>to pack</i> ; het pakket <i>parcel</i>
de nagel <i>nail</i> ; de nagelvijl	noodigen <i>to invite</i>	ooit <i>ever</i>	het papier <i>paper</i>
<i>nail file</i>	nooit <i>never</i>	ook <i>also, too</i>	de paraplu <i>umbrella</i>
het najaar <i>autumn, fall</i>	het noorden <i>the north</i> ; de noord-	de oom <i>uncle</i>	pardon <i>pardon me!</i>
	kant <i>the north side</i>	het oor <i>ear</i> ; de oorpijn <i>ear ache</i>	

het park <i>park</i> ; parkeeren <i>to park</i>	het poeder <i>powder</i>	het raam <i>window</i>	roepen, riep, geroepen <i>to call</i>
pas <i>just now, only now, not till then</i>	poetsen <i>to clean</i>	raar <i>funny</i>	de rog <i>rye</i>
passceeren <i>to pass (someone)</i>	de polder (<i>reclaimed</i>) <i>farm land farm</i>	de radio <i>radio</i>	rond <i>round, around</i>
passen <i>to fit; to pass; to change (money); (with op) to look out, to watch out, to be careful</i>	• de politie <i>police</i> ; de politie-agent <i>policeman</i>	raken <i>to get (to a place); to reach, to touch</i>	rood <i>red</i>
de patroon <i>cartridge</i>	de pomp <i>pump</i> ; gas <i>station</i> ; pompen <i>to pump</i>	de rat <i>rat</i>	de rook <i>smoke</i> ; rooken <i>to smoke</i>
de peer <i>pear</i>	het pond <i>pound</i>	het recept <i>recipe, prescription</i>	de room <i>cream</i>
de pen <i>pen</i>	de poort <i>gate</i> ; het poortje <i>little gate</i>	rechter <i>right-hand</i> ; rechts <i>at the right, to the right</i> ; rechtuit <i>straight ahead</i>	de rug <i>back</i>
de peper <i>pepper</i>	de pop <i>doll</i> ; (<i>slang</i>) <i>gulden</i>	de reep <i>strip, bar</i>	ruiken, rook, geroken <i>to smell</i>
per <i>per, by</i>	het port <i>postage</i>	de regen <i>rain</i> ; regenen <i>to rain</i> ; de regenjas <i>raincoat</i>	het rund <i>head of cattle</i> ; het rundvleesch <i>beef</i>
het perron <i>station platform</i>	de portefeuille <i>bill fold</i>	het regiment <i>regiment</i>	de rust <i>rest, quiet</i> ; rusten <i>to rest</i> ; rustig <i>quiet</i>
persen <i>to press (clothes)</i>	de portemonnaie <i>purse</i>	rekenen <i>to reckon, to figure</i> ; de rekening <i>account, bill</i>	ruw <i>rough</i>
de persoon <i>person</i>	de post <i>post, mail</i> ; het post-kantoor <i>post office</i> ; het postpakket <i>postal parcel</i>	de rem <i>brake</i> ; remmen <i>to brake</i>	's <i>in the, of the</i>
de perzik <i>peach</i>	de postzegel <i>postage stamp</i> ; posten <i>to mail</i>	repareeren <i>to repair</i>	samen <i>together</i>
de pet <i>cap</i>	de pot <i>pot</i> ; het potlood <i>lead pencil</i>	het restaurant <i>restaurant</i>	het sardientje <i>sardine</i>
de pijn <i>pain</i>	de praten <i>to talk</i>	de reuk <i>smell</i>	het schaap <i>sheep</i> ; het schapenvleesch <i>mutton</i>
de pijp <i>pipe</i>	precies <i>exactly</i>	de revolver <i>revolver</i>	de schaar <i>scissors</i>
de pit <i>pit, seed, stone (of fruit)</i>	prettig <i>pleasant</i>	de riem <i>strap, belt</i> ; oar	de schaats <i>skate</i>
de plaat <i>disk, phonograph record</i>	de prijs <i>price</i>	rijden, reed, gereden <i>to ride (on land)</i>	de scheerkwast <i>shaving brush</i> ; het scheermes <i>razor</i> ; het scheermesje <i>razor blade</i> ; de scheerzeep <i>shaving soap</i>
de plaats <i>place, space</i> ; plaatsen <i>to place</i>	probeeren <i>to try</i>	de rijksdaalder <i>dollar</i> ; two and one half <i>gulden piece</i>	scheiden, gescheiden <i>to part, to get divorced</i> ; (<i>with er uit</i>) <i>to quit, to stop</i>
de plank <i>shelf</i>	prosit <i>cheerio! Here's to you!</i>	de rijst <i>rice</i>	schelen <i>to matter, to make a difference</i>
het plein <i>central square of a city</i>	de pruim <i>plum</i>	de rijweg <i>wagon road, street (as opposed to sidewalk)</i>	
de plek <i>spot</i> ; het plekje <i>little spot</i>	de pudding <i>pudding</i>	de riks (<i>slang for rijksdaalder</i>)	
plombeeren <i>to fill (a tooth)</i>	de purée <i>mashed food</i>	de rivier <i>river</i> ; het riviertje <i>brook</i>	
de plooi <i>crease</i>	de pyjama <i>suit of pyjamas</i>		
	'r (<i>short for er, haar</i>)		

scheren, schoor, geschoren <i>to shave</i>	de sinaasappel <i>orange</i> sinds <i>since</i>	de sok <i>sock</i> ; de sokkenop- houder <i>sock garter</i>	de steen <i>stone</i> - steken, stak (staken), ge- stoken <i>to stick, to put</i> ; (<i>with aan</i>) <i>to set fire to,</i> <i>to light</i>
scherp <i>sharp</i>	de sla <i>salad</i>	de soldaat <i>soldier</i>	
de scheur <i>rent, tear</i> ; scheuren <i>to tear</i>	slaan, sloeg, geslagen <i>to</i> <i>hit, to strike, to beat</i>	de soort <i>sort, kind</i>	
de schil <i>skin (of fruit or vege-</i> <i>table), peeling</i> ; schillen <i>to peel</i>	de slaap <i>sleep</i> ; de slaapkamer <i>bedroom</i>	de speld <i>pin</i>	stellen <i>to stand (something</i> <i>up), to put</i>
het schip <i>ship</i>	de slag <i>blow; battle; trick (at</i> <i>cards)</i> ; het slagschip <i>bat-</i> <i>tleship</i>	de spiegel <i>mirror, looking glass</i> ; het spiegelei <i>fried egg</i>	de stenographie <i>stenography,</i> <i>shorthand</i>
de schoen <i>shoe</i> ; de schoenveter <i>shoe lace</i>	slapen, sliep, geslapen <i>to</i> <i>sleep</i> ; slaperig <i>sleepy</i>	de spijker <i>nail</i>	sterk <i>strong</i>
de school <i>school</i>	slecht <i>bad</i>	spijten, speet, gespeten <i>to</i> <i>vex, to grieve</i>	sterven, stierf, gestorven <i>to die</i>
de school <i>school</i>	de sleutel <i>key</i> ; het sleutelgat <i>key hole</i> ; de Engelsche sleutel <i>monkey-wrench</i>	de spinazie <i>spinach</i>	stijf <i>stiff</i> ; de stijfsel <i>starch</i>
de schotel <i>platter, dish, bowl</i> ; het schoteltje <i>saucer</i>	de sleutel <i>key</i> ; het sleutelgat <i>key hole</i> ; de Engelsche sleutel <i>monkey-wrench</i>	het spoor <i>railway</i> ; de spoorlijn <i>railroad track</i> ; het spoor- station <i>railway station</i> ; de spoorweg <i>railway</i>	stikken <i>to choke</i>
de schouder <i>shoulder</i>	slikken <i>to swallow</i>	de spreekkamer <i>consulting</i> <i>room (doctor's) office</i>	stil <i>still, quiet</i>
de schrijfmachine <i>typewriter</i>	de slot <i>ditch</i>	spreken, sprak (spraken)	de stoel <i>chair</i> ; het stoelje <i>little chair</i>
schrijven, schreef, ge- schreven <i>to write</i>	het slot <i>lock</i>	gesproken <i>to speak</i>	de stoep <i>sidewalk</i>
de schroef <i>screw</i> ; de schroef- sleutel <i>bolt wrench</i> ; de schroevendraaier <i>screw</i> <i>driver</i>	sluiten, sloot, gesloten <i>to</i> <i>lock, to close</i>	spuwen <i>to spit</i>	de stof <i>stuff, material, cloth</i>
de schutting <i>solid fence, wall</i>	smakelijk <i>with taste, with</i> <i>appetite</i> ; smaken <i>to taste</i>	het staal <i>steel</i> ; stalen (<i>made of</i>) <i>steel</i>	de stoom <i>steam</i> ; stoomen <i>to</i> <i>steam</i>
de schuur <i>barn (for grain)</i>	het smeer <i>grease</i> ; smeren <i>to</i> <i>grease</i> ; de smeerolie <i>en-</i> <i>gine grease</i>	staan, stond, gestaan <i>to</i> <i>stand</i>	stoppen <i>to stop, to stop up;</i> <i>to darn</i>
de seconde <i>second</i>	de sneeuw <i>snow</i> ; sneeuwen <i>to</i> <i>snow</i>	de staat <i>state</i>	de storm <i>storm</i>
September <i>September</i>	sniijden, sneed, gesneden <i>to cut</i>	de stad <i>city</i> ; het stadhuis <i>city hall</i>	de straat <i>street</i>
de sergeant <i>sergeant</i>	de soep <i>soup</i> ; de soeplepel <i>soup spoon</i>	de stal <i>stable, barn (for ani-</i> <i>mals)</i>	strijken, streek, gestreken <i>to stroke, to iron</i> ; het strijkijzer <i>sad-iron</i>
het servet <i>napkin</i>	de sofa <i>sofa</i>	stappen <i>to step</i>	de stroom <i>stream</i> ; stroomen <i>to stream, to run (of</i> <i>liquids)</i>
de shampoo <i>shampoo</i>		het station <i>station</i>	de stuiver <i>five-cent piece</i>

het stuk <i>piece</i>	terwijl <i>while</i>	de tuin <i>garden, yard</i>	het vee <i>cattle</i>
sturen <i>to send</i>	tezamen <i>together</i>	tusschen <i>between</i>	veel <i>much, many</i>
de suiker <i>sugar</i>	het theater <i>theatre</i>	twaalf <i>twelve</i> ; twaalfde	de veer <i>feather</i> ; <i>spring</i>
't (<i>short for</i> het)	de thee <i>tea</i>	<i>twelfth</i>	veertien <i>fourteen</i> ; veertig
de taart <i>tart, cake</i>	thuis <i>at home</i>	twee <i>two</i> ; tweede <i>second</i>	<i>forty</i>
de tabak <i>tobacco</i>	tien <i>ten</i> ; tiende <i>tenth</i> ; het	twintig <i>twenty</i> ; twintigste	vegen <i>to sweep</i>
tachtig <i>eighty</i>	tientje <i>ten-gulden bill</i>	<i>twentieth</i>	veilig <i>safe</i> ; de veiligheid
de tafel <i>table</i> ; het tafeltje	de tijd <i>time</i>	typen <i>to type</i> ; de typist	<i>safety</i> ; de veiligheids-
<i>little table</i>	toch <i>but, however</i>	(<i>male</i>) <i>typist</i> ; de typiste	speld <i>safely pin</i>
de tand <i>tooth</i> ; de tandarts	toe <i>to, at</i>	(<i>female</i>) <i>typist</i>	het vel <i>skin</i>
<i>dentist</i> ; de tandenborstel	toen <i>then; when</i>	u <i>you</i>	het veld <i>field</i>
<i>tooth brush</i> ; het tanden-	de tong <i>longue</i>	de ui <i>onion</i>	het venster <i>window</i>
poeder <i>toothpowder</i> ; de	de toon <i>tone</i>	uit <i>out, out of</i> ; de uitgang	ver <i>far</i>
tandpasta <i>tooth paste</i> ;	de torpedo <i>torpedo</i> ; de tor-	<i>exit</i>	veranderen <i>to change</i> ; de
de tandpijn <i>toothache</i>	pedojager <i>destroyer</i>	de uniform <i>uniform</i>	verandering <i>change</i>
de tang <i>tongs, pliers</i>	tot <i>up to, until</i>	het uur <i>hour</i> ; o'clock; het uurtje	het verband <i>bandage</i>
de tante <i>aunt</i>	het touw (<i>twisted</i>) <i>cord or string</i>	<i>just an hour</i>	verbergen, verborg, ver-
het tapijt <i>rug, carpet</i>	(<i>of hemp</i>); het touwtje	uw <i>your</i>	borgen <i>to hide</i>
de tarwe <i>wheat</i>	(<i>twisted</i>) <i>cord or string</i>	de vader <i>father</i>	verbinden, verbond, ver-
de taxi <i>taxicab</i>	(<i>of cotton or the like</i>)	het valies <i>valise, satchel</i>	bonden <i>to bandage</i>
te <i>to; too</i>	de tram <i>street car</i>	vallen, viel, gevallen <i>to fall</i>	de verdieping <i>storey above the</i>
het teeken <i>sign</i>	de trap <i>step; stairway, flight</i>	van <i>of, from</i> ; vanavond	<i>ground floor</i>
tegen <i>against</i>	<i>of stairs</i> ; trappen <i>to step</i>	<i>this evening</i> ; vandaag <i>to-</i>	verdwalen <i>to lose one's way</i>
de telefoon <i>telephone</i> ; tele-	trekken, trok, getrokken	<i>day</i> ; vandaag <i>from</i> ; van-	vereenigen <i>to unite</i>
foneeren <i>to telephone</i>	<i>to pull, to draw; to go;</i>	nacht <i>last night, tonight</i>	vergeten, vergat (vergaten)
de telegraaf <i>telegraph</i> ; het tele-	(<i>with aan</i>) <i>to put on (a</i>	vangen, ving, gevangen <i>to</i>	vergeten <i>to forget</i>
graafkantoor <i>telegraph</i>	<i>garment</i>); (<i>with uit</i>) <i>to</i>	<i>catch</i>	de verjaardag <i>birthday</i>
<i>office</i> ; het telegram <i>tele-</i>	<i>take off (a garment)</i>	varen, voer, gevaren <i>to</i>	het verkeer <i>traffic</i> ; de verkeers-
<i>gram</i>	de trein <i>train</i>	<i>ride (on water)</i>	agent <i>traffic policeman</i> ;
tellen <i>to count</i>	het trottoir <i>sidewalk</i>	het varken <i>pig</i> ; de varken-	het verkeersteeken <i>traf-</i>
ter <i>to the, at the</i>	trouwen <i>to marry</i>	skotelet <i>pork chop</i> ; het	<i>fic sign, road sign</i>
terug <i>back</i>	de trui <i>sweater</i>	varkensvleesch <i>pork</i>	verkeerd <i>wrong</i>
	het tuig <i>tackle, implement</i>	vast <i>firm, fast, tight</i>	

verkoopen, verkocht, ver-
kocht *to sell*
verkouden *having a cold*
verleden *past, last*
verliezen, verloor, verloren
to lose
vermoeien *to tire*
vermoorden *to murder*
de verpleegster *sick-nurse,*
trained nurse
versch *fresh*
het verschil *difference*; verschil-
len *to differ*
verslijten, versleet, ver-
sleten *to wear out*
verstaan, verstond, ver-
staan *to understand*
verstoppen *to hide*
verstuiken *to sprain*
versturen *to send off*
vertalen *to translate*
vertellen *to tell, to narrate*
vertrekken, vertrok, ver-
trokken *to depart, to*
leave
het vest *vest, waistcoat*
het vet *fat*; vet *fat*
de veter *string for lacing*
de viaduct *viaduct*
vier *four*; vierde *fourth*
de vijand *enemy*
vijf *five*; vijfde *fifth*; vijf-
tien *fifteen*; vijftig *fifty*

(season); de voorkant
front side; de voormid-
dag forenoon; de voor-
naam given name; voor-
uit in advance, before-
hand; het voorwiel front
wheel
voorzichtig careful
de vork fork
vragen (past sometimes
vroeg) to ask
vreemd strange
de vriend (male) friend; de
vriendin (female) friend
vriezen, vroor, gevrozen
to freeze
vrij free
de Vrijdag Friday
vroeg early; vroeger earlier,
formerly
de vrouw woman; wife
vuil dirty
vullen to fill; de vulpen
fountain pen
het vuur fire
waaien, woei to blow (of
the wind)
waar true
waar where; waarom why
waarschuwen to warn
wachten to wait
de wagen wagon, carriage, auto
wakker awake

het werk <i>work</i> ; werken <i>to work</i> werkelijk <i>really</i>	het woord <i>word</i> ; het woorden- boek <i>dictionary</i>	zelf <i>self</i>	zoet <i>sweet</i>
het westen <i>west</i> ; de westkant <i>the west side</i>	worden, werd, geworden <i>to</i> <i>become, to get (something</i> <i>done to one)</i>	zes <i>six</i> ; zesde <i>sixth</i> ; zestien <i>sixteen</i> ; zestig <i>sixty</i>	de zomer <i>summer</i>
weten, wist, geweten <i>to</i> <i>know (a fact)</i>	de worst <i>sausage</i>	zetten <i>to seat, to place, to</i> <i>put</i>	de zon <i>sun</i> ; de Zondag <i>Sunday</i> zonder <i>without</i>
de whisky <i>whiskey</i>	de wortel <i>root</i> ; <i>carrot</i> ; het worteltje <i>little root</i> ; <i>car-</i> <i>rot</i>	zeven <i>seven</i> ; zevende <i>sev-</i> <i>enth</i> ; zeventien <i>seventeen</i> ; zeventig <i>seventy</i>	zoo <i>so</i> ; zoo 'n <i>such a</i> ; zoodra <i>as soon as</i> ; zoowat <i>about</i>
het wiel <i>wheel</i>	wou (<i>see</i> willen)	zich <i>himself, herself, itself,</i> <i>themselves</i>	de zool <i>sole</i>
wij <i>we</i>	de zaak <i>affair, business, shop</i> zacht <i>soft</i>	ziek <i>sick</i> ; het ziekenhuis <i>hospital</i>	de zoon <i>son</i> zorgen <i>to see to it, to attend</i> <i>to</i>
wijd <i>wide</i>	de zak <i>bag; pocket</i> ; de zakdoek <i>handkerchief</i> ; de zaklan-	zien, sag (zagen), gezien <i>to see</i>	zou (<i>see</i> zullen)
de wijn <i>wine</i>	taarn <i>pocket flashlight</i> zal (<i>see</i> zullen)	zij <i>she, her; they, them</i>	het zout <i>salt</i> ; zout <i>salty</i>
wild <i>wild</i>	de Zaterdag <i>Saturday</i> ze (<i>short for</i> zij)	zijde <i>side</i>	het zuiden <i>south</i> ; de zuidkant <i>the south side</i>
willen (wil), wou (wouden) <i>to want to</i>	de zee <i>sea</i> ; de zeeman <i>seaman</i> ; zeeziek <i>seasick</i>	zijn <i>his</i>	zulk <i>such</i>
de wind <i>wind</i>	de zeep <i>soap</i>	zijn (ben, bent, is, wees), was (waren), geweest (wezen) <i>to be</i>	zullen (zal), zou (zouden) <i>to be going to</i>
de winkel <i>shop, store</i>	zeer <i>sore; very</i>	zingen, zong, gezongen <i>to</i> <i>sing</i>	de zuster <i>sister</i>
de winter <i>winter</i>	het zegel <i>seal, stamp</i>	zitten, sat (zaten), gezeten <i>to sit</i>	zuur <i>sour</i>
wisselen <i>to change</i>	zeggen, zei <i>say, tell</i>	zoek <i>lost, gone, misplaced</i>	zwaar <i>heavy</i>
wit <i>white</i>	zeker <i>sure</i> ; dezekering <i>fuse</i> zelden <i>seldom</i>	zoeken, zocht, gezocht <i>to</i> <i>seek, to look for</i>	zwak <i>weak</i>
de Woensdag <i>Wednesday</i>			zwart <i>black</i>
de wol <i>wool</i> ; wollen <i>woolen</i>			zwemmen, zwom, gezwom-
de wond <i>wound</i> ; wonden <i>to</i> <i>wound</i>			men <i>to swim</i>
wonen <i>to dwell, to live (in a</i> <i>place)</i>			

LIST OF IRREGULAR VERBS

In the left-hand column we give the infinitive form with a brief indication of the English meaning. If there are any irregular forms in the present tense, we give them underneath the infinitive.

In the middle column we give the short past form if it is irregular. If the plural form (used with *wij, jullie, zij*

'they') has any change beyond adding *-en*, we give it underneath.

In the right-hand column we give the participle if it is irregular.

We give the forms in conventional spelling, but add an accent mark wherever the stress is not on the first syllable.

bakken <i>bake</i>		gebákken
begínnen <i>begin</i>	begón	begónnen
begríjpen <i>understand</i>	begréep	begrépen
bevállen <i>please</i>	bevíel	bevállen
bevélen <i>command</i>	bevál	bevólen
	beválen	
bevríezen <i>freeze up</i>	bevróor	bevróren
bewégen <i>move</i>	bewóog	bewógen
bijten <i>bite</i>	beet	gebéten
blijven <i>stay</i>	bleef	gebléven
braden <i>roast, fry</i>	•	gebráden
breken <i>break</i>	brak	gebróken
	braken	
brenge <i>n</i> <i>bring</i>	bracht	gebrácht
denken <i>think</i>	dacht	gedácht
doen <i>do</i>	deed	gedáan

doorsnijden *cut through*
dragen *carry, wear*
eten *eat*

gaan *go*
geven *give*

hangen *hang*
hebben *have*
hij heeft

heeten *be named*

helpen *help*
houden *hold*
kijken *look*
komen *come*

ik kom
hij komt
kom!

koopen *buy*
krijgen *get*
kunnen *be able*

ik kan
hij kan

lachen *laugh*
laten *let*
leggen *lay*

doorsnéed
droeg
at
aten

ging
gaf
gaven

hing
had

hielp
hield
keek
kwam
kwamen

kocht
kreeg
kon
konden

liet
lei
leiden

doorsnéden
gedrágen
gegéten

gegáan
gegéven

gehángen
gehád

gehéten
gehólpen
gehóuden
gekéken
gekómen

gekócht
gekrégen

geláchen
geláten

liggen <i>lie</i>	lag	gelégen
	lagen	
loopen <i>run, walk</i>	liep	gelóopen
moeten <i>have to</i>	moest	gemóeten
mogen <i>be allowed to</i>	mocht	
ik mag		
hij mag		
nemen <i>take</i>	nam	genómen
	namen	
ontbijten <i>breakfast</i>	ontbéet	ontbéten
rijden <i>ride</i>	reed	geréden
roepen <i>call</i>	riep	geróepen
ruiken <i>smell</i>	rook	geróken
scheiden <i>part</i>		geschéiden
schrijven <i>write</i>	schreef	geschréven
slaan <i>hit, beat</i>	sloeg	geslágen
slapen <i>sleep</i>	sliep	geslápen
sluiten <i>close</i>	sloot	geslóten
snijden <i>cut</i>	sneed	gesnéden
spijten <i>grieve</i>	speet	gespeten
spreken <i>speak</i>	sprak	gespróken
	spraken	
staan <i>stand</i>	stond	gestáan
steken <i>stick</i>	stak	gestóken
	staken	
sterven <i>die</i>	stierf	gestórven
strijken <i>stroke</i>	streek	gestréken
trekken <i>draw</i>	trok	getrókken

vallen <i>fall</i>	viel	gevállen
vangen <i>catch</i>	ving	gevángen
varen <i>ride on water</i>	voer	geváren
verbérgen <i>hide</i>	verbórg	verbórgen
verbínden <i>bandage</i>	verbónd	verbónden
vergéten <i>forget</i>	vergát	vergéten
	vergáten	
verkóopen <i>sell</i>	verkócht	verkócht
verliezen <i>lose</i>	verlóor	verlóren
verslijten <i>wear out</i>	versléet	versléten
verstáan <i>understand</i>	verstónd	verstáan
vertrékken <i>depart</i>	vertrók	vertrókken
vinden <i>find</i>	vond	gevónden
vliegen <i>fly</i>	vloog	gevlógen
vragen <i>ask</i>	vroeg (or regular)	
vriezen <i>freeze</i>	vroor	gevróren
waaien <i>blow (of the wind)</i>	woei	
wasschen <i>wash</i>	wiesch	gewásschen
wassen <i>grow</i>	wies	gewássen
wegen <i>weigh</i>	woog	gewógen
weten <i>know</i>	wist	gewéten
willen <i>want to</i>	wou	
hij wil	wouden	
worden <i>become</i>	werd	gewórden
zeggen <i>say</i>	zei	
	zeiden	
zien <i>see</i>	zag	gezien
	zagen	

zijn <i>be</i>	was	gewéest
ik ben	waren	(before infinitive: wezen)
u bent		
hij is		
wees!		
zingen <i>sing</i>	zong	gezóngen
zitten <i>sit</i>	zat	gezéten
	zaten	
zoeken <i>seek</i>	zocht	gezócht
zullen <i>be going to</i>	zou	
ik zal	zouden	
hij zal		
zwemmen <i>swim</i>	zwom	gezwómmen

